

Хушхабар аз Матто

Пешгуфтор

Хисоб мекунанд, ки муаллифи ин Хушхабар Матто мебошад, ки яке аз дувоздаҳ шогирдони наздиктарини Исо буд. Пеш аз шогирди Исо шудан, касби Матто ҷамъ кардани андоз буд. Азбаски тамоми ҳалқи яхуд дар он замон таҳти мустамликаи румиён буданд, тамоми андоз ба хазинаи империяи Рум дода мешуд. Аз ҳамин сабаб андозгирон низ ҳамчун хиёнатчии ҳалқ ҳисоб мешуданд ва ҳалқ нисбати онҳо нафрат дошт. Вале Исо ана чунин одамро ба шогирдӣ даъват мекунад ва ин шогирд шоҳиди ҳаёт ва фаъолияти шавқовари Исо шуда, ҳамаи он мӯъчизаҳо, муборизаҳо, хурсандиҳо ва саргузаштҳоро як ба як дар ин китоби худ нақл мекунад.

Таҳмин аст, ки ин Хушхабар дар байни солҳои 70-80 мелодӣ навишта шудааст ва маълумоти бештари он аз Хушхабар аз Марқӯс, ки пештар навишта шуда буд, гирифта шудааст.

Максади асосии Матто аз навиштани ин китоб исбот кардан аст, ки Исо ҳақиқатан ҳамон Шоҳ ва Наҷотдиҳандаст, ки Ҳудо омаданашро ба воситаи пайғамбарони худ сад солҳо пештар ваъда карда буд. Вай нақли худро аз номбар кардани авлоду аҷдодони Исо сар мекунад. Муаллиф нишон медиҳад, ки таваллуди Исо ҳодисаи оддӣ набуда, балки иҷрошавии пешгӯии пайғамбарон дар бораи таваллуди Наҷотдиҳанда аст.

Аз боби дуюм Исои ҳанӯз қӯдак Шоҳ номида мешавад, ки ҳатто ситорашиносон аз шарқи дур меоянд, то ба Ӯ саҷда кунанд. Лекин шоҳигарии Исо на ба ягон давлати заминӣ, балки ба Подшоҳии Ҳудо тааллук дошт.

Аз сатрҳои аввалин то охирини китоб манзараҳои гуногун аз ҳаёти Исои Масех нақш ёфтаанд, ки дикқати хонандаро ба худ ҷалб мекунанд. Муаллиф аз ҳодисаҳои айёми қӯдакии Исо сар карда то лаҳзаҳои охирини ҳаёти Ӯ дар рӯи замин нақл кардааст, ки чӣ тавр дар қӯдакиаш фариштаи Ҳудованд

Ӧро аз марг начот дод, чӣ тавр Ӧ ба эълон кардани Подшохии Худо шурӯъ намуд, чӣ тавр беморонро шифо медод, чӣ тавр бо чанд нону моҳӣ ҳазорҳо одамонро сер кунонд, чӣ тавр дар рӯи об роҳ рафта буд ва чӣ тавр бар зидди дурӯягии диндорон мубориза мебурд. Суханони пурхикмату бебақои Исо, ба нақли муаллиф як обу ранги хосе мебахшанд. Таълимоти Исо дар бораи дӯст доштани одамони гирду атроф, қасос нагирифтсан, некӣ кардан ва ғайра дар ин Хушхабар мавқеи маҳсусро ишғол меқунад, ки дар ҳеч давру замон, дар ҳеч миллату давлат аҳамияти худро гум намекунад.

Инчунин бобҳои охирини ин китоб накл меқунанд, ки чӣ тавр Исо ба мақсади худ мерасад: яъне Вай дар салиб чон дода, нарҳи гуноҳи тамоми баний-башарро месупорад ва рӯзи сеюм аз байни мурдагон зинда шуда, барои ҳамаи одамон роҳ ба Подшохии худ меқушояд. Дар охири Хушхабари Матто суханони Исо омадаанд, ки ба шогирдонаш муроҷиат карда гуфтааст: «Тамоми ҳукму қудрат дар замину осмон ба ихтиёри Ман дода шудааст. Пас, равед ва ҳамаи ҳалқҳои рӯи заминро ба Ман шогирд созед: онҳоро аз номи Падар, Писар ва Рӯҳи Муқаддас таъмид дихед ва ичро кардани ҳама чизеро, ки ба шумо фармудаам, ёд дихед. Инак, Ман ҳамеша то охири замон бо шумо мемонам» (Матто 28:18-20).

Авлоду аҷдодони Исои Масех

1 Аҷдодони Исои Масех, ки аз насли шоҳ Довуд ва аз насли Иброҳим мебошад, инҳоянд:

2-6а Аз замони Иброҳим то шоҳ Довуд инҳо гузаштанд: Иброҳим, писараши Исҳоқ, писари Исҳоқ Ёкуб, писарони Ёкуб Яҳудо ва бародаронаш, писарони Яҳудо Форасу Зорах (модари онҳо Томор буд), писари Форас Ҳесрӯн, писари Ҳесрӯн Ром*, писари Ром Аминодоб, писари Аминодоб Нахшӯн, писари Нахшӯн Салмӯн, писари Салмӯн Бӯаз (модари ӯ Роҳоб

* 1:2-6а Ром – бо забони юнонӣ Арам талаффуз мешавад.

буд), писари Бӯаз Убид (модари ў Рут буд), писари Убид Йисой ва писари Йисой шоҳ Довуд.

66-11 Аз шоҳ Довуд то замони ба шаҳри Бобил асир шуда рафтани халқи Истроил инҳо гузаштаанд: Довуд, писараш Сулаймон (модари Сулаймон пештара зани Уриё буд), писари Сулаймон Раҳабъом, писари Раҳабъом Абиё, писари Абиё Осо*, писари Осо Ехӯшофот, писари Ехӯшофот Ехӯром, писари Ехӯром Узиё, писари Узиё Ютом, писари Ютом Оҳоз, писари Оҳоз Ҳизкиё, писари Ҳизкиё Менашше, писари Менашше Омӯн**, писари Омӯн Юшиё ва писарони Юшиё Еконеву бародаронаш. Дар ин вакт исроилиён асир гашта ба шаҳри Бобил бурда шуданд.

12-16 Аз замони ба Бобил асир шуда рафтани исроилиён то таваллуди Исо инҳо гузаштаанд: Еконё, писараш Шаалтиил, писари Шаалтиил Зарубобил, писари Зарубобил Абиҳуд, писари Абиҳуд Элёқим, писари Элёқим Озур, писари Озур Содӯқ, писари Содӯқ Ёкин, писари Ёкин Элиҳуд, писари Элиҳуд Эльзозор, писари Эльзозор Маттон, писари Маттон Ёқуб ва писари Ёқуб Юсуф, ки шавҳари Марям буд. Аз Марям Исо таваллуд ёфт, ки Масех, яъне Таъиншудаи Худо номида шуд.

17 Инак, аз Иброҳим сар карда то Довуд ҳамагӣ чордаҳ насл ва аз Довуд то замони ба Бобил асир шуда рафтани исроилиён чордаҳ насл ва аз замони асири то таваллуди Масех чордаҳ насл гузаштааст.

Таваллуди Исои Масех

18 Таваллуди Исои Масех ин тавр рӯй додааст: Марям, модари Исо, номзади Юсуф буд, аммо пеш аз он ки онҳо зану шавҳар шаванд, дар шиками ў бо қудрати Рӯхи Муқаддас кӯдак пайдо шуд. **19** Азбаски Юсуф одами нек буд, нахост, ки Марямро дар пеши мардум

* 1:66-11 *Oso* – бо забони юнонӣ Асаф талафғуз мешавад.

** 1:66-11 *Омӯн* – тарзи дигари талафғузи ин ном Омӯс аст.

ошкор сохта шарманда кунад. Барои ҳамин ӯ ният кард, ки пинҳонӣ аз вай чудо шавад. ²⁰Ҳангоме ки ӯ чунин фикр дошт, фариштаи Худованд дар хобаш аён шуда, ба ӯ гуфт: «Эй Юсуфи насли Довуд! Аз гирифтани Марям ба занӣ натарс, чунки ин қӯдак дар шиками вай бо қудрати Рӯхи Муқаддас пайдо шудааст. ²¹Ӯ Писаре таваллуд ҳоҳад кард ва ту ба Ӯ бояд Исо ном гузорӣ, чунки Ӯ ҳалқи худро аз дasti гуноҳҳояшон начот ҳоҳад дод»*.

²²Ҳамаи ин воқеа барои ба амал омадани гуфтаҳои Худо, ки аллакай ба воситаи пайғамбар пешгӯй шуда буданд, рӯй дод:

²³«Духтаре ҳомиладор мешавад
ва Писаре таваллуд меқунад,
ки ба Ӯ Имонуил (Маъни ин ном
«Худо бо мӯ» аст) ном медиҳанд».

²⁴Вақте Юсуф аз хоб бедор шуд, фармони фариштаи Худовандро ичро кард, яъне Марямро ба занӣ гирифт. ²⁵Аммо то вақти таваллуд шудани Писар бо Марям ҳамхоб нашуд. Ҳангоме ки Писар таваллуд шуд, Юсуф Ӯро Исо номид.

Аз сарзамини Шарқ омадани ситорашиносон

2 Исо дар замони ҳукмронии подшоҳ Ҳиродус, дар дехаи Байт-Лаҳми ноҳияи Яҳудия ба дунё омад. Баъд аз таваллуди Ӯ якчанд ситорашиносон аз сарзамини Шарқ ба шаҳри Ерусалим омада, ²пурсиданд: «Кучост он қӯдаки навзоде, ки Шоҳи Яҳудиён мешавад? Мо дидем, чӣ хел ситораи Ӯ аз тарафи шарқ баромад ва омадем, то ки ба Ӯ сачда кунем».

³Ҳангоме ки подшоҳ Ҳиродус ин суханонро шунид, безобита шуд ва баробари ӯ тамоми сокинони Ерусалим ҳам ошуфта гаштанд. ⁴Он гоҳ Ҳиродус ҳамаи сардорони рӯҳонӣ ва шариатдононро наздаш хонда, аз

* 1:21 Маъни Исо аз забони ибронӣ «Начот» мебошад.

онҳо пурсид: «Таъиншудаи Худо дар кучо бояд таваллуд ёбад?»⁵ Онҳо дар ҷавоб гуфтанд: «Дар Байт-Лаҳми ноҳияи Яхудия, чунки дар яке аз китобҳои пайғамбарон чунин навишта шудааст:

„Эй Байт-Лаҳм, ки дар вилояти Яхудия ҳастӣ,
ту аз дигар шаҳрҳои бузурги Яхудия ҳеч камӣ
надорӣ,
зоро аз байнӣ зодаҳои ту сарваре мебарояд,
ки барои ҳалқи Исроили Ман монанди чӯпон
мешавад”».

⁷ Сипас, Ҳиродус ситорашиносонро даъват намуда, бо онҳо танҳо ба танҳо сӯҳбат кард. Ҳангоми сӯҳбат аз онҳо вақти аниқи пайдошавии он ситораро фаҳмида гирифт. ⁸ Баъд онҳоро ба Байт-Лаҳм равона карда гуфт: «Биравед ва дар бораи он қӯдак бодикқат пурсуҷӯ кунед. Ҳамин ки Ӯро ёфтед, маро низ огоҳ созед, то ки ман ҳам рафта ба Ӯ саҷда кунам».

⁹ Баъд аз сӯҳбат бо шоҳ ситорашиносон аз он ҷо ба сафар баромаданд. Дар аснои роҳ онҳо боз ҳамон ситораро диданд, ки аз тарафи шарқ баромада буд. Ситора пешопеши онҳо мерафт ва оқибат дар болои он ҷое, ки қӯдак буд, бозистод. ¹⁰ Аз барои ин ситора шодии онҳо ҳадду каноре надошт.

¹¹ Ситорашиносон ба хона даромаданд ва қӯдакро ҳамроҳи модарааш Марям дидан замон таъзим намуда, ба қӯдак саҷда карданд. Онҳо тӯҳфаҳои арзандаро, ки аз тилло, атри қиматбаҳо ва ширеши хушбӯй барои дудкарданӣ иборат буданд, аз сандуқҳояшон гирифта ба Ӯ ҳадя намуданд.

¹² Дар хобашон бошад, Худо огоҳ кард, ки назди Ҳиродус барнагарданд, аз ин рӯ онҳо бо дигар роҳ ба ватанашон баргаштанд.

Фирор ба Миср

¹³ Баъд аз рафтани ситорашиносон фариштаи Ҳудованд дар хоби Юсуф зохир шуда, ба ӯ гуфт: «Эй

Юсуф! Бархезу кӯдак ва модарашро гирифта, ба Миср бигурез. То вақте ки ба ту баро нагӯям, дар ҳамон ҷо бимон. Чунки Ҳиродус бо нияти куштан кӯдакро кофтуков меқунад».

¹⁴ Юсуф аз хоб бедор шуда, кӯдак ва занашро гирифта, дар бевақтии шаб ба Миср раҳсипор мешавад.

¹⁵ Дар он ҷо онҳо то вафоти Ҳиродус мемонанд. Ҳудованд пештар ба забони пайғамбар гуфта буд, ки «Ман аз Миср Писарамро ҷеф задам». Ана барои ичро шудани ин гуфтаҳо ҳамаи ин ҳодиса рӯй дод.

Куштори кӯдакон

¹⁶ Вақте Ҳиродус фаҳмид, ки ситорашиносон ўро фиреб доданд, саҳт ҳашмгин шуд ва фармон дод, ки дар Байт-Лаҳм ва атрофи он ҳамаи писарбачаҳои синни дусола ва аз дусола поёнро кушанд. Чунки аз ситорашиносон вақти пайдошавии ситораро дониста буд.

¹⁷ Ҳамин тавр он чи Ирмиё пайғамбар пешгӯй карда буд, ба амал омад:

¹⁸ «Садое дар шаҳри Ромо ба гӯш мерасад,
Ки садои гирияву фифон аст.

Роҳел барои фарзандонаш мегиряд
ва тасаллӣ ёфта наметавонад,
азбаски онҳо мурдаанд^{*}».

Бозгашт аз Миср

¹⁹ Вақте ки Ҳиродус аз олам ҷашм пӯшид, фариштаи Ҳудованд дар Миср ба хоби Юсуф даромад ²⁰ ва гуфт: «Эй Юсуф! Бархез, кӯдак ва модари Вайро гирифта, ба сарзамини Исроил баргард, зоро қасоне, ки Ӯро куштаний буданд, мурданд».

* ^{2:18} Роҳел модари ҳалқи Исроил ҳисоб мешавад. Баъд аз вафоташ ўро дар шаҳри Ромо, назди дехаи Байт-Лаҳм гӯронида буданд.

²¹Инак, Юсуф бархеста, кӯдак ва модари Вайро гирифт ва ба Исроил баргашт. ²²Лекин ў шунид, ки дар Яхудия ба чои Хиродус писарааш Аркилоус подшоҳӣ мекунад ва тарсид, ки ба он чо биравад. Баъд дар хобаш айён шуд, ки он чо наравад, бинобар ин онҳо роҳи вилояти Чалилро пеш гирифтанд. ²³Пайғамбарон аллақай дар бораи Масех пешгӯй карда гуфта буданд, ки «Ўро Носирий хоҳанд номид». Ана барои ичро шудани ин гуфтаҳо Юсуф бо оилааш дар шаҳри Носира сокин шуд.

Насиҳати Яхёи Таъмидиҳанда

3 Вакте расид, ки марде бо номи Яхёи Таъмидиҳанда ба биёбони Яхудия рафта, мардумро насиҳат карда мегуфт: ²«Тавба кунед ва аз гуноҳҳоятон даст кашед, чунки подшоҳии Худо наздик аст».

³Яхё ҳамонест, ки Ишаъё пайғамбар дар борааш гуфта буд:

«Касе дар биёбон фарёд зада мегӯяд:
Барои Худованд роҳ тайёр кунед!
Онро рост намоед!»

⁴Яхё дар тан либоси аз пашми шутур ва камарбанди ҷармӣ дошт, ҳӯрокаш бошад, малаҳу асали саҳрой буд.

⁵Мардум аз шаҳри Ерусалиму аз саросари Яхудия ва аз тамоми гирду атрофи дарёи Урдун ба назди Яхё меомаданд. ⁶Онҳо ба гуноҳҳои худ иқор мешуданд ва Яхё онҳоро дар дарёи Урдун таъмид медод.

⁷Инчунин бисёр одамони гурӯҳҳои динии фарисиёну саддуқиён барои таъмид ёфтанд назди Яхё омаданд. Яхё омада истодани онҳоро дида, ба онҳо гуфт: «Эй морони маккор! Кӣ ба шумо гуфт, ки аз ҷазои дарпешистодаи Худо гурехта метавонед? ⁸⁻⁹Хатто фикр накунед, ки ба сабаби аз насли Иброҳим буданатон, ҷазо намебинед. Зоро ба шумо мегӯям, ки Худо аз ҳамин сангҳо барои Иброҳим насл ба вучуд оварда

метавонад. Пас, чун дарахти мевадоре, ки меваи хуб медиҳад, дар амал нишон диҳед, ки ҳақиқатан тавба кардаед.¹⁰ Теша аллакай бар решай дарахтон гузашта шудааст ва ҳар дарахте, ки меваи хуб намеоварад, бурида ба оташ партофта мешавад.¹¹ Ман шуморо бо об таъмид медиҳам, ҳамчун шаҳодати он ки шумо тавба кардаед, аммо касе, ки баъд аз ман меояд, шуморо бо Рӯҳи Муқаддас ва бо оташ таъмид ҳоҳад дод. Ӯ аз ман басо тавонотар аст. Ман ҳатто лоики он нестам, ки ба кафши Вай патак шавам.¹² Дар дасти Ӯ бел барои бод кардани гандум тайёр аст. Ӯ хирманашро тоза карда, гандуми худро ба анбор ҷамъ ҳоҳад кард, vale қаҳро дар отashi хомӯшнашаванда месӯzonad».

Таъмид ёфтани Исо

¹³ Дар ин вакт Исо аз вилояти Ҷалил назди дарёи Урдун омад, то ки аз Яхё таъмид бигирад.¹⁴ Лекин Яхё Ӯро аз ин кор боздоштани шуда гуфт: «Исо, ин ман бояд аз Ту таъмид бигирам, Ту бошӣ, назди ман омадӣ!»¹⁵ Исо ба вай ҷавоб дод: «Бигузор ҳоло ин корро қунем, чунки аз рӯи ҳости Худо ин кори дуруст аст». Он гоҳ Яхё розӣ шуд.

¹⁶ Ҳамин ки Исо таъмид ёфта, аз об баромад, дарҳол осмон қушода шуд ва Ӯ Рӯҳи Худоро дид, ки мисли қабӯтар ба поён фаромада дар болои Ӯ қарор гирифт.¹⁷ Сипас аз осмон нидое омад: «Ин Писари азизи Ман аст ва Ман аз Ӯ хеле хушнудам».

Аз озмоиш гузаштани Исо

4 Баъд аз ин воқеа Рӯҳи Муқаддас Исоро ба биёбон бурд, то ки иблис Ӯро биозмояд.

² Давоми чил шабу чил рӯз Исо рӯза дошт ва гурусна монд.³ Он гоҳ иблиси васвасакор назди Ӯ омада гуфт: «Ту Писари Худо ҳастӣ-ку, пас ба ин сангҳо фармон дех, ки нон шаванд». ⁴ Лекин Исо ҷавоб гардонда гуфт: «Не, зеро дар навиштаҷот гуфта шудааст,

ки инсон на фақат бо хӯрдани нон зинда аст, балки бо ҳар сухане, ки Худо мегӯяд».

⁵ Сипас, иблис Исоро ба шаҳри муқаддас Ерусалим бурда, ба нуқтаи баландтарини Ҳонаи Худо гузошт ⁶ ва ба Ӯ гуфт: «Ту Писари Худо ҳастӣ-ку, пас, худро аз ин чо поён парто. Охир дар навиштачот гуфта шудааст, ки

„Худо ба фариштагони худ дар бораи Ту фармон
хоҳад дод
ва онҳо Туро бар болои дастонашон хоҳанд
бардошт,
то ки поят ба санге назанад”».

⁷ «Не! – ҷавоб дод Исо, – ҷунки дар навиштачот боз гуфта шудааст, ки мо набояд Ҳудованд Ҳудои худро бисанҷем».

⁸ Баъд аз ин иблис Исоро ба болои кӯхи хеле баланд бурд ва ҳамаи мамлакатҳои ҷаҳонро бо тамоми шуқӯ-ҳашон ба Ӯ нишон дода ⁹гуфт: «Агар ба ман саҷда карда, маро парастиш намоӣ, ҳамаи инро ба Ту медиҳам».

¹⁰ Исо ба Ӯ гуфт: «Дур шав аз Ман, шайтон! Ҷунки дар навиштачот гуфта шудааст, ки мо бояд Ҳудованд Ҳудои худро бипарастем ва фақат ба Ӯ хизмат кунем».

¹¹ Он гоҳ иблис Исоро монда рафту фариштагон омада, ба Исо хизмат карданд.

Оғоз ёфтани хизмати Исо дар Ҷалил

¹² Дертар Яҳёро дастгир меқунанду ин хабар ба гӯши Исо мерасад ва Ӯ ба шаҳри Носираи вилояти Ҷалил меравад. ¹³ Баъд барои истиқомат кардан, Исо аз Но-сира ба шаҳри Кафарнаҳум, ки дар назди кӯли Ҷалил ва дар ноҳияҳои Забулуну Нафтолӣ ҷойгир шудааст, меравад. ¹⁴ Ҳамин тавр суханони Ишаъё пайғамбар ба амал омаданд, ки гуфта буд:

¹⁵ «Эй ноҳияи Забулун ва Нафтолии
дар сӯи кӯл, дар тарафи дигари дарёи Урдун
ҷойгирбуда,

вилояти Җалили ғайрияхудиён ҳастӣ!

¹⁶ Мардуме, ки дар торикии гуноҳ зиндагӣ
мекарданд,

равшанини дурахшонро диданд
ва бар онҳое, ки дар ин ноҳия таҳти сояи марг
мезистанд,
равшаний дурахшид».

¹⁷ Аз ҳамин вақт Исо ба эълон кардани чунин пай-
ғоми худ оғоз намуд: «Тавба кунед ва аз гуноҳҳоятон
даст кашед, чунки подшоҳии Ҳудо наздик аст!»

Ба худ шогирд даъват кардани Исо

¹⁸ Ҳангоме ки Исо дар соҳили қӯли Җалилроҳ мерафт, ба қӯл тӯр андохта истодани ду бародар: Шимъ-
ӯн, ки ўро боз Петрус меномиданд ва бародараш Анд-
риёсро дид, чунки онҳо моҳигир буданд. ¹⁹ Исо ба онҳо
гуфт: «Омада Маро пайравӣ кунед, то ба ҷои моҳӣ
чамъ кардани мардумро ба шумо омӯзам». ²⁰ Дарҳол
онҳо тӯрҳои худро монда, ўро пайравӣ карданд.

²¹ Исо роҳи худро давом медод, ки ду бародари ди-
гар, Ёқуб ва Юханноро дид. Онҳо бо падарашон Заб-
дой дар қаиқ буданд ва тӯрҳои худро таъмири мекар-
данд. Исо онҳоро низ даъват кард ²² ва дарҳол онҳо
қаиқ ва падарашонро монда, ўро пайравӣ карданд.

Халкро таълим додану шифо бахшидани Исо

²³ Исо ба тамоми вилояти Җалил рафта, дар ибодат-
хонаҳо мардумро таълим медод, ҳабари хушро дар бо-
раи подшоҳии Ҳудо эълон мекард ва ба ҳар дарду бе-
мории одамон шифо мебахшид. ²⁴ Аз ин сабаб овозай
Ў дар тамоми сарзамини Сурия низ пахн мешуд ва
мардум ба наздаш ҳамаи дардмандонро, ки ҳар гуна
беморӣ доштанд, меоварданд. Дар байни онҳо дево-
нагон, bemoroni эпилепсия ва шалҳо низ буданд ва

Исо онхоро шифо бахшид. ²⁵Бинобар ин мардуми бенихоят бисёре аз Җалилу Даҳ Шаҳр, аз Ерусалиму Яҳудия ва аз сарзамини он тарафи дарёи Урдун омада, аз пай Исо мерафтанд.

Баракат ёфтани пайравони Исо

5 Исо ин тӯдаи одамонро дида, ба болои теппае баромад ва дар ҳамон ҷо нишаст. Ҳангоме ки шогирдонаш дар гирди Ӯ ҷамъ омаданд, ²Ӯ ба таълим додан оғоз кард:

³«Хушбахтанд қасоне, ки мӯҳточи Худо буданашонро медонанд, чунки Худо дар ҳаёташон подшоҳӣ меқунад!

⁴Хушбахтанд қасоне, ки ғаму андӯҳ доранд, зеро Худо онхоро тасаллӣ медиҳад!

⁵Хушбахтанд қасоне, ки хоксору дастнигари Худо ҳастанд, зеро онҳо ба рӯи замин ҳукмрон мешаванд!

⁶Хушбахтанд қасоне, ки аз таҳти дил ичро шудани ҳости Худоро меҳоҳанд, зеро Худо ҳости онхоро пурра ичро мекунад!

⁷Хушбахтанд қасоне, ки нисбати дигарон раҳму шафқат доранд, зеро Худо ба онҳо низ раҳму шафқат ҳоҳад кард!

⁸Хушбахтанд қасоне, ки дилашон пурра ба Худо дода шудааст, зеро онҳо дар ҳузури Худо ҳоҳанд шуд!

⁹Хушбахтанд қасоне, ки одамонро оштӣ мекунонанд, зеро Худо онхоро фарзандони худ ҳоҳад хонд!

¹⁰Хушбахтанд қасоне, ки ҳангоми ичро кардани ҳости Худо азоб дода мешаванд, зеро Худо дар ҳаёташон подшоҳӣ мекунад!

¹¹Хушбахтед шумо, вақте ки мардум аз барои Ман шуморо дашном ва азоб медиҳанд ва дар ҳаққатон бо тӯҳмат ҳар гуна сухани бад мегӯянд. ¹²Он гоҳ шоду ҳуррам бошед, зеро Худо дар осмон бароятон мукофоти қалон дорад. Одамон пайғамбаронро низ, ки пеш аз шумо буданд, ҳамин тавр азоб медоданд.

Намак ва нур

¹³ Шумо ҳамчун намак барои одамони ҷаҳон ҳастед. Вале агар намак сифаташро гум қунад, магар онро боз шӯр карда мешавад? Не, аз вай дигар фоидае нест. Онро фақат мепартоянд ва он зери по мешавад.

¹⁴ Шумо ҳамчун нур барои одамони ҷаҳон намоён ҳастед. Шаҳре, ки дар болои қӯҳ бино шудааст, нона-моён буда наметавонад. ¹⁵ Инчунин ҳеч кас ҷароғро даргиронда, ба таги тағора намегузорад, баръакс, онро ба ҷароғпоя мемонад, то ба ҳар касе, ки дар ҳона аст, равшаний дихад. ¹⁶ Пас, бигзор нури шумо ҳам ба одамон равшаний дихад, то ки онҳо корҳои неки шуморо дид, ба Падаратон, ки дар осмон аст, раҳмат гӯянд.

Таълимот дар бораи аҳамияти шариати Мӯсо

¹⁷ Фикр накунед, ки Ман барои вайрон қардан шариати Мӯсо ва таълимоти пайғамбарон омадаам. Ман на барои вайрон қардан, балки барои ба амал оварданни онҳо омадаам. ¹⁸ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳанӯз ки замину осмон ҳаст, то мақсади ин шариат пурра амалий нагардад, ягон рах ё нуқтае аз ҳарфи он нест намешавад.

¹⁹ Инак, ҳар касе, ки хурдтарин фармоиши Ҳудоро вайрон қунаду ба дигарон низ ҳаминро таълим дихад, дар подшохии Ҳудо хурдтарин шумурда ҳоҳад шуд. Ва баръакс, ҳар касе, ки ин фармоишро иҷро қунад ва ба дигарон айнан ҳамин чизро ёд дихад, дар подшохии Ҳудо бузург шумурда ҳоҳад шуд. ²⁰ Зоро ба шумо мегӯям, ки агар ҳатто аз шариатдонону фарисиён дид ҳости Ҳудоро пурратар иҷро накунед, ҳаргиз ба подшохии Ҳудо доҳил намешавед.

Таълимот дар бораи фикрҳои бад

²¹ Шумо шунидаед, ки ба гузаштагон гуфта шуда буд, ки одамкуш нашаванд, инчунин „ҳар касе, ки

одам мекушад, ба чавобгарӣ кашида мешавад”. ²² Аммо Ман ҳоло мегӯям, ки агар касе ба бародаре қаҳруғазаб кунад, ба чавобгарӣ кашида мешавад ва агар ба бародаре „бефаҳм” гӯяд, дар назди суди болотар чавоб медиҳад ва агар „аҳмақ” гӯяд, сазовори оташи дӯзах мегардад.

²³ Пас вакте ки шумо дар назди қурбонгоҳ ба Худоҳадя оварданӣ мешаведу ба хотир меоред, ки бародаратон аз шумо норозигӣ дорад, бояд ²⁴ хадятаонро дар як тарафи қурбонгоҳ гузошта, дарҳол назди ҳамон бародаратон равед ва бо ӯ оштӣ шавед. Баъд аз ин омада хадятаонро тақдим намоед.

²⁵ Агар касе даъво карда, шуморо ба суд кашад, пеш аз суд зуд бо вай масъалаатонро ҳал намоед. Вагарна кор ба судшавӣ рафта расад, даъвогаратон метавонад шуморо ба дasti қозӣ супорад, қозӣ бошад ба дasti сарбоз ва шумо ҳабс шуданатон мумкин. ²⁶ Ба ростӣ мегӯям, то охирин тангаи майдатаринро надихед, харгиз аз ҳабс намебароед.

²⁷ Шумо чунин гуфтаҳоро шунидаед „Бо ҳеч кас алоқаи беникоҳ накун”. ²⁸ Аммо Ман ҳоло мегӯям, ҳар кас ки ба зан нигоҳ карда, дар хаёлаш бо ӯ ҳамбистар шудан ҳоҳад, аллакай дар дили худ чунин гуноҳро мекунад. ²⁹ Пас, агар ҷашми ростатон шуморо ба гуноҳ кардан водор созад, онро канда партоед! Бароятон беҳтар аст, ки аз ягон узви бадан маҳрум шавед, назар ба он ки тамоми баданатон ба дӯзах партофта шавад. ³⁰ Инчунин агар дasti ростатон шуморо ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида партоед! Бароятон беҳтар аст, ки аз ягон узви баданатон маҳрум шавед, назар ба он ки тамоми баданатон ба дӯзах биафтад.

Таълимот дар бораи талоқ

³¹ Боз чунин гуфтаҳоро шунидаед, ки „Ҳар марде, ки аз занаш ҷудо мешавад, бояд ба ӯ талоқнома навишта дихад”. ³² Лекин Ман ҳоло ба шумо мегӯям,

агар мард аз зани худ бо ягон сабаб, ба ғайр аз хиёнати вай, чудо шаваду занаш ба дигар кас ба шавхар барояд, ин мард дар алоқаи беникоҳи занаш айбдор мешавад. Инчунин марде, ки бо зани чудошуда хонадор мешавад, гуноҳи алоқаи беникоҳро мекунад.

Таълимот дар бораи қавлу қасам

³³ Шумо боз шунидаед, ки ба гузаштагон гуфта шуда буд, ки „қасами бардуруғ нахӯранд, аммо ҳар қавлро, ки ба Ҳудованд додаанд, ичро намоянд”. ³⁴ Лекин Ман холо ба шумо мегӯям, ки тамоман қасам нахӯред, на бо осмон, чунки тахти Ҳудо дар он чост, ³⁵ на бо замин, чунки пойҳои Ӯ дар он ҷо қарор доранд, на бо шаҳри Ерусалим, чунки ин шаҳри Ҳудо-Шоҳи бузург аст. ³⁶ Бо сари худ ҳам қасам нахӯред, чунки як тори мӯятонро сафед ё сиёҳ ҳам карда наметавонед. ³⁷ Бигзор „бале” гуфтани шумо дар ҳақиқат „бале” бошад ва „не” гуфтани шумо „не” бошад, вале он чи зиёдатӣ мегӯед аз Шахси Бад бармеояд.

Таълимот дар бораи қасос

³⁸ Шумо чунин гуфтаҳоро шунидаед: „Чашм бар ивази ҷашм медиҳеду дандон бар ивази дандон”. ³⁹ Лекин Ман холо ба шумо мегӯям, ки ба қаси бад муқобилат нақунед. Баръакс, агар қасе ба тарафи рости рӯятон занад, тарафи ҷапи рӯятонро ҳам ба ӯ гардонед. ⁴⁰ Агар қасе ба шумо даъво карда, қуртаатонро гирифтаний бошад, ҷомаатонро ҳам ба ӯ бидиҳед. ⁴¹ Агар қасе шуморо маҷбур қунад, ки як километр роҳ равед, ду километр бо ӯ роҳ равед. ⁴² Вакте ки қасе аз шумо ҷизе талаб мекунад, онро ба ӯ бидиҳед ва аз шумо карз гирифтаний шаванд, не нагӯед.

Таълимот дар бораи дӯст доштани душманон

⁴³ Шумо чунин гуфтаҳоро шунидаед: „Ҳар шахсоро, ки наздики шумо аст, дӯст бидореду душманатонро

бад бинед”. ⁴⁴Лекин Ман холо ба шумо мегүям, ки душманонатонро дўст бидоред, лаънаткунандагони худро баракат дихед, ба касоне, ки шуморо бад мебинанд, некй кунед ва барои онҳое, ки шуморо азоб медиҳанд, дуо хонед, ⁴⁵то нишон дихед, ки фарзандони Падари осмониатон ҳастед. Чунки Ӯ ба офтоб амр мединад, ки ҳам ба бадкорон ва ҳам ба накӯкорон равшаний кунад, инчунин боронро ҳам ба бадкорон ва ҳам ба накӯкорон мефиристад. ⁴⁶Пас, агар шумо фақат касонеро дўст доред, ки шуморо дўст медоранд, чаро мукофот мегирифтаед? Магар андозигрони беинсоф низ ҳамин тавр рафтор намекунанд? ⁴⁷Ва агар фақат ба бародарони худ салом дихед, аз дигарон дида чӣ кори бузургтаре мекунед? Беимонон низ ҳамин тавр рафтор мекунанд. ⁴⁸Бинобар ин шумо беайбу нуксон бошед монанди Падари осмонии худ, ки беайбу нуксон аст».

Таълимот дар бораи садақадиҳӣ

6 Исо суханонашро давом дода гуфт: «Зинхор корҳои худофармударо намоишкорона дар пеши назари ҳалқ накунед. Вагарна аз Падари осмониатон мукофот намегиред. ²Яъне, вақте ки садақа медиҳед, ба монанди одамони дурӯя ба ҳама овоза накунед. Онҳо дар ибодатхонаҳо ва дар сари қӯчаҳо садақа доданашонро эълон менамоянд, то ки мардум онҳоро таъриф кунанд. Ба рости ба шумо мегүям, онҳо аллакай мукофоти худро гирифтаанд. ³Аммо, ҳангоме ки шумо садақа медиҳед, бигзор дasti ростатон аз кори дasti чапатон огоҳ нашавад, ⁴то ки садақаи шумо пинҳон монад. Он гоҳ Падари шумо, ки чизҳои пинҳониро мебинад, ба шумо мукофот медиҳад.

Таълимот дар бораи дуоҳонӣ

⁵ Вақте ки дуо мекунед ба одамони дурӯя монанд нашавед! Онҳо дар ибодатхонаю ҷорраҳаҳо истода дуо хонданро дўст медоранд, то ки ҳама онҳоро бинанд. Ба

ростī ба шумо мегȳям, онҳо аллакай мукофоти худро гирифтаанд. ⁶Аммо, ҳангоме ки шумо дуо меҳонед, ба хонаатон даромада, дарро пӯшед ва ба Падаратон, ки нонамоён аст, дуо кунед. Он гоҳ Падари шумо, ки чизҳои пинҳониро мебинад, ба шумо мукофот медиҳад.

⁷Дар вақти дуохонӣ низ мисли ғайрияҳудиён рафтор нақунед. Онҳо дар дуо бисёр гапҳои бехуда мегӯянд, чун фикр меқунанд, ки агар дуру дароз гап зананд, дуояшон шунида мешавад. ⁸Ба монанди онҳо дуо нақунед, зоро Падаратон ҳанӯз пеш аз пурсиданатон медонад, ки ба шумо чӣ лозим аст. ⁹Пас шумо ин тавр бояд дуо кунед:

Эй Падари мо, ки дар осмон ҳастӣ,
Шаъну шараф бод ба номи муқаддаси Ту.

¹⁰Бигзор подшохии Ту барқарор гардад
ва хости Ту, ки дар осмон ичро мешавад,
дар замин низ ичро шавад.

¹¹Ба мо ризку рӯзии имрӯзаамонро дех

¹²ва корҳои нодурусти моро бубаҳш,
чи тавре ки мо низ онҳоеро мебаҳшем,
ки бо мо нодуруст рафтор меқунанд.

¹³Моро ба озмоиш дучор нақун,
балки аз дasti Шахси Бад ҳалос намо*.

¹⁴Инак, агар шумо одамонеро, ки дар ҳаққи шумо рафтори нодуруст меқунанд, бубаҳшед, Падари осмониатон ҳам корҳои нодурусти шуморо ҳоҳад баҳшид.

¹⁵Вале агар шумо дигаронро набаҳшед, Падари шумо ҳам корҳои нодурусташонро наҳоҳад баҳшид.

Таълимот дар бораи рӯзадорӣ

¹⁶Боз вақте ки рӯза мегиред, ба одамони дурӯя монанд шуда, ҷеҳраи рӯятонро ғамзада вонамуд нақунед, чунки дурӯяҳо намуди зоҳириашонро беэътибор

* ^{6:13}Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот доҳил шудааст «Зеро подшоҳӣ, қудрат ва шӯҳрат то абад аз они Туст. Омин».

мемонанд, то дигарон бинанд, ки онҳо рӯза гирифтаанд. Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки онҳо аллакай мукофоти худро гирифтаанд.¹⁷ Лекин, вақте ки шумо рӯза мегиред, дасту рӯятонро шуста, мӯйҳоятонро шона кунед,¹⁸ то ба ғайр аз Падаратон, ки нонамоён аст, дигар ҳеч кас рӯза гирифтани шуморо нафаҳмад. Он гоҳ Падари шумо, ки чизҳои пинҳониро мебинад, ба шумо мукофот ҳоҳад дод.

Дар осмон ҷамъ кардани бойигарӣ

¹⁹ Дар замин барои худ бойигарӣ ҷамъ нақунед, ки дар ин ҷо қуяву занг мезанад ва ғоратгарон зада даромада, онро медузданд.²⁰ Баръакс, мукофоти Худоро ба даст оред, ки бароятон дар осмон нигоҳ дошта мешавад. Ана ҷунин бойигариро на қуяву занг мезанаду на ғоратгарон зада даромада, медузданд.²¹ Зоро ба он ҷое, ки бойигарӣ доред, дилатон қашол аст.

Ҷароғи бадан

²² Ҷашм барои бадан ҳамчун ҷароғ аст. Пас агар ҷашматон солим бошад, тамоми баданатонро равшаниӣ пур мекунад,²³ аммо агар ҷашматон солим набошад, тамоми баданатонро торикиӣ пур мекунад. Дар ин сурат, агар равшаниӣ дар даруни шумо дар асл то-рикиӣ бошад, эҳ, пас он чӣ ҳел торикии зулмот аст!

Худо ва пул

²⁴ Ҳеч кас якбора ба ду хоча хизмат карда наметавонад, ҷунки ё якеашро дӯст медораду дигараашро бад мебинад, ё ба яке вафодор мемонаду дигараашро писанд намекунад. Шумо низ наметавонед ҳам бандай Худо бошеду ҳам бандай пул.

²⁵ Бинобар ин ба шумо мегӯям, на ташвиши зиндаги-атонро кунед, ки чӣ меҳӯреду чӣ менӯshed ва на ғами баданро ҳӯред, ки чӣ мепӯshed. Магар зиндагӣ фақат аз ҳӯроку бадан аз пӯшок иборат аст?²⁶ Ба паррандаҳо ни-

гоҳ кунед: онҳо на кишту кор мекунанду на хосил чамъ мекунанд ва на ба анборҳо хосилро захира мекунанд, хол он ки Падари осмониатон онҳоро меҳӯронад. Магар шумо аз паррандаҳо арзиши баландтар надоред? ²⁷ Кадоме аз шумо бо ғам хӯрдан як лаҳзаи умратонро дарозтар карда метавонед? ²⁸ Барои сарулибос ҳам чӣ ғам меҳӯред? Ба нашъунамои савсанҳои сахро нигоҳ кунед: онҳо на меҳнат мекунанду на мересанд, ²⁹ лекин ба шумо мегӯям, ки ҳатто шоҳ Сулаймон бо тамоми ҳашамату бойигариаш мисли яке аз онҳо либоси зебое напӯшидааст. ³⁰ Пас, агар Худо алафера, ки имрӯз дар сахро ҳасту пагоҳ ба танӯр партофта мешавад, ҳамин тавр пӯшонад, наход шуморо, эй сустимонҳо, аз онҳо чанд маротиба зиёдтар напӯшонад?

³¹ Барои ҳамин ғам хӯрдану ташвиш кашиданро бас кунед ва нагӯед, ки „Мо чӣ меҳӯрда бошем?” ё „чӣ менӯшида бошем?” ё „чӣ мепӯшида бошем?”. ³² Чунки ҳалқҳои дигар аз паи ҳамаи ин чизҳо мебошанд. Падари осмониатон бошад, медонад, ки шумо ба ҳамаи он эҳтиёҷ доред. ³³ Шумо дар навбати аввал ҷӯяндаи подшохии Худо ва иҷрошавии хости Ӯ бошед ва Ӯ ҳамаи ин чизҳоро низ ба шумо медиҳад. ³⁴ Аз ин рӯ, ғами рӯзи ояндаро нахӯред, фардо ташвишҳои худро дорад. Ба ҳар рӯз ташвиши худи ҳамон рӯз басанда аст».

Айбдор кардани дигарон

7 Исо давом дода гуфт: «Дигаронро айбдор ҳисоб накунед, то ки шумо айбдор ҳисоб нашавед. ² Зеро чи хеле ки дигаронро айбдор ҳисоб кунед, ҳамон тавр шумо айбдор ҳисоб карда мешавед ва бо кадом сангি тарозу баркашед, бо ҳамон санг ба шумо баркашида мешавад. ³ Чаро шумо ҳасро дар ҷашми бародаратон мебинеду ҷӯберо, ки дар ҷашми худатон ҳаст, ҳис намекунед? ⁴ Чӣ хел ҷуръат карда ба бародаратон гуфта метавонед, ки „Иҷозат дех ҳасро аз ҷашмат берун кунам”, хол он ки дар ҷашми худатон ҷӯб доред?

⁵ Эй дурӯяҳо! Аввал чӯбро аз чашми худатон дур кунед, он гоҳ дурустар дида метавонед, ки чӣ хел хасро аз чашми бародаратон бароред.

⁶ Чизеро ки муқаддас аст ба сагон надиҳед, вагарна онҳо рӯ гардонда ба шумо ҳамла меоваранд. Ва гавҳари худро пеши пойҳои хукон напартоед, вагарна онро поймол мекунанд.

Натиҷаи талаб кардан, ҷустан ва қӯфтан

⁷ Талаб кунед ва ба шумо дода мешавад, бичӯед ва пайдо мекунед, дарро бикӯбед ва он ба рӯятон кушода мешавад. ⁸ Чун ҳар кӣ талаб мекунад, ба даст меорад, ҳар кӣ мечӯяд, пайдо мекунад ва ҳар кас ки дарро мекӯбад, он ба рӯяш кушода мешавад. ⁹ Ана, аз байни шумо қадом падар агар писара什 нон талаб кунад, ба вай санг медиҳад? ¹⁰ Ё агар моҳӣ талаб кунад, ба вай мори заҳрдор медиҳад? ¹¹ Пас, агар шумо бо тамоми дилсиёҳиатон ба фарзандони худ чӣ тавр чизҳои хуб доданро медониста бошед, наход Падари шумо, ки дар осмон аст, ба каси талабкарда чанд маротиба зиёдтар чизҳои хуб надиҳад??!

¹² Чӣ гуна рафторро аз дигарон нисбати худ дидан хоҳед, ҳамон тавр аввал худи шумо нисбати онҳо рафтор кунед. Зоро мағзи шариати Мӯсо ва гуфтаҳои пайғамбарон дар ҳамин аст.

Дарвозаи танг

¹³ Аз дарвозаи танг гузаред, чунки дарвозаи васеъ ва роҳи осонгузар шуморо ба ҳалокат меоварад ва бисёр қасон аз он мегузаранд. ¹⁴ Лекин ба ҳаёти абадӣ шуморо дарвозаи басо тангу роҳи мушкилгузар меоварад ва кам қасон онро мейёбанд.

Фарқ кардани пайғамбарони бардуруӯ

¹⁵ Аз пайғамбарони бардуруӯ эҳтиёт шавед, онҳо ба назди шумо бо намуди гӯсфандони беозор меоянд,

аммо дар ботин онҳо гургони дарранда ҳастанд. ¹⁶ Шумо онҳоро аз амалиёташон мешиносед. Охир аз буттаи хор ангур ё анцир намечинанд-ку. ¹⁷⁻¹⁸ Ҳар дарахти солим меваи хуб медихад ва меваи бад дода наметавонад, vale дарахти касал меваи бад медихад ва меваи хуб до-да наметавонад. ¹⁹ Ҳамаи дарахтоне, ки меваи хуб наметаванд, бурида ба оташ партофта мешаванд.

²⁰ Ҳуллас, пайғамбарони бардуруғро низ шумо аз маҳсули амалашон мешиносед.

Киро Исо „намешиносам” мегүяд

²¹ На ҳама касоне, ки Маро доимо Худованди худ меноманд, ба подшохии Худо дохил мешаванд, балки фақат онҳое, ки хости Падари дар осмон будаамро ичро мекунанд. ²² Ҳангоме ки рӯзи ҷавобдихӣ фаро мерасад, мардуми зиёд ба Ман мегүянд: „Эй Худованд! Магар мо аз номи Ту пайғоми Худоро ба одамон эълон намекардем? Магар аз номи Ту девҳоро намерондем ва магар аз номи Ту бисёр мӯъцизахоро нишон намедодем?” ²³ Он гоҳ Ман ба рӯяшон мегүям: „Эй бадкорон! Ман шуморо ҳеч гоҳ намешинохтам. Дур шавед аз наздам”.

Бинокори дурандешу бинокори беакл

²⁴ Инак, ҳар касе, ки ҳамаи ин гуфтаҳои Маро мешунаваду онҳоро ичро мекунад, монанди бинокори дурандешест, ки хонаашро дар болои санг сохта буд. ²⁵ Баъд борон бориду обхезӣ шуд ва шамоли саҳт ҳеста, бо шиддат бар он хона вазид, лекин хона фурӯ нарафт, чунки дар болои санг сохта шуда буд. ²⁶ Вале ҳар касе, ки ҳамаи гуфтаҳои Маро мешунаваду онҳоро ичро намекунад, монанди бинокори беаклест, ки хонаашро дар болои хок сохта буд. ²⁷ Баъд борон бориду обхезӣ шуд ва шамоли саҳт ҳеста, бо шиддат бар он хона вазид ва хона фурӯ рафта, ба замин як-сон шуд».

²⁸ Исо суханони худро ба охир расонда буд, ки тамоми халқ қоил монданд, ²⁹ зеро Ү на ба монанди шариатдонон, балки чун шахси бокұдрат онҳоро таълим медод.

Шифо ёфтани марди маҳав

8 Вакте ки Исо аз болой теппа поён фаромад, одамон тұда-тұда ҳамрохи Ү рафтанд. ² Дар ин мобайн як марди маҳаве назди Исо омаду ба Ү таъзим карда гуфт: «Хоча, агар хоҳй, метавонй маро пок созй». ³ Он гоҳ Исо дасташро ба ү расонда гуфт: «Албатта, меҳоҳам, пок шав!» ва он мард дархол аз касалии маҳав пок гашт. ⁴ Исо ба ү боз гуфт: «Дар ин бора зинхор ба ҳеч кас нагүй, балки рост назди рұхонй рафта, худро нишон дех. Баъд, чӣ тавре ки Мӯсо фармудааст, курбонй бикун, то ба мардум шаҳодате гардад».

Шифо ёфтани хизматтори сардори лашкар

⁵ Сипас Исо ба деҳай Кафарнаум ворид шуд, ки ба наздаш як сардори лашкаре омад ва ба зориу илтиҷо даромада ⁶ гуфт: «Хочаам, хизматторам аз ҳаракат монда, дар хона рүи чойғаҳ хобидааст. Ү дар оташи дард сұхта истодааст». ⁷ «Ман рафта үро сиҳат мекунам», — гуфт Исо. ⁸ Аммо сардори лашкар ҷавоб дод: «Хоча! Ман лоиқи он нестам, ки аз останаи дарам гузаред. Шумо фақат як амр дихед ва хизматторам шифо хоҳад ёфт. ⁹ Охир ман як фармонбардор ҳастам ва зери итоати худ низ сарбозонро дорам. Вакте ки ба яке „бирав” мегүям, меравад, ба дигаре „биё” мегүям, меояд ва агар ба ғуломам „фалон корро бикун” гүям, ү албатта он корро ичро мекунад».

¹⁰ Аз шунидани ин суханон Исо хайрон шуд ва ба мардуми аз пасаш омадаистода гуфт: «Ба ростй ба шумо мегүям, ки ҳатто дар байни исроилиён касеро надидам, ки чунин имони саҳт дошта бошад. ¹¹ Ба шумо мегүям, бисёр касон аз ҳар гүшаву канори дунё

омада, дар подшохии Худо бо Иброҳиму Исҳоқу Ёқуб дар сари як дастархон хоҳанд нишааст.¹² Аммо онҳое, ки бояд дар подшохии Худо мешуданд, ба торикии берун партофта мешаванд, ки дар он ҷо одамон аз дард дандон ба дандон зада гиря мекунанд».

¹³ Баъд ба сардори лашкар гуфт: «Бирав! Чи тавре ки имон доштӣ, ҳамон тавр мешавад». Ҳамон замон хизматгор шифо ёфт.

Шифо ёфтани бисёр одамон

¹⁴ Вақте ки Исо ба хонаи Петрус даромад, хушдомани Петрусро бо таби баланд, рӯи ҷойгаҳ хобида дид.

¹⁵ Исо ба дasti вай даст расонд, ки табаш паст шуд ва зан аз ҷояш хеста, бо меҳмондорӣ кардани Ӯ машғул шуд.

¹⁶ Он бегоҳ одамон бисёр девонагонро назди Исо оварданد ва Исо амр дода, рӯҳҳои нопокро аз онҳо берун ронд ва ҳамаи беморонро низ шифо баҳшид.

¹⁷ Ишаъё пайғамбар пештар гуфта буд: «Ӯ ҳамаи касалиҳоямонро аз мо гирифт ва ҳамаи бемориҳоямонро ба дӯши худ бардошт». Барои ба амал омадани ин сӯханон ҳамаи ин ҳодисаҳо рӯй доданд.

Шарту шароити пайрави Исо шудан

¹⁸ Боре Исо дар гирдаш ҷамъ шудани одамони зиёд-ро дид, ба шогирдонаш гуфт, ки ба дигар тарафи қӯл мераванд.

¹⁹ Дар ҳамин вақт як шариатдон наздаш омада гуфт: «Устод, ман дар ҳама ҷо Шуморо пайравӣ мекунам».

²⁰ Исо ба ӯ ҷавоб дод: «Рӯбоҳон хона ва мурғони ҳаво лона доранд, аммо Ман, Фарзанди Инсон ҷоэ надорам, ки сарамро монда дам гирам».

²¹ Дигаре аз ҷумлаи пайравон гуфт: «Хоҷаам! Ичозат дихед аввал рафта, мурдаи падарамро ба хок супорам».

²² Лекин Исо ба вай ҷавоб гардонда гуфт: «Аз паси Ман биё ва бимон, ки мурдагон мурдаҳои худро ба хок супоранд».

Ором шудани тұғон

²³Он гоҳ шогирдон Исоро пайравй карда, якчоя бо Ұ ба қаик савор шуданд. ²⁴Дар қаик Исо хоб мерафт, ки ногаҳон дар күл тұғони сахте бархост ва аз шиддати мавчxo қаик қариб ғарқ мешуд. ²⁵Шогирдон омада, Исоро бедор карданد ва гуфтанд: «Хоча! Начот дех! Ҳалок мешавем!»

²⁶Исо ҹавоб дод: «Чiй ин қадар метарсед? Ҳой, сустимонон!» Баъд бархеста шамолу мавчхоро таъна зад, дархол дар ҳама ҷо оромии том ҳукмфармо шуд. ²⁷Онҳо бошанд, ҳайрон монда мегуфтанд: «Ин чiй хел одам аст, ки ҳатто шамолу мавчxо ба Ұ итоат мекүнанд?»

Шифо ёфтани ду девона

²⁸Ҳангоме ки Исо ба тарафи дигари күл, ба вилояти Ҷадариён расид, ду девонае аз қабристон берун баромада бо Исо рү ба рү шуданд. Онҳо чунон бадхашм буданд, ки касе ҹуръати аз он роҳ гузаштанро надошт. ²⁹Онҳо Исоро дида дод заданд: «Эй Писари Худо, Ту ба мо чiй кор дорiй? Ту омадiй, ки моро пеш аз мұхлат азоб дихiй?»

³⁰Дар масофае аз онҳо галаи калони хукон мечарид. ³¹Пас девҳо Исоро тавалло карда гуфтанд: «Агар моро берун карданiй бошiй, ба даруни он галаи хукон биғирист». ³²Исо ба онҳо «Дароед» гуфт ва онҳо аз он одамон берун баромада, ба галаи хукон даромаданд. Ғавран тамоми гала давон-давон худро аз ҹарии назди соҳил ба күл партофта, дар об ғарқ шуд.

³³Хукбонон бошанд, аз он ҷо ба деҳа түректа, ин воқеаро, аз он ҹумла ходисаи бо ду девона рүй додаро ба ҳама нақл карданд. ³⁴Инак, тамоми ахли деҳа барои бо Исо вохұрдан аз деҳа берун омаданд. Вақте Ұро диданд, зориву тавалло карданд, ки аз сарзами-нашон биравад.

Шифо ёфтани шал

9 Исо ба қаик савор шуд ва аз күл гузашта ба шахри худ баргашта буд, ки ²чанд нафаре ба наздаш шалеро бо чойгаҳаш бардошта оварданд. Исо то чӣ андоза эътиқод доштани онҳоро дид, ба шал гуфт: «Додар, натарс! Гуноҳҳоят баҳшида шудаанд».

³ Дар айни ҳол якчанд шариатдон аз дил гузаронданд: «Ин одам суханони коғирона мегӯяд». ⁴ Исо фикри онҳоро фаҳмида гуфт: «Чаро дар дилҳои худ ба фикрҳои бад чой медиҳед? ⁵ Кадомаш осонтар аст: гуфтани он, ки „гуноҳҳои ту баҳшида шуданд” ё гуфтани он, ки „бархез ва роҳ гард”? ⁶ Пас, Ман ба шумо исбот мекунам, ки Фарзанди Инсон дар рӯи замин қудрати баҳшидани гуноҳҳоро дорад, – сипас ба шал нигариста гуфт, – Бархез, чойгаҳатро бардошта ба хонаат рав!»

⁷ Он мард аз ҷояш хеста ба хонааш равона шуд. ⁸ Мардум аз дидани ин ҳодиса ба тарсу вахм афтода Худоро, ки ба инсон чунин қудрат додааст, ситоиш карданд.

Даъват шудани Матто

⁹ Вакте ки Исо аз он ҷо ба роҳ даромад, мардеро бо номи Матто дид, ки дар корхонаи андозчамъқунӣ ме-нишастанд. Исо ба вай гуфт: «Биё, пайрави Ман шав». Матто бархесту аз паси Ӯ равона шуд.

¹⁰ Вакте ки Исо ва шогирдонаш ба сари дастархон нишастанд, бисёр андозгирон ва дигар одамоне, ки гунаҳкор ҳисоб мешуданд, низ ба он хона даромада ба онҳо ҳамроҳ шуданд. ¹¹ Баъзе аз фарисиён инро дид, ба шогирдони Исо гуфтанд: «Чаро устоди шумо бо андозгирун гунаҳкорон аз як дастархон ҳӯрок мөхӯрад?»

¹² Исо ин суханонро шунида, ҷавоб дод: «Ба табиб на одамони солим, балки беморон мӯҳтоҷанд. ¹³ Рафта

фаҳмед, ки чунин гуфтаҳои навиштаҷот чӣ маъно до-ранд: „Ман меҳоҳам, ки одамон раҳму шафқат нишон диханд, на қурбониҳо оваранд”. Хуллас, Ман ҳам ба-рои он омадаам, ки на нақӯкорон, балки гунахкорон-ро даъват намоям».

Савол дар бораи рӯза

¹⁴ Сипас, баъзе аз шогирдони Яҳёи Таъмиддиҳанда ба Исо наздик шуда гуфтанд: «Чаро мо ва фарисиён одатан рӯза мегирему шогирдони Шумо не?» ¹⁵ Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Оё дӯстони домод дар ҷашни арӯсӣ, модоме ки домод бо онҳост, ғамгин мешаванд? Ал-батта не. Вале вакте мерасад, ки домод аз байнашон гирифта мешавад ва он гоҳ онҳо низ рӯза мегиранд. ¹⁶ Охир ҳеч кас ба либоси кӯхна аз матои нав ямоқ на-мекунад, чунки ямоқ дарида, ҷои он боз ҳам аёнтар мешавад. ¹⁷ Инчунин шароби навтайёршударо ба маш-ки ҷармини кӯхна намерезанд, чунки ҳангоми ба ҷӯш омадани шароб машк медарааду шароб мерезад ва машк низ аз кор мебарояд. Баръакс, шароби навта-йёршударо ба машки нав мерезанд, он гоҳ на шароб барбод мераваду на машк».

Зинда шудани духтару шифо ёфтани зан

¹⁸ Ҳанӯз Исо суханонашро давом медод, ки марде аз ҷумлаи сардорон ба наздаш омад ва ба ӯ таъзим карда гуфт: «Ҳозирақак духтарам мурд, аммо агар биёedu ба вай даст гузоред, вай зинда мешавад». ¹⁹ Исо аз ҷо-яш хеста, бо шогирдонаш ҳамроҳи ӯ рафт.

²⁰⁻²¹ Як зане, ки дувоздаҳ сол боз қасалии хунравӣ дошт, аз дилаш гузаронда буд, ки ақаллан ба ҷомаи Исо даст расонад, шифо мейёбад. Бо ҳамин ният ӯ аз қафо ба Исои роҳ рафтаистода наздик шуду ба домани ҷомааш даст расонд. ²² Исо ба қафояш рӯй гардонду занро дид, гуфт: «Эй зан, натарс! Туро имонат шифо дод». Ҳуди ҳамон замон зан шифо ёфт.

²³ Баъд Исо ба хонаи он сардор даромада, найнаво-
зони барои азо омада ва мардуми гирёнро дида,
²⁴ гуфт: «Ҳамаатон аз ин чо равед! Духтар намурдааст,
факат хобидааст». Онҳо бошанд, Исоро масхара кар-
данд. ²⁵ Аммо баъд аз он ки мардум берун баромаданд,
Исо ба хонае, ки духтарак он чо буд, даромада, дasti
ӯро гирифт ва духтарак бархест. ²⁶ Ин хабар дар тамо-
ми он сарзамин паҳн гашт.

Шифо ёфтани ду марди нобино

²⁷ Исо он чойро монда, ба роҳ даромада буд, ки ду
марди нобино аз дунболи Ӯ равон шуда фарёд меза-
данд: «Эй Насли Довуд! Ба мо раҳм қунед!»

²⁸ Вақте ки Исо ба хона даромад, он ду нобино ҳам
ба наздаш омаданд. Исо аз онҳо пурсид: «Боварӣ до-
ред, ки Ман шуморо шифо дода метавонам?» «Бале,
Хоча!» – ҷавоб доданд онҳо.

²⁹ Он гоҳ Исо ба ҷашмонашон даст расонда гуфт:
«Аз рӯи имонатон ҳамин тавр шавад», ³⁰ ва ҷашмони
онҳо бино гаштанд. Исо онҳоро қатъӣ огоҳ кард, ки
дар бораи ин ҳодиса зинҳор ба касе чизе нагӯянд.
³¹ Онҳо аз он чо баромада рафтанду, барьакс, дар та-
моми он сарзамин дар бораи Ӯ овоза паҳн карданд.

Шифо ёфтани марди гунг

³² Ҳанӯз он ду мард дур нарафта, якчанд кас ба пеши
Исо мардеро оварданд, ки аз сабаби дев доштанаш,
гунг буд. ³³ Лекин, вақте ки Исо аз он мард девро берун
кард, мард ба гап даромад ва мардум бо изҳори ҳай-
рат хитоб мекарданд: «Ҳаргиз чунин ҳодисаро дар
Исроил надида будем!»

³⁴ Аммо фарисиён мегуфтанд, ки Исо девҳоро бо
кудрати худи сардори девҳо берун мекунад*.

* ^{9:34} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 34 дохил нашу-
дааст.

Ба мардум раҳм кардани Исо

³⁵Исо бошад, ба ҳамаи шаҳру дехот рафта, дар ибодатхонаҳо ҳалқро таълим медод, ҳабари хушро дар бораи подшоҳии Худо эълон мекард ва ҳар дарду касалии одамонро шифо мебахшид. ³⁶Вақте ки Исо ба мардум нигоҳ мекард, ба ҳоли онҳо раҳмаш меомад, чунки онҳо монанди гӯсфандони бе чӯпон, сарсону саргардон ва noctoru нотавон буданд. ³⁷Пас Исо ба шогирдонаш гуфт: «Ҳосили дарав фаровон аст, vale коргарон намерасанд. ³⁸Аз ин рӯ, az соҳиби ҳосил илтимос кунед, ки барои ғундоштани ҳосилаш коргаронро фиристад».

Дувоздаҳ вакили Исо

10 Исо ба наздаш дувоздаҳ шогирдашро даъват карда, ба онҳо қудрат дод, ки рӯҳҳои нопокро берун кунанд ва ҳар дарду касалии одамонро шифо диханд. ²Ана номҳои он дувоздаҳ вакилаш: аввалин Шимъӯн (ўро боз Петрус меномиданд), бародари Шимъӯн Андриёс, байдар бародарон Ёқуб ва Юҳанно, ки писарони Забдой буданд, ³Филиппус ва Барталмо, Тумо ва Матто (он ки андоз ҷамъ мекард), Ёқуби писари Ҳалфӣ ва Таддо, ⁴Шимъӯни Ватандӯст ва Яхудои Искарют, ки байдар ба Исо хиёнат мекунад.

Вазифаи дувоздаҳ вакил

⁵Исо ба ин дувоздаҳ нафар вазифа дода, ба ичро намуданӣ он фиристод. Ӯ ин тавр гуфт: «Ба назди ҳалқҳои ғайрияҳудӣ наравед ва ба шаҳрҳои сомариён надароед, ⁶балки назди ҳалқи Истроил, ки монанди гӯсфандони гумроҳшуда ҳастанд, рафта ⁷эълон кунед, ки подшоҳии Худо наздик аст. ⁸Беморонро шифо дихед, мурдагонро зинда кунед, маҳавҳоро пок созед ва девҳоро берун кунед. Ин қудрат ба шумо бепул дода шудааст, пас шумо низ инро бепул кунед. ⁹Вақте ки ба сафар мебароед, бо ҳуд дар камарбандатон на тангахои тил-

лову нукра ва на тангаҳои мисин гиред, ¹⁰на борхалтаву на асо ва на либоси иловагиву на пойафзол гиред, зеро меҳнаткаш сазовори таъминот аст.

¹¹Ҳангоме ки ба ягон шаҳр ё қишилқ медакароед, одами шоистаро суроғ кунед ва то рӯзи аз он чо рафтантон дар хонаи ӯ бимонед. ¹²Баробари ба он хона даромадан салом дихед. ¹³Агар он хонадон шуморо нағз қабул кунад, барояшон баракат талаб кунед, дар акси хол, бигузор баракататон ба худатон баргардад. ¹⁴Вале агар ҳеч кас шуморо қабул накунад ё ба суханонатон гӯш надихад, он хонадон ё шаҳрро тарк карда истода, ҳамчун нишонаи огоҳӣ чангу хокашро аз поятон биафшонед. ¹⁵Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар рӯзи чазо аҳволи шаҳрвандони бадкирдори Садӯм ва Амӯро аз ҳоли он шаҳр сабуктар хоҳад буд.

Азобу уқубатҳои дарпешистода

¹⁶Инак, Ман шуморо ба назди одамон, гӯё гӯсфандонро ба байни гургҳо мефиристам. Мисли мор хушёру мисли кабӯтар безиён бошед. ¹⁷Аз одамон эҳтиёт шавед, чунки онҳо шуморо дастгир карда, назди шӯрои калонҳо мебаранд ва дар ибодатхонаҳо қамчинкорӣ мекунанд. ¹⁸Ба хотири Маро пайравӣ карданатон шуморо дар назди хокимону подшоҳон ба ҷавобгарӣ мекашанд, то ки дар пеши онҳо ва ғайри-яҳудиён дар бораи Ман шаҳодат дихед. ¹⁹Ҳангоме ки шуморо назди шӯрои олий мебаранд, ғам наҳӯред, ки ба онҳо чӣ бояд гӯед ё чӣ тавр бояд сухан ронед, чунки дар он вақт суханоне, ки бояд гӯед, ба дилатон андохта мешаванд. ²⁰Он гоҳ на ин ки шумо, балки Рӯҳи Падари осмониатон ба воситаи шумо сухан меронад.

²¹Дар он айём бародар бародари худро ба қатл мерасонад ва инчунин падар фарзанди худро. Фарзандон ба падару модари худ муқобили мебароянд ва онҳоро ба дасти марг месупоранд. ²²Ба сабаби Маро пайравӣ карданатон ҳама шуморо бад мебинанд. Вале агар шумо то

ба охир расидани азобу укубатҳо ба Ман вафодор монед, начот хоҳед ёфт. ²³ Вақте ки шуморо азоб додани шуда дар як шаҳр дунболагирӣ кунанд, ба шаҳри дигар гурезед. Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳанӯз шумо ба ҳамаи шаҳрҳои Истроил нарафта Фарзанди Инсон меояд.

²⁴ Шогирд аз устодаш баландтар нест, инчунин хизматгор аз хоҷааш. ²⁵ Барои шогирд басандა аст, ки монанди устодаш шавад ва барои хизматгор коғист, ки монанди хоҷааш шавад. Агар сардори хонадонро Бал-Забул, сардори девҳо номида бошанд, пас аъзоёни хонадонро чӣ қадар бадтар меноманд.

Аз кӣ тарсидан лозим аст

²⁶ Аз ин рӯ, аз одамон натарсед. Зоро ҳеч чизи пӯшидае нест, ки ошкор нашавад ва ҳеч чизи пинҳоне нест, ки маълум нагардад. ²⁷ Он чи Ман ба шумо махфӣ мегӯям, кушоду равшан гӯед ва он чи дар пичиррос мешишувавед, аз болои боми хонаҳо эълон намоед. ²⁸ Аз одамон натарсед, ки онҳо ҷисмро мекушанду ҷонро кушта наметавонанд. Балки аз шахсе тарсед, ки ҳам ҷон ва ҳам ҷисмро дар дӯзах нобуд карда метавонад.

²⁹ Арзиши ду гунчишк як танга аст, аммо ҳатто яктои он ба замин намеафтад, ки Падаратон аз он ҳабардор набошад. ³⁰ Аз они шумо бошад, мӯйҳои саратон ҳам ба ҳисоб гирифта шудаанд. ³¹ Бинобар ин натарсед, шумо аз бисёр гунчишкҳо ҳам қиматтар ҳастед.

³² Пас, ҳар кӣ дар пеши мардум мегӯяд, ки пайрави Ман аст, Ман низ дар назди Падари осмониам пайрави Ман буданашро тасдиқ мекунам. ³³ Лекин ҳар кӣ дар пеши мардум Маро рад мекунад, Ман низ ӯро дар назди Падари осмониам рад мекунам.

На сулҳ, балки зиддият

³⁴ Фикр накунед, ки Ман барои ба замин овардани сулҳ омадаам. Ман барои сулҳ не, балки барои овардани шамшери зиддият омадаам. ³⁵ Ман омадаам, ки

писарро ба падар, духтарро ба модар, келинро ба хушдоманаш зид гузорам. ³⁶Худи аъзои хонадони одам душманони ў хоҳанд буд.

³⁷ Касе ки падар ё модари худро аз Ман бештар дўст медорад, лоики шогирди Ман шудан нест. Инчунин, касе ки писар ё духтари худро аз Ман бештар дўст медорад, лоики шогирди Ман шудан нест. ³⁸Касе ки Маро пайравӣ карданӣ шуда бо худ салиби азобу маргашро нагирад, лоики шогирди Ман шудан нест. ³⁹Касе ки ҳаёташро нигоҳ доштан меҳоҳад, онро аз даст медиҳад, вале касе ки ба хотири Ман ҳаёташро фидо мекунад, онро нигоҳ медорад.

Гирифтани мукофот

⁴⁰ Касе ки шуморо қабул мекунад, дар асл Маро қабул мекунад ва касе ки Маро қабул мекунад, дар асл шахсеро, ки Маро фиристодааст, қабул мекунад. ⁴¹ Касе ки пайғамбарро ба хотири пайғамбар буданаш қабул мекунад, мукофоти пайғамбаронаро хоҳад гирифт. Касе ки одами накӯкорро ба хотири накӯкор буданаш қабул мекунад, мукофоти накӯкоронро хоҳад гирифт. ⁴² Ҳамчунин, касе ки ба яке аз пайравони хурдтарини Ман ба хотири шогирд буданаш ақаллан як пиёла оби хунук дихад, ба ростӣ ба шумо мегӯям, бе мукофот наҳоҳад монд».

Омадани шогирдони Яҳё

11 Баъд аз ба дувоздаҳ шогирд вазифа додан Исо аз он ҷо ба шаҳрҳои гирду атроф барои таълим додан ва эълон кардани хушхабар равона шуд.

² Вақте ки Яҳёи Таъмиддиханда дар ҳабсона менишаст, ҳабари корнамоии Исои Масех ба гӯшаш расид. Он гоҳ ў чанд нафар шогирдашро назди Исо фиристод. ³ Онҳо омада аз Исо пурсиданд: «Оё Шумо ҳамон шахсе ҳастед, ки омаданашро пешгӯй карда буданд ё мо бояд мунтазири каси дигар бошем?»

⁴Исо ба онхो дар چавоб гуфт: «Он чӣ мешунаведу мебинед, рафта ба Яҳё нақл бикунед. ⁵Яъне бигӯед, ки ҷашмони кӯрон бино мешаваду лангон роҳ мегарданд, маҳавҳо пок мешаванду карҳо мешунаванд, мурдаҳо аз нав зинда мешаванд ва ба бенавоён ҳушхабар эълон карда мешавад. ⁶Пас, ҳушбаҳт аст қасе, ки дар ҳакқи Ман шакку шубҳа намекунад».

⁷Ҳангоме ки шогирдони Яҳё ба роҳ даромаданд, Исо ба мардум дар бораи Яҳё суханашро оғоз кард: «Назди Яҳё ба биёбон барои дидани чӣ рафта будед? Барои дидани қамише, ки аз вазидани бод мечунбад? ⁸Бигӯед, ҷаро рафта будед? Магар барои дидани одаме, ки либоси бошуқӯҳ мепӯшад? Охир, онҳое, ки либоси бошуқӯҳ мепӯшанд, дар қасрҳо зиндагӣ мекунанд. ⁹Хуллас, барои чӣ рафта будед? Барои дидани пайғамбар? Дуруст, аммо ба шумо мегӯям, ки шумо қаси бузургтар аз пайғамбарро диданд. ¹⁰Яҳё ҳамон як одам, ки Худо дар борааш дар навиштаот гуфта буд:

„Ана, Ман пешопеши Ту як одамамро
мефиристам,

то ба омаданат роҳ тайёр кунад”.

¹¹Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар байни ҳамаи онҳое, ки аз модар ба дунё омадаанд, бузургтар аз Яҳёи Таъмидиҳанда қасе пайдо нашудааст. Аммо шахси хурдтарин дар подшоҳии Худо бузургтар аз Яҳё аст. ¹²Аз рӯзе, ки Яҳё ба эълон кардани пайғоми худ шурӯъ намуд, то ба имрӯз подшоҳии Худо аз зӯроварӣ азоб қашид ва одамони бокӯдрат онро зӯран ба даст оварданӣ ҳастанд. ¹³Дар навиштаоти пайғамбарон ва шариати Мӯсо то замони Яҳё пешғӯихо омадаанд; ¹⁴агар шумо ба гуфтаҳои онҳо бовар кардан хоҳед, Яҳё ҳамон Илёс пайғамбар аст, ки омаданашро пешғӯй карда буданд. ¹⁵Ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!

¹⁶Ҳӯш, ин наслро бо кӣ муқоиса намоям? Онҳо монанди кӯдаконе ҳастанд, ки дар кӯча бозӣ мекунанду

як гурӯҳи онҳо ба гурӯҳи дигар мегӯяд: ¹⁷ „Мо бароятон карнай навохтем, аммо шумо рақс накардед! Суруди мотам хондем, нагиристед”. ¹⁸ Инак, Яҳё омада, рӯза медошт ва май наменӯшид, аммо ҳама мегуфтанд, ки ӯ дев дорад. ¹⁹ Баъд Фарзанди Инсон омаду ҳам меҳӯрад ва ҳам менӯшад, аммо ҳама мегӯянд: „Ана одами пурхӯру майзада, ҷӯраи андозирони бенисофу рафики одамони радди маърака!” Лекин ҳақ будани ҳикмати Худо аз натиҷаҳояш маълум мегардад».

Шаҳрҳои имон наоварда

²⁰ Аҳолии шаҳрҳое, ки дар он Исо мӯълизоти зиёд нишон дода буд, тавба накарданд ва аз гуноҳҳояшон даст накашиданд. Бинобар ин Исо онҳоро таъна зада гуфт: ²¹ «Эй аҳли Кӯрозину аҳли Байт-Сайдо, вой бар ҳоли шумо! Зеро агар он мӯълизоте, ки Ман дар байнини шумо нишон додам, дар шаҳрҳои худобехабари Сур ва Сидун рӯй медоданд, одамони он кайҳо тавба карда, бар тан либоси дағал пӯшида мӯйканон нишон медоданд, ки онҳо аз гуноҳҳояшон даст кашидаанд. ²² Лекин ҳаминро бидонед, ки дар рӯзи ҷазо аҳволи шаҳрвандони Сур ва Сидун аз ҳоли шумо сабуктар ҳоҳад буд! ²³ Инчунин шумо, эй аҳли Кафарнаҳум! Гумон мекунед, ки саратон то ба осмон мерасад, аммо шумо ба дӯзах партофта мешавед. Зеро, агар он мӯълизоте, ки Ман дар байнини шумо нишон додам, дар шаҳри Садӯм рӯй медоданд, ин шаҳр то ҳол аз рӯи замин нест намешуд. ²⁴ Лекин ҳаминро бидонед, ки дар рӯзи ҷазо аҳволи шаҳрвандони Садӯм аз ҳоли шумо сабуктар ҳоҳад буд!»

Ваъдаи оромӣ

²⁵ Сипас Исо гуфт: «Шукри Туро мекунам, эй Падар – Худованди замину осмон, ки он чи аз одамони маълумотноку хирадманд пинҳон кардӣ, ба одамони

оддӣ ошкор намудай. ²⁶ Оре, Падар, чунин буд хости Ту.

²⁷ Падарам ҳама чизро ба Ман додааст. Ба ғайр аз Падар дигар ҳеч кас Писарро нағз намешиносад. Ин-чунин, Падарро ҳеч кас нағз намешиносад, ғайр аз Писар ва онхое, ки Писар интихоб кардааст, то барояшон Падарро зохир кунад.

²⁸ Ҳамаи шумое, ки аз бори вазнин монда шудаед, ба назди Ман биёед ва Ман ба шумо оромӣ мебахшам. ²⁹ Ҷунончи барзагов барои андохтани юғ гардан мефурорад, шумо низ ба юфи Ман сар фуроред ва аз Ман таълим бигиред, чунки Ман нармиду хоксор ҳастам, он гоҳ ҷони шумо оромӣ меёбад. ³⁰ Зоро таҳти юфи Ман будан осон аст ва боре, ки Ман медиҳам, сабук аст».

Савол дар бораи рӯзи истироҳат

12 Дере нагузашта, Исо аз назди киштзори гандум мегузашт. Ин рӯзи истироҳат буд ва шогирдонаш гурусна монда, ҳӯشاҳои гандумро меканданду донаҳояшро меҳӯрданд. ² Инро дида баъзе аз фарисиён назди Исо омада гуфтанд: «Инро бинед-а, шогирдони Шумо кореро карда истодаанд, ки дар рӯзи истироҳат кардани он раво нест». ³ Исо дар ҷавоб гуфт: «Магар шумо дар навиштаҷот нахондаед, ки шоҳ Довуд, вакте ки бо ҳамроҳонаш гурусна монд, ҷӣ кор карда буд? ⁴ Ӯ ба хонае, ки ҳузури Ҳудоро дошт, даромада нони ба Ҳудо тақдимшударо гирифту ҳӯрд. Ҳол он ки аз рӯи шариат ӯ ва ҳамроҳонаш ба ин ҳақ надоштанд, чунки факат ба рӯҳониён ҳӯрдани он нон мумкин буд. ⁵ Ё наҳод дар шариати Мӯсо нахонда бошед, ки рӯҳониён ҳангоми дар Ҳонаи Ҳудо иҷро кардани вазифаҳои худ, коидаҳои рӯзи истироҳатро вайрон мекунанд, вале айборд ҳисоб намешаванд? ⁶ Аммо ҳаминро дониста бошед, ки ҷизи бузургтар аз Ҳонаи Ҳудо дар ин ҷост. ⁷ Дар навиштаҷот Ҳудо гуфтааст:

„Ман меҳоҳам, ки одамон раҳму шафқат нишон дижанд, на қурбонихо оваранд”. Агар шумо маъни ин гуфтахоро мефаҳмидед, одамони беайбро айбдор намекардед. ⁸ Охир Фарзанди Инсон соҳиби рӯзи истироҳат аст».

Шифо ёфтани марди дасташ хушкшуда

⁹ Исо роҳашро давом дода ба ибодатхона рафт. ¹⁰ Дар байнин одамони он чо марде ҳузур дошт, ки дасташ хушк шуда буд. Баъзе аз ҳозирон, ки меҳостанд ба сари Исо айб монанд, аз Исо пурсиданд: «Оё аз рӯи шариат дар рӯзи истироҳат одамро шифо додан мумкин аст?»

¹¹ Исо дар ҷавоб ба онҳо гуфт: «Фарз кардем, ки шумо як гӯсфанде дореду он ҳам бошад дар рӯзи истироҳат ба ҷоҳ меафтад. Наход шумо рафта, онро аз ҷоҳ қашида нагиред? ¹² Қадри инсон бошад аз гӯсфанд чӣ қадар баландтар аст. Пас, дар рӯзи истироҳат некӣ кардан равост». ¹³ Баъд ба марди дасташ хушкшуда гуфт: «Дастатро дароз кун». Вай дасташро дароз кард, ки он мисли дasti дигараш сиппа-сихат шуд. ¹⁴ Фарисиён бошанд, баромада рафтанд ва нақшай күштани Исоро қашиданд.

Хизматгори интихобшудаи Ҳудо

¹⁵ Исо аз нақшай фарисиён огоҳ шуда, аз он маҳалла баромада рафт. Одамони зиёд низ аз паяш рафтанд ва Ӯ ҳамаи беморонро шифо дода, ¹⁶ ба онҳо фармон дод, ки дар бораи Ӯ овоза пахн нақунанд. ¹⁷ Инро Исо барои ба амал омадани суханони Ҳудо кард, ки ба воситаи Ишаъё пайғамбар гуфта буд:

¹⁸ «Ана он хизматгорам, ки Ман интихоб кардам.

Ӯ роҳати ҷонам аст ва Ман Ӯро азиз медонам.

Ман Рӯҳамро бар Ӯ мефиристам

ва Ӯ ба ҳамаи халқҳо адолатамро эълон

мекунад.

¹⁹ Ү бо хеч кас муноқиша намекунад ё додувой
намебардорад,
ё хеч кас дар күчаҳо бо овози баланд сухан
гүфтани Үро намешунавад.

²⁰ Ү касеро, ки мисли қамиши хамшуда аст,
намешиканаду
касеро, ки мисли пилтаи нимсӯхтаи чароф аст,
хомӯш намекунад,
то даме ки пойдор намудани адолат ба Ү
муюссар мегардад.

²¹ Ва ҳамаи ҳалқҳои рӯи замин умеди начотро
дар Ү мебинанд».

Исо ва Баал-Забул*

²² Сипас ба назди Исо марди девонаero оварданد, ки аз сабаби дев доштанаш кӯр ва гунг буд. Исо вайро шифо бахшид ва ӯ ҳам гап зада ва ҳам дида метавонистагӣ шуд. ²³ Тамоми мардум аз ин ҳодиса ба ҳайрат афтода мегуфтанд: «Шояд У ҳамон Насли Довуд бошад, ки мо интизораш ҳастем?» ²⁴ Лекин фарисиён инро шунида чунин мегуфтанд: «Ӯ бо қудрати Баал-Забул, сардори девҳо девҳоро берун мекунад».

²⁵ Исо, ки аз фикрҳои фарисиён боҳабар буд, ба онҳо гуфт: «Ҳар давлате, ки дар дохили худ аз ҳам чудо шуда ҷанг мекунад, ба зудӣ барҳам меҳӯрад ва ҳар шаҳр ё хонаводае, ки дар дохили худ аз ҳам чудо шуда ҷанг мекунад, вайрон ҳоҳад шуд. ²⁶ Инак, агар шайтон ҳудашро берун кунад, магар ин нишонаи он нест, ки ӯ дар дохили худ ба ду қисм чудо шудааст. Пас, наҳод ҳукмронии ӯ давом мейёфта бошад? ²⁷ Аз гуфти шумо Ман девҳоро бо қудрати Баал-Забул берун мекунам, пас пайравони ҳудатон-ҷӣ? Онҳо бо қадом қудрат берун мекунанд? Ана, амали онҳо исбот мекунад, ки шумо нодуруст фикр мекунед.

* 12:21 Баал-Забул – ниг. 10:25.

²⁸ Аммо, агар Ман бо қудрати Рӯҳи Худо девҳоро бे-рун мекарда бошам, аз ин бармеояд, ки подшохии Худо аллакай ба ҳаёти шумо омадааст. ²⁹ Инчунин ҳеч кас наметавонад ба хонаи шахси пурзӯр зада даромада, молу мулкашро гирифта барад, то аввал дасту пои шахси пурзӯрро набандад. Ана баъд хонаашро ғорат карда метавонад.

³⁰ Касе ки тарафдори Ман нест, дар асл муқобили Ман аст ва касе ки дар чамъ овардани одамон ба Ман ёрӣ намедиҳад, дар асл онҳоро пароканда мекунад. ³¹ Аз ин рӯ, ба шумо мегӯям, ҳар гуноҳ ва сухани ко-фирионаи инсон барояш бахшида мешавад, vale касе-ро, ки бар зидди Рӯҳи Муқаддас сухани кофирионае мегӯяд, Худо ҳаргиз намебахшад. ³² Ҳар кас ки бар зидди Фарзанди Инсон сухан мегӯяд, бахшида меша-вад, vale касе ки бар зидди Рӯҳи Муқаддас сухане ме-гӯяд, Худо ӯро дар ду дунё намебахшад.

Дарахт ва меваи он

³³ Худатон мулоҳиза кунед, дарахти солим меваи нағз медиҳад, дарахти касал бошад, меваи бад меди-ҳад. Пас, чӣ хел будани дарахт аз мевааш маълум ме-гардад. ³⁴ Эй морзодагони маккор! Чӣ хел шумо суха-нони нек гуфта метавонед, дар сурате ки худатон бад ҳастед. Охир, он чи дилатонро пур мекунад, баъд лаб-рез шуда аз забонатон берун мебарояд. ³⁵ Шахси нек аз хазинаи некаш чизҳои нек ва шахси бад аз хазинаи бадаш чизҳои бад берун меорад.

³⁶ Ҳаминро дониста бошед, ки дар рӯзи ҷазо шумо барои ҳар сухани ноҳақе, ки гуфтаед, ҷавоб ҳоҳед дод. ³⁷ Чунки аз рӯи суханони худатон шумо ё беайб ва ё айбордор хисоб мешавед».

Талаб кардани нишона

³⁸ Он гоҳ баъзе аз фарисиён ва шариатдонон ба Исо гуфтанд: «Устод, меҳостем, ки ягон нишонае ба мо

дихед». ³⁹Лекин Исо чавоб дод: «Эй насли одамони баду ба Худо бевафо! Шумо нишона талаб мекунед?! Бароятон ҳеч нишонае ғайр аз он чи бо Юнус пайғамбар рӯй дода буд, дода намешавад. ⁴⁰Чи тавре ки Юнус се шабу се рӯзро дар шиками наҳанг гузаронда буд, ҳамон тавр Фарзанди Инсон се шабу се рӯзро зери хоки замин мегузаронад.

⁴¹Дар рӯзи чазо бошад, шаҳрвандони Нинве бархеста, насли шуморо айбдор мекунанд, зеро онҳо бо шунидани пайғоми Юнус тавба карданду аз гуноҳҳояшон даст қашиданд. Ҳол он ки чизи бузургтар аз Юнус дар ин чост! ⁴²Дар рӯзи чазо маликаи сарзамини Сабо бархеста насли шуморо айбдор мекунад, зеро ўз аз як гӯши дунё барои шунидани ҳикмати шоҳ Сулеймон омада буд. Ҳол он ки чизи бузургтар аз Сулеймон дар ин чост!

Баргаштани рӯхи нопок

⁴³Фарз кардем, рӯхи нопок аз шахсе берун карда мешавад. Баъд ин рӯҳ бо нияти пайдо кардан манзили зист ҷойҳои беобро давр мезанаду онро намеёбад. ⁴⁴Нихоят худ ба худ мегӯяд: „Э, ба хонаи пештараам бармегардам”, – ва баргашта мебинад, ки ин хона ҳолӣ ва ба тартиб овардаву рӯбучиншуда аст. ⁴⁵Пас рӯхи нопок рафта, хафт рӯхи аз худаш ҳам бадтарро ҳамроҳаш гирифта меорад ва ҳамаи онҳо ба он хона даромада зиндагӣ мекунанд. Дар натиҷа аҳволи он шахс аз ҳолати аввалааш бадтар ҳоҳад буд. Айнан ҳамин ҳодиса бо одамони бади ин замон рӯй ҳоҳад дод».

Модар ва бародарони Исо

⁴⁶Исо ҳанӯз ба мардум сухан гуфтанро давом мебод, ки модару бародаронаш омаданд. Онҳо берун аз хона истода, ҳоҳиш карданд, ки бо Исо гап зананд. ⁴⁷Касе аз байни ҳалқ ба Исо гуфт: «Устод, модар ва

бародаронатон дар берун истодаанд ва меҳоҳанд, ки бо Шумо гапзанон кунанд».

⁴⁸ Исо дар ҷавоб гуфт: «Модари Ман кист ва бародарони Ман кистанд?» ⁴⁹ Баъд бо дасташ сӯи шогирдо-наш ишора карда, суханашро давом дод: «Ана инҳо модар ва бародарони Ман ҳастанд! ⁵⁰ Зеро ҳар касе, ки хости Падари осмониамро ичро мекунад, бародар, хо-ҳар ва модари Ман аст».

Масал дар бораи дехқон

13 Худи ҳамон рӯз Исо аз хона баромаду барои таълим додани мардум сӯи қӯл рафт. ² Аммо дар гирдаш чунон одамони зиёд ҷамъ омаданд, ки Ӯ ҳалқро дар соҳил монда, ҳудаш ба қаице савор шуд. ³ Исо ба онҳо бисёр ҷизҳоро бо масалҳо нақл карда мегуфт: «Рӯзе як дехқон барои кишт кардан мебарояд. ⁴ Вакте ки дона мепошад, як миқдори он ба пайраҳа меафтад ва паррандаҳо омада, онҳоро аз замин ҷида пок-покиза мекӯранд. ⁵ Миқдори дигари он ба замини санглоҳу камхок меафтад. Аз сабаби чукур на-будани хоки замин онҳо зуд месабзанд. ⁶ Вале бо ба-ромади офтоб майсаи навхез пажмурда шуда, аз сабаби решай мустаҳкам надоштан хушк мешавад. ⁷ Миқдори дигараши ба замини хордор меафтад ва хорҳо қад кашида майсаи навсабзидаро пахш мекунанд. ⁸ Лекин баъзе донаҳо ба замини хуби ҳосилхез афтода, баъзе сад, баъзе шаст ва баъзе сӣ баробар зиёдтар ҳосил ме-диҳанд».

⁹ Боз гуфт: «Пас ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!»

Сабаби нақл кардани масалҳо

¹⁰ Баъдтар шогирдони Исо ба наздаш омада пурсиданд: «Чаро Шумо мардумро бо масалҳо таълим медиҳед?» ¹¹ Ӯ ба онҳо ҷавоб дод: «Худо ба шумо им-конияти фаҳмидани сирру асрори подшоҳии худро

додааст, аммо аз онҳо ин чизҳо пинҳон ҳастанд.
¹² Чунки ҳар кӣ чизе дорад, ба ў боз ва аз ҳад зиёд до-да мешавад, аммо касе, ки надорад, ҳатто он андаке, ки дорад, аз ў қашида гирифта мешавад. ¹³ Ана барои ҷӣ Ман ба онҳо бо масалҳо нақъл мекунам: онҳо дида метавонанду намебинанд, шунида метавонанд, вале на мешунаванду на мефаҳманд. ¹⁴⁻¹⁵ Ишаъё пайғамбар пешгӯй қарда гуфта буд:

„Ин одамон ҳарчанд гӯш кунанд ҳам,
намефаҳманд;

ҳарчанд нигоҳ кунанд ҳам, намебинанд,
чунки ин одамон кунdfaҳм шудаанд,
гӯшҳояшон мадори шунидан надоранд
ва ҷашмонашонро онҳо пӯшидаанд.

Агар ин тавр намекарданд, ҷашмонашон дида,
гӯшҳояшон шунида
ва ақлашон дарк қарда метавонист.

Он гоҳ онҳо сӯи Ман – Ҳудо рӯй меоварданد,
то ки Ман онҳоро шифо дихам”.

Ин пешгӯй ҳақиқатан дар ҳаёти онҳо амали мегардад.

¹⁶ Шумо бошед, хушбахт ҳастед, чунки ҷашмонатон дида ва гӯшҳоятон шунида метавонанд. ¹⁷ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки бисёр пайғамбарон ва нақӯкорон дар орзуи дидан ва шунидани он чи, ки шумо мебинед ва мешунавед, буданд. Вале онҳо на диданду на шуниданд.

Маънидод кардани масал дар бораи деҳқон

¹⁸ Ҳуб, маънои масалро дар бораи деҳқон гӯш қунед.

¹⁹ Ба пайраҳа афтодани донаҳо монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро дар бораи подшохии Ҳудо мешунаванду онро намефаҳманд. Шахси Бад омада қаломи ба дили онҳо кошташударо қашида мегирад. ²⁰ Ба замини санглоҳ афтодани донаҳо монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванду дарҳол бо хушхолӣ онро қабул мекунанд. ²¹ Вале азбаски реша надоранд,

муддати күтох бардошт мекунанд. Баъд вакте ки аз барои калом ба душворӣ ва азоб дучор мешаванд, зуд имони худро аз даст медиҳанд. ²² Ба замини хорзор афтодани донаҳо монанди он аст, ки баъзе касон қаломро мешунаванд, аммо ғаму ташвиши зиндагӣ ва орзуи бойигарӣ қаломро пахш менамояд ва дар натиҷа он ҳеч хосиле намеорад. ²³ Вале ба замини хосилхез афтодани донаҳо монанди он аст, ки баъзе касон қаломро мешунаванду онро мефаҳманд. Ана онҳо баъзан сад, баъзан шаст ва баъзан сӣ баробар бештар самара медиҳанд».

Масал дар бораи алафи бегона

²⁴ Ӯ боз дигар масалро нақл карда гуфт: «Подшохии Худоро чунин тасвир кардан мумкин: шахсе ба заминаш донаҳои киштбобро мекорад. ²⁵ Лекин, вакте ки ҳама хоб мераванд, душман меояду дар байнин гандум тухми алафи бегонаро пошида, меравад. ²⁶ Сипас, баробари сабзидаву сарак баровардани гандум, алафи бегона низ намоён мегардад. ²⁷ Хизматгорон назди соҳиби киштзор омада мегӯянд: „Хоча, шумо дар киштзоратон донаҳои гандумро кошта будеду ин алафи бегона аз кучо пайдо шуд?” ²⁸ Ӯ ба онҳо ҷавоб дода мегӯяд: „Ин кори душман аст”. Хизматгорон боз мепурсанд: „Мехоҳед, ки мо рафта онҳоро канда партоем?” ²⁹ „Не, — мегӯяд соҳиби киштзор, — чунки алафи бегонаро канданӣ шуда мабодо боз баъзе гандумро ҳам канда напартоед. ³⁰ Бигзор, то вакти хосилғундорӣ ҳам гандум ва ҳам алафи бегона истад. Баъд ба даравгарон фармон медиҳам, ки аввал алафи бегонаро канда, даста карда сӯзонанд, сонӣ гандумро даравида, ба анборам ҷамъ кунанд”».

Масалҳо дар бораи донаи ҳардал ва ҳамиртуруш

³¹ Исо ба онҳо боз масали дигареро нақл карда гуфт: «Подшохии Худоро чунин тасвир кардан мумкин:

шахсе донаи хардалро гирифта, дар замини худ мекорад. ³²Ин дона аз ҳамаи донаҳои дунё майдатарин мебошад, вале вақте ки он месабзад, аз ҳамаи гиёхҳо қалонтар шуда, ба дараҳт мубаддал мегардад ва паррандаҳо омада, дар шоҳаҳои он лона месозанд».

³³Масали дигаре, ки Вай ба онҳо нақл кард, ин буд: «Подшоҳии Худоро боз чунин тасвир кардан мумкин: Зане каме ҳамиртуруш мегираду бо як тағора орд омехта, ҳамир меқунад ва баъд тамоми ҳамир мерасад».

³⁴Исо ҳамаи ин чизҳоро фақат бо масалҳо ба мардум нақл кард ва бе масал сухане ҳам ба онҳо нагуфт.

³⁵Пайғамбаре чунин гуфта буд:

«Ман ба онҳо бо масалҳо сухан меронам;
Ман ба онҳо чизҳои аз аввали оғариниш
пинҳонбударо нақл меқунам».

Барои амалий гаштани ин суханон Исо бо масалҳо ғап мезад.

Маънидод кардани масал дар бораи алафи бегона

³⁶Вақте ки Исо мардумро монда, ба хона рафт, шоғирдонаш ба наздаш омада ҳоҳиш карданд, ки ӯ масали дар бораи алафи бегона нақлкардаашро ба онҳо маънидод кунад.

³⁷Вай дар ҷавоб гуфт: «Шахсе, ки донаҳои қиштбобро мекорад, Фарзанди Инсон аст; ³⁸қиштзор ин ҷаҳон аст; донаҳои гандум одамони аз они подшоҳии Худо ҳастанд; алафи бегона бошад, одамони аз они Шахси Бад ҳастанд; ³⁹ва душмане, ки тухми алафи бегонаро мекорад, иблис мебошад. Вақти ҳосилғундорӣ охирзамон аст, даравгарон бошанд, фариштаҳоянд. ⁴⁰Чи тавре ки алафи бегонаро ҷамъ карда, дар оташ месӯзонанд, айнан ҳамин тавр дар охирзамон рӯй мебидҳад. ⁴¹Яъне Фарзанди Инсон фариштаҳои худро мифиристад, то ки ҳамаи бадкорон ва ҳамаи васвасакоронро аз дохили подшоҳии Вай чудо карда гирифта

⁴² ба оташи сұзон партоянд. Дар он чо бошад, одамон аз дард дандон ба дандон зада гири мекунанд.

⁴³ Аммо накұкорон дар подшохии Падарашон мисли офтоб медурахшанд. Пас ҳар кī Маро мешунавад, бигзор гүш кунад!

Давоми масалхो дар бораи подшохии Худо

⁴⁴ Подшохии Худоро чунин тасвир кардан мумкин: рұзе як мардикор дар сахро ганцинаи касе пинхонкардаро меёбаду онро боз пинхон мекунад. Аз шодій ӯ рафта тамоми дорояшро мефурӯшаду ҳамон сахроро меҳарад.

⁴⁵ Подшохии Худоро боз ин тавр тасвир кардан мумкин: савдогаре марворидхои зебо мекобаду мекобад ⁴⁶ ва ҳангоме ки марвориди ачаб зеборо меёбад, рафта, тамоми молу мулкашро фурӯхта, онро меҳарад.

⁴⁷ Ана масали дигар, ки бо он подшохии Худоро тасвир кардан мумкин: якчанд мохигир тұрхои худро ба күл мепартоянду ба тұрашон ҳар гуна мохихо мәафтанд. ⁴⁸ Вакте ки тұрхо пур аз мохій мешаванд, мохигирон онхоро ба соҳил мекашанду нишаста мохихоро ба нағзу бад чудо мекунанд; нағзашро ба сабадхо меандозанду бадашро мепартоянд.

⁴⁹ Дар охирзамон низ ҳамин тавр рұй медиҳад: фариштахо баромада, одамони бадкирдорро аз байни накұкорон чудо мекунанд. ⁵⁰ Сонй одамони бадкирдорро ба оташи сұзон мепартоянд, ки дар он чо одамон аз дард дандон ба дандон зада гири мекунанд».

Чизҳои нав ва құхна

⁵¹ Исо аз шогирдонаш пурсид: «Шумо ин гуфтахоямро фахмидед?» «Фахмидем», – چавоб доданд онхо.

⁵² Ӯ давом дода гуфт: «Пас, ҳар шариатдоне, ки дар бораи подшохии Худо таълим ёфтааст, монанди соҳиби хона аст, ки аз анбори худ чизҳои нав ва құхнаро берун мебарорад».

Аз Исо рўй гардондани ҳамдиёронаш

⁵³Исо накл кардани масалҳоро тамом карду аз он чо баромада ⁵⁴ба диёраш баргашт. Ӯ дар ибодатхонаи он чо таълим медоду онхое, ки таълимоташро мешуниданд, ангушти ҳайрат газида ба якдигар мегуфтанд: «Аз кучо Вай ин қадар хикмат дорад-а?» «Қобилияти мӯъцизакории Ӯ аз кучо бошад-а? ⁵⁵Магар Ӯ ҳамон Исои писари дуредгар нест, ки модараш Марям ва бародаронаш Ёкубу Юсуфу Шимъуну Яхудо ҳастанд? ⁵⁶Магар ҳамаи хоҳаронаш дар шаҳри мо зиндагӣ на-мекунанд? Пас, аз кучо Ӯ ин ҳикмату ин қудратро до-рад?» ⁵⁷Инак, онҳо дар ҳаққи Исо шакку шубҳа кар-данд.

Ӯ бошад, ба онҳо гуфт: «Пайғамбар дар диёри худ ва дар байни хонадони худ қадр надорад, вале дар ҳа-ма чои дигар ӯро бо эҳтиром қабул мекунанд». ⁵⁸Ва аз сабаби он ки онҳо ба Исо боварӣ надоштанд, Ӯ дар он чо кам мӯъциза кард.

Марги Яҳёи Таъмиддиҳанда

14 Дар он айём овоза дар бораи Исо то ба гӯши Ҳиродус, ки ҳокими вилояти Ҷалил буд, рафта расид. ²Ҳиродус ба мансабдоронаш гуфт, ки дар асл ин Яҳёи Таъмиддиҳанда аст, ки аз нав зинда шудааст, ба-рои ҳамин ҳам Ӯ чунин қудрати мӯъцизакорӣ дорад.

³⁻⁴Пеш аз марги Яҳёи Таъмиддиҳанда Ҳиродус Ҳи-родия, зани бародараш Филиппусро ба занӣ гирифта буд. Гаштаю баргашта Яҳё ба ӯ мегуфт: «Аз рӯи шари-ати мо ба шумо гирифтани зани бародаратон раво нест». Бинобар ин Ҳиродус фармон дод, ки Яҳёро дастгир кунанду дасту поясро баста, ба ҳабс андо-занд. ⁵Ҳиродус меҳост Яҳёро ба қатл расонад, аммо аз ҳалқ метарсид, зеро ҳалқ Яҳёро пайғамбар меҳисобид.

⁶Бо вучуди ин, боре дар ҷашиғирии рӯзи таваллуди Ҳиродус духтари Ҳиродия дар пеши меҳмонон раксу

бозӣ карда, Хиродусро чунон мафтун кард, ки ӯ қасам ёд карда ба духтар ваъда дод: «Ҳар чӣ аз ман талаб кунӣ, бароят медиҳам!» ⁸Духтар аз рӯи маслиҳати модарааш гуфт: «Бароям сари Яҳёи Таъмиддиҳандаро дар рӯи табақе оварда дихед».

⁹Ҳоким ғамгин гашт, вале ба хотири ваъдаи дар пешни меҳмонон додааш, фармон дод, ки гуфти духтарро ичро кунанд. ¹⁰Ҷаллоди фиристодааш рафта, дар ҳабсхона сари Яҳёро аз танаш чудо кард ¹¹ва дар рӯи табақе ба духтар оварда дод. Духтар бошад, онро ба дасти модарааш супорид. ¹²Баъд аз ин шогирдони Яҳё омада, часади ӯро бурда гӯрониданд ва ҳодисаи рӯйдодаро рафта ба Исо нақл карданд.

Бо панҷ нону ду моҳӣ сер кардани зиёда аз панҷ ҳазор кас

¹³Ин ҳодисаро шунида, Исо ба қаиқ савор шуду худаш танҳо ба ҷои хилвате рафт. Мардум аз ин огоҳ шуданду аз шаҳрҳои худ баромада пиёда аз паи Ӯ рафтанд. ¹⁴Вақте ки Исо ба соҳил фаромад, мардуми зиёдеро дила, ба ҳоли онҳо раҳмаш омад ва беморони дар байнашон бударо шифо дод.

¹⁵Рӯз ба охир мерасид ва шогирдони Исо ба наздаш омада гуфтанд: «Устод! Ин як ҷои беодам аст, рӯз дер шуд. Мардумро ҷавоб намедиҳед, ки ба қишлоқҳои гирду атроф рафта, барояшон ҳӯрокворӣ ҳаранд?»

¹⁶«Ба ҳеч ҷо рафтанишон лозим нест, — ҷавоб дод Вай. — Шумо ба онҳо ҳӯрок дихед!» ¹⁷Онҳо гуфтанд: «Охир мо дар ин ҷо фақат панҷ нону ду моҳӣ дорем». ¹⁸«Онҳоро ба Ман оварда дихед», — гуфт Исо.

¹⁹Ӯ ба мардум гуфт, ки рӯи сабза нишинанд. Баъд он панҷ нону ду моҳиро ба дасташ гирифта, ба осмон ниғаристу аз Ҳудо баракат талабид ва нонҳоро пора карда, ба шогирдонаш дод, то ки ба мардум таксим карда диханд. ²⁰Ҳама то сер шудан ҳӯрданду шогирдон боз дувоздаҳ сабади пур аз нонпораҳо ҷамъ карданд.

²¹Шумораи онхое, ки нону моҳӣ ҳӯрда буданд, ғайр аз занону қӯдакон, тақрибан панҷ ҳазор нафар буд.

Дар рӯи об роҳ рафтани Исо

²²Сипас Исо ба шогирдонаш фармуд, ки ба қаиқ савор шаванду пешопеши Ӯ ба дигар тарафи қӯл раҳсипор шаванд, то худаш ҳам баъд аз мардумро ҷавоб доданаш назди онҳо биравад. ²³Вақте ки Вай мардумро ҷавоб дод, барои дар танҳоӣ дуо кардан ба теппае баромад. Баъд аз нишасти офтоб ҳам Ӯ яккаву танҳо дар он ҷо буд. ²⁴Қаиқ бошад, аз соҳил ҳеле дур рафта буд ва аз сабаби боди сахте, ки муҳолифи он мевазид, мавҷҳои қӯл қаиқро алвонҷ медоданд.

²⁵Ҳанӯз ҷашми рӯз накафида, Исо рӯ-рӯи об қадам занон ба тарафи шогирдонаш равона шуд. ²⁶Шогирдон Исои дар рӯи об роҳ рафтаистодаро дид, «Ин арвоҳ! Арвоҳ!» гӯён аз тарсу ваҳм дод заданд. ²⁷Аммо Ӯ зуд ба онҳо гуфт: «Натарсед! Ин Манам. Ором ша-вед».

²⁸Он гоҳ Петрус овоз бароварда гуфт: «Хоча, агар дар ҳақиқат ин Ту бошӣ, ба ман амр намо, ки рӯ-рӯи об назди Ту биёям». ²⁹«Биё», — амр дод Ӯ. Инак, Петрус аз қаиқ баромада дар рӯи об қадам занон ба Исо наздик мешуд. ³⁰Саҳт вазидани шамолро дид тарсид ва қариб ғарқ шуда буд ки, ғарёд зад: «Хоча, маро на-ҷот дех!» ³¹Исо зуд дасташро дароз карда, Петрустро дошта гирифт ва гуфт: «Ин қадар имонат суст аст? Чаро шубҳа кардӣ?»

³²Бо ин суханон онҳо ба қаиқ савор шуданд ва ша-мол аз вазидан бозмонд. ³³Он гоҳ онхое, ки дар қаиқ нишаста буданд, ба Исо саҷда карда хитоб намуданд, ки Ӯ дар ҳақиқат Писари Ҳудо аст.

Шифо ёфтани беморони Ҷинесор

³⁴Онҳо аз қӯл гузашта, ба сарзамини Ҷинесор омада расиданд. ³⁵Мардуми он ҷо Исоро шинохтанд ва ба

гирду атрофи он сарзамин одамонро фиристоданд, то ки беморонро назди Ӯ гирифта биёранд. ³⁶ Онҳо аз Исо илтимос мекарданд, ки ақаллан ба лаби доманаш даст расонанд ва ҳар касе ки даст мерасонд, шифо меёфт.

Таълимоти ачдодон

15 Сипас, ба назди Исо аз Ерусалим чанд нафаре аз фарисиёну шариатдонон омада пурсиданд:
² «Чаро шогирдони Шумо урфу одатҳои ачдодони моро вайрон мекунанд? Онҳо бетахорат сари дастархон мешинанд!»

³ Ӯ ҷавоб дод: «Худи шумо-ҷӣ? Чаро барои иҷро кардани урфу одатҳои худ шуда, фармудаҳои Худоро вайрон мекунед? ⁴Худо ба мо фармудааст: „Падару модари худро эҳтиром кунед“ ва „ҳар кӣ дар ҳакқи падар ё модарааш сухани қабех гӯяд, ҷазояш марг аст“. ⁵Шумо бошед, таълим медиҳед, ки агар касе ба падару модарааш бо ҷизе ёрӣ расонда тавонад, вале ёрӣ нарасонда гӯяд, ки ман инро ба Худо мебахшам, ⁶он гоҳ ҳочат нест, ки ба падарааш изҳори эҳтиром кунад. Ҳамин тавр шумо барои риоя кардани урфу одатҳои худ шуда, фармудаҳои Худоро барҳам медиҳед. ⁷Эй одамони дурӯя! Ҳақ буд Ишаъё пайғамбар, вакте ки оиди шумо пешғӯй карда гуфта буд:

⁸ „Худо мегӯяд:

«Ин одамон бо суханонашон Маро таъриф
мекунанд,

вале дар асл дилашон аз Ман дур аст.

⁹ Онҳо Маро бефоида парастиш мекунанд,
чунки қонуну қоидаҳои инсониро «қонуни
Худо» гуфта таълим медиҳанд!»».

Чизҳои одамро ҳаромкунанда

¹⁰ Баъд Исо мардумро ба наздаш ҷеф зада гуфт:
«Ҳамин ҷизро бидонед, ки ¹¹он чи аз даҳони одам ба

дарунаш медарояд, ўро ҳаром намекунад, балки он чи аз даҳонаш берун мебарояд, ўро ҳаром мекунад».

¹²Он гоҳ шогирдонаш ба Ӯ наздик шуда гуфтанд: «Медонед, фарисиён аз суханони Шумо ранчиданد».

¹³Исо дар ҷавоб гуфт: «Ҳар гиёҳе, ки Падари осмониам нашинондааст, бо решаш канда партофта мешавад. ¹⁴Ба фарисиён аҳамият надихед. Онҳо худашон кӯр ҳастанду боз дигар кӯронро роҳнамой мекунанд. Агар кӯр ба кӯри дигар роҳ нишон дихад, ҳардуюшон рафта ба ҷоҳ меафтанд».

¹⁵Дар ин вакт Петрус ба Исо мегӯяд: «Ба мо маъни масали пештар овардаатонро шарҳ дихед». ¹⁶Ӯ ба онҳо мегӯяд: «Наход то ҳол нафаҳмида бошед? ¹⁷Магар на-медонед, ки он чи шумо меҳӯред, аз даҳон медарояду баъд аз меъда гузашта берун мебарояд? ¹⁸Лекин он чи аз даҳон мебарояд, одамро ҳаром мекунад, чунки он аз дили одам бармеояд. ¹⁹Зеро аз дил фикрҳои бад берун меоянд, ки сабаби одамкушӣ, алоқаи беникоҳ, фисқу фуҷур, дуздиву шаҳодати дурӯғдихӣ ва тӯхмат-кунӣ мегарданд. ²⁰Ана ин чизҳо одамро ҳаром мекунанд. Аммо бетаҳорат ба сари дастарҳон нишастан одамро ҳаром намекунад».

Имони як зан

²¹Исо аз он ҷо баромада, ба наздикиҳои шаҳрҳои Суру Сидун рафт. ²²Инак, як зани канъонӣ, ки дар он маҳал зиндагӣ мекард, додзанон назди Исо рафта истода гуфт: «Эй Насли Довуд! Илтимос, Хочаам, ба ман раҳм кунед! Духтарам дев дорад ва аҳволаш бениҳоят вазнин аст».

²³Аммо аз Исо садое ҳам набаромад. Шогирдонаш ба Ӯ наздик шуда, хоҳиш карда гуфтанд: «Ин зан доду войқунон аз дунболи мо омада истодааст. Ба вай гӯед, ки биравад!» ²⁴Исо ҷавоб дод: «Ман фақат ба назди гӯсфандони гумроҳшуда – ҳалқи Истроил фиристода шудаам!»

²⁵Дар ин мобайн зан ба Ӵ расида омаду ба пеши пойхояш худро партофта зориву илтичо кард: «Хочаам, ба ман ёрӣ дихед!» ²⁶Вай чавоб гардонд: «Нони фарзандонро гирифта ба сагон партофтан дуруст нест».

²⁷«Рост мегӯед, Хочаам, — гуфт дар чавоб зан, — лекин сагон ҳам нонрезаҳои аз дастархони сохибашон бокимондаро меҳӯранд-ку». ²⁸Исо ба ин чавоби ӯ гуфт: «Имонат бениҳоят боқувват будааст, хоҳар! Он чи меҳости бароят иҷро мешавад». Худи ҳамон лаҳза духтари зан шифо ёфт.

Шифо ёфтани бисёр bemorон

²⁹Исо он ҷойро тарк карду қад-қади кӯли Чалил рафта ба теппае баромада нишаст. ³⁰Ба назди Вай тӯда-тӯда одамон омада, бо худ одамони ланту маъюб, кӯру гунг ва боз дигар хел қасалонро оварда пеши пойхояш мегузоштанд ва Ӵ ҳамаи онҳоро шифо мебод. ³¹Дар пеши назари ҳама гунгҳо гап задаву лангҳо роҳ рафтаву кӯрон дида метавонистагӣ шуданд, маъюбон сиҳат гаштанд. Инро дида ҳама ҳайрон монданд ва Ҳудои Истроилро ситоиш карданд.

Бо ҳафт нону якчанд моҳӣ сер кардани зиёда аз чор ҳазор кас

³²Исо шогирдонашро ба наздаш даъват карда гуфт: «Ба ин одамон раҳмам меояд, онҳо се рӯз боз бо Ман ҳастанд ва ҳеч ҳӯрдание надоранд. Ман намехоҳам, ки онҳоро аз пеши худ гурӯсна чавоб дихам, мабодо дар роҳ аз ҳол нараванд». ³³Шогирдонаш ба Ӵ гуфтанд: «Дар ин биёбон мо аз кучо ин қадар нон меёбем, ки ба чунин тӯдаи одамон расонда тавонем?» ³⁴Исо дар навбати худ аз онҳо пурсид: «Шумо чанд нон доред?» «Ҳафтто, — чавоб доданд онҳо, — ва якчанд моҳии хурд ҳам дорем».

³⁵Ӵ мардумро фармуд, ки рӯи замин бишинанд. ³⁶Баъд он ҳафт нону моҳиҳоро ба даст гирифта, Ҳудоро

шукргүйн онхоро пора кард ва ба шогирдонаш дод. Шогирдонаш нонпораҳоро гирифта ба мардум тақсим карданд.³⁷ Ҳамаи то сер шудан хўрданду шогирдон боз хафт сабади калон пур аз нонпораҳои бокимонда ҷамъ карданд.³⁸ Шумораи онҳое, ки нону моҳӣ хўрда буванд, ғайр аз занону қӯдакон, чор ҳазор нафар буд.

³⁹ Пас Исо мардумро ҷавоб дода, ба қаик савор шуду ба сарзамини Мачдал раҳсипор гашт.

Талаб кардани нишона

16 Баъд аз ҷанд вақт ба назди Исо баъзе аз фарисиён ва саддуқиён омаданд. Онҳо Вайро озмуданий шуда, талаб намуданд, ки ба онҳо ягон нишонае аз ҷониби Худо дихад. ²Аммо Исо дар ҷавоб гуфт: «Агар шомгоҳон осмон кушода бошад, шумо мегӯед, ки пагоҳ ҳавои нағз мешавад. ³Агар субҳидам осмон тираву гирифта бошад, мегӯед, ки имрӯз шамолу боронгари мешавад. Шумо нишонаҳои осмонро дида чӣ гуна шудани ҳаворо фаҳмида метавонеду нишонаҳои ҳозиразамонро дида, онҳоро муайян карда наметавонед. ⁴Фақат насли ба Худо бевафою бадон нишона мечӯяд! Худо ба ин насл ҳеч нишонаи дигаре ба ғайр аз он ки бо Юнус пайғамбар рӯй додааст, намедиҳад».

Инро гуфта Ӯ аз наздашон рафт.

Ҳамиртуруши фарисиёну саддуқиён

⁵ Вақте ки шогирдон ба дигар тарафи қўл расида омаданд, диданд, ки бо худ нон гирифтсанро фаромӯш кардаанд.

⁶ Исо ба онҳо гуфт: «Ҳушёр бошед! Худро аз ҳамиртуруши фарисиёну саддуқиён эҳтиёт кунед». ⁷Он гоҳ шогирдонаш ба муҳокима даромада, ба яқдигар ме-гуфтанд: «Ӯ аз сабаби бо худ нон нағирифтсанамон инро гуфт».

⁸ Лекин Исо аз муҳокимаи онҳо дарак дошт ва пурсид: «Ҳой, барои чӣ шумо набудани нонро бо яқдигар

муҳокима мекунед? Имонатон ин қадар суст аст?!
⁹Наход то ҳол ҳеч чиз нафаҳмида бошед? Магар он панҷ нонро дар ёд надоред, ки чӣ хел панҷ ҳазор нафар ҳӯрданду боз бокимондаашро дар чанд сабад ҷамъ кардед? ¹⁰Ё он ҳафт нонро, ки чор ҳазор нафар ҳӯрданду боз бокимондаашро дар чанд сабади қалон ҷамъ кардед? ¹¹Чӣ тавр шумо намефаҳмед, ки Ман нонро дар назар надорам? Балки гуфтани ҳастам, ки худро аз ҳамиртуруши фарисиён ва саддуқиён эҳтиёт қунед!»

¹²Он goх шогирдон фахмиданд, ки Ӯ на аз ҳамиртуруши нон, балки аз таълимоти фарисиёну саддуқиён эҳтиёт ҷудани онҳоро дар назар дошт.

Кӣ будани Исоро эълон кардани Петрус

¹³Исо бо шогирдонаш ба маҳаллаи назди шаҳраки Қайсарияи Филиппус рафт. Дар он ҷо Ӯ ба онҳо савол дод: «Одамон дар бораи кӣ будани Фарзанди Инсон чӣ мегӯянд?» ¹⁴ОНҲО ҷавоб дода гуфтанд: «Баъзеҳо мегӯянд, ки Ӯ Яхёи Таъмиддиханда аст, қисми дигари одамон мегӯяд, ки Илёс ё Ирмиё ва ё яке аз дигар пайғамбарони гузашта омадааст». ¹⁵Исо аз онҳо пурсид: «Шумо чӣ? Шумо Маро кӣ мешуморед?» ¹⁶Шимъӯни Петрус ба Ӯ ҷавоб дод: «Ту ҳамон Таъиншуда ва Писари Ҳудои Зинда ҳастӣ».

¹⁷Он goх Исо ба Петрус гуфт: «Чӣ хел хушбахт ҳастӣ, Шимъӯн, писари Юҳанно! Чунки инро ба ту на одамизод, балки Падари Ман, ки дар осмон аст, ошкор кардааст. ¹⁸Бинобар ин ба ту мегӯям, ки ту Петрус – санг ҳастӣ* ва дар болои ин санг Ман ҷамоати имондорони худро пойдор менамоям ва онро ҳатто қувваҳои марг мағлуб карда наметавонанд. ¹⁹Ман ба ту қалидҳои подшоҳии Ҳудоро медиҳам ва ҳар чиро, ки ту дар замин манъ қунӣ, Ҳудо аз осмон онро

* 16:18 Петрус – аз юнонӣ санг тарҷума мешавад.

манъ мекунад ва ба ҳар чӣ, ки ичозат дихӣ, Худо аз осмон ба он ичозат медиҳад».

²⁰ Баъд Исо ба шогирдонаш қатъӣ таъкид кард, ки Таъиншудаи Худо будани Ӯро ба касе нагӯянд.

Марги худро пешӯй кардани Исо

²¹ Аз ҳамон вақт сар карда Ӯ ба шогирдонаш қушоду равшан мегуфт, ки бояд ба Ерусалим равад ва дар он ҷо аз дasti пирони қавм, сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон бисёр азоб мекашад. Оқибат Ӯ қушта мешавад, vale баъд аз се рӯз аз нав зинда мегардад.

²² Петрус бошад, Исоро як сӯ бурда сарзаниш карда гуфт: «Худо нишон надиҳад! Эй Худованд, он чи гуфтий, бигзор ба сарат наояд!» ²³ Лекин Вай ба Петрус рӯй оварда гуфт: «Дур шав аз Ман, шайтон! Ту ба Ман ҳалал расонда истодай, чунки ту фикри Худоро надорӣ, балки фикри инсонӣ мекунӣ!»

²⁴ Он гоҳ Исо ба шогирдонаш гуфт: «Ҳар каси шумо, ки пайрави Ман шудан ҳоҳад, бояд аз манфиатҳои худ даст кашида, салиби азобу маргашро бардошта барад ва он гоҳ Маро пайравӣ кунад. ²⁵ Зеро касе, ки ҳаёташро нигоҳ доштан меҳоҳад, онро аз даст медиҳад, vale ҳар касе, ки ба хотири Ман аз баҳри ҳаёти ҳудаш мегузарад, ҳаёти абадӣ ба даст меоварад. ²⁶ Ба одам чӣ фоидае дорад, ки тамоми дунёро ба даст овараду ҷонашро аз даст дидҳад? Одамизод бар ивази ҷони худ ҳеч товоне дода наметавонад. ²⁷ Фарзанди Инсон бо шӯҳрату ҷалоле, ки Падараш ба Ӯ медиҳад, ҳамроҳи фариштаҳои худ меояд ва ба ҳама он чиро, ки мувоғики амалашон сазовор мешаванд, медиҳад. ²⁸ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар ин ҷо ҷанд касе ҳастанд, ки ҳанӯз дар қайди ҳаёт буданашон мебинанд, ки чӣ тавр Фарзанди Инсон барои подшоҳӣ кардан меояд».

Дигаргун шудани намуди зохирии Исо

17 Пас аз шаш рӯз Исо Петрус ва бародарон Ёку-бу Юҳанноро ҳамроҳаш гирифта ба баландии кӯхе бурд, ки он ҷо онҳо танҳо буданд. ² Баъд дар пеши назари шогирдон намуди зохирии Ӯ дигаргун шуд. Чехрааш монанди офтоб дурахшид, либосаш ҳам мисли равшани нур сап-сафед шуд. ³ Ногаҳон Мӯсо ва Илёс пайғамбар дар пеши назари шогирдон пайдо шуданд ва бо Исо сӯҳбат мекарданд. ⁴ Петрус ба сухан даромада ба Исо гуфт: «Худовандо, чӣ ҳуб аст, ки мо ин ҷо ҳастем. Агар ҳоҳӣ ман дар ин ҷо се ҳайма месозам, яке барои Ту, дигаре барои Мӯсо ва сеюм барои Илёс».

⁵ Ҳанӯз вай суханашро тамом накарда, абри тобоне пайдо шуда, онҳоро бо сояаш фаро гирифт ва аз даруни он овозе шунида шуд: «Ин Писари аизи Ман аст ва Ман аз Ӯ хушнудам. ӽро гӯш кунед». ⁶ Аз шуниданни ин овоз шогирдонро вахм фаро гирифт ва онҳо ҳудро рӯи замин партофтанд. ⁷ Аммо Исо ба наздашон омаду ба онҳо даст расонда гуфт: «Бархезед ва аз ҳеч ҷиз натарсад». ⁸ Онҳо ба боло нигоҳ карданд ва ғайр аз Исо касеро надиданд.

⁹ Аз кӯҳ поён фаромада истода Исо ба шогирдон фармуд, ки то **Фарзанди Инсон** мурда аз нав зинда нашавад, ба ҳеч қас аз ҷизи дидагиашон даҳон накушоянд. ¹⁰ Он ғоҳ шогирдон аз Ӯ пурсиданд: «Чаро шариатдонон мегӯянд, ки пеш аз **Масех** бояд Илёс биёяд?»

¹¹ «Дуруст, — ҷавоб дод Ӯ, — аввал бояд Илёс биёяд ва ҳама ҷизро барқарор намояд. ¹² Ба шумо мегӯям, ки Илёс аллакай омадааст ва одамон вайро нашинохтанду ҳар коре, ки хостанд, бо вай карданд. Бо **Фарзанди Инсон** низ ҳамон тавр рафтор ҳоҳанд кард».

¹³ Он вақт шогирдон фахмиданд, ки Исо Илёс гуфта Яҳёи Тაъмиддиҳандаро дар назар дошт.

Шифо ёфтани бачаи девона

¹⁴ Ҳангоме ки онҳо назди мардум баргаштанд, марде пеши Исо омаду ба сари зону истода ¹⁵ гуфт: «Хоча, ба писарам раҳм бикун! Вай касалии эпилепсия дорад ва бениҳоят азоб мекашад. Аз ин рӯ, ӯ худро зуд-зуд ба оташ ё ба об мепартояд. ¹⁶ Вайро ба назди шогирдонат овардам, лекин онҳо ӯро шифо дода натавонистанд».

¹⁷ Исо ҷавоб дод: «Эй насли беимонону гумроҳон! То кай бо шумо бошам? То кай шуморо тоқат кунам? Канӣ, рафта бачаро ба наздам биёред!» ¹⁸ Бачаро гирифта ба наздаш оварданд ва Ӯ ба дев фармон дод, ки аз бача берун барояд. Дев берун баромад ва бача худи ҳамон лаҳза сиҳат гашт.

¹⁹ Сипас шогирдон аз мардум чудо шуда, пеши Исо омада пурсиданд: «Чаро мо девро берун карда натавонистем?»

²⁰ Ӯ дар ҷавоб гуфт: «Аз барои сустии имонатон. Ба ростӣ ба шумо мегӯям, агар имонатон донаи хардал барин бошад, он гоҳ ба ин кӯҳ „Аз ин ҷо ба он ҷо гузар” гӯед, кӯҳ мегузарад. Пас, бароятон ҳеч чиз имконнапазир намешавад. ²¹ Аммо ин зот фақат бо дуо ва рӯза берун карда мешавад».

²² Ҳангоме ки шогирдон дар Ҷалил ҷамъ омаданд, Исо ба онҳо гуфт: «Фарзанди Инсон ба дasti одамон супорида мешавад ²³ ва онҳо Ӯро мекушанд, лекин дар рӯзи сеюм Ӯ аз нав зинда мегардад». Шогирдон аз шунидани ин суханон саҳт ғамгин гаштанд.

Барои Хонаи Худо супоридани андоз

²⁴ Вақте ки Исо бо шогирдонаш ба Кафарнаҳум омад, қасоне ки барои Хонаи Худо андоз ҷамъ мекарданд, назди Петрус омада пурсиданд: «Магар устоди ту андоз намесупорад?» ²⁵ «Албатта месупорад», — ҷавоб дод Петрус.

Баъд Петрус ба хона даромад ва ҳанӯз ў даҳон накушода, Исо ба вай гуфт: «Шимъүн, бигӯй, ба фикрат подшоҳон андозу хирочро аз кӣ меситонанд? Аз шахрвандони худӣ ё бегона?»²⁶ «Аз бегона», — ҷавоб гардонд Петрус.

«Пас, шахрвандони худӣ аз ин вазифа озоданд.²⁷ Лекин барои наранҷонидани ин одамон сӯи кӯл рафта бо шасти моҳигирий сайд кун. Аз даҳони моҳии аввалине, ки сайд мекунӣ, тангаеро меёбӣ ва ин тангаро гирифта аз номи Ман ва худат андозро супор».

Кӣ аз ҳама бузургтар аст?

18 Аз мобайн вакти зиёде нагузашта, ба пеши Исо шогирданаш омада пурсиданд: «Дар подшоҳии Худо кӣ бузургтар аст?»

² Исо ба наздаш як кӯдакро ҳонда, ўро дар пеши шогирданаш гузошту ³ҷавоб дод: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, то тарзи фикррониатонро тағиیر дода, монанди қӯдакон нашавед, ҳаргиз ба подшоҳии Худо дохил шуда наметавонед. ⁴Аз ин рӯ, он кас дар подшоҳии Худо бузургтар аст, ки худро монанди ин бача хоксор мегирад. ⁵Ҳар касе ки чунин қӯдакро ба хотири номи Ман қабул мекунад, дар асл Маро қабул мекунад.

⁶Лекин вой бар ҳоли касе, ки яке аз пайравони хурдтарини ба Ман боваркарدارо аз роҳи имон занад. Барои вай беҳтар мешуд, ки ба гарданаш санги осиёбро баста, ба баҳри чуқур партоянд.

⁷ Вой бар ҳоли одамони ин олам аз дasti васвасаҳо! Ваасвасаҳо ҳамеша пайдо мешаванд, valee вой бар ҳоли висвасакорон!

⁸ Агар даст ё поят туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зоро бароят беҳтар аст, ки бе як

* 17:25 Дар империяи Рум андозу хирочро ҳалқҳои мустамликашуда месупориданд, худи шахрвандони румӣ аз ин озод буданд.

даст ё пой буда, сохиби хаёт шавӣ, аз он ки ду дасту пой дошта бошию ба оташи абадии дӯзах биафтӣ. ⁹Инчунин, агар чашмат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро канда парто, зеро бароят беҳтар аст, ки як чашм дошта бошию сохиби хаёт шавӣ, аз он ки ду чашм дошта бошиву ба оташи дӯзах партофта шавӣ».

Масал дар бораи гӯсфанди гумроҳшуда

¹⁰⁻¹¹Ӯ суханашро давом дода гуфт: «Эҳтиёт бошед, ки ҳатто бо яке аз пайравони хурдтаринам хунукназарона рафтор накунед, зеро ба шумо мегӯям, ки фариштаҳои нигаҳбони онҳо ҳамеша дар назди Падари осмониам ҳузур дошта метавонанд^{*}.

¹²Фарз кардем, ки як мард сад сар гӯсфанд дораду якеаш аз рама ақиб монда роҳро гум мекунад. Он мард чӣ кор мекунад? Магар наваду нӯҳ гӯсфандро дар теппаҳои чарогоҳ монда ба ҷустуҷӯи гӯсфанди гумроҳшудааш намеравад? ¹³Ва баъд аз ёфтанаш, ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки барои ин гӯсфанд назар ба он наваду нӯҳ гӯсфанди гумроҳнашуда бештар хурсандӣ мекунад. ¹⁴Падари осмонии шумо низ ҳаргиз намехоҳад, ки яке аз пайравони хурдтарини Ман гумроҳ шавад.

Фармон дар бораи баҳшидани бародар

¹⁵Агар ягон бародаратон бар зидди яке аз шумо гуноҳ кунад, ба назди ҳамон бародар рафта, якка ба якка айбашро ба рӯяш гӯед, агар айбашро ба гардан гирад, донед, ки вайро аз нав ҳамчун бародар пайдо кардаед. ¹⁶Вале, агар ба гапатон гӯш надихад, рафта як ё ду бародари дигарро ҳамроҳатон биёред, то ҳақ будани суханатон бо ду ё се шоҳид исбот гардад.

* ^{18:10-11}Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҳот дохил шудааст: «Зеро Фарзанди Инсон барои начот додани одамони гумроҳшуда омадааст».

¹⁷Агар ба гапи онҳо ҳам гӯш надихад, ба чамоати имондорон дар ин хусус гӯед. Аммо агар ба гапи тамоми чамоат низ гӯш надихад, бигзор вай бароятон ҳамчун андозгири беинсофу одами беимон бошад.

¹⁸Ба ростӣ ба шумо мегӯям, хар чиро, ки шумо дар замин манъ кунед, Худо аз осмон онро манъ меқунад ва ба хар чи, ки иҷозат дихед, Худо аз осмон ба он иҷозат медиҳад. ¹⁹Боз илова меқунам, агар дар замин ду каси шумо бо розигии якдигар барои ягон чиз дуо кунед, Падари осмониам ҳатман бароятон ҳамон чизро иҷро меқунад. ²⁰Зоро дар ҷое, ки ду ё се кас ба хотири номи Ман ҷамъ мешаванд, Ман ҳам дар байни онҳо мешавам».

Масал дар бораи қарзиҳандай беинсоф

²¹Баъдтар Петрус назди Исо омада пурсид: «Худованд, агар бародаре бар зидди ман гуноҳ кардан гирад, ҷанд маротиба вайро баҳшиданам даркор? Ҳафт маротиба?»

²²«Не, — ҷавоб дод Ӯ. — Ҳафт маротиба нею ҳафтод қарат ҳафт маротиба бубахш. ²³Зоро подшохии Худоро ҷунин тасвир кардан мумкин: Рӯзе як подшоҳ хост, ки қарзҳои хизматгоронашро ба ҳисоб гирад. ²⁴Вақте ки ҳисобу китобро сар кард, ба наздаш хизматгореро оварданд, ки аз шоҳ маблағи бениҳоят калоне^{*} қарздор буд. ²⁵Азбаски хизматгор аз ӯҳдаи баргардондани карз баромада наметавонист, шоҳ амр дод, ки ба ҷои товон ӯ бо зану фарзандонаш ва тамоми молу мулкаш фурӯхта шавад. ²⁶Он хизматгор худро пеши пойҳои шоҳ партофта зорию тавалло карда гуфт: „Тақсирам, илтимос, ба ман мӯҳлат дихед ва ман тамоми қарзамро барме-гардонам”. ²⁷Шоҳ ба ҳоли хизматгор раҳм карду карзашро ба вай баҳшида ҷавоб дод.

* ^{18:24}Дар нусхаи аслий «даҳ ҳазор талант» омадааст. Арзиши як талант ба маоши понздаҳсолаи коргар баробар буд.

²⁸Хизматгор бошад, берун баромада ҳамхизматашро дид. Ин ҳамхизматаш аз вай маблағи нисбатан камтаре^{*} қарздор буд. Вай аз гулӯи ҳамхизматаш дошта, ўро буғӣ карда истода талаб кард, ки қарзашро гардонда дихад. ²⁹Ҳамхизматаш худро ба рӯи замин партофта, ба зориву тавалло кардан даромад: „Илтимос, мӯҳлат дех ва ман албатта қарзамро бармегардонам”. ³⁰Аммо хизматгор розӣ нашуда, ҳамхизматашро ба ҳабсона супорид ва ў то қарзро гардонда надихад, ҳамон ҷо мемонд. ³¹Дигар хизматторон ин ҳодисаро дида, саҳт ранциданд ва рафта ба шоҳ буду шуди воқеаро накл карданд. ³²Шоҳ он хизматторро ба наздаш ҳонда гуфт: „Эй хизматгари бад! Ту маро зориву тавалло кардӣ ва ман ба ту тамоми қарзатро бахшидам. ³³Ман ба ту раҳм кардам. Пас, ту ҳам бояд ба ҳамхизматат раҳм мекардӣ”. ³⁴Шоҳ дар ғазаб шуда, амр дод, ки ин хизматторро то пурра супоридани қарзаш ба ҳабс партоянд, то азобашро қашад.

³⁵Хуллас, Падари осмониам низ то бародаратонро аз самими дил набахshed, бо ҳар яки шумо айнан ҳамин тавр рафтор мекунад».

Таълимот дар бораи талок

19 Исо суханонашро ба охир расонда, аз вилояти Ҷалил сӯи сарзамини Яҳудия, ки дар дигар тарафи дарёи Урдун ҷойгир буд, раҳсипор шуд. ²Аз паси ў тӯда-тӯдаи одамон низ рафтанд ва дар он ҷо ў онҳоро шифо бахшид.

³Баъд чанд нафаре аз фарисиён Исоро озмуданӣ шуда, савол доданд: «Оё аз рӯи шариат мумкин аст, ки мард бо ҳар сабабе, ки хоҳад, аз занаш чудо шавад?» ⁴Исо дар ҷавоб ба онҳо гуфт: «Магар дар навиштаҷот нахондаед, ки „Офарандаи одамизод аз

* ^{18:28} Дар нусхай аслий «сад динор» омадааст. Арзиши як динор ба маоши якрузаи коргар баробар буд.

ибтидо онхоро мард ва зан офоридааст”? ⁵ Боз дар на-виштачот гуфта шудааст, ки „Бинобар ин мард бояд аз падару модара什 чудо шуда, бо хамсара什 бипайван-дад, то ки на ду нафар, балки як тан шаванд”. ⁶ Акнун онҳо на ду тан, балки якто ҳастанд. Пас, бигзор касе зану шавхарро аз ҳамдигар чудо накунад, зеро Худо он ду нафарро бо ҳам пайвастааст».

⁷ Фарисиён боз саволе доданд: «Пас, чаро Мӯсо фармудааст, ки барои чудо шудан мард бояд ба занаш талоқномае навишта ҷавоб диҳад?» ⁸ Ӯ дар ҷавоб гуфт: «Ба сабаби сангдилиатон Мӯсо иҷозати чудо шуданро додааст, аммо аз аввал ин тавр набуд. ⁹ Ман ҳоло ба шумо мегӯям, агар марде бо ҳар сабабе (ғайр аз сабаби бевафоии занаш) аз занаш чудо шуда, зани дигар гирад, вай гуноҳи алоки беникоҳро мекунад».

¹⁰ Шогирдони Исо гуфтанд: «Устод, агар вазифаи шавҳар нисбат ба зан ин хел бошад, он гоҳ ба мард беҳтар аст, ки тамоман зан нагирад». ¹¹ «На ҳама ин гуфтаҳоро қабул карда метавонанд, — ҷавоб дод Вай, — факат қасоне, ки Худо ба онҳо насиб гар-дондааст. ¹² Зеро мардон бо сабабҳои гуногун зан на-мегиранд: баъзеҳо мисли ахташуда таваллуд меша-ванд, баъзеҳоро одамон ахта мекунанд ва баъзеҳо бо нияти ба Худо хизмат кардан зан намегиранд. Биг-зор касе, ки ин гуфтаҳоро қабул карда метавонад, қабул кунад».

Баракат ёфтани қӯдакон

¹³ Баъзе қасон ба назди Исо қӯдаконро оварданд, то ки Ӯ ба сари онҳо даст гузошта барояшон дуо кунад. Шогирдон инро дид, онхоро сарзаниш намуданд.

¹⁴ Аммо Исо гуфт: «Монед, ки қӯдакон назди Ман оянд, пеши роҳи онхоро нагиред, зеро Худо дар хаёти онҳое подшоҳӣ мекунад, ки мисли ин қӯдакон ҳас-танд». ¹⁵ Баъд бо нияти баракат додан ба сари қӯдакон даст гузошту аз он ҷо рафт.

Таълимот дар бораи хавфи сарват

¹⁶ Боре як мард пеши Исо омада, аз ў пурсид: «Устод, барои ба даст овардани хаёти абадӣ чӣ некие бояд кунам?» ¹⁷ Ў ба мард ҷавоб дод: «Чаро аз Ман дар бораи чизи нек мепурсӣ? Фақат як қас нек аст. Агар ҳоҳӣ, ки хаёти абадӣ насибат гардад, фармоишҳоро риоя намо». ¹⁸ «Кадом фармоишҳоро?» – пурсид мард.

Исо ба номбар кардани фармоишҳо даромада гуфт: «Одамкушӣ накун, алоқаи беникоҳ накун, дуздӣ нақун, шаҳодати бардурӯғ надех, ¹⁹ падару модаратро ҳурмату эҳтиром намо ва шахсеро, ки наздики ту аст, мисли ҳудат дӯст бидор». ²⁰ Ҷавонмард ҷавоб дод: «То ба имрӯз ҳамаи ин фармоишҳоро риоя кардаам. Ғайр аз ин боз чӣ карданам лозим аст?» ²¹ Исо ба вай гуфт: «Агар ҳоҳӣ, ки комил бошӣ, рафта, тамоми молу мулкаторо фурӯшу пулашро ба камбағалон тақсим бикун. Он гоҳ соҳиби мукофоти осмонӣ мегардӣ. Баъд омада, Маро пайравӣ намо».

²² Ҷавонмард хеле сарватманд буд, бинобар ҳамин бо шунидани ин суханон андӯҳгин гашта, аз он ҷо рафт.

²³ Он гоҳ Исо ба шогирдонаш гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ба подшохии Худо дохил шудани шахси сарватманд бениҳоят душвор аст. ²⁴ Боз мегӯям, ки аз сӯроҳи сӯзан гузаштани шутур осонтар аз он, ки шахси сарватманд ба подшохии Худо дохил шавад».

²⁵ Шунидани ин суханон шогирдонро ба ҳайрат оварду онҳо пурсиданд: «Пас кӣ начот ёфта метавонад?» ²⁶ Исо ба шогирдонаш бодикқат нигоҳ карда гуфт: «Ба инсон ин корро кардан ғайриимкон аст, валие бо Худо аз ӯҳдаи ҳар кор баромадан мумкин аст».

²⁷ Он гоҳ Петрус гуфт: «Ана, мо аз баҳри ҳама чиз баромада, Шуморо пайравӣ кардем. Пас насиби мо чист?» ²⁸ Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, вакте ки давраи нав сар мешаваду Фарзанди

Инсон бар тахти пуршукӯҳи худ менишинад, дувоздаҳ нафари шумо низ, ки Маро пайравӣ кардаед, бар тахтҳо нишаста ба дувоздаҳ қабилаи Истроил ҳукмронӣ хоҳед кард.²⁹ Инчунин, ҳар касе ки барои Ман шуда аз баҳри хонаҳо, бародарон ё хоҳарон, падар ё модар, фарзандон ё заминҳояш гузашта бошад, ҳамаи инро сад маротиба зиёдтар пайдо мекунад ва дар оянда зиндагии абадӣ низ насибаш мегардад.³⁰ Лекин бисёрни онҳое, ки ҳоло дар сафи пеш ҳастанд, дар сафи ақиб мешаванд ва онҳое, ки дар сафи ақиб ҳастанд, дар сафи пеш мешаванд».

Масал дар бораи мардикорони токзор

20 Исо суханашро давом дода гуфт: «Подшохии Худоро чунин тасвир кардан мумкин: як заминдор барои ба токзораш киро кардан мардикорон сахарии барвақт ба бозор баромад.² Ӯ якчанд мардикорро ёфта, онҳоро бо яқдинорӣ ба рӯзи кориашон киро карду ба токзораш фиристод.³ Соати қариби нӯҳ вай боз ба бозор рафт ва дар он ҷо якчанд марди бекористодаро дид, ⁴ ба онҳо гуфт: „Шумо ҳам ба токзори ман рафта кор кунед, байд ман шуморо розӣ мекунам”. Онҳо рафтанд.⁵ Заминдор соатҳои такрибан дувоздаҳ ва се низ рафта мардикоронро киро кард.⁶ Қариби соати панҷ буд, ки вай боз ба бозор рафт ва боз якчанд марди бекористодаро дид, пурсид: „Чаро шумо тамоми рӯзатонро бе кор гузаронда истодаед?”⁷ Онҳо дар ҷавоб гуфтанд: „Чунки ҳеч кас моро киро накард”. „Хайр, набошад, ба токзори ман рафта кор кунед”, – таклиф кард соҳиби токзор.

⁸ Бо наздикшавии шом соҳиби токзор ба назоратчиаш гуфт: „Рафта мардикоронро ҷеф зану аз онҳое, ки охирин киро кардам, сар карда то ба онҳое, ки аввал киро кардам, бо навбат музди корашонро дех”.⁹ Мардикороне, ки соати панҷ киро шуда буданд, ҳар қадоме яқдинорӣ музд гирифтанд.¹⁰ Инак, онҳое, ки аввал

киро шуда буданд, фикр карданд, ки бештар музд мегиранд, аммо бо расидани навбати онҳо, ҳар кадоме аз онҳо низ яқдинорӣ гирифтанд. ¹¹ Онҳо пулашонро гирифта, аз соҳиби токзор шикоят карданд: ¹² „Онҳое, ки охирин киро шуда буданд, факат як соат кор карданд. Мо бошем, дар офтоби сӯзон рӯзи дароз араки ҷабин рехта кор кардему шумо ба онҳо баробари мо музд додед!“ ¹³ Лекин соҳиби токзор ба яке аз онҳо ҷавоб дода гуфт: „Хой, ҷӯра! Ман ҳаққатро нахӯрдаам. Магар ҳудат розӣ нашудӣ, ки ба як рӯзи кориат як динор диҳам? ¹⁴ Ана, пулатро гиру ба хонаат рав. Ба ин марди охирин киро кардаам бошад, ман хостам баробари ту музд диҳам. ¹⁵ Ҷӣ магар ман ҳақ надорам, чи хеле ки ҳоҳам, ҳамон ҳел пуламро сарф кунам? Ё ба саховатмандии ман ҳасад мебарӣ?“.

¹⁶ Дар хотима Исо гуфт: «Пас, қасоне, ки ҳоло дар сафи пеш истодаанд, дар сафи ақиб ҳоҳанд шуд ва қасоне, ки ҳоло дар сафи ақиб ҳастанд, дар сафи пеш ҳоҳанд шуд^{*}.

Марги ҳудро пешгӯӣ кардани Исо

¹⁷ Исо ба сӯи Ерусалим роҳравон шогирдонашро ба як тарафе бурда танҳо ба онҳо гуфт: ¹⁸ «Ана, мо ба Ерусалим рафта истодаем. Дар он ҷо Фарзанди Инсон ба дасти сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон супорида мешавад. Онҳо Ӯро ба марг маҳқум карда, ¹⁹ ба дасти бемонон месупоранд. Бемонон бошанд, Ӯро масҳараву қамчинкорӣ карда, оқибат ба салиб меҳӯб менамоянд. Лекин Вай дар рӯзи сеюм аз нав зинда мешавад».

Хоҳиши модари ду шогирд

²⁰ Дар ин миён зани Забдой бо ду писарааш назди Исо омада, ба Ӯ таъзим карду ҷизе хоҳиш кардани шуд.

* ^{20:16} Дар баъзе нусхаҳои қадим доҳил шудааст: «Зоро даъватшудагон бисёранд, аммо интиҳобшудагон каманд».

²¹ Исо пурсид: «Ту чӣ меҳоҳӣ?» «Меҳоҳам, амр кунӣ, ки ҳангоми подшоҳӣ карданат писарони ман аз дасти ҷаҳу рости Ту бишнанд», – ҷавоб дод зан.

²² Исо ба писарони зан гуфт: «Шумо намефаҳмед, ки чиро талаб карда истодаед. Магар аз он косаи азобе, ки Ман менӯшам, шумо нӯшида метавонед?»

«Метавонем», – ҷавоб доданд онҳо.

²³ Ӯ гуфт: «Бале, шумо дар ҳақиқат аз косаи Ман ҳоҳед нӯшид. Аммо ба интихоб кардани қасоне, ки аз дасти ҷаҳу рости Ман мешинаанд, ҳақ надорам. Ин ҷойҳо насиби онҳое мешаванд, ки Падарам барояшон тайёр кардааст».

²⁴ Даҳ шогирди дигар ин гуфтугӯйро шунида, ба ин ду бародар саҳт қаҳрашон омад. ²⁵ Он гоҳ Исо ҳамаи онҳоро ба наздаш ҷеф зада гуфт: «Шумо хуб медонед, ки подшоҳон ва ҳокимони ҳалқҳо ба мардуми худ зӯроварӣ мекунанд ва ҳукмашонро бар онҳо мегузаронанд. ²⁶ Лекин дар байни шумо набояд ин тавр бошад. Баръакс, ҳар кас ки дар байни шумо бузург будан меҳоҳад, бояд хизматгори дигарон бошад ²⁷ ва ҳар кас ки меҳоҳад дар сафи пеш истад, бояд ғуломи дигарон бошад. ²⁸ Айнан ҷӣ тавре ки Фарзанди Инсон на барои он омадааст, ки касе ба Ӯ хизмат қунад, балки омад, то ки ба дигарон хизмат қунад ва барои нархи начоти бисёр одамонро супоридан ҷонашро фидо қунад».

Шифо ёфтани ду марди нобино

²⁹ Баъдтар Исо бо шогирдонаш аз шаҳри Ериҳӯ ба роҳ баромада буд, ки мардуми зиёде аз паи онҳо рафтанд. ³⁰ Воқеан ду нобине дар канори роҳ менишастанд. Онҳо гузашта истодани Исоро шунида, зуд фарёд заданд: «Эй Насли Довуд! Эй Ҳоча ба мо раҳм қунед!»

³¹ Мардум бошанд, онҳоро сарзаниш карда мегуфтанд, ки ҳомӯш шаванд. Аммо онҳо боз баландтар дод зада мегуфтанд: «Эй Насли Довуд! Эй Ҳоча ба мо раҳм қунед!»

³² Исо аз роҳаш бозистода онҳоро ба наздаш хонд ва пурсид: «Шумо чӣ меҳоҳед? Бароятон чӣ кор кунам?»
³³ Онҳо ҷавоб дода гуфтанд: «Хоча, меҳоҳем, ки ҷаш-монамонро бино кунед».

³⁴ Дили Исо ба ҳоли онҳо сӯхту ба ҷашмонашон даст гузошт. Ҳуди ҳамон лаҳза ҷашмони он ду мард бино шуданд ва онҳо аз паси Исо рафтанд.

Ба Ерусалим бо тантана ворид шудани Исо

21 Исо ва шогирдонаш ба шаҳри Ерусалим наздикин шуда истода, ба деҳаи Байт-Фочии назди теппай Зайтун расида омаданд. Пас, ӯ ду шогирдашро пешопеши ҳуд фиристода, ² ба онҳо чунин гуфт: «Ба қишлоқи дар пешистода равед ва ҳамин ки ба он ҷо рафта расидед, модаҳари басташудаеро якҷоя бо бачааш мейёбед. Банди вайро қушоеду ҳардуяшро ба наздам биёред. ³ Агар касе ягон гап занад, гӯед, ки онҳо ба Ҳудованд даркор шуданд ва ӯ даррав ба бурдан иҷозат медиҳад».

⁴ Ин ҳодиса барои ба амал омадани суханони пайғамбар рӯй дод, ки чунин гуфта буд:

⁵ «Ба сокинони шаҳри Ерусалим бигӯед:
„Ана, Шоҳи шумо ба наздатон омада
истодааст.

Шоҳи хоксор, ки ҳарсавор,
болови бачаи модаҳаре омада истодааст”».

⁶ Инак, ду шогирдаш рафта гуфтаи Исоро иҷро карданд. ⁷ Онҳо модаҳарро бо бачааш оварда, ҷомаҳои ҳудро ба болои онҳо партофтанд ва Исо савор шуд.

⁸ Мардуми зиёде, ки бо Исо буданд, ҷомаҳои ҳудро пеши роҳи ӯ пойандоз мекарданд, баъзеашон бوشанд, навдаҳои дараhtonро бурида, аз рӯи иззат сари роҳаш мегузоштанд. ⁹ Мардум аз пешу қафои Исо роҳравон бо овози баланд дод мезаданд: «Шаъну шараф ба Насли Довуд! Баракат ёбад касе, ки аз номи Ҳудованд меояд! Шаъну шараф ба Ҳудо дар осмон!»

¹⁰ Вақте ки Ӯ ба Ерусалим ворид гашт тамоми шаҳр ба ҳаячон омад. Одамон «ин кист?» гуфта мепурси-данд. ¹¹ Мардуме, ки аз паи Исо меомаданд, ҷавоб мэ-доданд, ки ин Исо пайғамбар аз шаҳри Носираи ви-лояти Ҷалил аст.

Пок намудани Хонаи Худо

¹² Сипас, Исо ба ҳавлии Хонаи Худо даромада, ҳа-маи онҳоеро, ки бо ҳариду фурӯш машғул буданд, аз он ҷо берун ронд. Мизҳои пуливазкунандагон ва курсиҳои кафтарфурӯшонро ҷаппа карда ¹³ гуфт: «Дар на-виштаҷот гуфтаҳои Худо омадаанд, ки „Хонаи Ман ҷои дуогӯй номида мешавад”. Шумо бошед, онро ба паноҳгоҳи дуздон табдил додаед».

¹⁴ Дар ин мобайн қӯрон ва лангон дар Хонаи Худо назди Исо омаданд ва Ӯ онҳоро шифо дод.

¹⁵ Сардорони рӯхонӣ ва шариатдонон бо дидани мӯъчиҳои аҷоиби Исо ва аз шунидани доди қӯда-кон, ки дар Хонаи Худо «Шаъну шараф ба Насли До-вуд!» мегуфтанд, ба ғазаб омаданд. ¹⁶ Онҳо ба Вай гуфтанд: «Магар Ту намешунавӣ, ки қӯдакон чӣ гуфта истодаанд?»

«Албатта мешунавам, — ҷавоб дод Исо ва илова кард, — Магар шумо дар навиштаҷот ин гуфтаҳоро наҳондаед:

„Забони қӯдакону тифлҳои ширхорро
Ту асбоби ситоиши худ гардондӣ?»

¹⁷ Бо ин суханон Исо онҳоро тарқ карду аз шаҳр бе-рун шуда, ба деҳаи Байт-Ҳинӣ рафт ва шабро дар он ҷо гузаронд.

Хушк шудани дарахти анҷир

¹⁸ Бомдодон Ӯ ба шаҳр баргашта истода буд, ки гу-русна монд. ¹⁹ Воқеан дар сари роҷаш дарахти анҷи-реро дид, ба назди он омад. Аммо ба ғайр аз баргҳо дар он ҳеч ҷиз наёфта, ба дарахт гуфт: «Акнун, ту

харгиз мева нахохӣ дод». Фавран дараҳт аз бехаш хушк шуд.

²⁰ Шогирдон ин ҳодисаро дида, бо тааҷҷуб пурсианд: «Устод, чӣ хел шуд, ки дараҳти анҷир яқбора аз бехаш хушк шуд?» ²¹ Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ба рости ба шумо мегӯям, агар шумо бовар қунеду шубҳа на дошта бошед, он гоҳ он кореро, ки Ман бо дараҳти анҷир кардам, шумо ҳам карда метавонед. Ва на фақат ин корро, балки, агар шумо ҳатто ба қӯҳ гӯед, ки барҳеста ба баҳр биафтад, сухани гуфтаатон ичро мешавад. ²² Агар шумо бовар қунед, он гоҳ ҳар чи дар дуо талаб қунед, ба даст меоваред».

Савол дар бораи ҳукуқи Исо

²³ Исо ба Хонаи Худо баргашта, машғули таълимдӣ шуд, ки сардорони рӯҳонӣ ва пирони қавм ба наздаш омада пурсианд: «Ту бо қадом ҳукуқ чунин корҳоро мекунӣ? Кӣ ба Ту ин ҳаққу ҳукукро додааст?» ²⁴ Исо ба онҳо гуфт: «Ман ҳам ба шумо як саволе дорам. Агар ба он ҷавоб дихед, он гоҳ мегӯям, ки бо қадом ҳукуқ чунин корҳоро мекунам. ²⁵ Бигӯед, ба Яҳё қӣ ҳукуқ дода буд, ки одамонро таъмид дихад: Худо ё инсон?»

Онҳо байни яқдигар бахс карда гуфтанд: «Агар „Худо дода буд” гӯем, Ӯ мепурсад, ки ҷаро ба Яҳё бовар накардем. ²⁶ Аммо агар „инсон” гӯем, ҳалқ зидди мо мебарояд, чунки ба пайғамбар будани Яҳё эътиқод дорад». ²⁷ Оқибат, онҳо ба Исо «намедонем» гуфта ҷавоб доданд.

Ӯ низ ба онҳо гуфт: «Пас, Ман ҳам ба шумо намегӯям, ки бо қадом ҳукуқ ин корро мекунам».

Масал дар бораи ду писар

²⁸ Исо суханашро давом дода гуфт: «Дар бораи ин ҳикоя чӣ фикр доред? Марде ду писар доштааст. Рӯзе вай пеши писари қалониаш омада мегӯяд: „Писарам,

имрұз ба токзор рафта кор кун”. ²⁹⁻³⁰ Писараш бошад, „намеравам” мегүяд. Баъд падараш рафта, аз писари дуюмаш хохиш мекунад. Писари дуюмаш „хуб шуда-аст” гуфта қавоб медихад. Лекин бальтар писари калоній аз фикраш гашта ба токзор меравад. Писари дуюмаш бошад, намеравад». ³¹ Исо аз сардорони рұханың ва пирони қавм пурсид: «Инак, кадоме аз писарон хости падарашро ичро кард?»

«Писари калониаш», – қавоб доданд онхо.

Исо ба онҳо гуфт: «Ба ростй ба шумо мегүям, ки одамони радди маърака, яъне андозигрон ва фохиша-ҳо пеш аз шумо ба подшоҳии Худо дохил шуда истодаанд. ³² Зеро Яҳёи Таъмиддиҳанда ба назди ҳалқамон барои роҳи ростро нишон додан омад, аммо шумо ба ўбовар накардед, андозигрон ва фохишаҳо бошанд, бовар карданд. Ҳатто баъд аз дидани ҳамаи ин шумо аз фикратон нагаштед ва бовар накардед.

Масал дар бораи иҷоракорон

³³ Ба масали дигаре гүш андозед, – гуфт ў. Як заминдор токзор бунёд карда, гирди онро девор мегирад. Барои фишурдани ангур ҳавз мекобад ва дидбонгоже месозад. Баъд токзорашро ба чанд нафаре ичора медиҳаду хонаашро монда ба қишвари дигар сафар мекунад.

³⁴ Бо фаро расидани вақти ҳосилғундорӣ соҳиби токзор барои гирифтани ҳаққи ҳосил хизматгоронашро назди иҷоракорон мефиристад. ³⁵ Аммо иҷоракорон хизматгорони ўро дастгир карда, якеашро мезананд, дигареро мекушанд ва сеюмро сангсор мекунанд. ³⁶ Соҳиби токзор аз дафъаи аввал дида бештар хизматгоронашро мефиристад. Аммо иҷоракорон бо онҳо низ ҳамон тавр рафтор мекунанд. ³⁷ Оқибат, соҳиби токзор „писарамро ҳатман иззату эҳтиром мекунанд” гуфта, писарашро назди онҳо мефиристад. ³⁸ Лекин иҷоракорон писарро дида, ба яқдигар мегүянд: „Вай меросхӯр

аст! Биёед, ӯро мекушем ва ба меросаш соҳиб мешавем!». ³⁹Бо ин қарор онҳо писарро дастгир мекунанду вайро аз токзор берун бароварда мекушанд».

⁴⁰Баъд Исо савол дод: «Ҳўш, вакте ки худи соҳиби токзор бармегардад, бо ин ичоракорон чӣ хел рафтор мекунад?» ⁴¹Онҳо дар ҷавоб гуфтанд: «Ҳатман он бадонро бераҳмона ҳоҳад кушт. Токзорро бошад, ба ичоракорони дигар медиҳад, ки ҳаққи ҳосилашро дар вакташ медиҳанд».

⁴²Исо ба онҳо гуфт: «Магар шумо дар навиштаот ҷунин гуфтаҳоро боре ҳам нахондаед:

„Он сангеро, ки бинокорон нодаркор хисоб
карда, як сӯ партофтанд,

санги асосии таҳқурсии бино гардид.

Ин кори Худованд аст
ва ба назарамон ачиб менамояд”?

⁴³Бинобар ин, ба шумо мегӯям, ки имконияти аз они подшохии Худо будан аз шумо гирифта мешавад ва ба ҳалқҳое дода мешавад, ки хости Худоро ичро мекунанд. ⁴⁴Ҳар касе, ки ба болои он санг меғалтад, шикаста майда-майда мешавад, вале агар ин санг ба болои касе афтад, вайро маҷақ мекунад».

⁴⁵Сардорони рӯхонӣ ва фарисиён масалҳои Исоро шунида, фаҳмиданд, ки Вай дар бораи онҳо накл карда истодааст. ⁴⁶Аз ин рӯ, онҳо қӯшиш карданд, ки Ӯро дастгир намоянд, аммо аз мардуми ҷамъомада метарсиданд, ҷунки онҳо Исоро пайғамбар хисоб мекарданд.

Масал дар бораи базми тӯй

22 Исо боз ба сардорони рӯхонӣ ва пирони қавм рӯ оварда гуфт: ²«Подшохии Худоро бо ҷунин масал тасвир кардан мумкин: подшохе писарашро ҳонадор карданӣ шуда, базм барпо мекунад ³ва хизматгоронашро барои даъват кардани меҳмонон мефиристад. Аммо даъватшудагон омадан нахостанд. ⁴Шоҳ дигар хизматгоронашро фиристода мегӯяд: „Рафта ба

даъватшудагон гўед, ки ба тўй биёянд, чунки барзаго-
ву гўсолаҳои беҳтарин аллакай кушта шудаанду ҳама
чиз барои зиёфат тайёр аст”. ⁵ Лекин даъватшудагон
ба суханони хизматгорон эътибор надода, ҳар яке-
ашон бо кори худашон машғул мешаванд: як қисма-
шон ба сахроҳои худ мераванд, қисми дигарашон ба
дўконҳои худ, ⁶ баъзеашон бошанд, хизматгоронро
дошта, латту кўб меқунанду меқушанд.

⁷ Шоҳ ба қаҳру ғазаб омада, сарбозонашро назди он
одамкушон мефиристад, ки онҳоро нобуд карда шах-
рашонро сўзонанд. ⁸ Ба хизматгоронаш бошад, мегў-
яд: „Зиёфати тўй тайёр аст, аммо ин даъватшудагон
садқай зиёфатам шаванд. ⁹ Ҳоло ба кўчаҳои серодам
раведу чӣ қадар бисёртар одамонро ёфта тавонед, ҳа-
маашонро таклиф кунед”. ¹⁰ Хизматгорон ба кўчаҳо
рафта, ҳар касеро, ки мейғтанд, баду некро фарқ на-
карда ба тўйхона чамъ меоварданд. Оқибат тўйхона
пури одам шуд.

¹¹ Вакте ки шоҳ барои дидани меҳмонон ба тўйхона
медарояд, ҷашмаш ба марде меафтад, ки либосаш
идона нест. ¹² „Эй ҷўра, – муроҷиат меқунад ба ў
шоҳ, – чӣ тавр ту ба ин чо бе либоси идона даромада
омадӣ?” Вале он мард чӣ гуфтанашро намедонист.

¹³ Он гоҳ шоҳ ба хизматгоронаш фармон дода мегў-
яд: „Дасту пои ин мардро баста ба торикии берун
партоед, ки дар он чо одамон аз дард дандон ба дан-
дон зада гиря меқунанд”». ¹⁴ Исо суханонашро хотима
дода гуфт: «Донед, ки бисёр қасон даъват шудаанд,
лекин интихобшудагон кам ҳастанд».

Вазифаи одамон назди ҳокимон ва Ҳудо

¹⁵ Он гоҳ фарисиён як тараф чамъ шуда, нақша ка-
шиданд, ки чӣ тавр Исоро бо сухан ба дом афтонанд.
¹⁶ Пас, онҳо чанд нафар аз шогирдонашон ва аъзоёни
хизби хиродиёнро назди Ўғиристоданд. Фиристода-
шудагон гуфтанд: «Устод, мо медонем, ки Шумо

ростқавл хастед ва ба мавқею дарацаи одамон эътибор надода, бе хушомадгўй роҳҳои Худоро аз рӯи ҳақиқат таълим медиҳед. ¹⁷ Бигўед, ба фикри Шумо, оё раво аст, ки мо ба императори Рум андозу хироч супорем ё не?»

¹⁸ Исо, ки аз нияти бади онҳо боҳабар буд, ҷавоб дод: «Хой, дурӯяҳо! Чаро Маро ба дом афтондани хастед?! ¹⁹ Канӣ, динори андоз месупоридагиро ба Ман оварда нишон дихед-чӣ!» Онҳо динорро ба Исо нишон доданд ²⁰ ва Ӯ пурсид: «Дар он акс ва номи киро мебинед?» ²¹ «Императорро», – ҷавоб доданд онҳо.

Он гоҳ Ӯ ба онҳо гуфт: «Он чи аз они император аст, бояд ба император баргардонда шавад ва он чи аз они Худост, ба Худо».

²² Аз шунидани чунин ҷавоб онҳо бениҳоят ҳайрон шуданд ва бо ҳамин ҳолат аз наздаш рафтанд.

Савол дар бораи аз нав зиндашавӣ

²³ Худи ҳамон рӯз баъзе аз саддукиён (онҳо аз нав зиндашавиро инкор мекарданд) ба назди Исо омада, ба Вай чунин савол доданд: ²⁴ «Устод, Мӯсо дар қонун ба мо чунин навиштааст, ки агар касе зан гираду фарзанд надида аз олам гузарад, бародараш бояд зани ӯро ба никоҳи худ дарорад ва фарзандони ба дунё омадаро ҳамчун насли бародари марҳумаш бидонад. ²⁵ Инак, бо мо ҳафт бародар буданд ва калониаш зан гирифт, аммо фарзанд надида аз олам ҷашм пӯшид. Он гоҳ бародари дуюм бевазанро ба никоҳаш даровард. ²⁶ Баъд бо бародари дуюм, сеюм ва то ҳафтум бо ҳамаашон айнан ҳамон ҳодиса рӯй дод. ²⁷ Оқибат зан ҳам вафот кард. ²⁸ Пас, рӯзе, ки мурдаҳо аз нав зинда мешаванд, вай зани қадоме аз ҳафт бародарон мешавад? Охир ҳамаи онҳо ӯро ба занӣ гирифта буданд!»

²⁹ Исо дар ҷавоб ба онҳо гуфт: «Шумо хато мекунед, чунки на мазмуни навиштачотро медонеду на кудрати Худоро. ³⁰ Зоро дар рӯзе, ки мурдаҳо аз нав зинда мешаванд, онҳо зан намегиранду шавҳар намекунанд,

балки мисли фариштаҳои осмон мегарданд. ³¹ Дар бораи аз нав зиндашавии мурдагон бошад, магар гуфтаҳои Худоро боре ҳам нахондаед, ки гуфтааст: ³² „Ман Худои Иброҳим, Худои Исҳоқ ва Худои Ёқуб ҳастам”. Ӯ на Худои мурдагон, балки Худои зиндагон аст».

³³ Мардум ин суханонро шунида аз таълимоти Ӯ дар тааҷҷуб монданд.

Мухимтарин қонуни Худо

³⁴ Вақте фарисиён шуниданд, ки Исо саддукиёнро бо ҷавоби худ забонкӯтоҳ кард, як гурӯҳ шуда омаданд. ³⁵ Ва қонуншиносе аз байни онҳо барои озмудани Исо чунин савол дод: ³⁶ «Устод, бигӯед, қадом қонуни шариат дар ҷои аввал меистад?»

³⁷⁻³⁸ Исо ҷавоб дода гуфт: «Қонуни аввалин ва муҳимтарин чунин мебошад, ки „Худованд Худои худро бояд бо тамоми дилу ҷонамон ва бо тамоми ақлу ҳушамон дӯст бидорем”. ³⁹ Дуюмаш ҳам монанди он: „Ҳар шахсеро, ки наздики мост, бояд мисли худ дӯст бидорем”. ⁴⁰ Ин ду қонун асоси тамоми шариати Мӯсо ва гуфтаҳои пайғамбарон аст».

Савол дар бораи Масех

⁴¹ Ҳанӯз ки фарисиён ҷамъ буданд, Исо аз онҳо пурсид: ⁴² «Шумо дар бораи Масех, яъне Таъиншудаи Худо ҷӣ ақида доред? Ба фикратон Вай аз насли кист?» «Аз насли шоҳ Довуд», — ҷавоб доданд онҳо. ⁴³ Ӯ боз пурсид: «Пас, ҷаро ҳуди Довуд бо таъсири Рӯхи Муқаддас ӽро Худованд ҳондааст? Охир Довуд гуфта буд:

⁴⁴ „Худованд ба Худованди ман гуфт:
‘То вақте ки душманонатро зери поят
нагузорам,
аз дasti ростам бишин’”.

⁴⁵ Агар Довуд Таъиншудаи Худоро „Худованд” номида бошад, пас ҷӣ тавр Вай аз насли Довуд шуда мегавонад?»

⁴⁶ Касе ба саволи Исо чавобе дода натавонист ва аз он лаҳза дигар ҳеч кас чуръат накард, ки ба Ӯ саволе дихад.

Огоҳӣ аз худнамоии роҳбарони динӣ

23 Сипас Исо ба мардум ва шогирдонаш гуфт:
² «Шариатдонон ва фарисиён барои шарҳ додани шариати Мӯсо ҳақ доранд. ³ Он чи онҳо шарҳ мединанд, гӯш кунед ва ичро намоед. Бо вуҷуди ин, ба рафторашон тақлид нақунед, чунки худи онҳо гуфтахояшонро ичро намекунанд. ⁴ Онҳо борҳои гаронеро, ки бардоштанашон вазнин аст, ба дӯши одамон мегузоранд, аммо барои бардошта бурдани онҳо дasti ёрӣ ҳам дароз намекунанд. ⁵ Кору борашон фақат дар назди мардум худнамоӣ кардан аст. Ана, ба қуттичаҳои оятдори пешониашон нигоҳ қунед, чӣ хел васеъанд! Ё ба пӯпакҳои домани либосашон нигоҳ қунед, чӣ хел дарозанд! ⁶ Онҳо дар базмҳо болонишиниро нағз мебинанд ва дар ибодатхонаҳо ба ҷойҳои беҳтарин мешинаанд. ⁷ Ба онҳо маъқул аст, ки ҳалқ дар бозорҳо бо иззату эҳтиром онҳоро „устод“ гуфта саломашон диханд. ⁸ Аммо шуморо набояд унвонҳои „устод“ диханд, зеро шумо барои яқдигар бародар ҳисоб мешавед ва фақат як устод доред. ⁹ Унвони „падар“-ро низ ба касе дар рӯи замин надиҳед, азбаски фақат як Падар дар осмон доред. ¹⁰ Шуморо „раис“ ҳам набояд хонанд, чунки Масех раиси яккаву ягонаи шумо аст. ¹¹ Каси бузургтарин дар байни шумо бояд хизматгоратон бошад. ¹² Ҳар касе, ки худро қалон мегирад, паст мешавад ва барьакс, ҳар касе, ки худро хоксор мегирад, сарбаланд мешавад».

Айбдор намудани дурӯягии роҳбарони динӣ

¹³⁻¹⁴ «Вой бар ҳоли шумо, шариатдонону фарисиёни дурӯя! Чунки шумо дари подшоҳии Худоро ба рӯи

одамон баста, на худатон аз он медароеду на ба дигарон, ки даромадан меҳоҳанд, роҳ мединед*.

¹⁵ Вой бар ҳоли шумо, шариатдонону фарисиёни дурӯя! Чунки шумо бо баҳру хушкӣ роҳҳои дуру дароз тай менамоед, то ақаллан касеро пайдо кунед, ки ба дини шумо мегузашта бошад. Лекин, вакте ки чунин одамро пайдо мекунед, вайро аз худатон ду маротиба зиёдтар сазовори дӯзах мегардонед.

¹⁶ Вой бар ҳоли шумо, роҳнамоёни кӯр! Шумо таълим медиҳед, ки агар касе ба Ҳонаи Ҳудо қавлу қасам ҳӯрад, қасамаш эътибор надорад, аммо агар ба тиллое, ки дар Ҳонаи Ҳудо ҳаст, қавлу қасам ҳӯрад, қавлашро ҳатман бояд ичро кунад. ¹⁷ Эй қўрони беақл! Охир қадри чӣ баландтар аст: тилло ё ин ки Ҳонаи Ҳудо, ки тиллои дар он бударо муқаддас мегардонад? ¹⁸ Шумо боз таълим медиҳед, ки агар касе ба қурбонгоҳ қавлу қасам ҳӯрад, қасамаш эътибор надорад, аммо агар ба қурбонии болои қурбонгоҳбуда қавлу қасам ҳӯрад, қавлашро ҳатман бояд ичро кунад. ¹⁹ Эй қўрон! Охир қадри бештаре дорад: қурбонӣ ё қурбонгоҳе, ки қурбониро муқаддас мегардонад?

²⁰ Инак, касе ки ба қурбонгоҳ қасам ҳӯрад, вай ҳам ба қурбонгоҳ ва ҳам ба ҳар қурбоние, ки болои он аст, қасам меҳӯрад; ²¹ ва касе ба Ҳонаи Ҳудо қасам ҳӯрад, вай ҳам ба Ҳонаи Ҳудо ва ҳам ба Ҳудо, ки дар он ҷо макон дорад, қасам меҳӯрад. ²² Инчунин, касе ба осмон қасам ҳӯрад, вай ба таҳти Ҳудо ва ҳам ба касе, ки бар он таҳт менишинаид, қасам меҳӯрад.

²³ Вой бар ҳоли шумо, шариатдонону фарисиёни дурӯя! Чунки шумо аз ҳосили зирауви шибиту пудина

* 23:13-14 Дар баъзе нусхаҳои дигари навиштаҷот доҳил шудааст: «Вой бар ҳоли шумо, шариатдонону фарисиёни дурӯя! Чунки шумо намоишкорона дуру дароз дуо меҳонед, валие дар асл ҳонаҳои бевазанонро ҳӯрда ғорат мекунед! Барои ин коратон ҷазои саҳттар мебинед!»

хиссаи дахумро месупоред, аммо таълимоти муҳимтарини шариатро дар бораи нишон додани адолат, раҳм ва вафодорӣ пурра риоя намекунед. Шумо мебоист ин қонунҳоро риоя мекардеду қонунҳои дигарро низ беэътибор намемондед. ²⁴ Эй роҳнамоёни кӯр! Шумо нӯшокиатонро аз дока мегузаронед, ки мабодо магас дар дарунаш набошад, аммо шутурро фурӯ мебаред.

²⁵ Вой бар ҳоли шумо, шариатдонону фарисиёни дурӯя! Чунки шумо беруни косаву пиёларо мешӯеду дарунашон бошад, аз он чизҳое, ки шумо бо зулму ҷашмгуруснагӣ ба даст овардаед, пур аст. ²⁶ Эй фарисиёни кӯр! Аввал даруни косаро аз ифлосӣ тоза кунед, он гоҳ беруни он ҳам тоза мешавад!

²⁷ Вой бар ҳоли шумо, шариатдонон ва фарисиёни дурӯя! Чунки шумо мисли мақбараҳои сафедкардашу-да ҳастед, ки аз берун намуди хуб доранд, аммо дарунашон пур аз устухонҳои мурдаҳо ва ҳар гуна ифлосиҳост. ²⁸ Айнан ҳамин тавр намуди зоҳирӣ шумо низ дар назари одамон ба нақӯкорон монанд аст, аммо дарунатон пур аз дурӯягиву гуноҳ мебошад.

²⁹ Вой бар ҳоли шумо, шариатдонону фарисиёни дурӯя! Чунки шумо барои пайғамбарон ва нақӯкорон мақбараҳои зебо соҳта онҳоро оро медиҳед. ³⁰ Боз мегӯед, ки агар дар замонҳои аҷдодонатон зиндагӣ мекардед, ҳаргиз ҳамроҳи онҳо ба ҳунрезии пайғамбарон даст намезадед. ³¹ Бо ин суханонатон бар зидди худ шаҳодат медиҳед, ки шумо дар ҳақиқат фарзандони ҳамон кушандагони пайғамбарон ҳастед. ³² Хӯш, кори сар кардаи аҷдодонатонро ҳоло шумо ба охир расонед! ³³ Эй морон ва морзодагони маккор! Наход гумон кунед, ки аз ҳукми ба дӯзах рафтан ҳалосӣ ёфта метавонед? ³⁴ Инак, ба шумо мегӯям, ки ба наздатон пайғамбарону ҳакимону муаллимонро мефиристам ва шумо баъзеи онҳоро меқушеду баъзеашонро ба салиб меҳкӯб мекунед, баъзеашонро дар ибодатхонаҳои худ қамчин-корӣ карда, шаҳр ба шаҳр дунболагирӣ мекунед. ³⁵ Ман

онхоро барои он мефиристам, ки чавобгарии марги ҳамаи одамони бегуноҳ, аз Ҳобили беайб сар карда то Закарёи писари Баракё, ки байнини мукаддастарин ҷои Ҳонаи Ҳудо ва қурбонгоҳ қушта шуда буд, ба гардани шумо афтад. ³⁶Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ин насл ба-рои ҳамаи ин қушторҳо ҷазо мебинад!»

Дилсӯзии Исо дар ҳаққи Ерусалим

³⁷ Исо суханонашро давом дода гуфт: «Эй Ерусалим, Ерусалим! Пайғамбаронро мекушиву онҳоеро, ки Ҳудо ба наздат мефиристад, сангкор мекунӣ! Ман борҳо орзу доштам, мисли мурғе, ки ҷӯчаҳояшро зери болҳояш ҷамъ мекунад, сокинонатро дар гирди ҳуд ҷамъ оварам, vale ту роҳ надодӣ! ³⁸Акнун Ҳонаи Ҳудо дар ту ҳолӣ ва бепарастор мемонад. ³⁹Ҳоло ба шумо мегӯям, ки минбаъд то „Баракат ёбад қасе, ки аз номи Ҳудованд меояд!” нагӯед, Маро наҳоҳед дид».

Азобу уқубатҳои дарпешистода

24 Исо Ҳонаи Ҳудоро тарқ карда, ба роҳ баромада буд, ки шогирдонаш ба наздаш омаданду диққаташро ба биноҳои Ҳонаи Ҳудо ҷалб карданӣ шуданд. ²Ӯ ба онҳо гуфт: «Шумо ҳоло ин биноҳоро мебинед? Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки санг бар болои сангаш намонда, ҳамааш ба замин яксон мешавад».

³ Ҳангоме ки Исо ба теппаи Зайтун баромада нишаст, шогирдонаш дар танҳоӣ ба пеши Ӯ омада пурсиданд: «Ба мо бигӯед, ки ин ҳодиса кай рӯй медиҳад ва омадани Шумову наздиқшавии охирзамонро аз қадом нишона мефаҳмем?»

⁴ Исо дар ҷавоб ба онҳо гуфт: «Эҳтиёт шавед, ки мабодо қасе шуморо гумроҳ нақунад. ⁵Зоро бисёр қасоне пайдо мешаванд, ки гӯё аз номи Ман омада бошанду „Ман Таъиншудаи Ҳудо” мегӯянд ва бисёр одамонро гумроҳ мекунанд. ⁶Шумо садоҳо ва овозаҳои ҷангҳоро мешунавед, лекин ба воҳима наафтед.

Чунин ходисахо бояд рүй диханд, vale ин маъни фаро расидани охирзамонро надорад.⁷ Як халқ бо халқи дигар чанг мекунад ва як давлат ба давлати дигар хучум мекунад. Дар ҳар ҷо қаҳтию гуруснагӣ ба амал меояд ва заминчунбихо рӯй медиҳанд.⁸ Ҳамаи ин ходисахо монанди саршавии дарди зоидан мебошанд.

⁹ Баъд шуморо дастгир карда, азоб медиҳанд ва ҳатто ба дasti марг месупоранд. Ба сабаби Маро пайравӣ карданатон ҳамаи халқҳо ба шумо бо ҷашми нафрат нигоҳ мекунанд.¹⁰ Он гоҳ бисёр касон имонашонро аз даст медиҳанду ба якдигар хиёнат мекунанд ва якдигарро бад мебинанд.¹¹ Дар он айём пайғамбарони бардуруғи зиёд пайдо мешаванд ва бисёр касонро гумроҳ мекунанд.¹² Бадиву разилий то андозае меафзояд, ки дар дили бисёр одамон мухаббат намемонад.¹³ Вале касе, ки то ба охир истодагарӣ намояд, начот ҳоҳад ёфт.¹⁴ Ин ҳушхабар дар бораи подшоҳии Худо бошад, дар саросари дунё эълон карда мешавад, то ки ҳар халқ имконияти шунидани онро пайдо кунад. Танҳо баъд аз ин охирзамон меояд.

Ифлосии ҳаромкунанд

¹⁵ Шумо дар ҷои муқаддас ҳамон „ифлосиҳоеро, ки Ҳонаи Худоро ҳаром мекунанд” ва Дониёл пайғамбар дар бораашон пешгӯй карда буд, мебинед». (Бигзор ҳонанда бифаҳмад, ки ин чӣ маъно дорад).¹⁶ «Он вақт, агар касе дар Яхудия бошад, ба қӯҳистон гурезад.¹⁷ Агар касе дар болои бом бошад, барои гирифтани чизе аз ҳона поён нафарояд.¹⁸ Агар касе дар саҳро бошад, ҳатто барои гирифтани ҷома ҳам барнагардад.¹⁹ Вой бар ҳоли заноне, ки он рӯзҳо ҳомиладор ҳоҳанд буд ва модароне, ки қӯдаки ширхор ҳоҳанд дошт!²⁰ Дуо кунед, ки гурехтани шумо ба зимистон ё рӯзи истироҳат рост наояд.²¹ Зоро азобу даҳшати он айём ба дараҷае мерасад, ки аз рӯзи оғариниши дунё то ба имрӯз монанди он ҳеч рӯй надодааст ва дигар рӯй

нахоҳад дод. ²²Аммо Худо он рӯзҳои азобро кӯтоҳ кардааст, чунки агар кӯтоҳ намекард, дар рӯи замин касе зинда намемонд. Ба хотири интихобкардагонаш Худо он рӯзҳоро ҳатман кӯтоҳ хоҳад кард.

²³Пас, агар касе ба шумо гӯяд, ки „Бинед, ана Таъиншуудай Худо дар ин чост!” ё „Ӯ ана дар он чост！”, бовар накунед. ²⁴Зеро одамоне пайдо мешаванд, ки худро Таъиншуудай Худо ва пайғамбар меноманд, аммо дар асл чунин нестанд. Онҳо ба фиреб додани ҳама ва ҳатто одамоне, ки Худо барои худ интихоб кардааст, қӯшиш карда, мӯҷизаҳои ачиби ғароиб нишон медиҳанд. ²⁵Ана, Ман пешакӣ шуморо огоҳ карда мондам.

²⁶Агар одамон ба шумо гӯянд, ки „Бинед, Масеҳ дар биёбон аст！”, ба он чо наравед. Ё агар гӯянд, ки „Бинед, Вай дар чои пинҳонӣ аст！”, бовар накунед.

²⁷Чунки омадани Фарзанди Инсон мисли дураҳши барқе мешавад, ки тамоми осмонро аз шарқ то ба ғарб фаро мегирад.

²⁸Чои часади мурда аз он маълум аст, ки паррандаҳои лошахӯр он чо гирд меоянд.

Нишонаи омадани Фарзанди Инсон

²⁹Баъд аз азобу даҳшати он рӯзҳо фавран офтоб тира мегардад ва моҳ дигар равшанӣ намедиҳад, ситораҳо аз осмон поён меафтанд ва ҳама чиз дар осмон ба чунбиш меояд. ³⁰Он вакт нишонаи омадани Фарзанди Инсон дар осмон намоён мегардад ва дар болои абр бо қудрат ва шӯҳрату ҷалол омадани Ӯро ҳамаи одамони рӯи замин дида гиряву нола мекунанд. ³¹Фарзанди Инсон фариштаҳои худро бо садои баланди карнай барои аз ҳар гӯшаву канори дунё ҷамъ карданни интихобкардагонаш мефиристад.

Масал дар бораи дараҳти анҷир

³²Аз дараҳти анҷир ибрат гиред. Ҳамин ки шохаҳояш муғча карда барг бароварданро сар кунанд, шумо

аниқ медонед, ки ба қарибӣ тобистон меояд. ³³ Айнан ҳамин тавр, ҳангоме ки ба амал омадани ин ҳодисаҳоро мебинед, донед, ки вақт наздик, дар дами остона аст. ³⁴ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ҳанӯз одамони ин насл аз олам нагузашта, ҳамаи ин ҳодисаҳо ба амал меоянд. ³⁵ Замину осмон нест мешаванд, аммо гуфтаҳои Ман то абад мемонанд.

Маълум набудани рӯзу соати омадани Фарзанди Инсон

³⁶ Лекин кай фаро расидани он рӯзу соатро ғайр аз Падар касе намедонад: на фариштаҳои осмон на Писар. ³⁷ Ҳангоми омадани Фарзанди Инсон бошад, айнан ҳамон воқеае рӯй медиҳад, ки дар замони Нӯҳ пайғамбар рӯй дода буд. ³⁸ Дар он рӯзҳо ҳам пеш аз саршавии тӯфон ва обхезӣ одамон меҳӯрданду менӯшиданд, зан мегирифтанду ба шавҳар мебаромаданд. То он рӯзе, ки Нӯҳ ба киштӣ даромад, ҳамин тавр давом медод. ³⁹ Баъд аз он ҳам одамон аз дунё бехабар буданд, то даме ки тӯfon сар шуду об ҳамаи онҳоро несту нобуд кард. Ҳангоми омадани Фарзанди Инсон низ чунин ҳодиса рӯй медиҳад. ⁴⁰ Он вақт ду кас дар саҳро кор мекунанд ва якеаш гирифта мешаваду дигараш мемонад. ⁴¹ Ду зан дар осиёб гандум орд мекунанд ва якеаш гирифта мешаваду дигараш мемонад. ⁴² Пас, хушёр бошед, чунки рӯзи омадани Худовандатонро намедонед. ⁴³ Бидонед, ки агар соҳибона вақти омадани дуздро донад, вай тамоми шаб бедор меистад ва намегузорад, ки дузд ба хонааш зада дарояд. ⁴⁴ Аз ин рӯ, шумо низ бояд ба омадани Фарзанди Инсон ҳамеша тайёр бошед, чунки Вай соате меояд, ки шумо мунтазираш нестед.

Хизматгорони бовафо ва бевафо

⁴⁵ Хизматгори бовафо ва дурандеш кист? Касест, ки соҳибаш ўро дар хочагии худ назоратҷӣ таъин мекунад ва ба хизматгорон дар вақташ тақсим карда

додани хұрокро ба үұдааш мегузорад. ⁴⁶Хушо хизматгоре, ки үро сохибаш ҳангоми баргаштан дар сари ичрои вазифааш меёбад. ⁴⁷Ба ростй ба шумо мегүям, ки сохибаш вайро бар тамоми молу мулкаш назоратчى таъин менамояд. ⁴⁸Аммо агар вай хизматгори бад бошад, фикр мекунад, ки сохибаш дер меояд ва ⁴⁹хизматгорони дигарро латту күб карда, ҳамроҳи майзадаҳо машғули хұрдану нұшидан мешавад. ⁵⁰Ана, дар вакыту соате, ки хизматтор аз он бехабару мунтазираш нест, сохибаш баргашта, ⁵¹ин хизматторро ду пора мекунад ва вай ба чое, ки дурұяҳо аз дард дандон ба дандон зада гиря мекунанд, партофта мешавад».

Масал дар бораи даҳ духтар

25 Исо суханашро давом дода гуфт: «Подшохии Худоро чунин тасвир кардан мумкин: даҳ духтар қароғ ба даст гирифта, ба пешвози домод мебароянд. ²⁻⁴Панч нафари онҳо құтохандеш буданд, чунки дар вакти гирифтани қароғхояшон равғани иловагүй намегиранд. Аммо панч нафари дигарашон дурандеш буданду дар зарфҳо барои қароғхояшон боз равғани иловагүй мегиранд.

⁵Онҳо домодро мунтазир мешаванд, vale ү хеле дер мекунад ва духтарон пинак рафта, оқибат хобашон мебарад.

⁶Нисфи шаб садои баланд шунида мешавад: „Ана домод омада истодааст! Үро пешвоз гиред!”. ⁷Духтарон бедор шуда, зуд қароғхояшонро тайёр мекунанд. ⁸Он гоҳ құтохандешон ба дурандешон мегүянд: „Аз равғанатон камтар дихед, вагарна қароғхоямон хомүш мешаванд”. ⁹„Не, – қавоб медиҳанд дурандешон, – ин равған ба ҳамаамон намерасад. Беҳтараш рафта, аз дүкон ҳаридә биёед”. ¹⁰Құтохандешон барои ҳаридани равған сүйи дүкон равона мешаванд. Онҳо рафтан замон домод ҳам расида меояд. Панч духтаре, ки ба

пешвозаш тайёр буданд, ҳамрохи домод ба тӯйхона медароянд ва дарҳои тӯйхона баста мешаванд.

¹¹Дертар он панҷтои бокимонда ҳам расида меоянд ва дод мезананд: „Хоча, эй хоча! Дарҳоро бароямон кушоед!”. ¹²Аммо ӯ дар ҷавоб ба онҳо мегӯяд: „Ба ростӣ мегӯям, ки шуморо намешиносам”.

¹³Хуллас, – гуфт Исо, – хушёру бедор бошед, чунки вақту соати омадани Фарзанди Инсонро намедонед.

Масал дар бораи се хизматгор

¹⁴Дар вақти подшохии Худо ҳодисае рӯй медиҳад, ки монанди ин масал аст: марде ба сафар баромадани ўзуда хизматгоронашро ба наздаш даъват мекунад ва масъулияти идора кардани тамоми молу мулкашро ба ӯҳдаи онҳо мегузорад. ¹⁵Инчунин, ба ҳар хизматгор мувофиқи қобилияташ тангаҳои тилло медиҳад: ба якеаш панҷ ҳазор, ба дуюмаш ду ҳазор ва ба сеюмаш ҳазор танга. Баъд роҳи сафарро пеш мегирад.

¹⁶Хизматгоре, ки панҷ ҳазор танга гирифта буд, онҳоро зуд ба муомилот медарораду аз он панҷ ҳазори дигар фоида мебинад. ¹⁷Хизматгоре, ки ду ҳазор танга гирифта буд, низ ҳамин тавр амал карда боз ду ҳазори дигар фоида мебинад. ¹⁸Аммо хизматгоре, ки ҳазор танга гирифта буд, рафта ҷоҳе меканаду тангаҳои хоҷаашро дар ҳамон ҷо пинҳон мекунад.

¹⁹Баъд аз гузаштани вақти зиёд хочаи он хизматторон баргашта бо онҳо ҳисобу китоб мекунад. ²⁰Хизматгоре, ки панҷ ҳазор танга гирифта буд, омада ба хочааш тангаҳоро бо панҷ ҳазор фоидааш супорида мегӯяд: „Хочаам, шумо ба ман панҷ ҳазор тангаи тилло дода будед. Ана дар ин ҷо боз панҷ ҳазор фоидае, ки ба даст овардам”. ²¹„Офарин, хизматгори неку вафодорам, – таъриф мекунад ӯро хочааш. – Ту дар иҷрои вазифаи хурд вафодориатро нишон додӣ, пас ба ту вазифаи калонро боварӣ мекунам. Биё, ба хурсандии ман шарик шав!”. ²²Инчунин хизматгоре, ки ду ҳазор

танга гирифта буд, даромада мегүяд: „Хочаам, шумо ба ман ду ҳазор тангаи тилло дода будед. Ана дар ин чо боз ду ҳазор фоидае, ки ба даст овардам”. ²³ „Офарин, хизматгари неку вафодорам, – таъриф мекунад ўро хочааш. – Ту дар ичрои вазифаи хурд вафодори-атро нишон додӣ, пас ба ту вазифаи калонро боварӣ мекунам. Биё, ба хурсандии ман шарик шав!”. ²⁴ Он хизматгоре, ки ҳазор танга гирифта буд, низ ба пеш баромада мегүяд: „Хочаам, ман медонистам, ки шумо одами сахтигир ҳастед; аз он чое, ки накоштаед, ҳосил чамъ мекунеду аз он чое, ки дон напошидаед, ғалла мегиред. ²⁵ Ман аз тарс рафта тангаҳоятонро дар замин пинҳон кардам. Ана он пули шумо додагӣ”. ²⁶ „Ту хизматгари баду танбал будай! – ҷавоб медиҳад хочааш. – Ту медонистӣ, ки ман аз он чое, ки накоштаам, ҳосил чамъ мекунаму аз он чое, ки дон напошидаам, ғалла мегирам, ҳамин тавр не? ²⁷ Пас, ту бояд пули маро ба муомилот медодӣ ва ман ҳангоми баргаштанам пуламро бо фоидааш мегирифтам. ²⁸ Ҳоло пулро аз вай гирифта ба хизматгоре дихед, ки даҳ ҳазор танга дорад. ²⁹ Зеро ба ҳар касе, ки чизе дорад, боз ҳам ва аз ҳад зиёдтар дода мешавад. Лекин аз касе, ки ҳеч чиз надорад, ҳатто он чизи андаке, ки дорад, гирифта мешавад. ³⁰ Ин хизматгари нобакорро бошад, ба торикии берун партоед, ки дар он ҷо одамон аз дард дандон ба дандон зада гирия мекунанд”.

Ҷавобдихӣ дар охирзамон

³¹ Вақте ки Фарзанди Инсон ҳамчун Шоҳ ҳамрохи ҳамаи фариштаҳо меояд, Ӯ бар таҳти шоҳонаи худ мешинад ³² ва ҳамаи ҳалқиятҳои рӯи замин дар пеши Ӯ чамъ меоянд. Он гоҳ Вай мисли ҷӯпоне, ки гӯсфандонро аз бузҳо чудо мекарда бошад, одамонро ба ду тараф тақсим мекунад. ³³ Одамони накӯкорро Вай аз тарафи дasti росташ мегузораду боқимондаҳоро аз тарафи дasti чапаш. ³⁴ Баъд Шоҳ ба одамони дар тарафи

росташ буда мегүяд: „Хуш омадед, шумо, ки Падарам баракат додааст! Омада дар подшохии Худо, ки аз вакти овариниш бароятон насиб гардидааст, баҳраву ҳаловат баред.³⁵ Чунки вакте гурусна будам, ба Ман ҳўрок додед, ташна будам, нўшокӣ додед, бегона будам, Маро дар хонаатон меҳмон кардед,³⁶ баражна будам, ба Ман либос пўшондед, бемор будам, ба Ман ғамхорӣ кардед ва дар ҳабс будам, Маро ҳабар гирифтед”.³⁷ Накӯкорон бошанд, аз Ӯ мепурсанд: „Худованд, кай мо Туро гуруснаву ташна дида будем, ки бароят ҳўроку нўшокӣ дода бошем?³⁸ Ё кай Туро бегонаву бараҳна дида будем, ки меҳмон карда ба Ту либос пўшонда бошем?³⁹ Кай Туро бемор ё дар ҳабс дида будем, ки хабар гирифта бошем?”⁴⁰ Шоҳ ҷавоб медиҳад: „Ба ростӣ ба шумо мегўям, ҳар дафъяе, ки шумо ҳамаи инро ба яке аз одамони хурдтарини Ман мекардед, шумо инро ба Ман мекардед!”.

⁴¹ Сипас ба одамони дар тарафи чапаш буда мегүяд: „Дафъ шавед аз пеши назарам, лаънатихо! Гум шавед ба оташи абадие, ки барои иблис ва фариштаҳои вай тайёр шуда буд!⁴² Чунки вакте гурусна будам, ҳўроке надодед, ташна будам, нўшокӣ надодед,⁴³ бегона будам, дар хонаатон меҳмон накардед, баражна будам, ба Ман либос напўшондед, бемор ва дар ҳабс будам, Маро ҳабар нагирифтед”.⁴⁴ Он гоҳ онҳо ҳам мепурсанд: „Худованд, мо кай Туро гуруснаву ташна, бегонаву бараҳна ё бемору дар ҳабсхона дида будем, ки хизмат накарда бошем?”⁴⁵ Шоҳ ба онҳо ҷавоб медиҳад: „Ба ростӣ ба шумо мегўям, ҳар дафъяе, ки шумо ҳамаи инро ба яке аз одамони хурдтарини Ман намекардед, пас гўё барои Ман накардаед”.⁴⁶ Нихоят, ин одамон ба ҷое меафтанд, ки то абад ҷазо мебинанд, аммо накӯкорон сохиби хаёти абадӣ мешаванд».

Нақшай күштани Исо

26 Исо таълим додани хамаи ин чизҳоро ба охир расонда, ба шогирдонаш гуфт: ² «Чунон ки мединед, баъд аз ду рӯз ҷашнгирии рӯзи Балогардон сар мешавад. Он вақт Фарзанди Инсон ба дасти душманонаш таслим карда мешаваду Ӯро ба салиб меҳкӯб мекунанд».

³ Он гоҳ дар қасри Қаёфо ном сарвари рӯҳониён сардорони рӯҳонӣ ва пирони қавм ҷамъ омаданд. ⁴ Онҳо нақша қашиданд, ки бо ҳила Исоро дастгир мекунанду Ӯро ба қатл мерасонанд. ⁵ Аммо қарор карданд, ки ин корашонро дар рӯзҳои ид нақунанд, чунки ҳалқ шӯриш бардоштанаш мумкин буд.

Ба сари Исо рехтани атри қиматбаҳо

⁶ Исо он вақт дар дехаи Байт-Ҳинӣ, дар хонаи Шимӯн ном марде, ки пештар маҳав буд, меҳмон шуд. ⁷ Ҳангоми таомхӯрӣ ба назди Ӯ зане омад, ки дар даст як қӯзачаи сангини гаронбаҳои пур аз атри қиматбаҳо дошт. Вай он атрро ба сари Исо рехт. ⁸ Шогирдон аз ин кори зан ба ғазаб омада гуфтанд: «Ин чӣ исрофкорист?! ⁹ Охир ин атрро ба нархи қимат фуруҳта, пулашро ба камбағалон тақсим кардан мумкин буд!»

¹⁰ Аммо Исо, ки аз суханони онҳо боҳабар буд, гуфт: «Чаро ин занро ташвиш медиҳед? Ӯ бароям кори қалон кард. ¹¹ Камбағалон ҳамеша бо шумо ҳастанд, вале Ман бо шумо ҳамеша намемонам. ¹² Ин зан атрро ба танам рехта Маро ба гӯронидан тайёр кард. ¹³ Ҳӯш, ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар ҳар гӯшаву канори дунё, ки хушхабар эълон карда мешавад, кори кардаи ин занро барои ба ёд овардани ӯ нақл хоҳанд кард».

Нияти хиёнаткоронаи Яхудо

¹⁴ Яке аз шогирдони Исо, ки Яхудои Исқарют ном дошт, назди сардорони рӯҳонӣ рафта ¹⁵ пурсид: «Агар

Исоро ба шумо таслим кунам, ба ман чӣ медиҳед?» Онҳо ба Яҳудо сӣ тангаи нуқра шумурда доданд. ¹⁶ Аз ҳамон лаҳза сар карда, Яҳудо барои таслим кардани Исо фурсати қулай мечуст.

Ҳӯроки идона

¹⁷ Рӯзи аввали иди Фатир шогирдони Исо ба наздаш омада пурсиданد: «Дар кучо меҳоҳед, ки бароятон дастархони иди Балогардонро тайёр намоем?» ¹⁸ Ӯ ба онҳо гуфт, ки ба шаҳр, назди фалон кас рафта гӯянд: «Устодамон мегӯяд, ки вақту соати Ӯ наздик омадааст ва Ӯ бо мо, шогирдонаш дар хонаи шумо иди Балогардонро қайд мекунад».

¹⁹ Шогирдон ҳамаи гуфтаҳои Исоро ичро карда ҳӯроки иди Балогардонро тайёр намуданд.

²⁰ Бегоҳӣ Исо бо дувоздаҳ шогирдаш сари дастархон нишаству ²¹ ҳангоми таомхӯрӣ гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки яке аз шумо ба Ман хиёнат мекунад».

²² Шогирдонаш хеле ғамгин шуда, пайдарҳам ба пурсидан даромаданд: «Худованд, мабодо ин ман набошам?»

²³ Ӯ дар ҷавоб гуфт: «Касе, ки луқмаашро ҳамроҳи Ман ба як коса тар мекунад, ба Ман хиёнат мекунад.

²⁴ Бо Фарзанди Инсон он чӣ дар навиштаҷот дар борааш навишта шудааст, рӯй медиҳад. Аммо вой бар ҳоли он касе, ки ба Фарзанди Инсон хиёнат мекунад. Барои вай бехтар мешуд, ки ҳаргиз ба дунё наояд!»

²⁵ Яҳудои хиёнаткор ба сухан даромада гуфт: «Мабодо ман набошам, устод?»

Исо дар ҷавоб гуфт: «Худат ҳамин тавр гуфтӣ».

Таоми шоми Худованд

²⁶ Онҳо ҳӯрдани ҳӯрокро давом медоданд, ки Исо нонро ба даст гирифта, шукргӯён баракат талабид. Баъд онро пора карда ба шогирдонаш тақсим намуду гуфт: «Нонро бигиреду бихӯред, ки ин бадани Ман аст».

²⁷ Пас косаро гирифта, шукри Худо карду онро ба шогирдонаш дода гуфт: «Ҳамаи шумо аз ин коса бинӯшед. ²⁸ Ин хуни Ман аст, ки бо он Худо бо халқ ахду паймон мебандад ва он барои бахшида шудани гуноҳҳои одамони зиёде рехта мешавад. ²⁹ Ба шумо мегӯям, акнун Ман аз меваи нави токи ангур ҳамроҳи шумо факат дар подшоҳии Падарам хоҳам нӯшид, лекин то он рӯз ҳаргиз наменӯшам».

³⁰ Сипас онҳо Худоро ҳамду саногӯён ба теппаи Зайтун равона шуданд.

Пешгӯй дар бораи инкори Петрус

³¹ Баъд Исо ба шогирдон гуфт: «Имшаб аз барои ҳодисае, ки бо Ман рӯй медиҳад, ҳамаи шумо пайравӣ кардани Маро бас мекунед, чунки дар навиштаот пешгӯии Худо омадааст: „Ҷӯпонро мекушам ва гӯсфандони рама пароканда мешаванд”. ³² Аммо, вақте ки аз нав зинда мешавам, пеш аз он ки шумо ба вилояти Ҷалил биравед, Ман ба он ҷо меравам». ³³ Петрус ба Вай эълон карда гуфт: «Агар аз барои ҳодисае, ки бо Шумо рӯй медиҳад, ҳама пайрави кардани Шуморо бас кунад ҳам, ман ҳаргиз ин корро намекунам».

³⁴ Исо ба ӯ гуфт: «Ба ростӣ ба ту мегӯям, худи имшаб, ҳанӯз хурӯс ҷеф назада, ту се бор Маро инкор мекунӣ». ³⁵ Аммо Петрус гуфт: «Не, ҳатто агар бо Шумо мурданам лозим ояд, ҳаргиз инкор намекунам».

Шогирдони дигар низ айнан ҳамин чизро гуфтанд.

Дуои Исо дар Ҷатсамон

³⁶ Исо ва шогирдонаш ба ҷое рафтанд, ки Ҷатсамон ном дошт ва ӯ ба онҳо гуфт: «Шумо дар ҳамин ҷо бошед, Ман он сӯтар рафта дуо мекунам». ³⁷ Вай ҳамроҳаш Петрус ва ду писари Забдойро бурд. Дарду ала-маш шиддат мейёфт ва ³⁸ ӯ ба онҳо гуфт: «Аз шиддати ғаму ғусса ҷонам ба лаб расидааст. Ин ҷо бимонеду ҳамроҳи Ман бедор бошед».

³⁹ Ипро гуфта Исо каме дурттар рафт ва худро рӯи замин партофта дуо кард: «Падарчонам, агар илоче бошад, бигзор ин косай азоб аз сари Ман дур шавад! Лекин бигзор на хости Ман, балки хости Ту ичро шавад».

⁴⁰ Баъд Ӯ ба назди он се шогирдаш баргашта дид, ки онҳо хобидаанд. Он гоҳ ба Петрус гуфт: «Чӣ шумо ақаллан як соат ҳамроҳи Ман бедор истода натавонистед? ⁴¹ Ҳоло бедор бошеду дуо кунед, то ки ба васваса наафтед. Чунки рӯҳатон ба ин тайёр аст, аммо табиати инсониатон нотавон».

⁴² Бори дигар Вай каме дурттар рафта дуо кард: «Падарчонам, агар ғайр аз косай азобро нӯшидан бароям дигар илоче набошад, пас, бигзор иродай Ту ичро шавад». ⁴³ Баъд баргашта омаду онҳоро боз дар хоб дид, чунки онҳо ҳатто ҷашмонашонро кушода наметавонистанд.

⁴⁴ Бори сеюм Вай онҳоро монда рафту айнан мисли пештара дуо кард. ⁴⁵ Сипас назди шогирдонаш баргашта гуфт: «Шумо ҳанӯз хоб рафта дам мегиред? Ана вақту соати он ҳам расид, ки Фарзанди Инсон ба дастти гунаҳкорон таслим карда мешавад. ⁴⁶ Биёед, бархезед, меравем. Нигоҳ кунед, ана таслимкунданаи Ман ҳам наздик омад».

Дастгир шудани Исо

⁴⁷ Ҳанӯз Ӯ суханашро тамом накарда, Яхудо, яке аз дувоздаҳ шогирдаш ҳамроҳи як тӯдаи калони одамони чӯбу шамшер дар даст аз ҷониби сардорони рӯҳонӣ ва пирони қавм расида омад. ⁴⁸ Инак, хиёнаткор ба онҳо пешакӣ чунин шарт карда буд: «Бидонед, касесро, ки бӯсидам, ҳамон шахсест, ки бояд дастгир кунед».

⁴⁹ Яхудо рост пеши Исо омада «Салом, устод» гӯён Ӯро бӯсид. ⁵⁰ Исо ба вай гуфт: «Ҷӯра, мақсадатро ичро намо!»

Он гох он одамон Исоро дастгир карда дасту поящро бастанд. ⁵¹ Ногаҳон яке аз ҳамроҳони Исо шамшерашро аз ғилоф қашида ба ғуломи сарвари рӯҳониён ҳамла оварду гӯшашро бурида партофт. ⁵² Исо ба вай гуфт: «Шамшератро ба ҷояш гузор, чунки ҳар касе, ки шамшер ба даст мегирад, аз тифи шамшер мемирад. ⁵³ Ё ба фикрат Ман аз Падарам мадад талаб карда наметавонам? Агар талаб кунам, Вай дарҳол зиёдтар аз дувоздаҳ лашкари фариштагонро мефиристад. ⁵⁴ Лекин гуфтаҳои навиштачот он гох чӣ хел ичро мешаванд, охир гуфта шудааст, ки ҳамааш ҳамин тавр бояд рӯй дихад?»

⁵⁵ Баъд Исо ба он тӯдаи одамон гуфт: «Шумо магар Маро роҳзан гумон мебаред, ки барои дастгир карданам бо таёку шамшерҳо омадаед? Ман ҳар рӯз дар Хонаи Ҳудо нишаста таълим медодам, аммо шумо Маро дастгир намекардед. ⁵⁶ Вале ҳамаи ин ҳодисаҳо барои он рӯй доданд, ки пешгӯҳои пайғамбарон, ки дар навиштачот омадаанд, ичро шаванд».

Он вакт ҳамаи шогирдонаш Ӯро танҳо монда гурехтанд.

Дар назди шӯро

⁵⁷ Сипас онҳое, ки Исоро дастгир карданд, Ӯро ба назди Қаёфо, сарвари рӯҳониён бурданд. Дар хонаи Қаёфо шариатдонону пирони қавм аллакай ҷамъ омада буданд. ⁵⁸ Петрус бошад, то ба назди ҳавлии сарвари рӯҳониён аз паи Исо дар масофаи каме дуртар меомад. Вай ба даруни ҳавлӣ даромада, бо мақсади анҷоми корро дидан дар байни посбонон нишастанд.

⁵⁹ Сардорони рӯҳонӣ ва дигар ҳамаи аъзоёни шӯро бо нияти ба қатл расондани Исо қӯшиш карданд, ки бар зидди Ӯ ягон далели дурӯғеро пайдо кунанд. ⁶⁰ Лекин ҳеч далеле ёфта наметавонистанд, гарчи бисёр қасон ба пеш баромада, зидди Ӯ тӯҳмат мекарданд. Оқибат ду кас ба пеш қадам монда ⁶¹гуфтанд: «Ин

одам гуфта буд, ки Хонаи Худоро вайрон карда, онро дар мобайни се рӯз аз нав барпо карда метавонад».

⁶² Бо шунидани ин суханон сарвари рӯҳониён аз ҷо-
ящ бархеста ба Исо гуфт: «Ба ин далеле, ки Туро айб-
дор мекунанд, ягон гапи гуфтани дорӣ?» ⁶³ Вале Исо
ҳомӯш буд. Бори дигар сарвари рӯҳониён ба Ӯ гуфт:
«Ба Ҳудои зинда бигӯ, ки Ту ҳамон Таъиншуда ва
Писари Ҳудо ҳастӣ?» ⁶⁴ Исо дар ҷавоб ба вай гуфт:
«Ҳудатон ҳамин тавр гуфтед. Аммо ҳаминро ба ҳамаи
шумо мегӯям, ки минбаъд шумо Фарзанди Инсонро
аз дasti рости Ҳудои Пурқудрат нишаста ва дар бо-
лои абрҳои осмон омада истода хоҳед дид!»

⁶⁵ Он гоҳ сарвари рӯҳониён либоси танашро даррон-
да гуфт: «Ӯ суханони кофириона гуфт. Дигар ба мо ҳеч
шохиде лозим ҳам нест! Шумо ҳудатон ҳоло суханони
кофирионаи Ӯро шунидед. ⁶⁶ Пас чӣ ҳукм мебароред?»
«Ҷазояш марг», — ҷавоб доданд дигарон.

⁶⁷ Баъзехо ба рӯи Исо туф карда Ӯро мезаданд. Баъ-
зехо торсакӣ зада ⁶⁸ мегуфтанд: «Ҳой Масех, Ту пай-
ғамбарӣ-ку! Канӣ, гӯй-ҷӣ Туро кӣ зад?!»

Инкори Петрус

⁶⁹ Петрус дар рӯи ҳавлӣ менишаст, ки яке аз каниза-
кон ба наздаш омада гуфт: «Ту ҳам ба Исои Ҷалилӣ
шарик будӣ». ⁷⁰ Аммо Петрус дар ҳузури ҳама суханони
Ӯро инкор карда гуфт: «Намефаҳмам, чӣ мегӯй». ⁷¹ Си-
пас вай аз он ҷо назди дарвозаи ҳавлӣ равона шуд.

Хизматгорзани дигаре низ Ӯро дида ба одамони дар
он ҷо истода гуфт: «Вай ҳамроҳи Исои Носирӣ буд». ⁷² Петрус боз инкор карда гуфт: «Қасам меҳӯрам, ки
ин одамро намешиносам».

⁷³ Баъд аз муддате ҷанд мардоне, ки дар ҳамон ҷо
буданд, назди Петрус омада гуфтанд: «Аниқ ту ҳам
шарики онҳо ҳастӣ, чунки аз лаҳҷаат маълум аст». ⁷⁴ Вале Петрус қасамҳо ҳӯрда гуфт: «Ман ин одамро
намешиносам».

Ҳамин лаҳза хурӯс ҷеф зад ⁷⁵ ва суханони Исо ба хотири Петрус омаданд. Ӯ гуфта буд, ки ҳанӯз хурӯс ҷеф назада, вай се бор шинохтани Исоро инкор мекунад.

Петрус аз ҳавлӣ берун баромада, зор-зор гиря кард.

Дар назди Пилотус

27 Пагоҳии барвақт ҳамаи сардорони рӯҳонӣ ва пирони қавм нақшай ба дasti марг супоридани Исоро қашиданд. ²Бо фармони онҳо дасту пои Исоро баста ӽро аз ҳавлии Қаёфо бароварданд ва ба дasti Пилотус, ки ҳокими румӣ буд, супориданд.

Худкушии Яхудо

³ Вақте Яхудои хиёнаткор дид, ки Исо ба марг маҳкум шуд, аз кори кардааш тавба кард. Ӯ он сӣ тангаи нуқраро назди сардорони рӯҳонӣ ва пирон баргардонда оварду ⁴ба онҳо гуфт: «Ба марги ин одами беайб ман гунаҳкор, чунки ӽро ман таслим кардам».

Лекин онҳо ҷавоб доданд: «Ин ба мо чӣ даҳл дорад? Ин кори худат».

⁵ Яхудо он сӣ тангаи нуқраро ба рӯи фарши Хонаи Худо партофту аз он ҷо баромада рафта худро овехт.

⁶ Сардорони рӯҳонӣ он тангаҳоро чида гирифта қарор карданд, ки аз рӯи шариат ин пулро ба ҳазинаи Хонаи Худо андохтан мумкин нест, чунки бар ивази ин пул ҳуни одам рехта шудааст. ⁷ Баъд бо розигии ҳама онҳо сахрои қӯзагарро харида, аз он барои мусоғирон қабристон соҳтаний шуданд. ⁸ Ана барои ҳамин он сахро то ба имрӯз «Сахрои Ҳун» номида мешавад.

⁹⁻¹⁰ Ҳанӯз Ирмиё пайғамбар пешгӯй карда гуфта буд: «Аз рӯи фармоне, ки Худо ба ман гуфт, онҳо сӣ тангаи нуқраро, яъне ҳамон маблағе, ки ҳалқи Истроил ӽро баҳо доданд, гирифта ба харидани сахрои қӯзагар сарф карданд». Пас, ин пешгӯй ба амал омад.

Исоро пурсиш кардани Пилотус

¹¹ Акнун, ки Исо дар назди ҳокими румӣ меистод, ҳоким аз ӯ пурсид: «Магар Ту Шоҳи Яхудиён ҳастӣ?»

Исо ҷавоб дод: «Худатон ҳамин тавр мегӯед». ¹² Лекин, ҳангоме ки сардорони рӯҳонӣ ва пирон Ӯро айбдор мекарданд, ӯ ҳеч ҷавобе намедод.

¹³ Пас Пилотус ба ӯ гуфт: «Магар намешунавӣ, ки Туро то чӣ андоза айбдор мекунанд?»

¹⁴ Аммо Вай ҳатто ба яке аз ин айбдоркуниҳо ҷавобе надод. Ва ин боиси тааҷҷуби зиёди Пилотус гардид.

Ба марг маҳқум шудани Исо

¹⁵ Ҳокими румӣ одате дошт, ки дар ҷашни ин ид маҳбусеро, ки ҳалқ талаб мекард, озод намояд. ¹⁶ Он вакът як маҳбуси номдоре буд, ки Бараббос ном дошт.

¹⁷ Инак, ҳангоме ки мардум ҷамъ омаданд, Пилотус аз онҳо пурсид: «Киро меҳоҳед, ки бароятон озод кунам: Бараббосро ё Исоеро, ки Таъиншудаи Худо меноманд?» ¹⁸ Пилотус хуб медонист, ки Исоро аз рӯи ҳасад ба дasti ӯ супорида буданд.

¹⁹ Ҳанӯз ҳоким дар курсии ҳукмбарорӣ менишаст, ки ҳамсараваш ба ӯ ҷунин ҳабар фиристод: «Бар зидди ин одами бегуноҳ ҳеч коре нақунед, ҷунки имшаб дар ҳобам ман аз барои Вай бисёр азоб кашидам».

²⁰ Дар ин мобайн сардорони рӯҳонӣ ва пирони қавм мардумро розӣ кунонданд, ки аз Пилотус озод карданни Бараббос ва ба қатл расондани Исоро талаб намоянд. ²¹ Пилотус бори дигар аз мардум пурсид: «Аз ҳардуюшон киро меҳоҳед, ки бароятон озод кунам?»

«Бараббосро!» – ҷавоб доданд онҳо.

²² «Пас, бо Исое, ки Таъиншудаи Худо меноманд, чӣ кор кунам?» – боз аз онҳо пурсид Пилотус.

«Ӯро меҳкӯб кунед!» – бо як овоз ҷавоб доданд ҳамаи онҳо.

²³ Лекин Пилотус савол дода гуфт: «Чаро? Охир Вай чӣ бадие кардааст?»

Мардум бошанд, бо буду шуди овозашон дод мезанд: «Бигзор Ӯ ба салиб меҳқӯб карда шавад!»

²⁴ Пилотус дид, ки дигар хеч чорае надорад, дар акси ҳол шўриш сар шуданаш мумкин буд, дар пеши назари тамоми мардум об гирифта дастонашро шуста гуфт: «Ба хунрезии ин одам ман ҷавобгар нестам! Шумо худатон қарор кунед!» ²⁵ Тамоми мардум ҷавоб доданд: «Ба марги Ӯ мо ва фарзандонамон ҷавобгар ҳастем!»

²⁶ Бинобар ин Пилотус Бараббосро барояшон озод кард ва Исоро ба дasti сарбозон супорид, то ки Ӯро қамчинкорӣ намуда, ба салиб меҳқӯб кунанд.

Исоро масхара кардани сарбозон

²⁷ Сарбозони ҳоким Исоро ба ҳавлии дарбор бурданд ва аскарони зиёд он ҷо гирд омаданд. ²⁸ Онҳо Ӯро барахна карда ба танаш ҷомаи суп-сурҳро пӯшонданд. ²⁹ Баъд аз навдаҳои хор точе бофта, ба сараш гузоштанду ба дasti росташ чӯб доданд. Онҳо масхракунон «Зинда бод Шоҳи Яхудиён!» гуфта дар пеши Ӯ ба сари зону меистоданд. ³⁰ Сарбозон Исоро туфборон карда, бо чӯб ба сараш задан гирифтанд. ³¹ Вақте ки онҳо масхара додани Ӯро бас карданд, ҷомаро аз танаш қашида, либоси худашро пӯшонданд. Сипас Ӯро барои ба салиб меҳқӯб кардан бурданд.

Ба салиб меҳқӯб карда шудани Исо

³² Дар аснои роҳ онҳо бо Шимъӯн ном марди қурийӣ дучор омаданд ва ӯро маҷбур карданд, ки чӯби салиби Исоро бардошта барад. ³³ Вақте ки онҳо ба ҷое бо номи Ҷолҷото, ки маънояш «Ҷои косахонаи сар» аст, расида омаданд, ³⁴ сарбозон ба Исо майи бо моддаи талҳ омехташударо доданд. Ӯ аз он қашида, дигар нанӯшид.

³⁵ Онҳо Ӯро ба салиб мекӯб карданду лиbosашро байни худ тақсим карданӣ шуда, барои муайян намудани соҳибшавандай либос, куръа партофтанд. ³⁶ Сипас нишаста Вайро назорат карда истоданд. ³⁷ Аз болои сари Исо айбномае бар Ӯ навишта шуда буд: «Ин Исо Шоҳи Яхудиён аст». ³⁸ Ҳамроҳи Ӯ ду дуздро низ дар салибҳои дигар аз тарафҳои чапу росташ мекӯб карданд.

³⁹ Одамоне, ки аз он чо мегузаштанд, сар ҷунбонда Исоро мазоқ карда ⁴⁰ мегуфтанд: «Ту мегуфтӣ, ки Хонаи Худоро вайрон карда, дар мобайни се рӯз онро барпо карда метавонӣ? Канӣ, набошад худатро начот дех-ҷӣ! Агар Ту Писари Худо бошӣ, канӣ аз салиб поён фаро-ҷӣ!»

⁴¹ Айнан ҳамин тавр сардорони рӯҳонӣ, шариат-донон ва пирон низ Исоро масҳарақунон мегуфтанд: ⁴² «Дигаронро начот медоду худашро начот дода наметавонад. Ана Шоҳи Истроил. Агар Вай ҳоло аз салиб поён фарояд, мо ба Вай имон меоварем. ⁴³ Ӯ ба Худо умед мебаст ва мегуфт, ки Писари Худо аст. Канӣ ҳоло мебинем, ки Худо Вайро начот додан меҳоҳад ё не?!»

⁴⁴ Ҳатто дуздоне, ки ҳамроҳаш ба салибҳо мекӯб шуда буданд, монанди дигарон Ӯро таҳкир мекарданд.

Марғи Исо

⁴⁵ Нисфириӯзӣ буд, ки тамоми рӯи заминро торикий фаро гирифт ва се соат давом ёфт. ⁴⁶ Қариби соати сеюм Исо бо овози баланд дод зада гуфт: «Элӣ, Элӣ! Лама сабақтаний!», ки маънояш «Эй Худои Ман! Эй Худои Ман! Чаро Маро тарк кардӣ?!» аст.

⁴⁷ Баъзе аз ҳозирон суханони Ӯро шунида гуфтанд: «Ӯ Илёс пайғамбарро ҷеф зада истодааст». ⁴⁸ Он гоҳ яке аз онҳо давида рафту латтаеро гирифта ба сирко тар намуд ва бо нӯги чӯб дароз карда онро ба Исо

нұшондани шуд. ⁴⁹ Лекин дигарон гуфтанд, ки ү ин корро накунад, то бубинанд, ки оё Иләс омада Вайро начот медиҳад ё не.

⁵⁰ Исо бори дигар бо овози баланд дод зада чон дод. ⁵¹ Инак, пардае, ки чои муқаддастарини Хонаи Худоро чудо мекард, аз боло то ба поёнаш дарида, ду пора шуд. Замин ба чунбиш омаду сангхо ба қисмхо тақсим шуданд. ⁵² Қабрхо күшода шуданду часадхой бисёр одамони муқаддас аз нав зинда гаштанд. ⁵³ Баъд аз он ки Исо аз байни мурдагон боз зинда шуд, онҳо аз қабрхой худ берун баромада ба Ерусалим, шахри муқаддас даромаданду бисёр касон онҳоро диданд.

⁵⁴ Вақте сардори лашкар ва ҳамроҳонаш, ки Исоро назорат мекарданд, заминчунбию дигар ҳодисаҳоро диданд, саҳт тарсида гуфтанд, ки Исо дар ҳақиқат Писари Худо будааст.

⁵⁵ Бисёр заноне, ки дар Ҷалил ба Исо ҳамроҳ шуда ба Ү хизмат мекарданд, низ дар ҳамон ҷо буданд. Онҳо дар масофае истода, ба ҳамаи ин нигоҳ мекарданд. ⁵⁶ Дар байни онҳо Марями Мачдалия, Марями модари Ёқубу Юсуф ва боз ҳамсари Забдой буданд.

Дафни Исо

⁵⁷ Бо фаро расидани шом аз шахри Аромот як марди сарватманде бо номи Юсуф омад. Ү ҳам шогирди Исо буд. ⁵⁸ Юсуф пеши Пилотус рафта, хоҳиш кард, ки ҷасади Исоро ба ү диханд. Пилотус фармон дод, ки ҷасадро ба ү диханд. ⁵⁹ Юсуф Вайро гирифта ба кафани тоза печонд ⁶⁰ ва ба қабри худ, ки навакак дар ғоре сохта шуда буд, гузошт. Баъд санги калонеро ба дари қабр ғелонда, аз он ҷо рафт. ⁶¹ Дар рӯ ба рӯи он қабр Марями Мачдалия ва дигар Марям нишаста буданд.

Посбонӣ кардани қабр

⁶² Рӯзи дигар, ки рӯзи истироҳат буд, сардорони рӯ-хонӣ ва фарисиён ҷамъ шуданду пеши Пилотус рафта

⁶³ба ӯ гуфтанд: «Тақсир, ба хотири мо омад, ки он фиребгар ҳанӯз дар қайди ҳаёт буданаш гуфта буд, ки дар рӯзи сеюм баъд аз маргаш аз нав зинда мешавад. ⁶⁴Бинобар ин фармон дихед, ки қабри Ӯро то рӯзи сеюм посбонӣ кунанд, мабодо шогирдонаш омада часадашро дузданду ба ҳалқ овоза паҳн кунанд, ки Ӯ аз байни мурдагон зинда шудааст. Он гоҳ ин дурӯғ аз дурӯғи аввал дида бадтар мешавад». ⁶⁵Пилотус ба онҳо гуфт: «Посбононро гиреду рафта, ба чи тарз ки тавонед, қабрро нигаҳбонӣ кунед».

⁶⁶Инак, онҳо рафта, санги дари қабрро мӯҳр карданду барои нигаҳбонии он посбонон гузоштанд.

Аз нав зинда шудани Исо

28 Фардои рӯзи истироҳат, офтоб ҳанӯз набаромада, Марями Маҷдалия ва дигар Марям барои хабар гирифтани қабр ба роҳ баромаданд. ²Ногаҳон заминчунбии сахт ба вучуд омад, чунки фариштаи Худованд аз осмон поён фаромада, санги дари қабрро як тараф ғелонда, бар болояш нишааст. ³Намуди вай барқ барин буду либосаш монанди барф сап-сафед. ⁴Посбонон аз тарси ӯ дарак-дарак ларзида мурда барин ба рӯи замин дароз кашиданд.

⁵Фаришта бошад, ба он занон гуфт: «Натарсед, ман медонам, ки шумо Исои ба салиб меҳкӯбшударо ҷустуҷӯ карда истодаед. ⁶Лекин Ӯ дар ин ҷо нест. Чунон ки Ӯ гуфта буд, айнан ҳамон тавр Вай зинда шуд. Ана омада ҷоеро, ки Ӯ гузошта шуда буд, бубинед. ⁷Акнун, зуд назди шогирдонаш рафта бигӯед, ки Исо аз байни мурдагон зинда шуда, акнун пешо-пеши онҳо ба Ҷалил меравад. Онҳо Ӯро дар ин ҷо ҳоҳанд дид. Ана ин буд ҳабаре, ки ман ба шумо гуфтаний будам».

⁸Пас, он занон бо тарс, вале шодикунон саросема аз назди қабр сӯи шогирдон давида рафтанд, то ки ба онҳо нақл кунанд.

⁹ Банохост Исо бо онҳо воҳӯрда саломашон дод. Онҳо ба Вай наздик омаданду саҷда карданӣ шуда аз пойхояш дошта гирифтанд. ¹⁰ Исо ба онҳо гуфт, ки натарсанд, балки рафта ба бародаронаш гӯянд, ки онҳо ба Ҷалил раванд ва Ӯро дар он ҷо хоҳанд дид.

Ҳабари посбонон

¹¹ Занон ба роҳ баромада буданд, ки баъзе аз посбонон ба шаҳр рафта тамоми воқеаи рӯйдодаро ба сардорони рӯҳонӣ ҳикоят карданд. ¹² Сардорони рӯҳонӣ барои маслиҳат кардан бо пирони қавм воҳӯрданд ва баъд аз маслиҳат ба посбонон пули калон дода ¹³ гуфтанд: «Рафта ба мардум гӯед, ки шабона шогирдони Исо омаданду аз фурсати хоб буданатон истифода бурда, часади Ӯро дуздида рафтанд. ¹⁴ Агар ин ҳабар то ба гӯши ҳоким рафта расад, ғам наҳӯред; мо ба ў гапамонро маъқул мекунонем».

¹⁵ Посбонон пулро гирифтанду рафта, чунон ки онҳоро ёд доданд, ҳамон тавр карданд. Бинобар ҳамин яхудиён ин ҳикояро то ба имрӯз мегуфтагӣ шуданд.

Зоҳиршавии Исо

¹⁶ Инак, он ёздаҳ шогирд ба Ҷалил рафта ба қӯҳе, ки Исо ба онҳо гуфта буд, баромаданд. ¹⁷ Онҳо Ӯро дидан замон ба Ӯ саҷда карданд, аммо баъзеашон шубҳа доштанд. ¹⁸ Исо ба шогирдонаш наздик шуда гуфт: «Тамоми ҳукму қудрат дар замину осмон ба ихтиёри Ман дода шудааст. ¹⁹ Пас, равед ва ҳамаи ҳалқҳои рӯи заминро ба Ман шогирд созед: онҳоро аз номи Падар, Писар ва Рӯхи Муқаддас таъмид дихед ²⁰ ва ичро кардани ҳама чизеро, ки ба шумо фармудаам, ёд дихед. Инак, Ман ҳамеша то охири замон бо шумо мемонам».

Хушхабар аз Маркӯс

Пешгуфтор

Ин Хушхабарро яке аз имондорони аввал ба номи Юханни Маркӯс аз рӯи гуфтаҳои Петрус, шогирди Исои Масех навиштааст. Аз рӯи замони навишташуданашон Хушхабар аз Маркӯс пештар аз се Хушхабари дигар навишта шудааст.

Азбаски дар китоби Маркӯс калимаҳои зиёди арамей ва расму оинҳои яҳудӣ шарҳ дода шудаанд, бинобар ин фахмида мешавад, ки Хушхабар аз Маркӯс барои халқҳои ғайрияҳудӣ навишта шудааст. Муаллиф бо нақли худ дар дили хонандахо боварӣ ҳосил кардан меҳоҳад, ки Исо бокӯдрат аст, ки одамонро аз рӯҳҳои нопок, касалиҳо ва марг ҳалос қунад. Инчунин муаллиф хотиррасон кардан меҳоҳад, ки пайрави Исо будан осон нест, чунки пайрав бояд монанди Исо ба дигарон хизмат қунад ва ба ранҷу азоб қашидан тайёр бошад.

Дар байни чор Хушхабари Аҳди Нав ин китоби Хушхабар аз рӯи ҳачмаш қӯтоҳтарин мебошад. Дар вақти нақл кардани аз ҳаёт ва таълимоти Исо муаллиф бештар ба ҳодисаҳои ачибу мӯъцизаовар дикқати хонандаро ҷалб мекунад. Бинобар ин нақли воеҳаҳо аз оғози хизмати Исо сар мешавад ва аллакай аз боби аввалин мо дар бораи мӯъцизаҳои бузурги Ӯ меҳонем, ки: Ӯ баъд аз интиҳоби чор шогирдаш дарҳол мардеро, ки гирифтори рӯҳи нопок буд шифо медиҳад; хушдомани Шимъӯнро, тӯдаи одамони беморро ва инчунин марди маҳавро шифо медиҳад. Гаштаю баргашта Маркӯс аз мӯъцизаҳои шифобаҳши Исо нақл мекунад ва аз ин нақлҳо маълум мешавад, ки Исо бо қудрати Худо шифо медод.

Дар айни ҳол роҳбарони динӣ Исоро қабул намекарданд ва низоъ ба миён оварда, роҳи күштани Исоро мечустанд. Дар сурате ки девҳо дар пеши қудрати Исо сарҳам мешуданд ва медонистанд, ки Ӯ Наҷотдиҳанда аз тарафи Худо аст, вале Исо ба онҳо иҷозат намедод, ки инро ба дигарон гӯянд. Ин китоб пур аз тасвири мӯъцизотест, ки ҳам одамони oddī ва

хам пайравони Исоро ба хайрат меоварданد. Аммо, мувофиқи китоби Марқұс, мұғызынан калонтарини Исо ин буд, ки чи тавр Ү ранчу азоби зиёд кашид ва чони худро фидо кард. Аввалин шуда ин мұғызынан сардори лашкархой румй фахмид. Вай тарзи дар салиб чон додани Исоро дида, гуфт: «Ин одам дар ҳақиқат Писари Худо буд» (Марқұс 15:39).

Таълимоти Яхёи Таъмиддиҳанда

1 Хушхабар дар бораи Исои Масех, ки Писари Худо аст, чунин сар мешавад: ²Дар китоби Ишаъё пайғамбар суханони Худо омадаанд:

«Ана, Ман пешопеши Ту як одамамро мефиристам,
то ба омаданат роҳ тайёр кунад.

³ Касе дар биёбон фарёд зада мегүяд:
„Барои Худованд роҳ тайёр кунед!
Онро рост намоед!“».

⁴ Ин шахс Яхё пайғамбар буд, ки ба биёбон омада, ба эълон кардан даромад, ки мардум барои бахшида шудани гуноххояшон бояд тавба карда, аз гуноххояшон даст қашанд ва таъмид бигиранд.

⁵ Аҳолии шахри Ерусалим ва мардуми тамоми сарзамини Яхудия пеши Яхё ба биёбон меомаданд. Онҳо ба гуноххой худ иқрор мешуданд ва Яхё онҳоро дар дарёи Урдун таъмид медод.

⁶ Яхё либосе аз пашми шутур ва камарбанди қармай дошт. Ҳүрокаш малаху асали сахрой буд. ⁷ Ү ба мардум эълон карда мегуфт: «Аз паси ман як нафаре меояд, ки аз ман тавонотар аст. Вай он қадар тавоност, ки ман ҳатто сазовори хам шуда күшодани банди пойағзоли Ү нестам. ⁸ Ман шуморо бо об таъмид медиҳам, вале Ү шуморо бо Рӯхи Муқаддас таъмид медиҳад».

Таъмиди Исо

⁹ Рӯзе Исо аз шахри Носира, ки дар сарзамини Ҷалил буд, ба назди Яхё рафт ва Яхё Үро дар дарёи Урдун таъ-

мид дод. ¹⁰ Вакти аз об баромадан Исо дид, ки осмон күшода шуд ва Рұхи Мұқаддас ба сурати кабұтаре поён фаромада, дар болои Вай қарор гирифт. ¹¹ Сипас аз осмон овозе садо дод: «Ту Писари азизи Ман ҳастій ва Ман аз Ту хушнудам».

¹² Рұхи Мұқаддас фавран Исоро ба биёбон равона кунонд. ¹³ Ұ дар он чо чил рұз монд ва иблис Ұро мемозмуд. Дар биёбон Исо дар байни ҳайвоноти вахшій буд ва фариштагон ба Ұ хизмат мекарданд.

Оғози хизмати Исо

¹⁴ Пас аз дастгир шудани Яхё Исо ба сарзамини Җалил омад, то ки хүшхабари Худоро ба мардум эълон биқунад. ¹⁵ Ұ мегуфт: «Вакт фаро расид ва подшохии Худо наздик аст. Тавба карда, аз гуноххоятон даст қашед ва ба ин хүшхабар имон оваред».

¹⁶ Рұзе Исо аз назди құли Җалил мегузашт, ки ба об тұр андохта истодани Шимъұн ва бародари ұ Андри-әсро дид, чунки онҳо моҳигир буданд. ¹⁷ Исо ба онҳо гуфт: «Омада Маро пайравй кунед, то ба чои моҳій қамъ кардани мардумро ба шұмо омұзам». ¹⁸ Дархол онҳо тұрхон худро монда, Ұро пайравй карданد.

¹⁹ Каме дурттар рафта Исо писарони Забдойро дид, ки Ёкуб ва Юханно ном доштанд. Онҳо дар қаиқи худ тұрхон моҳигириро таъмир мекарданд. ²⁰ Дархол онҳор даъват намуд ва онҳо падарашон Забдойро бо мардикорон дар қаиқ монда, Ұро пайравй карданд.

Шифои марди девона

²¹ Сипас онҳо ба шахри Кафарнаұм омада, дар рұзи истироҳат, ба ибодатхона рафтанд. Дар он чо Исо ба таълим додани мардум оғоз намуд. ²² Мардум аз таълими Ұ қоил монданд, чунки Ұ бо құдрат таълим мебод, ки шариатдонон ин тавр набуданд.

²³ Айнан ҳамон вакт марде гирифтори рұхи нопок, ки дар ибодатхона буд, фарёд зад: ²⁴ «Әй Исои Носирй,

Ту ба мо чī кор дорī?! Магар барои нобуд кардани мо омадай?! Туро медонам! Ту Шахси муқаддаси Худо хастī!»

²⁵ Вале Исо рӯхи нопокро сарзаниш карда фармуд, ки хомӯш шавад ва аз даруни он одам берун барояд. ²⁶ Рӯхи нопок ўро ба замин афтонда, бо овози баланд фарёд заду аз вай берун шуд. ²⁷ Ҳама дар хайрат монданд ва ба яқдигар мегуфтанд: «Ин чист? Ин як таълимоти навест! Ӯ ҳатто ба рӯҳҳои нопок чунон бокудратона амр медиҳад, ки онҳо ба Вай итоат мекунанд?» ²⁸ Овозай Исо зуд дар тамоми гӯшаву канори сарзами ни Чалил паҳн шуд.

Исо беморонро шифо медиҳад

²⁹ Ҳамин ки Исо аз ибодатхона баромад бо ҳамроҳии Ёқуб ва Юҳанно ба хонаи Шимъӯну Андриёс рафт. ³⁰ Вакте ба он ҷо расиданд, ба Исо зуд хабар доданд, ки хушдомани Шимъӯн таб карда, дар бистар хобидааст. ³¹ Вай назди бемор омад ва аз дасташ гирифта, ўро бархезонд. Таби бемор паст шуд ва Ӯ машғули меҳмоннавозӣ гардид.

³² Ҳамон бегоҳ, ҳангоми нишasti офтоб мардум ҳамаи беморону девонагонро ба назди Исо оварданд. ³³ Тамоми аҳолии шаҳр ҳам назди дари хонаи онҳо ҷамъ омаданд. ³⁴ Ӯ одамони зиёдро аз бемориҳои гуногун шифо дод, бисёр девҳоро берун кард ва нагузашт, ки девҳо чизе бигӯянд, зеро онҳо кӣ будани Ӯро медонистанд.

Дуои Исо дар хилватгоҳ

³⁵ Саҳарии барвақт, ҳанӯз субҳ надамида, Исо бархесту ба ҷои хилвате рафта, дуо кард. ³⁶ Шимъӯн ва ҳамроҳонаш бошанд, ба ҷустуҷӯи Исо баромаданд. ³⁷ Ӯро ёфта, ба Вай гуфтанд: «Ҳама Шуморо ҷустуҷӯ мекунанд». ³⁸ Вале Исо гуфт: «Биёд, ба шаҳру деҳоти гирду атроф низ биравем, то ки Ман ба мардуми он

что хам хушхабарро эълон намоям, чунки барои ичрои ҳамин кор Ман омадаам».

³⁹ Баъд Ӯ ба тамоми гӯшаву канори сарзамини Ҷалил сафар карда, дар ибодатхонаҳо мардумро таълим медод ва девҳоро аз одамон берун мекард.

Покшавии марди маҳав

⁴⁰ Рӯзе ба назди Исо марди маҳав омад. Вай ба зону нишаста зорӣ карда гуфт: «Агар хоҳед, метавонед маро пок созед». ⁴¹ Дили Исо ба ҳоли мард сӯҳт ва дасташро ба вай расонда гуфт: «Албатта, меҳоҳам! Пок шав!» ⁴² Фавран касалии мард нест шуда, баданаш пок гашт.

⁴³ Исо ӯро зуд ҷавоб дода таъкидкуонон ⁴⁴ гуфт: «Дар ин бора зинхор ба ҳеч кас нагӯй, балки рост назди рӯхонӣ рафта, худро нишон дех ва барои пок шудани худ, ҳамон тавре ки Мӯсо фармудааст, қурбонӣ бикун, то ба онҳо шаҳодате гардад». ⁴⁵ Вале он мард берун баромада ошкоро ин ҳабари хушро пахн мекард. Барои ҳамин Исо дигар озодона ба шаҳр даромада натавонист, балки дар саҳро монд. Бо вучуди ин, мардум аз ҳама ҷо ба назди Ӯ меомаданд.

Шифо ёфтани марди шал

2 Пас аз чанд рӯз Исо ба шаҳри Кафарнаҳум баргашт ва овозаи дар хона буданаш зуд дар ҳама ҷо пахн шуд. ² Хона ва беруни он чунон пуродам шуд, ки ҳатто ҷои сӯзан афтодан намонда буд. Исо ба онҳо қаломи Ҳудоро таълим медод. ³ Ҳамин вакт боз одамоне омаданд, ки чор нафаре аз онҳо шалеро бо ҷойгаҳаш бардошта назди Исо меоварданд. ⁴ Вале аз бисёрии мардум ба Ӯ наздик шуда натавониста, боми хонаро аз болои сари Исо күшоданд ва дар он шикофе карда, шалро якҷоя бо ҷойгаҳаш поён фароварданд. ⁵ Исо имони онҳоро дид, ба шал гуфт: «Додар, гунохҳоят баҳшида шуданд!»

⁶ Баъзе аз шариатдононе, ки дар он чо нишаста буданд, аз дили худ чунин фикрҳо мегузаронданд: ⁷ «Ўчаро чунин суханони кофирона мегўяд! Ҳеч кас ба ғайр аз Ҳудо гуноҳи инсонро бахшида наметавонад».

⁸ Исо ҳамон лахза дар дилаш фикри онҳоро фахмида гуфт: «Чаро чунин фикрҳо доред? ⁹ Кадомаш осонтар аст: ба шал гуфтани он ки „гуноҳҳои ту бахшида шуданд” ё ки „бархез, чойгаҳатро бардошта роҳ гард?”». ¹⁰ Пас, Ман ба шумо исбот мекунам, ки Фарзанди Инсон дар рӯи замин қудрати бахшидани гуноҳҳоро дорад». Сипас ба шал нигариста гуфт: ¹¹ «Ба ту мегўям, бархез, чойгаҳатро бардошта ба хонаат рав».

¹² Он мард аз ҷояш хеста, фавран чойгаҳашро ҷамъ карду дар пеши назари мардуми дарҳайратмонда равона шуд. Ҳама Ҳудоро ситоиш карда, ба яқдигар ме-гуфтанд: «То хол монанди ин чизе надида будем!»

Шогирди Исо шудани Левӣ

¹³ Исо боз ба соҳили кӯл рафт. Мардум дар гирди Ӯ ҷамъ омаданд ва Ӯ онҳоро таълим дод. ¹⁴ Ҳангоме Исо роҳашро давом дод Левии писари Ҳалфиро дид, ки ба ҷамъоварии андозу хироҷ машғул буд, ба ӯ гуфт: «Биё, пайрави Ман шав». Левӣ барҳест ва аз паси Ӯ равона шуд.

¹⁵ Вақте ки Исо бо шогирдонаш дар хонаи Левӣ таом меҳӯрд, бисёр андозгирон ва онҳое, ки гунаҳкор ҳисоб мешуданд, низ дар сари он дастархон буданд, ҷунки бисёриҳо аз пай Исо мерафтанд.

¹⁶ Баъзе шариатдонон, ки фарисӣ буданд, Исоро бо «гунаҳкорону» андозгирон дар сари як дастархон дидада, ба шогирдони Ӯ гуфтанд: «Чаро Ӯ бо андозгирону гунаҳкорон аз як дастархон ҳӯрок меҳӯрад?»

¹⁷ Исо инро шунида, ба онҳо гуфт: «Ба табиб на одамони солим, балки беморон мӯҳточанд. Ман ҳам барои он омадаам, ки на накӯкорон, балки гунаҳкоронро даъват намоям».

Савол дар бораи рӯза

¹⁸ Дар он айём ҳам пайравони Яхё ва ҳам фарисиён рӯза гирифта буданд. Баъзе қасон назди Исо омада пурсиданд: «Чаро пайравони Яхё ва пайравони фарисиён рӯза мегиранду шогирдони Шумо намегиранд?»

¹⁹ Исо ба онҳо гуфт: «Оё дўстони домод дар ҷашни арӯсӣ, ки домод ҳанӯз ҳамроҳашон аст, рӯза мегиранд? То домод бо онҳост, онҳо рӯза гирифта наметавонанд? ²⁰ Вале вакте мерасад, ки домод аз байнашон гирифта мешавад ва он рӯз онҳо низ рӯза мегиранд.

²¹ Касе аз матои нав ба либоси қӯхна ямоқ намекунад. Чун кунад ямоқи нав аз либоси қӯхна чудо шуда, ҷои даридаи он боз ҳам аёntар мешавад. ²² Инчунин касе шароби навтайёршударо ба машки ҷармини қӯхна намерезад, чун бирезад ҳангоми ба ҷӯш омадани шароб машк дарида, ҳам шароб мерезад ва ҳам худи машк аз кор мебарояд. Бинобар ин шароби навтайёршударо ба машки нав мерезанд».

Савол дар бораи рӯзи истироҳат

²³ Як рӯзи истироҳат Исо ва шогирдонаш аз қиштзори гандум мегузаштанд ва дар аснои роҳ шогирдон ҳӯшҳои гандумро мечиданд. ²⁴ Баъзе аз фарисиён ба Исо гуфтанд: «Барои чӣ онҳо кори дар рӯзи истироҳат раво набударо мекунанд?»

²⁵ Исо дар ҷавоб гуфт: «Магар дар навиштаот нахондаед, ки шоҳ Довуд вакте ки бо ҳамроҳонаш ғурӯсна монд ва эҳтиёҷ дошт, чӣ кор кард? ²⁶ Вакте ки Абётор сарвари рӯҳониён буд, Довуд ба хонае, ки ҳузури Ҳудоро дошт, даромада, нони ба Ҳудо тақдимшударо гирифта ҳӯрд ва ба ҳамроҳонаш низ дод. Ҳол он ки аз рӯи шариат факат рӯҳониён ҳақ доштанд он нонро бихӯранд».

²⁷ Боз давом дод: «Рӯзи истироҳат барои инсон оғарида шудааст, на инсон барои рӯзи истироҳат.

²⁸ Бинобар ин Фарзанди Инсон сохиби ҳатто рұзи истироҳат аст».

Шифо додан дар рұзи истироҳат

3 Бори дигар Исо ба ибодатхона рафт ва дар он что марди дасташ хушкшудае буд. ² Баъзе одамон Исоро мушохид мекарданд, ки оё он мардро дар рұзи истироҳат шифо мебахшад ё не. Агар шифо бахшад, Үро айбдор кунанд. ³ Исо ба он марди дасташ хушкшудае гуфт, ки дар назди ҳама рост истад.

⁴ Сипас ба тарафи онҳо карда гуфт: «Ба фикри шумо дар рұзи истироҳат чӣ равост: некй ё бадӣ кардан; начот додани чон ё нобуд кардани он?» Аммо онҳо хомӯш буданд. ⁵ Исо бо ғазаб ба онҳо нигоҳ карду аз якравиашон ғамгин гашт ва ба он мард гуфт: «Дастатро дароз кун!» Вай дасташро дароз карду дасташ сихат шуд. ⁶ Фарисиён аз ибодатхона баромада, зуд бо аъзобени хизби хиродиён мухокима карда, нақшай күштани Исоро кашиданд.

Мардум аз паи Исо мераванд

⁷ Ҳангоме ки Исо бо шогирдонаш ба тарафи күл равона шуд, мардуми бисёре аз сарзамини Ҷалилу Яхудия, ⁸ аз шаҳри Ерусалим, инчунин аз сарзамини Адӯму атрофи дарёи Урдун ва аз Суру Сидун аз паси Ү мерафтанд. Мардуми зиёд дар бораи корҳои Исо шунида, ба гирди Ү чамъ меомаданд. ⁹ Аз сабаби бисёрии мардум Исо ба шогирдонаш фармуд, ки барояш қаике тайёр кунанд, то ки одамон Үро пахш нақунанд. ¹⁰ Азбаски Исо беморони зиёдеро шифо бахшида буд, ҳамай беморон аз ҳар тараф Үро пахш мекарданд, то дасташон ба Ү расаду шифо ёбанд. ¹¹ Рұххой нопок баробари дидани Ү худро дар наздаш ба замин мепартофтанд ва фарёдзанон мегуфтанд: «Ту Писари Худо ҳастай!» ¹² Вале Исо бо таъкиди қатый ба онҳо амр мекард, ки Үро маълум нақунонанд.

Интихоби дувоздаҳ вакил

¹³ Сипас Исо ба баландие баромада, онҳоеро ки меҳост, ба наздаш даъват кард ва онҳо омаданд. ¹⁴ Баъд аз байни онҳо дувоздаҳ нафарро вакил таъин намуд, ки доимо бо Ӯ бошанд, то ки онҳоро барои ба мардум эълон кардани хушҳабари Худо фиристад ¹⁵ ва онҳо кудрати берун кардани девҳоро дошта бошанд.

¹⁶ Он дувоздаҳ нафар инҳоянд: Шимъӯн, ки Исо ӯро Петрус меномид, ¹⁷ Ёқуб ва Юҳанно, ки писарони Забдой буданд ва Исо онҳоро «писарони раъд» меномид, ¹⁸ Андриёс, Филиппус, Барталмо, Матто, Тумо, Ёқуб, ки писари Ҳалфӣ буд, Таддо, Шимъӯни Ватандӯст ¹⁹ ва Яхудои Исқарют, ки баъдтар ба Исо хиёнат мекунад.

Тӯҳмат дар ҳаққи Исо

Баъд Исо ба хона рафт. ²⁰ Мардуми зиёде боз чамъ омадаанд, ки Ӯ ва шогирдонаш ҳатто фурсати ҳӯрок ҳӯрдан наёфтанд. ²¹ Бо шунидани ин хабар аҳли оилаи Исо ба наздаш омада, хостанд Ӯро бо худ баранд, зеро одамон мегуфтанд, ки Ӯ аз ақл бегона шудааст. ²² Гурӯҳе аз шариатдонон, ки аз Ерусалим омада буданд, чунин мегуфтанд: «Ӯ дар худ Баал-Забул, сардори девҳоро дорад ва бо қудрати вай девҳоро берун мекунад».

²³ Исо онҳоро ба наздаш даъват карда, бо масал гуфт: «Чӣ тавр шайтон худашро берун карда метавонад? ²⁴ Давлате, ки дар дохили худ аз ҳам чудо шуда ҷанг мекунад, устувор намемонад. ²⁵ Ҳонаводае, ки байни аъзоёнаш чудоӣ афтодааст, устувор намемонад. ²⁶ Агар шайтон бар зидди худаш бичангад ва дар худ чудоӣ дошта бошад, устувор намемонад, балки нобуд мешавад.

²⁷ Ҳеч кас наметавонад ба хонаи шахси пурзӯр зада даромада, молу мулкашро гирифта барад, то аввал

дасту пои шахси пурзұрро набандад, ана баъд хонашро ғорат карда метавонад.

²⁸ Ба ростй ба шумо мегүям, хар гунохе, ки инсон мекунад ва хар сухани кофиринае, ки мегүяд, бахшида мешавад. ²⁹ Вале агар касе бар зидди Рұхи Муқаддас сухани кофирина гүяд, харгиз бахшида намешавад ва ин гунохаш то абад хоҳад монд». ³⁰ Ин суханонро Исо ба хотири он гуфт, ки баъзеҳо дар борааш «Ү дар худ рұхи нопок дорад» мегуфтанд.

Модар ва бародарони Исо

³¹ Он гоҳ модар ва бародарони Исо омада, дар берун истода, шахсеро фиристоданд, ки Үро даъват кунад. ³² Исо дар байни мардум нишаста буд, ки онҳо ба Ү гуфтанд: «Модар ва бародарону хоҳаронатон дар берун истодаанд ва Шуморо мепурсанд». ³³ Ү дар ҷавоб гуфт: «Модар ва бародарони Ман кистанд? — ³⁴ ва ба атрофиёнаш нигоҳе карду давом дод, — Ана, инҳо модар ва бародарони Ман ҳастанд. ³⁵ Ҳар кій хости Худор ба ҷо орад, бародар, хоҳар ва модари Ман аст».

Масал дар бораи деҳқон

4 Бори дигар Исо дар канори күл ба мардум таълим медод ва тұда-тұдаи одамон дар гирдаш ҷамъ омаданд. Бинобар ин Ү маңбур шуд, ки ба қаиқ нишаста, аз күл ба мардуме, ки дар сохил буд, сухан гүяд. ² Ү таълим додани бисёр чизҳоро ба онҳо бо ма-салхо сар кард. Ү гуфт:

³ «Гүш кунед! Рұзе як деҳқон барои кишт кардан мебарояд. ⁴ Вакте ки дона мепошад, як микдори он ба пайраҳа меафтад ва паррандаҳо омада, онро аз замин чида пок-покиза мөхүранд. ⁵ Микдори дигари он ба замини санглоху камхок меафтад. Аз сабаби чуқур на-будани хоки замин он зуд месабзад. ⁶ Вале бо баромади офтоб майсаи навхез пажмурда шуда, аз сабаби решай мустаҳкам надоштан хушк мешавад. ⁷ Як микдори

дигараш ба миёни хорхो меафтад ва хорхо қад кашида майсаи баромадаро пахш мекунанду намегузоранд, ки он ҳосил дихад. ⁸Лекин як ҳиссаи донаҳо ба замини хуби ҳосилхез афтода, месабзад ва қад кашида сӣ, шаст ва сад баробар зиёдтар ҳосил медиҳад».

⁹Боз гуфт: «Пас ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!»

¹⁰Вақте ки Ӯ танҳо буд, он дувоздаҳ нафар ва пайравонаш аз Ӯ маъни масалро пурсианд. ¹¹Исо ҷавоб дод: «Худо ба шумо сирру асрори подшоҳии худро ошкор кардааст. Вале барои онҳое, ки бо мо нестанд, ҳама чиз бо мақолу масалҳо таълим дода мешавад, ¹²то ки онҳо

„бо ҷашмони худ нигоҳ кунанду набинанд,
бо гӯшҳои худ шунаванду нафаҳманд
ва сӯи Худо рӯ нагардонанд,
то Худо гуноҳҳояшонро бубахшад”».

Маъниидод кардани масал дар бораи дехқон

¹³Баъд аз онҳо пурсиид: «Магар маъни ин масалро нафаҳмидед? Пас ҳамаи масалҳои дигарро чӣ тавр ме-фаҳмад?

¹⁴Дехқон қаломи Худоро мекорад. ¹⁵Он ҳиссаи донаҳо, ки ба пайраҳа меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванд, вале шайтон зуд омада, қаломи дар дили онҳо кошта шударо медуздад. ¹⁶Донаҳои ба замини санглоҳ афтода қасоне мебошанд, ки қаломро шунида, якбора бо хушхолӣ онро қабул мекунанд, ¹⁷вале азбаски реша надоранд, муддати қӯтоҳ бардошт мекунанд. Баъд вакте ки аз барои қалом ба душворӣ ва азоб дучор мешаванд, зуд имони худро аз даст медиҳанд. ¹⁸Донаҳое, ки ба замини хорзор меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванд, ¹⁹аммо ғаму ташвиши зиндагӣ, орзуи бойигарӣ ва майлу рағбат ба ҷизҳои дигар фикру хаёлашонро ба худ банд карда, қаломро пахш менамоянд ва дар натиҷа

онхो ҳеч ҳосиле намеоранд. ²⁰ Вале донаҳое, ки ба замини ҳосилхез меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванду қабул мекунанд ва сӣ, шаст ва сад баробар бештар ҳосил медиҳанд».

Дар бораи чароғ

²¹ Баъд аз онхо пурси: «Магар чароғро барои он меборанд, ки зери тағора ё кате гузоранд? Оё онро ба чароғпоя намегузоранд? ²² Ҳамин тавр, ҳар чӣ пинҳон ва пӯшида аст, ошкор ва равшан мегардад. ²³ Пас, ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!

²⁴ Суханони мешунидаатонро бо диққат мулоҳиза на-моед. Бо қадом санги тарозу шумо баркашед, бо ҳамон санги тарозу ва ҳатто зиёдтар аз он ба шумо баркашида мешавад. ²⁵ Зеро ҳар кӣ чизе дорад, ба ӯ боз ҳам зиёдтар дода мешавад ва касе, ки надорад, ҳатто он андаке, ки дорад, аз ӯ кашида гирифта мешавад».

Масал дар бораи сабзиши дона

²⁶ Исо суханони худро давом дода гуфт: «Подшохии Худо монанди он аст, ки шахсе ба замин донаҳо мепошад ²⁷ ва шабҳо хоб мераваду рӯзҳо бедор мешавад, донаҳо бошанд, сабзида нашъунамо мейбанд. Вале он шахс намедонад, ки сабзиш чӣ тавр сурат мегирад. ²⁸ Чунки худи замин донаҳоро месабзонад. Аввал дона сабзида қад мекашад, баъд ҳӯша пайдо шуда, аз дона пур мешавад. ²⁹ Ҳамин ки ҳӯشاҳо пухта мерасанд, вай бо дос меояд, чунки мавсими ҳосил расидааст».

Масал дар бораи донаи ҳардал*

³⁰ Инчунин Исо гуфт: «Подшохии Худоро ба чӣ монанд кунем? Бо қадом масал онро шарҳ дихем? ³¹ Вай

* ^{4:30} *Ҳардал* – (горчитса) гиёҳе, ки баландиаш аз 120 см. то ба чору ним метр рафта мерасад, донааш бошад, аз ҳамаи донаҳо ва тухмҳои растаниҳои дигар хурдтар аст.

монанди донаи хардалест, ки ҳангоми коштан аз ҳамаи донаҳои рӯи замин майдатарин мебошад, ³² вале баъд аз кошта шудан, калон мешаваду аз ҳама гиёҳҳо баландтар мегардад ва шохаҳояш то андозае баланд мешаванд, ки паррандаҳо дар сояаш лона месозанд».

³³ Ҳамин тавр, ба қадре ки мардум фахмида метавонист, Ӯ қаломи Худоро ба тарики чунин масалҳои зиёд баён мекард. ³⁴ Исо ба онҳо ҳама чизро бо масал таълим медод, вале маъни масалҳоро ба шогирдонаш дар танҳоӣ мефаҳмонд.

Исо тӯфонро ором мекунад

³⁵ Бегоҳии ҳамон рӯз Ӯ ба шогирдонаш гуфт: «Биёед, ба канори дигари кӯл гузарем». ³⁶ Сипас, онҳо мардуми дар соҳил ҷамъомадаро тарк карданд ва ба қаине, ки Исо дар он нишаста буд, савор шуда, ба роҳ даромаданд. Бо Ӯ қаикҳои дигар ҳам равона шуданд.

³⁷ Ногаҳон тӯфони сахте сар шуд. Мавҷҳо бо зарб ба қаик бармехӯрданд ва оқибат қаик аз об пур шуд. ³⁸ Аммо Исо дар қафои қаик сарашро ба болишт гузашта меҳобид. Шогирдонаш Ӯро бедор карда гуфтанд: «Устод! Магар парво надоред, ки мо мемирим?!»

³⁹ Ӯ барҳест ва бодро таъна зада, ба кӯл фармон дод: «Хомӯш шав! Ором бош!» Ҳамон лаҳза бод аз вазидан бозмонд ва дар ҳама ҷо оромии том ҳукмфармо шуд.

⁴⁰ Исо ба шогирдонаш гуфт: «Чаро ин қадар тарси-дед? Оё ҳоло ҳам боварӣ надоред?» ⁴¹ Вале онҳо, дар ҳолате ки тарсу ҳарос тамоми вучудашонро фаро гирифта буд, ба яқдигар мегуфтанд: «Ин кӣ аст, ки ҳатто бод ва кӯл ба Ӯ итоат мекунанд!»

Исо девонаро шифо медиҳад

5 Ҳамин тавр, Исо ва шогирдонаш ба тарафи дигари кӯл, ба сарзамини Ҷадариён расиданд. ² Ҳангоми ба соҳил фаромадани Исо, якбора як шахсе, ки гирифтори рӯхи нопок буд, аз қабристон берун баромада, ба та-

рафи Ү давид. ³Ин мард дар қабристон зиндагī ме-кард ва ҳеч кас үро бо занцир ҳам баста, никох дошта наметавонист. ⁴Борхо дасту пояшро бо занцирхо баста ва завлона карда буданд, vale ү завлонахоро шикаста, занцирхоро пора-пора мекард. Касе барои ром кардані вай қувват надошт. ⁵Ү шабу рұз доимо дар қабристон ва теппаҳо дод зада мегашту худро бо санг-ҳо зада, мачруҳ мекард.

⁶Вақте ки ү Исоро аз дур дид, давон-давон ба наздаш омада саңда кард. ⁷⁻⁸Исо ба вай фармон дод: «Эй рұхи нопок, аз ин мард берун шав». Вай бошад, бо тамоми овозаш фарёд зада гуфт: «Эй Исо, Писари Худои Таоло, ба ман чӣ кор дорӣ? Аз барои Худо ма-ро азоб надех!»

⁹Исо аз ү пурсид: «Номат чист?» Ү ҹавоб дод: «Номам Лашкар аст, чунки мо бисёрем». ¹⁰Вай аз Исо зориу тавалло кард, ки онхоро аз он маҳалла берун на-кунад.

¹¹Ҳамин вақт як галаи калони хукон дар болои теп-пае мечарид. ¹²Рұхҳои нопок аз Исо хохиш карда гуф-танд: «Моро ба мобайни хукҳо фирист ва ичозат дех, ки ба онҳо дохил шавем». ¹³Исо ба онҳо ичозат дод. Он гоҳ рұхҳои нопок аз ин мард берун баромада, до-хили хукҳо шуданд. Тамоми галаи хукон, ки тақрибан ду ҳазор сар буд, аз баландӣ ҷаста худро ба қўл пар-тофта ғарқ шуданд.

¹⁴Хукбонҳо бошанд, ба шаҳру деҳоти атроф гурехта, дар ҳама ҷо ин ҳодисаро ба мардум нақл карданд. Мардум берун баромаданд, то бубинанд, ки чӣ ҳодиса рӯй додааст. ¹⁵Пас онҳо дар гирди Исо ҷамъ омада, диданд, ки ҳамон девонае, ки гирифтори лашкари девҳо буд, акнун дар тан либос дораду бо акли солим нишастааст ва хеле тарсиданд. ¹⁶Шоҳидони ин воқеа, ҳодисай бо девонаву хукҳо рӯйдодаро нақл мекар-данд. ¹⁷Он гоҳ мардум аз Исо хохиш карданд, ки аз сарзаминашон биравад.

¹⁸ Ҳангоме ки Исо ба қаик савор мешуд, марде, ки пештар гирифтори девҳо буд, аз Вай илтимос кард, ки ўро ҳам бо худ бубарад. ¹⁹ Аммо Исо хохиши ўро рад карда гуфт: «Ба хонаат баргард ва ба хешу таборат нақл кун, ки Худованд дар хаққи ту чӣ кор ва чӣ ғамхории бузурге кард». ²⁰ Ӯ низ равона шуд ва дар тамоми гӯшаву канори Даҳ Шаҳр ба ҳама эълон карда мегуфт, ки Исо барояш чӣ кори бузурге кардааст ва ҳама аз шунидани ин дар ҳайрат мемонданд.

Духтари Ёир ва шифо ёфтани зани бемор

²¹ Исо ба қаик савор шуда, ба тарафи дигари қўл рафт. Вақте ки ба соҳил расид, мардуми зиёде назди Ӯ чамъ омаданд. ²² Дар ҳамин вақт марде бо номи Ёир, ки яке аз сардорони ибодатхонаи он шаҳр буд, омада Исоро дидан замон, худро пеши пойҳои Ӯ партофт. ²³ Ӯ зорикунон гуфт: «Духтарам дар дами марг аст. Аз Шумо хоҳиш мекунам, ки биёед ва дастатонро бар ў бигузоред, то шифо ёбаду зинда монад». ²⁴ Исо бо ў ба роҳ даромад ва аз паси онҳо мардуми бешуморе ҳам равона шуданд, ки аз ҳар тараф Исоро фишор медоданд.

²⁵ Дар он чо як зане буд, ки дувоздаҳ сол боз касалии хунравй дошт. ²⁶ Ҳарчанд вай аз муолиҷаи табиобни зиёд дард қашида, тамоми дорояшро сарф карда буд, саломатиаш хуб намешуд. Баръакс, ахволаш то-рафт бадтар мешуд.

²⁷⁻²⁸ Вақте ки ў дар бораи Исо шунид, аз дилаш гузаронд: «Агар ақаллан ба либосаш даст расонам, шифо меёбам». Барои ҳамин он зан аз байни тӯдаи одамон гузашта, аз ақиб ба Исо наздик шуду ба чомааш даст расонд. ²⁹ Ҳуди ҳамон лаҳза хунравиаш бозмонд ва ў хис кард, ки шифо ёфтааст.

³⁰ Ҳамон лаҳза Исо низ ҳис кард, ки аз Ӯ қуввае берун рафт ва ба мардуми гирду атрофаши нигоҳ карда пурсид: «Кӣ ба чомаам даст расонд?»

³¹ Шогирдонаш ба Ү гуфтанд: «Мебинед, ки ба Шумо аз хар тараф фишор меоранд ва боз мепурсед, ки ба Шумо кій даст расонд?»

³² Вале Исо ба атрофиён нигоҳ мекард, то касеро, ки ба чомааш даст расонда буд, пайдо кунад. ³³ Зане, ки аз шифоёбиаш огох буд, чуръат карда, тарсону ларzon ба Исо наздик омад ва худро пеши пойхой Ү партофта, ҳақиқати ҳолро нақл кард. ³⁴ Исо ба ү гуфт: «Эй зан, туро имонат шифо дод! Рав ва дар амон босшу саломат гард!»

³⁵ Ҳанұз ки Ү гап мезад, чанд нафар аз хонаи Ёир хабар оварда, гуфтанд: «Духтаратон гузашт. Ба захмат додани устод дигар ҳочате нест».

³⁶ Исо инро шунида, ба сардори ибодатхона гуфт: «Натарс! Фақат имон дошта бош». ³⁷ Инро гуфт ва бағыр аз Петрус, Ёқуб ва бародари ү Юханно ба дигарон ичозат надод, ки ҳамроҳаш бираванд.

³⁸ Вакте ба хонаи Ёир расиданд, диданд, ки одамони зиёде бо шұру ғавғо гирияву нола мекарданд. ³⁹ Исо ба хона даромада ба онҳо гуфт: «Чаро шұру ғавғо бардошта, гирия мекунед? Духтар намурдааст, фақат хобидааст».

⁴⁰ Бо шунидан ин суханон мардум ба ҳолаш хандиданд. Вале Исо ҳамаро берун карда, бо падару модари духтар ва ҳамроҳонаш ба хонае, ки духтар хобида буд, даромад. ⁴¹ Исо дasti беморро гирифта гуфт: «Талита қуми!», ки маңояш «Эй духтар, бархез!» аст. ⁴² Он духтар, ки дувоздаҳсола буд, зуд бархест ва ба роҳ гаштан даромад. Онҳо аз дидани ин дар хайрат монданд. ⁴³ Исо онҳоро қиддій таъкид карда гуфт, ки ин воқеаро ба касе нагұянд ва хоҳиши кард, ки ба духтар хұрок бидиҳанд.

Халқи Носира Исоро рад карданد

6 Исо бо шогирдонаш аз он қо баромада, ба шахри Носира, ки дар он қо ба воя расида буд, баргашт. ² Рұзи истироҳат Ү дар ибодатхона ба таълим додани

мардум шурұға кард. Бисёр касоне, ки Ұро мешуни-данد, ба ҳайрат афтода, чунин мегуфтанд: «Аз күчо Вай ҳамаи ин чизхоро дорад? Ин чій хикмате ба Ұ до-да шудааст? Чій хел мұғызынан бузург бо дастони Ұ ичро шудаанд? ³ Магар Ұ ҳамон дуредгар нест, ки модарап Марям, бародаронаш Ёқуб, Юшо, Яхудо ва Шимъұн ҳастанд ва хоҳаронаш ҳам дар байни мо зин-дагі мекунанд?» Пас Ұро рад кардан.

⁴ Исо ба онҳо гуфт: «Пайғамбар беифтихор намеша-вад, магар ин ки дар диёр, байни хешон ва хонадони худ кадр надорад».

⁵ Бинобар ин Исо дар он шаҳр мұғызынан бузурге ни-шон дода натавонист, танҳо ба чанд бемор даст ра-сонда, онхоро шифо дод. ⁶ Ұ аз беймонии онҳо дар ҳайрат буд.

Исо дувоздаҳ вакилашро мефиристанад

Исо ба деҳоти атроф рафта, мардумро таълим ме-дод. ⁷ Вай дувоздаҳ вакилашро ба пешаш даъват кард ва ба онҳо құдрати ба рұххон нопок амр карданро дода, қуфт-қуфт ба ҳар тараф фиристод. ⁸⁻⁹ Ұ ба онҳо фармуд: «Ба ғайр аз асо ҳамрохи худ чизе нагиред: на ҳұрок, на борхалта, на ҳамёни пул ва на либоси иловагай. Танҳо пойағзоли оддій бипүшед. ¹⁰ Ба ҳар қое, ки расидед, то вакти рафтанатон факат дар як хона бимонед ва онро иваз нақунед. ¹¹ Агар дар он қо шуморо қабул нақунанд ва ба суханони шумо гүш нағиҳанд, аз он қо биравед ва chanги он қойро аз пойхони худ биағшонед, то шаҳодати айбдор будани онҳо гардад».

¹² Пас онҳо рафта, эълон мекарданд, ки ҳама бояд тавба карда ба Худованд рұй оваранд. ¹³ Онҳо девхони зиёдеро берун карда, бисёр беморонро бо молидани равған шифо бахшидан.

Марги Яхёи Таъмиддиҳанда

¹⁴ Шоҳ Ҳиродус^{*} аз ин корҳо боҳабар шуд, чунки номи Исо дар ҳама ҷо ўзҳрат меёфт. Баъзеҳо дар бораи Исо мегуфтанд, ки ин Яхёи Таъмиддиҳанда зинда шудааст ва барои ҳамин ҳам чунин қудрати мӯъцизакорӣ дар хаёташ амал мекунад. ¹⁵ Баъзеи дигарон мегуфтанд, ки ин Илёс пайғамбар аст. Қисми дигари одамон мегуфтанд, ки Ӯ яке аз пайғамбарони давраҳои қадим аст.

¹⁶ Аммо вакте Ҳиродус инро шунид, гуфт: «Ин Яхё аст, ки ман сарашро аз танаш чудо карда будам ва ҳоло ӯ аз нав зинда шудааст».

¹⁷⁻¹⁸ Зоро чунин ҳодиса рӯй дода буд: Ҳиродус ба занӣ Ҳиродияро, ки зани бародараш Филиппус буд, гирифт. Барои ҳамин Яхё ба Ҳиродус мегуфт: «Хонадоршавии шумо бо Ҳиродия, ки зани бародаратон аст, раво нест». Аз ин рӯ, Ҳиродус як даста одамонро барои дастгир кардани Яхё фиристод. Онҳо ӯро дастгир карда, баста ба ҳабс андохтанд.

¹⁹ Дар дили Ҳиродия зидди Яхё кина пайдо шуд ва ӯ хост, ки Яхёро бикушад, лекин ин корро карда наметавонист, ²⁰ чунки Ҳиродус аз Яхё метарсид. Вай медонист, ки Яхё марди худотарс ва муқаддас аст, барои ҳамин ҳам ӯро эҳтиёт мекард. Гарчанде суханони Яхё ӯро нороҳат мекарданд, ба ҳар ҳол онҳоро гӯш кардан барояш маъқул буд.

²¹ Рӯзе барои Ҳиродия фурсати муносибе фаро расид: Ҳиродус дар рӯзи таваллуди худ зиёфате ороста, ҳамаи мансабдорон, сарлашкарон ва мардуми бообруи сарзамини Ҷалилро даъват намуд. ²² Вакте ки духтари Ҳиродия ба базм омада раксида, ӯ Ҳиродус ва меҳмононашро мафтун кард. Аз ин рӯ, Ҳиродус ба

* ^{6:14} Шоҳ Ҳиродус – дар ин ҷо Ҳиродус Антипас мебошад, ки ҳокими сарзамини Ҷалил буд.

вай гуфт: «Хар чī аз ман талаб кунī, бароят медиҳам». ²³ Подшох Хиродус қасам хұрда гуфт: «Хар чī ки пурсī медиҳам, то ҳатто нисфи мамлакатамро».

²⁴ Духтар рафта аз модара什 маслихат пурсыд, ки чī талаб кунад. Хиродия қавоб дод: «Сари Яхёи Таъмид-диҳандаро талаб кун».

²⁵ Духтар базудī назди шоҳ омада гуфт: «Мехоҳам, ки худи ҳозир сари Яхёи Таъмиддиҳандаро дар рӯи табақе ба ман ҳадя кунед».

²⁶ Шоҳ хеле ғамгин шуд, вале аз барои қасами хұрдааш ва меҳмононаш ҳохиши дұхтарро рад кардан нахост. ²⁷ Бинобар ин шоҳ даррав ба қаллод фармуд, ки сари Яхёро барояш гирифта биёрад. Қаллод ба ҳабс-хона рафта, сари Яхёро аз танаш чудо карду ²⁸ рӯи табақ гузошта ба дұхтар оварда дод. Дұхтар бошад, онро ба модара什 дод.

²⁹ Ҳангоме ки шогирдони Яхё аз ин хабар ёфтанд, омада, часади үро гирифтанду бурда гүронданد.

Бо панҷ нону ду моҳӣ сер кардани зиёда аз панҷ ҳазор кас

³⁰ Вакилон ба назди Исо баргашта кори кардаашон ва ба мардум чизи таълим додаашонро нақл карданд.

³¹ Азбаски рафтуомади мардум чунон зиёд буд, ки Исо ва вакилонаш ҳатто фурсати ҳұрок хұрдан на доштанд, Исо ба онҳо гуфт: «Танҳо худатон биёед, ки ҷои хилвате биравем ва каме истироҳат қунед». ³² Пас, ба қаик савор шуда, худашон танҳо ба ҷои хилвате рафтанд.

³³ Бисёр одамон рафтани онҳоро диданд ва онҳоро шинохта, аз ҳар қишлоқ пиёда аз пасашон шитофтанду пеш аз онҳо ба он маҳал омада расиданд. ³⁴ Вақте ки Исо ба соҳил фаромад, мардуми зиёдеро дида, ба ҳолашон раҳмаш омад, зеро ки онҳо монанди гүсфандони бе чўпон буданд ва ба онҳо таълим додани чизҳои зиёдеро сар кард.

³⁵ Бегохӣ шогирдон назди Исо омада гуфтанд: «Ин як чои беодам аст, вакт ҳам дер шуд. ³⁶ Мардумро фиристед, ки ба дехоту қишлоқҳои атроф рафта, барои худ ҳӯрдание ҳаранд». ³⁷ Вале Исо гуфт: «Шумо ба онҳо ҳӯрок дихед». Шогирдон пурсиданд: «Ба фикри шумо, мо бояд рафта ба дусад динор^{*} нон ҳарида, ба онҳо дихем?» ³⁸ Исо гуфт: «Рафта бинед, ки шумо чӣ қадар нон доред». Онҳо фаҳмида омада ба Ӯ гуфтанд: «Ҳамагӣ панҷ нону ду моҳӣ ҳаст».

³⁹ Он гоҳ Исо фармуд, ки шогирдонаш мардумро гуруҳ-гуруҳ рӯй сабза шинонанд. ⁴⁰ Одамон бо гурӯҳҳо панҷоҳ ва саднафарӣ нишастанд. ⁴¹ Исо он панҷ нон ва ду моҳиро ба дасташ гирифта, ба осмон нигаристу аз Худо баракат талабид ва нонҳоро пора карда, бо моҳӣ ба шогирдонаш дод, онҳо бошанд, ба мардум тақсим карданд. ⁴² Ҳама то сер шудан ҳӯрданду ⁴³ шогирдон аз нонпора ва моҳиҳои боқимонда боз дувоздаҳ сабадро пур карданд. ⁴⁴ Шумораи мардоне, ки нон ҳӯрданд, панҷ ҳазор нафар буд.

Дар рӯи об роҳ рафтани Исо

⁴⁵ Баъд аз он Исо зуд ба шогирдонаш фармуд, ки ба қаиқ савор шуда, пешопеш ба сӯи Байт-Сайдо раҳсипор шаванд, то худаш мардумро ҷавоб дихад. ⁴⁶ Пас аз ҷавоб додани мардум Исо барои дуо кардан ба қӯҳ ба ромад.

⁴⁷ Шомгоҳон қаиқ ба миёни қӯл расид, Исо бошад, дар соҳил танҳо монда буд. ⁴⁸ Вакте Исо дид, ки шогирдонаш бо азоб зидди боди муҳолиф шино мекунанд, субҳидам рӯ-рӯи об қадамзанон ба тарафи онҳо равона шуд. Вай аз назди онҳо гузашта рафтани Ӯро дида, фикр карданд, ки ин арвоҳ аст ва аз тарс фарёд заданд.

* ^{6:37} *Динор* – дар ин чо тангаи румӣ мебошад, ки арзишаш ба маоши якрӯзai коргар баробар буд.

⁵⁰ Азбаски ҳама Үро дида тарсиданд, Исо фавран ба онҳо гуфт: «Натарсед! Ин Манам. Ором шавед». ⁵¹ Баъд ба қаиқ савор шуд ва ҳамон замон бод аз вазидан монд. Шогирдон бениҳоят ҳайрон монданд, ⁵² чунки аз сабаби якравиашон ҳанӯз ҳодисаи зиёд шудани нонро нафаҳмиданд.

Шифоёфтани беморон

⁵³ Онҳо ба соҳили дигар расида, дар сарзамини Ҷинесор қарор гирифтанд. ⁵⁴ Ҳамин ки онҳо аз қаиқ фаромаданд одамон Исоро шинохтанд. ⁵⁵ Онҳо зуд ба тамоми гирду атроф рафта, беморонро, ҳатто бо чойгахашон бардошта, ба ҳар чое, ки мешуниданд Исо буд, меоварданд. ⁵⁶ Ба ҳар чое, ки Исо мерафт, чи дар дехоту чи дар шаҳрҳо, одамон беморонро сари рохи Үгузошта, илтимос мекарданд, ки ақаллан ба лаби доманаш даст расонанд ва ҳар касе ки даст мерасонд, шифо меёфт.

Поку нопок

7 Рӯзе чанд нафар аз фарисиён ва шариатдонон аз Ерусалим ба назди Исо омаданд. Онҳо гирди Үчамъ омада ² диданд, ки баъзе шогирданаш бо дasti «бетахорат», яъне ношуста ҳӯрок меҳӯранд.

³ Ҳол он ки яхудиён, маҳсусан фирқаи фарисиён, то даме ки дастхояшонро мувофиқи урфу одатҳои ачдодон нашӯянд, ҳаргиз ҳӯрок намеҳӯранд. ⁴ Инчунин хеч чизро аз бозор то нашӯянд намеҳӯранд. Боз бисёр урфу одатҳои дигарро риоя мекарданд, монанди шустани пиёла ва дегу табакҳои биринчӣ.

⁵ Фарисиён ва шариатдонон аз Исо пурсиданд: «Барои чӣ шогирдони Шумо урфу одатҳои ачдодони моро риоя накарда, бо дастҳои бетахорат ҳӯрок меҳӯранд?»

⁶ Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ҳақ буд Ишаъё пайғамбар, вақте оиди шумо, дурӯяҳо пешгӯй карда гуфта буд:

„Худо мегүяд:

«Ин одамон бо суханонашон Маро таъриф мекунанд,

вале дилашон аз Ман дур аст.

⁷ Онҳо Маро бефоида парастиш мекунанд,

чунки қонуны қоидаҳои инсониро «қонуни
Худо» гуфта таълим медиҳанд!».

⁸ Шумо фармудаҳои Худоро як тараф гузошта, ба урфу одатҳои инсонӣ пайравӣ мекунед. ⁹ Шумо барои нигоҳ доштани урфу одатҳои худ шуда мохирона фармудаҳои Худоро беэътибор мемонед.

¹⁰ Масалан, Худо ба воситай Mȳco фармудааст: „Падару модари худро эҳтиром кунед” ва „хар кӣ дар ҳаққи падар ё модараш сухани қабех гӯяд, ҷазояш марг аст”. ¹¹ Шумо бошед, таълим медиҳед, ки агар касе ба падару модараш бо чизе ёрӣ расонда тавонад, вале ёрӣ нарасонда гӯяд, ки ман инро ба Худо мебахшам, ¹² шумо дигар намегузоред, ки вай ба падару модараш ягон кӯмаке кунад. ¹³ Ҳамин тавр шумо суханони Худоро бо урфу одатҳои худ барҳам дода, насл ба насл инро ёд медиҳед ва бисёр корҳои мисли ин мекунед».

¹⁴ Исо мардумро боз наздаш даъват намуда гуфт: «Ҳамаатон Маро гӯш карда, бифаҳмед.

¹⁵⁻¹⁶ Ҳар чизе ки аз берун ба даруни одам медарояд, вайро ҳаром карда наметавонад, аммо он чизе, ки аз даруни одам берун мебарояд, вайро ҳаром мекунад*».

¹⁷ Вакте ки Исо аз назди мардум рафта, ба хона даромад, шогирдонаш аз Ӯ маъни ин масалро пурсиданд. ¹⁸ Вай ба онҳо гуфт: «Наход шумо ҳам инро нафаҳмида бошед? Магар намедонед, ки он чӣ ба даруни одам аз берун медарояд, ўро ҳаром карда наметавонад? ¹⁹ Чунки ҳӯрок ба дили шумо дохил

* ^{7:15-16} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот дохил шудааст: «Пас ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад».

намешавад, балки аз мейдаи шумо гузашта, берун мебарояд» (бо ин суханон Исо эълон кард, ки ҳар гуна хұрок ҳалол аст).

²⁰ Баъд илова кард: «Он чизе, ки аз даруни худи инсон мебарояд, үро ҳаром мекунад. ²¹⁻²² Чунки маҳз аз дохил, аз дили инсон ниятхой бад берун меоянд, ба монанди алоқаи беникоҳ, дуздиву одамкушій ва баҳи-лій, фиребу найранг, бадкориву бадаҳлоқій, ҳасаду тұх-маткуній, мағрурій ва бефаросатій. ²³ Ҳамаи ин бадиҳо аз даруни инсон берун баромада, үро ҳаром меку-нанд».

Имони як зан

²⁴ Аз он чо Исо ба шахри Сур рафт. Ү ба хонае даромад ва нахост, ки касе омаданашро фаҳмад. Вале ин кор ба Ү мұяссар нашуд.

²⁵ Зане, ки духтари хурдсолаш гирифтори рұхи нопок буд, аз омадани Исо зуд бохабар шуда, ба назди Ү омад ва ба пеши пойхояш афтод. ²⁶ Вай зани юноній, зодаи Финикия Сурия буд. Ү илтимос кард, ки Исо девро аз духтараш берун кунад.

²⁷ Исо ба ү гуфт: «Бигзор аввал фарзандон сер шаванд, чунки нони фарзандонро гирифта ба сагон додан нодуруст аст».

²⁸ Вале зан چавоб дод: «Дуруст аст, хочаам, vale сагон ҳам нонпораҳои аз дастархони құдакон афтодаро чида меҳұранд».

²⁹ Он гоҳ Исо ба зан гуфт: «Барои чунин چавобат мегавоній ба хонаат баргардій, ки дев аз духтарат дур шудааст».

³⁰ Зан ба хонааш омада дид, ки дев аз духтараш берун шуда, вай ором хобидааст.

Шифо ёфтани марди кар

³¹ Сипас, Исо аз Сур баромада, бо роҳи Сидун ба тарафи күли Ҷалил ба нохияи Даҳ Шаҳр равона шуд.

³² Дар он чо ба наздаш мардеро оварданд, ки кар буду забонаш мегирифт. Онҳо илтимос карданد, ки Исо бар ү даст гузошта, шифояш диҳад.

³³ Исо үро аз байни мардум ба як тараф бурда, ангуштонашро ба гүши вай гузошт ва туф карда, ангуштонашро ба забони мард расонд. ³⁴ Баъд ба осмон ни-гариста охе кашиду гуфт: «Ифатах!», ки маънояш «Күшода шав!» мебошад. ³⁵ Он мард зуд шифо ёфта, гүшхояш күшода шуданд, забонаш озод гашт ва ү бурро гап зада метавонистагй шуд.

³⁶ Исо ба онҳо гуфт, ки ба касе чизе нагүянд, vale ҳар қадар бештар онҳоро таъкид мекард, онҳо ҳамон қадар зиёдтар овозаҳо паҳн мекарданд. ³⁷ Мардум қо-ил шуда, ба яқдигар мегуфтанд: «Ҳар коре, ки мекунад, хуб аст. Ү ҳатто кархоро шунаво мекунаду забони гунгҳоро мекүшояд».

Сер кардани такрибан чор ҳазор кас

8 Дар яке аз ҳамин рўзҳо боз тўда-тўдаи одамон ба назди Исо чамъ омаданд ва чизи ҳўрдание на-доштанд. Исо шогирдонашро ба наздаш даъват карда гуфт: ² «Ба ин одамон раҳмам меояд, онҳо се рўз боз бо Ман ҳастанд ва ҳеч ҳўрдание надоранд. ³ Агар онҳоро гурусна ба хонахояшон фиристам, дар роҳ аз ҳол мераванд ва байзеи онҳо аз роҳи дур омадаанд».

⁴ Шогирдонаш гуфтанд: «Магар касе метавонад дар ин биёбон ин қадар одамро аз нон сер кунад?»

⁵ Исо пурсид: «Шумо чанд нон доред?» Гуфтанд: «Ҳафтто».

⁶ Ӯ ба мардум фармуд, ки ба рўи замин шинанд. Баъд он ҳафт нонро гирифта, ба Худо шукр гуфт ва онро пора карда, ба шогирдонаш дод, ки тақсим кунанд ва онҳо нонро ба мардум тақсим карданд.

⁷ Онҳо инчунин чанд моҳии майда ҳам доштанд. Исо Худоро барои онҳо шукр гуфта, фармуд, ки он моҳи-ҳо низ байни мардум тақсим шаванд. ⁸ Мардум ҳўрда

сер шуданд ва аз хұроки бокимонда ҳафт сабади калонро пур карданد. ⁹Дар он қариб чор ҳазор нафар буданд ва Исо онхоро ғавоб дод.

¹⁰Баъд якбора Ү бо шогирдонаш ба қаик савор шуда, ба нохияи Далмонуто раҳсипор гашт.

Фарисиён нишона талаб мекунанд

¹¹Сипас чанд нафаре аз фарисиён назди Исо омада, бо Ү баҳсу мунозираро сар карданд ва Үро озмуданй шуда, талаб намуданд, ки ба онхо ягон нишонае аз чониби Худо дихад.

¹²Исо аз дилаш охи вазнине қашида гуфт: «Барои чй ин насл нишонае талаб мекунад? Ба ростй ба шумо мегүям, ба ин насл ягон нишона дода намешавад».

¹³Пас онхоро монда, ба қаик савор шуду ба тарафи дигари күл рафт.

Хамиртуруши фарисиён ва Ҳиродус

¹⁴Шогирдони Исо фаромұш карданд, ки ба қаик бо худ нон бигиранд ва холо факат як нон доштанд.

¹⁵Исо ба онхо гуфт: «Хүшёр бошед! Ҳудро аз хамиртуруши шох Ҳиродусу фарисиён әхтиёт кунед».

¹⁶Шогирдон бо якдигар мұхокима карда мегуфтанд: «Ү аз сабаби нон надоштанамон инро гуфт». ¹⁷Вале Исо аз суханони онхо дарап дошта гуфт: «Чаро мұхокима мекунед, ки нон надоред? Магар то ҳол дарк намекунед ва нафаҳмидед? Ё гарданшах шудаед?

¹⁸Шумо, ки ғашм доред, чаро намебинед? Гүш дореду чаро намешунавед? Оё фаромұш кардед? ¹⁹Ҳангоми панч ҳазор мәрдро бо панч нон сер карданам чанд сабадро аз нонпораҳо пур кардед?» Қавоб доданд: «Дувоздаҳ сабад».

²⁰Гуфт: «Вақте ки бо ҳафт нон чор ҳазор нафарро сер кардам, чанд сабадро аз нонпораҳо пур кардед?» Гуфтанд: «Ҳафт сабад!» ²¹Ба онхо гуфт: «Оё то ҳол на мефаҳмед?»

Шифо ёфтани кўр

²² Вакте ки онҳо ба Байт-Сайдо расиданд, чанд нафаре марди кўреро ба назди Исо оварда, хоҳиш карданд, ки ба вай даст расонда шифо дихад. ²³ Исо дасти он мардро гирифта аз деха берун бурд. Баъд оби даҳонашро ба чашмони мард молида, дастонашро бар ӯ гузошту пурсид: «Ягон чиз мебинӣ?»

²⁴ Мард боло нигариста гуфт: «Мардумро мисли дарахтоне мебинам, ки роҳ мераванд». ²⁵ Исо бори дигар дастонашро ба чашмони он мард гузошт. Ин дафъя мард бо дикқат нигоҳ кард ва чашмонаш шифо ёфтанду ӯ ҳама чизро хуб дид. ²⁶ Исо ӯро ба хонааш фиристода таъкид кард, ки ба деха барнагардад.

Фикри Петрус дар бораи Исо

²⁷ Исо бо шогирдонаш ба дехаҳои атрофи шаҳраки Қайсарияи Филиппус сафарашро давом дод. Дар роҳ аз шогирдонаш пурсид: «Одамон дар бораи кӣ будани Ман чӣ мегӯянд?»

²⁸ Онҳо ҷавоб доданд: «Баъзеҳо мегӯянд, ки Шумо Яхёи Таъмиддиҳанда ҳастед, дигарон, ки Илёс пайғамбаред, қисми дигари одамон мегӯянд, ки Шумо яке аз пайғамбарони гузашта ҳастед».

²⁹ Он гоҳ Исо пурсид: «Шумо чӣ? Шумо Маро кӣ мешуморед?» Петрус гуфт: «Ту Масех, яъне Таъиншуудай Ҳудо ҳастӣ». ³⁰ Исо онҳоро таъкид кард, ки дар ин бора ба касе чизе нагӯянд.

Пешгӯии Исо дар бораи марги худ

³¹ Баъд Исо ба шогирдонаш таълим додани онро саркард, ки Фарзанди Инсон бояд ранҷу азоби зиёде қашад ва пирони қавм, сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон аз Вай рӯ мегардонанд ва ӯ күшта мешавад, вале баъд аз се рӯз аз нав зинда мегардад.

³² Исо ин суханонро күшоду равшан гуфт, vale Петрус Үро ба як сү кашида, ба сарзаниш кардан даромад. ³³ Лекин Исо рўяшро гардонда ба шогирдонаш нигоҳ карду Петрусро сарзаниш намуда гуфт: «Дур шав аз Ман, шайтон! Ту фикри Худоро надорӣ, балки фикри инсонӣ мекунӣ».

³⁴ Баъд Исо шогирдон ва мардумро ба наздаш чамъ карда гуфт: «Ҳар касе аз шумо, ки меҳоҳад пайрави Ман бошад, бояд аз манфиатҳои худ даст кашида, салиби азобу маргашро бардошта барад, он гоҳ Маро пайравӣ кунад. ³⁵ Ҳар кас, ки ҳаёташро нигоҳ доштан меҳоҳад, онро аз даст медиҳад, vale ҳар кас, ки ба хотири Ман ва ин хушхабар аз баҳри ҳаёти худаш метузарад, онро нигоҳ медорад. ³⁶ Ба одам чӣ фоидае дорад, ки тамоми дунёро ба даст овараду чонашро аз даст дихад? ³⁷ Одамизод бар ивази чони худ ҳеч товоне дода наметавонад. ³⁸ Касе, ки дар ин рӯзгори пур аз гуноҳу беимонӣ аз Ман ва суханонам шарм кунад, Фарзанди Инсон низ, ҳангоме ки бо шӯҳрату ҷалоли Падараш, ҳамроҳи фариштаҳои муқаддас меояд, аз ӯ шарм хоҳад кард».

9 Исо ба онҳо боз ин тавр гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, чанд нафароне, ки дар ин ҷо ҳастанд, ҳанӯз дар қайди ҳаёт буданашон бо тамоми қудрат омадани подшоҳии Худоро мебинанд».

Дигаргун шудани Исо

² Пас аз шаш рӯз Исо танҳо Петрус, Ёқуб ва Юханноро ҳамроҳаш гирифта, ба болои кӯҳи баланд баромад. Дар он ҷо рангу рӯи Исо дар пеши назари шогирдонаш дигаргун шуд. ³ Либоси Ӯ дураҳшида, аз барф ҳам сафедтар гашт, то ба дараҷае, ки дар рӯи замин ҳеч кас аз он сафедтар карда наметавонад. ⁴ Он гоҳ барояшон Илёс ва Мӯсо намудор шуданд, ки бо Исо сӯҳбат мекарданд.

⁵Он гох Петрус ба Исо гуфт: «Устод, бароямон хуб аст, ки ин чо бошем. Биёед се хаймае месозем, яке барои Шумо, дигаре ба Мӯсо ва боз ба Илёс». ⁶Петрус намедонист, ки чӣ гӯяд, чунки ҳамаи онҳо саҳт тарсида буданд. ⁷Баъд абре пайдо шуда, онҳоро бо сояаш фаро гирифт ва овозе аз он шунида шуд: «Ин Писари азизи Ман аст, суханони Ӯро гӯш кунед». ⁸Ногаҳон онҳо ба атроф назар андохта, ғайр аз Исо касеро надиданд.

⁹Вақте ки аз кӯҳ мефаромаданд, Исо онҳоро таъкид кард, ки то аз нав зинда шудани Фарзанди Инсон аз он чӣ диданд, ба касе чизе нагӯянд. ¹⁰Барои ҳамин онҳо ба касе дар ин бобат даҳон намекушоданд, агарчи дар байни худ маънои ибораи «аз нав зинда шудан»-ро муҳокима мекарданд.

¹¹Шогирдон аз Исо пурсиданд: «Чаро шариатдонон мегӯянд, ки пеш аз Масеҳ бояд Илёс биёяд?»

¹²Исо ҷавоб дод: «Дуруст, аввал Илёс омада, ҳама ҷизро барқарор мекунад. Вале Фарзанди Инсон, ҷунон ки дар борааш навишта шудааст, азоб қашида, ҳору зор мегардад. ¹³Аммо дар бораи Илёс мегӯям, ки ў омада буд ва айнан ҳамон тавре, ки дар бораи ў навшта шуда буд, дар ҳаққи ў ҳар чӣ ки хостанд, карданд».

Аз рӯҳи нопок шифо ёфтани писарбача

¹⁴Вақте ки онҳо ба назди шогирдони дигар омаданд, диданд, ки мардуми зиёде дар гирди онҳо ҷамъ шудаанд ва ҷанд нафар аз шариатдонон бо онҳо баҳсу мунозира доранд. ¹⁵Ҳамин ки мардум Исоро диданд, ҳеле ҳайрон шуда, давон-давон ба истиқболаш рафтанд.

¹⁶Исо пурсид: «Дар бораи чӣ бо онҳо баҳс мекунед?» ¹⁷Марде аз байни мардум ҷавоб дод: «Устод, писарамро назди Шумо овардам. Ӯ гап зада наметавонад, зеро гирифтори рӯҳи нопок аст. ¹⁸Ҳар гоҳ ки

рұхи нопок писарамро бигирад, ұро бар замин меза-
над ва даҳонаш кафқ мекунад, дандонҳояш ба яқди-
гар мечаспанд ва баданаш мисли чұб караҳт мешавад.
Аз шогирдони Шумо хоҳиши кардам, ки рұхи нопокро
аз ұ берун кунанд, vale онҳо натавонистанд».

¹⁹ Исо гуфт: «Эй насли беймөн! То кай ҳамрохи шу-
мо бошам ва то кай хамаи шуморо токат кунам? Пи-
сарро пеши Ман биёред».

²⁰ Пас ұро оварданد ва ҳамин ки рұх Исоро дид, пи-
сарро саҳт ларзонд. Бача ба рўи замин ғалтида ғел ме-
зад ва аз даҳонаш кафқ мебаромад. ²¹ Исо аз падари ұ
пурсид: «Ұ кай боз ба ин дард гирифттор аст?» Җавоб
дод: «Аз бачагиаш. ²² Рұхи нопок борхо ұро ба обу
оташ андохта, меҳост нобудаш кунад. Ба мо раҳм ку-
нед ва агар илочашро ёбед ба мо мадад кунед».

²³ Исо ба мард гуфт: «Чи? „Агар илочашро ёбам”?
Ба касе, ки имон дорад, хама чиз имконпазир аст». ²⁴ Падари бача дархол нидо кард: «Бале, имон дорам,
вале ёрій дихед, ки имонам қавитар гардад».

²⁵ Вақте Исо дид, ки мардуми зиёд давон омада
чамъ мешаванд, бо сарзаниш ба рұхи нопок амр
кард: «Эй рұхи карииву гунгі! Ба ту мегүям, аз ин ба-
ча берун баро ва дигар ба ұ надаро!» ²⁶ Рұхи нопок
наърае зада, бори дигар бачаро саҳт ларзонда, аз ұ
берун шуд. Ранги бача монанди мурда шуд, барои
ҳамин бисёрихो «Вай мурдааст» гуфтанд. ²⁷ Вале Исо
дасти ұро гирифта, аз қояш хезонд ва бача ба поящ
истод.

²⁸ Баъдтар, вақте ки Исо ба хона даромад шогирдон
дар танхой аз Ұ пурсиданд: «Чаро мо рұхи нопокро
берун карда натавонистем?»

²⁹ Исо гуфт: «Ин зот танхо бо дуо* берун карда мешавад».

* 9:29 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот «бо дуо ва рұза»
омадааст.

Исо бори дигар дар бораи маргаши нақл мекунад

³⁰ Исо ҳамрохи шогирдонаш он чоро монда, аз Җалил гузашта рафт. Вай намехост, ки касе аз ин бохабар шавад, ³¹ чунки Ұ шогирдонашро таълим дода мегүфт: «Фарзанди Инсон ба дасти одамон супорида мешавад ва онҳо Ұро мекушанд, vale байд аз се рұз Вай аз нав зинда мешавад».

³² Vale онҳо маъни суҳанони Ұро нафаҳмиданду аз пурсидан тарсиданд.

Кі аз ҳама бузургтар аст?

³³ Онҳо ба шахри Кафарнаұм расида, ба хонае даромаданд ва Исо аз шогирдонаш пурсид: «Дар рох бо якдигар дар бораи чі баҳс мекардед?» ³⁴ Онҳо хомүш буданд, зеро дар рох баҳс мекарданд, ки кій аз ҳама бузургтар аст. ³⁵ Пас, Исо нишаству дувоздаш шогирдро ғамъ карда гүфт: «Хар кій дар сафи пеш шудан хоҳад, бояд аз ҳама ақиб ва дар хизмати ҳама бошад».

³⁶ Байд күдакеро гирифта дар байни онҳо гузошт. Сипас, ұро ба бағал гирифта, ба шогирдонаш гүфт: ³⁷ «Хар касе ки чунин күдакро ба хотири Ман қабул мекунад, дар асл Маро қабул мекунад. Хар касе, ки Маро қабул мекунад, на Маро, балки фиристандай Маро қабул мекунад».

Касе, ки бар зидди мо нест, тарафдори мост

³⁸ Сипас Юханно ба Исо гүфт: «Устод, мәрдеро дидем, ки аз номи Шумо девхоро берун мекард, vale аз-баски ұбо мебуд, күшиш кардем, ки ұро аз ин кор боздорем».

³⁹ Аммо Исо гүфт: «Ұро аз ин кор бознадоред! Хар касе, ки аз номи Ман мұғызыза мекунад, наметавонад байд аз фурсате дар бораи Ман сухани баде бигүяд.

⁴⁰ Зеро касе ки бар зидди мо нест, тарафдори мост.

⁴¹ Ба ростій ба шумо мегүям, агар касе ба шумо факат

ба хотири он, ки шогирди Масех ҳастед, ақаллан як пиёла об дихад, ҳаргиз бе мукофот нахоҳад монд».

Он чизе, ки моро гирифтори гуноҳ мекунад

⁴² «Вале агар шахсе сабабгори он гардад, ки яке аз ин пайравони хурди Ман гумроҳ шавад, беҳтар аст, ки ба гардани он шахс санги осиёбро баста, ба баҳр партоянд.

⁴³⁻⁴⁴ Агар дастат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зеро бароят беҳтар аст, ки бе як даст буда, сохиби ҳаёт шавӣ, аз он ки ду даст дошта бошию ба оташи дӯзах афтӣ*.

⁴⁵⁻⁴⁶ Агар поят туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зеро бароят беҳтар аст, ки бе як по буда, сохиби ҳаёт шавӣ, аз он ки ду по дошта бошию ба дӯзах партофта шавӣ*.

⁴⁷ Агар чашмат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро канда парто, зеро бароят беҳтар аст, ки як чашм дошта бошию ба подшохии Худо дароӣ, аз он ки ду чашм дошта бошиву ба дӯзах партофта шавӣ, ⁴⁸ „ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеч гоҳ ҳомӯш намегардад”.

⁴⁹ Чун ҳар кас бо оташ намакин мешавад **. ⁵⁰ Намак чизи хуб аст, vale агар сифаташро гум кунад, бо чӣ онро намакин карда метавонед? Пас шумо низ дар ҳуд намак дошта бошед ва бо якдигар дар сулҳу салоҳ зиндагӣ қунед».

* 9:43-44 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот дохил шудааст: «ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеч гоҳ ҳомӯш намегардад» (ниг. ояти 48).

** 9:45-46 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот дохил шудааст: «ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеч гоҳ ҳомӯш намегардад» (ниг. ояти 48).

*** 9:49 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот дохил шудааст: «ва ҳар курбонӣ бо намак намакин карда мешавад».

Таълими Исо дар бораи талок

10 Исо он чоро монда, ба тарафи сарзамини Яхудия ва қисми шарқии дарёи Урдун рафт. Боз мардуми зиёде дар он ҷо ҷамъ омаданд ва ӯ низ аз рӯи одат ба таълими онҳо шурӯй кард.

² Он гоҳ ҷанд нафар фарисиён омада, ӯро озмуданӣ шуда, савол доданд: «Оё аз рӯи шариат мумкин аст, ки мард аз занаш чудо шавад?»

³ Исо ҳам аз онҳо пурсид: «Мӯсо дар ин бора ҷӣ фармудааст?» ⁴ Ҷавоб доданд: «Мӯсо иҷозат додааст, ки мард талокномае навишта, аз занаш чудо шавад».

⁵ Исо бошад, ба онҳо гуфт: «Мӯсо аз сабаби гарданшакии шумо бароятон ҷунин иҷозатро навишта буд.

⁶ Вале аз ибтидои оғариниши ин дунё Худо „онҳоро мард ва зан оғаридааст”.

⁷⁻⁸ „Бинобар ин мард аз падару модараш чудо шуда, бо ҳамсараваш мепайвандад, то ки на ду нафар, балки як тан шаванд”. Акнун онҳо на ду тан, балки якто ҳастанд. ⁹ Пас, он чиро ки Худо бо ҳам пайвастааст, инсон набояд чудо кунад».

¹⁰ Вақте ки онҳо ба хона баргаштанд, шогирдонаш дар ин бора аз Исо пурсиданд. ¹¹ Исо ба онҳо гуфт: «Ҳар марде, ки аз занаш чудо шуда, зани дигар мегирад, нисбат ба ҳамсари аввалиаш гунаҳкор дар алоқаи беникоҳ ҳисоб мешавад. ¹² Ҳамчунин агар зан аз шавҳараш чудо шуда, ба марди дигар ба шавҳар барояд, гунаҳкор дар алоқаи беникоҳ ҳисоб мешавад».

Исо қӯдаконро баракат медиҳад

¹³ Рӯзе одамон фарзандонашонро назди Исо оварданд, то ки ӯ ба онҳо даст гузошта, баракат диҳад. Вале шогирдон онҳоро сарзаниш карданд.

¹⁴ Исо рафтори шогирдонашро диду ба ғазаб омада гуфт: «Монед, ки қӯдакон назди Ман оянд ва пеши роҳи онҳоро нагиред, зеро Худо дар ҳаёти онҳое подшоҳӣ

мекунад, ки мисли ин күдакон ҳастанд. ¹⁵ Ба ростī ба шумо мегүям, ҳар касе, ки подшохии Худоро монанди күдак қабул нақунад, хеч гоҳ ба ин подшохī дохил на-мешавад».

¹⁶ Баъд күдаконро ба оғүш гирифт ва ба болои сара-шон даст гузашта, онҳоро баракат дод.

Марди сарватманд

¹⁷ Вақте ки Исо ба роҳ баромад, марде ба наздаш да-вида омада дар пешаш ба зону афтод ва пурси: «Эй устоди нек! Чӣ кор бояд бикунам, ки ҳаёти абадӣ на-сибам гардад?»

¹⁸ Исо гуфт: «Чаро Маро нек мегӣ? Ғайр аз Худо каси нек нест. ¹⁹Худат фармоиши Худоро медонӣ: одамкушӣ накун, алоқаи беникоҳ накун, дуздӣ накун, шаҳодати бардуруғ надех, касеро фиреб надех ва па-дару модаратро хурмату эҳтиром намо».

²⁰ Мард ҷавоб дод: «Эй устод! Ҳамаи ин фармоиш-ҳоро аз хурдсолиам риоя кардаам».

²¹ Исо ба ў бо нигоҳи гарму пурмехр гуфт: «Ба ту фақат як чиз намерасад: бирав, ҳар чӣ, ки дорӣ, би-фурӯш ва пулашро ба бечорагон тақсим бикун, он гоҳ соҳиби ганчинаи осмонӣ мегардӣ. Баъд омада, Маро пайравӣ намо».

²² Вале он мард, ки бойигарии зиёде дошт, аз шуни-дани чунин суханон рӯҳафтода шуду ғамгин ба хона-аш баргашт.

²³ Исо ба гирду атроф нигоҳ карда, ба шогирдонаш гуфт: «Ба подшохии Худо дохил шудани одамони бой чӣ душвор аст». ²⁴ Шогирдон аз суханони Исо ба хай-рат афтоданд. Пас Исо такрор карда гуфт: «Эй фарзан-донам! Ба подшохии Худо дохил шудан чӣ душвор аст. ²⁵ Аз сӯроҳи сӯзан гузаштани шутур осонтар аз он, ки шахси сарватманд ба подшохии Худо дохил шавад».

²⁶ Шогирдон беш аз пеш дар хайрат монда, ба яқди-гар мегуфтанд: «Пас кӣ начот ёфта метавонад?» ²⁷ Исо

ба шогирдонаш нигоҳ карда гуфт: «Ба инсон ин корпо кардан ғайриимкон аст, vale на ба Худо; бо Худо аз ӯхдаи ҳар кор баромадан мумкин аст».

²⁸Он вақт Петрус ба Исо гуфт: «Ана, мо аз баҳри ҳама чиз баромада, Шуморо пайравӣ кардем». ²⁹Исо ҷавоб дод: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, агар касе ба хотири Ман ва ин хушҳабар аз баҳри хона, бародарон ё ҳоҳарон, падар ё модар, фарзандон ё заминҳояш гузашта бошад, ³⁰ҳоло дар вақти ҳозира сад баробар зиёдтар ҳонаҳо, бародарону ҳоҳарон, модарону фарзандон, заминҳо ва баробари ҳамаи ин азобҳо низ пайдо мекунад ва дар оянда ҳаёти абадӣ низ насибаш мегардад.

³¹Лекин бисёри онҳое, ки ҳоло дар сафи пеш ҳастанд, дар сафи ақиб мешаванд ва онҳое, ки дар сафи ақиб ҳастанд, дар сафи пеш мешаванд».

Исо бори сеюм дар бораи марги худ нақл мекунад

³²Онҳо ба сӯи Ерусалим раҳсипор шуданд. Исо пешопеш мерафт. Шогирдони дарҳайратмонда ва одамон бо тарс аз паси Ӯ қадам мезаданд. Исо дувоздаҳ шогирдашро ба як тарафе бурда, бори дигар гуфт, ки дар Ерусалим Ӯро чӣ сарнавиште интизор аст. ³³Ӯ гуфт: «Мо ба Ерусалим рафта истодаем, ки дар он ҷо Фарзанди Инсон ба дасти сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон фурӯҳта мешавад. Онҳо Ӯро ба марг маҳкум мекунанду баъд ба дasti беимонон месупоранд. ³⁴Беимонон бошанд, Ӯро масхара карда, ба Вай туф мекунанд ва латту кӯб карда ба катл мерасонанд, vale Ӯ пас аз се рӯз аз нав зинда мешавад».

Хоҳиши Ёкуб ва Юҳанно

³⁵Ёкубу Юҳанни писарони Забдой пеши Исо омада гуфтанд: «Устод, мо меҳоҳем, ки хоҳишамонро бароямон ичро кунед».

³⁶Исо пурсид: «Чӣ хоҳиш доред? Бароятон чӣ кор кунам?» ³⁷Гуфтанд: «Вақте ки Шумо бо шӯҳрату ҷа-

лол подшохъӣ мекунед, ичозат дихед, яке аз дасти рост ва дигаре аз дасти чапатон бишинем».

³⁸ Исо ҷавоб дод: «Шумо намефаҳмед, ки чиро талаб карда истодаед. Магар аз он қосае, ки Ман бояд бинӯшам, нӯшида метавонед ва магар бо он азоби марговаре, ки Ман таъмид мегирам, шумо ҳам таъмид гирифта метавонед?»

³⁹ Ҷавоб доданд: «Бале, метавонем». Аммо Исо ба онҳо гуфт: «Ҳӯш, аз қосаи Ман ҳоҳед нӯшид ва бо азобе, ки Ман таъмид мегирам, шумо ҳам таъмид ҳоҳед гирифт. ⁴⁰ Аммо ба интихоб кардан қасоне, ки аз дасти ҷапу рости Ман мешинаанд, Ман ҳак надорам. Ба ин ҷойҳо қасоне мешинаанд, ки Ҳудо онҳоро пешақӣ таъян кардааст».

⁴¹ Даҳ шогирди дигар инро шунида, ба Ёкубу Юханно саҳт қаҳрашон омад. ⁴² Пас, Исо ҳамаи онҳоро гирд оварда гуфт: «Шумо хуб медонед, ки подшоҳон ва бузургони ҳалқҳо ба мардуми худ зӯроварӣ мекунанд ва ҳукмашонро ба онҳо мегузаронанд. ⁴³ Лекин дар байнини шумо набояд ин тавр бошад. Баръакс, ҳар кас ки дар байнини шумо бузург будан меҳоҳад, бояд хизматгори шумо бошад ⁴⁴ ва ҳар касе, ки меҳоҳад дар сафи пеш истад, бояд ғуломи ҳама бошад.

⁴⁵ Ҳатто Фарзанди Инсон барои он наомадааст, ки касе ба Ӯ хизмат кунад, балки омад, то ки ба дигарон хизмат кунад ва барои нархи начоти бисёр одамонро супоридан ҷонашро фидо кунад».

Шифо ёфтани нобино

⁴⁶ Баъд онҳо ба Ерихӯ омада расиданд. Вакте ки Исо бо шогирдонаш ва мардуми зиёде аз ин шаҳр берун мерафтанд, дар канори роҳ Бартимай ном нобиное, ки писари Тимай буд, нишаста садака мепурсид.

⁴⁷ Чун Бартимай шунид, ки Исои Носирӣ аз он роҳ мегузараад, фарёд зада гуфт: «Эй Исои насли Довуд, ба ман раҳм кунед!» ⁴⁸ Бисёриҳо ӯро сарзаниш карда

гүфтанд, ки хомӯш шавад. Вале ӯ овозашро боз хам баландтар карда фарёд мезад: «Эй Насли Довуд, ба ман раҳм кунед!»

⁴⁹ Исо аз роҳаш бозистода гүфт: «Ба вай бигӯед, ки ин чо биёд». Мардум нобиноро ҷеф зада гүфтанд: «Аз ҷоят хез, натарс, зеро Ӯ туро ба наздаш ҷеф мезанад».

⁵⁰ Бартимай чомаашро кашида, аз ҷояш парида хест ва назди Исо омад. ⁵¹ Исо аз вай пурсид: «Ту чӣ меҳоҳӣ? Бароят чӣ кор кунам?» Нобино гүфт: «Устод, меҳоҳам бино шавам». ⁵² Исо ба ӯ гүфт: «Бирав, имонат туро шифо дод». Он мард ҳамон лаҳза бино шуд ва аз паси Исо рафт.

Ба Ерусалим омадани Исо

11 Баъд Исо ва шогирдонаш ба наздикии Ерусалим, ба деҳаҳои Байт-Фочӣ ва Байт-Ҳинӣ, ки дар доманаи теппаи Зайтун ҷойгир шудаанд, рафта расиданд. Ӯ ду шогирдашро пешопеши худ фиристода, ²ба онҳо гүфт: «Ба қишлоқи дар пешистода равед. Ҳамин ки ба он чо мерасед, ҳаркуrrаи бастаero ме-бинед, ки ҳанӯз ба он касе савор нашудааст. Бандашро кушода, онро ба ин чо биёред. ³Агар касе бипурсад, ки ҷаро ин корро мекунед, бигӯед, ки вай ба Ҳудованд даркор шуд ва Ӯ ба зудӣ онро ба ҷояш бар-мегардонад».

⁴ Он ду шогирд рафта, ҳаркуrrаero, ки дар канори кӯча, дар назди дарвозае баста шуда буд, ёфтанд. Вакте банди онро мекушоданд ⁵баъзе аз одамони он чо истода пурсиданд: «Чӣ кор карда истодаед? Ҷаро банди ҳаркуrrаро мекушоед?» ⁶Шогирдон суханони Исо-ро такрор карданд ва одамон ба онҳо иҷозат доданд.

⁷ Пас онҳо ҳаркуrrаро ба назди Исо оварда, ҷомаҳо-яшонро ба болои ҳаркуrrа партофтанд ва Исо ба он савор шуд. ⁸Бисёр одамон ҷомаҳои худро сари роҳи Ӯ по-йандоз мекарданд, дигарон бошанд, навдаҳои сербарги аз саҳро буридаашонро пеши роҳи Ӯ мегузоштанд.

⁹ Мардуме, ки аз пешу қафои Ӯ мерафтанд, фарёд мезаданд:

«Шаъну шараф ба Худо!

Баракат ёбад касе, ки аз номи Худованд меояд!

¹⁰ Муборак бошад подшоҳии ачдоди мо Довуд,

ки наздик омада истодааст!

Шаъну шараф ба Худо дар осмон!»

¹¹ Ҳамин тавр, Исо ба Ерусалим омада, ба Ҳонаи Худо рафт ва ҳама чизро аз назар гузаронд. Азбаски бевакт шуда буд, бо дувоздаҳ шогирди худ ба Байт-Ҳинӣ равона шуд.

Исо дарахти анчирро лаънат мекунад

¹² Рӯзи дигар, вақте ки онҳо аз Байт-Ҳинӣ мерафтанд, Исо гурусна монд. ¹³ Каме дуртар дарахти сербарги анчирро дид, ба сӯяш рафт. Ӯ меҳост анчире пайдо кунад, vale ба он наздик омада дид, ки дар шоҳаҳояш ғайр аз барг чизи дигаре набуд, чунки ҳанӯз вақти анцир набуд. ¹⁴ Сипас, Исо дарахти анчирро лаънат карда гуфт: «Аз ин пас касе ҳаргиз аз ту дигар мева нахӯрад». Ва шогирдонаш инро шуниданд.

Исо Ҳонаи Худоро тоза мекунад

¹⁵ Ҳангоме ки ба Ерусалим даромаданд, Исо ба Ҳонаи Худо рафт ва онҳоеро, ки дар он ҷо машғули ҳариду фурӯш буданд, берун ронда, мизҳои пуливазкунандагон ва курсиҳои қабӯтарфурӯшонро чаппа кард. ¹⁶ Вай нагузошт, ки касе чизеро барои савдо аз сахни Ҳонаи Худо гузаронад.

¹⁷ Сипас мардумро таълим дода гуфт: «Оё навишта нашудааст, ки „ҳонаи Ман ҷои дуогӯй барои тамоми ҳалқҳо номида мешавад“? Шумо бошед, онро ба лони дуздон табдил додаед».

¹⁸ Чун шариатдонон ва сардорони рӯҳонӣ ин суханонро шуниданд, роҳи чӣ тавр ба қатл расондани Исоро чустучӯй карданд. Онҳо аз Исо тарсиданд, зоро

тамоми мардум аз таълимоти Ӯ дар ҳайрат монда бу-даннд.

¹⁹Худи ҳамон бегоҳ Исо бо шогирдонаш аз шаҳр бе-рун рафт.

Дарахти хушкидаи анцир

²⁰Сахарии рӯзи дигар онҳо дар роҳ ҳамон дарахти анцирро диданд, ки аз решааш хушк шудааст. ²¹Пет-рус ҳодисаи рӯзи гузаштаро ба ёд оварда гуфт: «Устод, нигоҳ кунед! Дарахти анцир, ки онро лаънат кардед, хушк шудааст!»

²²Исо дар ҷавоб гуфт: «Ба Худо имон дошта бошед. ²³Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки агар касе ба ин кӯҳ фармон дода гӯяд: „Бархезу ба баҳр биафт“ ва дар дилаш шубҳае надошта бошад, балки бовар кунад, ки он чӣ мегӯяд, ҳамон тавр мешавад, он гоҳ ҳамон чиз ба-рояш рӯй медиҳад. ²⁴Барои ҳамин ҳам ба шумо мегӯ-ям, ҳар чӣ дар дуо талаб мекунед, бовар кунед, ки ал-лакай онро гирифтаед ва он аз они шумо мешавад. ²⁵⁻²⁶Вале ҳангоми дуо кардан, агар аз касе хафагие дошта бошед, ўро бубахшед, то ки Падари осмонӣ низ гуноҳҳоятонро ба шумо бахшида тавонад». *

Саволучавоб дар бораи ҳуқуқи Исо

²⁷Онҳо боз ба Ерусалим омаданд. Вақте ки Исо дар саҳни Ҳонаи Худо рафтую мекард, сардорони рӯҳонӣ, шариатдонон ва пирони қавм назди Ӯ омада ²⁸пурсиданд: «Ту бо қадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунӣ? Ин ҳу-куқро ба Ту кӣ додааст?»

²⁹Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман ба шумо саволе меди-ҳам. Агар ҷавоб дихед, Ман ҳам ба шумо мегӯям, ки бо қадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунам. ³⁰Ба Ман

* ^{11:25-26}Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «Аммо агар шумо дигаронро набахшед, Падари осмонӣ низ гу-ноҳҳои шуморо намебахшад».

бигүед, ки хукуки таъмиддиҳиро ба Яхё Худо ё инсон дода буд?»

³¹ Онҳо ба яқдигар гуфтанд: «Агар бигүем, ки Худо дода буд, Ӯ мегүяд: „Пас чаро ба ӯ бовар накардед?”

³² Агар бигүем: „Инсон”...», (онҳо аз мардум метарсиданд, зеро ҳамаи мардум имон доштанд, ки Яхё пайғамбари Худост).

³³ Оқибат, онҳо ба Исо «намедонем» гуфта ҷавоб доанд. Исо низ ба онҳо гуфт: «Пас, Ман ҳам ба шумо намегўям, ки бо қадом хукуқ ин корҳоро мекунам».

Масал дар бораи иҷоракорони берашм

12 Баъд Исо ба мардум бо масалҳо гап заданро сар кард: «Марде токзоре бунёд карда, атрофи онро девор гирифт. Барои фишурдани ангур ҳавзчае тайёр карда, дидбонгоҳе соҳт ва токзорро ба дехқонон ичора дода ба сафар баромад.

² Дар мавсими ҳосилғундорӣ соҳиби токзор хизматгорашро назди иҷоракорон фиристод, то ки ҳаққашро аз ҳосили боғ бигирад. ³ Вале онҳо он хизматторро гирифта заданду бо дасти холӣ баргардонданд. ⁴ Соҳиби токзор хизматтори дигареро фиристод, вале онҳо ба сари вай зада, бо ӯ беномусона рафтор карданд. ⁵ Баъд боз хизматтори дигареро фиристод, лекин ӯро куштанд. Бисёр хизматторони дигареро ҳам, ки мефиристод, ё мезаданд, ё мекуштанд.

⁶ Ҳамин тавр, дар хонаи соҳиби токзор ба ғайр аз писари азизаш каси дигаре намонд. Оқибат, „писарамро ҳатман иззату эҳтиром мекунанд” гуфта, писарашро фиристод. ⁷ Вале иҷоракорон ба яқдигар гуфтанд: „Вай меросхӯр аст! Биёед, ӯро мекушем ва токзор аз они мо мешавад!”. ⁸ Сипас, ӯро дастгир карда куштанд ва часадашро берун аз токзор партофтанд.

⁹ Акнун соҳиби токзор чӣ кор мекунад? Мераваду он иҷоракоронро мекушад ва токзорро ба дигарон медиҳад.

¹⁰ Оё шумо дар навиштачот нахондаед:
„Он сангеро, ки бинокорон нодаркор ҳисоб
карда, як сў партофтанд,
санги асосии таҳкурсии бино гардид.
¹¹ Ин кори Худованд аст
ва ба назарамон ачиб менамояд”».

¹² Азбаски роҳбарони халқ фахмиданд, ки Исо бо ин
масал онҳоро мисол овардааст, хостанд Ӯро дастгир
кунанд, vale аз мардум метарсиданд, бинобар ин Ӯро
ба ҳоли худ гузошта рафтанд.

Савол дар бораи супоридани андозу хироҷ

¹³ Дертар чанд нафар аз фарисиён ва ҳиродиён ба
назди Исо фиристода шуданд, то ки Ӯро бо сухан ба
дом афтонанд. ¹⁴ Онҳо омада гуфтанд: «Устод, мо ме-
донем, ки Шумо ростқавл ҳастед ва хушомадгӯи мар-
дум нестед, чунки ба мавқею дараҷаи онҳо эътибор
намедихед, балки роҳҳои Худоро аз рӯи ҳақиқат таъ-
лим медиҳед. Ҳоло бигӯед, оё раво аст, ки мо ба им-
ператори Рум андозу хироҷ супорем ё не? ¹⁵ Мо бояд
онро супорем ё не?» Исо аз дурӯягии онҳо боҳабар
буда чунин гуфт: «Чаро меҳоҳед Маро ба дом афто-
нед? Ба Ман динореро биёред, ки бубинам».

¹⁶ Вакте динорро ба Ӯ доданд, пурсиid: «Дар рӯи ин
акс ва номи киро мебинед?» Онҳо ҷавоб доданд:
«Императорро».

¹⁷ Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Он чи аз они император
аст, ба император бидихед ва он чи аз они Худост, ба
Худо». Онҳо аз ҷавоби Исо дар ҳайрат монданд.

Савол дар бораи аз нав зиндашавӣ

¹⁸ Баъд баъзе аз саддукиён (онҳо аз нав зиндашавиро
инкор мекарданд) ба назди Исо омада пурсиidанд:
¹⁹ «Устод, Мӯсо дар шариат ба мо чунин навиштааст,
ки агар бародари касе фарзанд наёftа бимирад, бигзор
вай зани ӯро ба никоҳи худ дарорад ва фарзандони ба

дунё омадаро ҳамчун насли бародари мархумаш бидонад. ²⁰Инак, ҳафт бародар буданд. Бародари калонӣ зан гирифт ва бефарзанд мурд. ²¹Баъд бародари дуюм ҳамсари ӯро ба занӣ гирифта, ӯ ҳам бефарзанд мурд. Бо бародари сеюм ҳам ҳамин тавр рӯй дод. ²²Бо ҳамин сурат ҳамаи ҳафт бародарон бефарзанд вафот карданд. Баъд аз ҳама он зан ҳам аз дунё гузашт. ²³Пас, рӯзе, ки мурдаҳо аз нав зинда мешаванд, вай зани қадоме аз онҳо мешавад? Охир ҳамаи ҳафт бародарон ӯро ба занӣ гирифта буданд!»

²⁴Исо ҷавоб дод: «Хатои шумо дар он аст, ки на мазмуни навиштаҷотро медонеду на қудрати Ҳудоро. ²⁵Вақте ки мурдаҳо зинда мешаванд, дигар на зан меғиранд ва на шавҳар мекунанд, балки мисли фариштаҳои осмон мегарданд. ²⁶Вале дар бораи зинда шудани мурдаҳо магар аз китоби Мӯсо дар бораи ҳодиса бо бутта наҳондаед, ки чӣ тавр Ҳудо ба Мӯсо гуфтааст: „Ман Ҳудои Иброҳим, Ҳудои Исҳоқ ва Ҳудои Ёқуб ҳастам”. ²⁷Ӯ на Ҳудои мурдагон, балки Ҳудои зиндагон аст. Шумо ҳатои калон мекунед».

Муҳимтарин қонуни Ҳудо

²⁸Яке аз шариатдонон ба назди онҳо омада баҳсу мунозираашонро шунид. Вақте ӯ дид, ки Исо ба онҳо чӣ ҷавоби хубе дод, пурсид: «Аз тамоми фармоишҳои Ҳудо қадомаш аз ҳама муҳимтар аст?»

²⁹Исо ҷавоб дод: «Аввалин фармоиши муҳим ин аст: „Эй қавми Исроил, гӯш кунед! Ҳудованд Ҳудои мо Ҳудованди яккаву ягона аст. ³⁰Ҳудованд Ҳудои худро бо тамоми дилу ҷонатон, бо тамоми ақлу ҳушатон ва бо тамоми қуввати худ дӯст бидоред”. ³¹Дуюмаш ҷунин мебошад: „Ҳар шахсеро, ки наздики шумост, мисли худ дӯст бидоред”. Ҳеч фармоише аз ҳардую ин бузургтаре нест».

³²Шариатдон гуфт: «Устод, ҳақ ба ҷониби Шумост. Шумо бисёр хуб гуфтед, ки факат як Ҳудо вучуд

дорад ва ғайр аз Ү Худои дигаре нест. ³³Инчунин, Худоро аз таҳти дил, бо тамоми аклу хуш ва қуввати худ дўст доштан ва шахси наздики худ бударо ҳам мисли худ дўст доштан муҳимтар аз қурбон кардани чонвар ва дигар намудҳои қурбонӣ мебошад».

³⁴Исо дид, ки шариатдон оқилона сухан меронад, бинобар ин ба ў гуфт: «Шумо ба подшохии Худо наздик ҳастед». Пас аз он дигар ҳеч кас чуръат накард, ки ба Исо саволе дихад.

Масех аз қадом насл аст?

³⁵Вақте Исо дар Хонаи Худо ба мардум таълим мепод, аз онҳо пурсид: «Барои чӣ шариатдонон мегӯянд, ки Масех, яъне Таъиншудаи Худо аз насли Довуд аст? ³⁶Дар ҳоле ки худи Довуд бо таъсири Рӯхи Муқаддас чунин гуфта буд:

„Худованд ба Худованди ман фармуд:

«То вақте ки душманонатро зери поят нагузорам,
аз дasti ростам бишин»».

³⁷Худи Довуд Таъиншудаи Худоро „Худованд” номид, пас чӣ тавр Вай аз насли Довуд шуда метавонад?»

Мардуми зиёде суханони Ӯро бо хушнудӣ гӯш мекарданд.

³⁸Сипас Исо онҳоро таълим дода гуфт: «Аз шариатдонон эҳтиёт бошед. Ба онҳо маъқул аст, ки либосҳои қимат пӯшида гарданд ва мардум дар бозорҳо ба онҳо салом диханд. ³⁹Онҳо дўст медоранд, ки дар чойҳои бехтарини ибодатхонаҳо бишинанд ва дар тӯю зиёфатҳо бологузар бошанд. ⁴⁰Онҳо намоишкорона дуру дароз дуо меҳонанд, вале дар асл молу мулки бевазанонро ҳӯрда ғорат мекунанд! Онҳо ҷазои саҳттар мебинанд».

Хайрияни бевазани бечора

⁴¹Баъд Исо рӯ ба рӯи сандуқи хайрия нишаста, ба сандуқ пул андохтани мардумро тамошо мекард.

Баъзехо, ки бою бадавлат буданд, пули зиёде хайр мекарданд.

⁴² Ҳамин вақт як бевазани бечора хам омада, ду тангай хурди мисинро, ки арзиши кам дошт, ба сандук андохт. ⁴³ Исо шогирдонашро ба наздаш даъват карда гуфт: «Ба ростй ба шумо мегүям, ки ин бевазани бечора аз хамаи дигарон дида зиёттар хайрот кард. ⁴⁴ Чунки онҳо аз зиёдатии бойигариашон хайрия карданд, вай бошад, хамаи он чизеро, ки дошт, тамоми ризку рӯзиашро хайрия кард».

Вайроншавии Хонаи Худо

13 Вақте Исо аз Хонаи Худо мебаромад, яке аз шогирдонаш гуфт: «Устод, бинед, ин биноҳои Хонаи Худо чӣ қадар боҳашамат ҳастанд! Чӣ сангҳои бузурге доранд!»

² Исо ҷавоб дод: «Шумо ҳоло ин биноҳои бузургро мебинед? Санг бар болои сангаш намонда, ҳамааш ба замин яксон мешавад».

Азобу шиканҷаҳо

³ Вақте Исо дар болои теппаи Зайтун, рӯ ба рӯи Хонаи Худо менишастан, Петрус, Ёқуб, Юҳанно ва Андриёс дар танҳои аз Ӯ пурсиданд: ⁴ «Ба мо бигӯед, ки ҳамаи ин воқеаҳо кай рӯй медиҳанд ва ичро шудани ҳамаи инро аз қадом нишона мефаҳмем?»

⁵ Исо ҷавоб дод: «Эҳтиёт шавед, ки мабодо касе шуморо гумроҳ накунад. ⁶ Зеро бисёр касоне пайдо мешаванд, ки гӯё аз номи Ман омада бошанду „Ман ҳамонам” мегӯянд ва бисёр одамонро гумроҳ мекунанд. ⁷ Вақте ки садоҳо ва овозаҳои ҷангҳоро мешунавед, ба воҳима наафтед. Чунин ҳодисаҳо бояд рӯй диҳанд, vale ин маъни фаро расидани охирзамонро надорад. ⁸ Як ҳалқ бо ҳалқи дигар ҷанг мекунад ва як давлат ба давлати дигар ҳучум мекунад. Дар бисёр ҷойҳо заминчунбӣ рӯй дода, қаҳтию

гуруснагӣ меояд. Ҳамаи ин монанди саршавии дарди зоидан аст.

⁹Худатонро эҳтиёт кунед, зеро шуморо ба назди қозӣ бурда, дар ибодатхонаҳо қамчинкорӣ мекунанд ва ба сабаби Маро пайравӣ карданатон шумо дар назди ҳокимону подшоҳон истода шаҳодат хоҳед дод. ¹⁰Пеш аз ҳама хушҳабар бояд ба тамоми ҳалқиятҳо эълон карда шавад.

¹¹Вақте шуморо дастгир карда ба ҷавобгарӣ мекашанд, ташвиш накашед, ки чӣ бояд бигӯед. Ҳар чӣ ҳамон лаҳза ба дилатон андохта мешавад, бигӯед, чунки он вақт на шумо, балки Рӯхи Муқаддас ба воситай шумо сухан меронад.

¹²Бародар бародари худро ба қатл мефиристад ва инчунин падар фарзандони худро. Фарзандон ба падару модари худ муқобил мебароянд ва онҳоро ба дasti марг месупоранд. ¹³Ба сабаби Маро пайравӣ карданатон ҳама шуморо бад мебинанд. Вале касе, ки то ба охир истодагарӣ намояд, начот хоҳад ёфт.

Ғаму андӯҳи бузург

¹⁴Аммо вақте ки ҳаробазори нафратангезеро дар ҷое мебинед, ки он набояд бошад (бигзор хонанда бифахмад, ки ин чӣ маъно дорад), он гоҳ онҳое, ки дар Яхудия ҳастанд, бояд ба қӯҳистон гурезанд. ¹⁵Агар қасе дар болои бом бошад, барои гирифтани чизе поён нафарояд ва ба хона надарояд. ¹⁶Агар қасе дар саҳро бошад, барои гирифтани ҷома ҳам барнагардад. ¹⁷Вой бар ҳоли заноне, ки он рӯзҳо ҳомиладор хоҳанд буд ва модароне, ки қӯдаки ширхор хоҳанд дошт!

¹⁸Пас дуо кунед, ки ин ҳодиса ба зимистон рост наояд. ¹⁹Зеро дар он айём чунон мусибате рӯй медиҳад, ки аз замони дунёро оғаридани Худо то ба ҳол ҷунин нашуда буд ва дигар ҳаргиз наҳоҳад шуд. ²⁰Агар Ҳудованд он рӯзҳои мусибатро қӯтоҳ намекард, дар рӯи замин ягон инсон зинда намемонд.

Вале ба хотири интихобкардагонаш Худованд он рўзҳоро кўтоҳ кардааст.

²¹Агар ҳамон вақт касе ба шумо гўяд, ки „Ана, Таъиншудаи Худо дар ин чост” ва ё „Нигоҳ қунед, Ўдар он чост”, ба суханонаш бовар накунед. ²²Зеро одамоне пайдо мешаванд, ки худро бардуруғ Таъиншудаи Худо ва пайғамбар меноманд ва чунин мўъцизаҳову ачиббот нишон медиҳанд, то ки агар шавад интихобшудагони Худоро гумроҳ қунанд. ²³Инак, боҳабар бoshed. Ана Ман ҳамаашро ба шумо пешакӣ гуфтам.

Омадани Фарзанди Инсон

²⁴Дар ҳамон рўзҳо, баъд аз он мусибатҳо,
офтоб тира мегардад ва моҳ дигар равшаний
намедихад,

²⁵ситораҳо аз осмон поён меафтанд ва ҳама чиз
дар осмон ба ҷунбиш меояд.

²⁶Он вақт мардум **Фарзанди Инсонро** мебинанд, ки болои абрҳо бо қуррату ҷалоли бузург меояд. ²⁷Ў фариштаҳояшро мефиристад, то интихобкардагонашро аз чор тарафи дунё ва аз тамоми гӯшаву канори замину осмон гирд оваранд.

Масал дар бораи дарахти анчир

²⁸Аз дарахти анчир ибрат гиред. Ҳамин ки шоҳаҳояш муғча карда барг бароварданро сар қунанд, шумо аниқ медонед, ки ба қарибӣ тобистон меояд. ²⁹Ҳамин тавр, вақте мебинед, ки ин ҳодисаҳо ба амал меоянд, донед, ки вақт наздик, дар дами остона аст. ³⁰Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ҳанӯз одамони ин насл аз олам нагузашта, ҳамаи ин ҳодисаҳо ба амал меоянд. ³¹Замину осмон нест мешаванд, аммо гуфтаҳои Ман то абад мемонанд.

Маълум набудани рӯзу соати омадани Фарзанди Инсон

³²Лекин кай фаро расидани он рӯз ё он соатро ғайр аз Падар касе намедонад: на фариштаҳои осмон на Писар.

³³ Пас, хушёру бохабар бошед, зеро намедонед, ки он вакт кай фаро мерасад. ³⁴ Ин монанди он аст, ки марде ба сафар рафта, барои ҳар як хизматгори худ вазифаи маҳсусе медиҳад ва ба дарвозабон мефармояд, ки посбонӣ кунад.

³⁵ Пас шумо низ хушёр бошед, чун намедонед, ки соҳиби хона кай бармегардад, бегоҳӣ ё нимаи шаб, вакти ҷефзании ҳурӯс ё бомдодон. ³⁶ Мабодо ӯ ногаҳон баргашта шуморо дар хоб наёбад. ³⁷ Он чӣ ба шумо мегӯям ба ҳама даҳл дорад: хушёр бошед!»

Нақшай күштани Исо

14 То иди Балогардон ва иди Фатир ду рӯз монда буд. Сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон роҳи бо ҳила дастгир карда, ба қатл расондани Исоро чустуҷӯ мекарданд. ² Онҳо мегуфтанд: «Дар рӯзҳои ид ин корро кардан мумкин нест. Шояд одамон шӯриш мебардоранд».

Аз рӯи ҳурмат реҳтани атри қиматбаҳо

³ Исо дар Байт-Ҳинӣ, дар хонаи Шимъӯн ном маҳав меҳмон шуда буд. Дар вакти таомхӯрӣ зане омад ва як қӯзачаи сангини гаронбаҳоро пур аз атри қиматбаҳо оварда, онро шикасту ба сари Исо реҳт.

⁴ Баъзеҳо аз ин кори зан ба ғазаб омада, ба яқдигар гуфтанд: «Чаро ӯ ин атри пурқиматро исроф кард? ⁵ Ин аттро ба маблағи зиёда аз сесад динор^{*} фурӯҳта, пулашро ба камбағалон таксим кардан мумкин буд». Ва занро саҳт сарзаниш мекарданд.

⁶ Вале Исо гуфт: «Ӯро ба ҳолаш гузоред, чаро ӯро ташвиш медиҳед? Вай бароям кори қалон кард. ⁷ Камбағалон ҳамеша бо шумо ҳастанд ва ҳар вакт, ки ҳоҳед, шумо метавонед ба онҳо ёрӣ кунед, вале Ман бо шумо ҳамеша намемонам.

* 14:5 *Динор* – ниг. ба 6:37.

⁸Ин зан ҳар чӣ аз дасташ омад, кард. Ӯ атпро ба баданам реҳт, то онро барои гӯронидан тайёр намояд.
⁹Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар ҳар гӯшаву канори дунё, ки хушхабар эълон карда мешавад, кори кардаи ин занро барои ба ёд овардани ӯ нақл хоҳанд кард».

Хиёнати Яхудо

¹⁰Он гоҳ яке аз дувоздаҳ шогирдони Исо, ки номаш Яхудои Исқарют буд, ба назди сардорони рӯҳонӣ рафт, то Исоро ба онҳо таслим кунад. ¹¹Онҳо аз шунидани ин хеле хушхол шуда, ба ӯ пул ваъда карданд. Пас, Яхудо фурсати қулай мечуст, то ки Исоро ба дасти онҳо бисупорад.

Охирин ҳӯроки идонаи Исо бо шогирдон

¹²Рӯзи аввали иди Фатир, ки мардум барраи балогардонро қурбонӣ мекарданд, шогирдон аз Исо пурсиданд: «Дар кучо меҳоҳед, ки мо рафта бароятон дастархони иди Балогардонро тайёр намоем?»

¹³Исо ду нафар шогирдашро фиристода гуфт: «Ба шаҳр равед ва мардеро мебинед, ки қӯзай об мебарад. Аз паси ӯ биравед. ¹⁴Ба ҳамон хонае, ки он мард медарояд, шумо ҳам дароед ва ба соҳиби хона бигӯед: „Устод мепурсад, ки кучост меҳмонхонаи ӯ, ки дар он ҳамроҳи шогирдонаш ҳӯроки иди Балогардонро ҳӯрда тавонад?”. ¹⁵Вай ба шумо болохонаи калонеро нишон медиҳад, ки аллакай ғундошта ба тартиб оварда шудааст ва шумо дар ҳамон ҷо бароямон дастархон тайёр кунед».

¹⁶Пас шогирдон ба шаҳр рафтанду ҳамон тавре, ки Исо гуфта буд, шуд ва онҳо ҳӯроки иди Балогардонро тайёр намуданд.

¹⁷Бегохирӯзӣ Исо бо дувоздаҳ шогирдаш омад.
¹⁸Вақте ки дар гирди дастархон нишаста ҳӯрок меҳӯрданд, Исо гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, яке аз шумо, ки ҳоло бо Ман ҳӯрок ҳӯрда истодааст, ба Ман хиёнат мекунад».

¹⁹ Онхо хеле ғамгин шуда, пайдархам ба пурсидан даромаданд: «Мабодо ин ман набошам?» ²⁰ Исо چавоб дод: «Ин корро яке аз дувоздаҳ нафари шумо мекунад, ки луқмай нонашро бо Ман дар як коса тар карда истодааст.

²¹ Бо Фарзанди Инсон он чӣ дар навиштаот дар борааш навишта шудааст, рӯй медиҳад. Аммо вой бар ҳоли он касе, ки ба Фарзанди Инсон хиёнат мекунад. Барои вай бехтар мешуд, ки ҳаргиз ба дунё наояд».

Таоми шоми Худованд

²² Ҳангоме ки онхо меҳӯрданд Исо нонро ба даст гирифта, шукри Худоро карду онро пора карда ба онхо тақсим намуду гуфт: «Бигиред, ки ин бадани Ман аст».

²³ Пас косаро гирифта, шукри Худоро карду онро ба шогирдонаш дод ва ҳамаи онхо аз он нӯшиданд. ²⁴ Исо ба онхо гуфт: «Ин хуни Ман аст, ки барои тасдиқ кардани аҳди Худо ба хотири одамони зиёде рехта мешавад. ²⁵ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки акнун Ман аз меваи нави токи ангур факат дар подшохии Худо хоҳам нӯшид, лекин то он рӯз ҳаргиз наменӯшам».

²⁶ Баъд онхо Худоро ҳамду саногӯён ба теппаи Зайтун равона шуданд.

Исо инкори Петрусро пешӯй мекунад

²⁷ Пас Исо ба шогирдон гуфт: «Ҳамаи шумо пайравӣ кардани Маро бас мекунед, чунки дар навиштаот пешӯии Худо омадааст: „Ҷӯпонро мекушам ва гӯсфандони рама пароканда мешаванд”». ²⁸ Аммо, вақте ки аз нав зинда мешавам, пешопеши шумо ба вилояти Ҷалил меравам».

²⁹ Петрус гуфт: «Ҳарчанд ки ҳама пайравӣ кардани Шуморо бас кунанд ҳам, ман ин корро намекунам».

³⁰ Исо ба вай гуфт: «Ба ростӣ ба ту мегӯям, имрӯз, худи ҳамин шаб, ҳанӯз хурӯс ду бор ҷеф назада, ту се бор Маро инкор мекунӣ».

³¹ Вале Петрус бо қатъият гуфт: «Хатто агар ҳамрохи Шумо чон додан лозим ояд, харгиз Шуморо инкор намекунам». Дигарон низ чунин гуфтанд.

Охирин дуо дар боги Чатсамонӣ

³² Онҳо ба чое рафтанд, ки Чатсамон ном дошт ва Ӯ ба шогирдонаш гуфт: «Шумо дар ин чо бошед, Ман рафта дуо мекунам». ³³ Ӯ бо худ Петрус, Ёкуб ва Юҳанноро бурд. Ғаму аламаш саҳт шиддат меёфт ва ³⁴ Ӯ ба онҳо гуфт: «Аз шиддати ғаму ғусса чонам ба лаб расидааст. Ин чо бимонеду бедор бошед».

³⁵ Ипро гуфта Исо каме дурттар рафт ва худро рӯи замин партофта дуо кард, ки агар шавад он вақти азоб ба сарашибонад. ³⁶ Сипас гуфт: «Эй Падарчон, бароят ҳама чиз имконпазир аст. Ин косай азобро аз сари Ман дур қун. Аммо на хости Ман, хости Ту шавад».

³⁷ Баъд баргашта дид, ки шогирдонаш хобидаанд. Ӯ ба Петрус гуфт: «Шимъӯн, ту хобидай? Магар як соат бедор истода натавонистӣ? ³⁸ Бедор бимонед ва дуо қунед, то ки ба васваса наафтед. Чунки рӯхатон ба ин тайёр аст, аммо табиати инсониатон нотавон».

³⁹ Пас, боз рафта бо ҳамон суханони пештарааш дуо кард. ⁴⁰ Бори дигар баргашта омаду онҳоро боз дар хоб дид, чунки онҳо саҳт хоболуд буданд ва намедонистанд, ки ба Исо чӣ ҷавоб диханд.

⁴¹ Вай бори сеюм баргашта, ба онҳо гуфт: «Шумо ҳанӯз хоб рафта дам мегиред? Бас, акнун соати он расидааст, ки Фарзанди Инсон ба дасти гунахкорон таслим карда мешавад. ⁴² Биёед, бархезед, меравем. Нигоҳ қунед, ана таслимкунандай Ман ҳам наздиқ омад».

Дастгири кардани Исо

⁴³ Якбора, ҳанӯз Ӯ суханашро тамом накарда, Яхудо, яке аз дувоздаҳ шогирдаш расида омад ва ҳамроҳаш як тӯда одамони ҷӯбу шамшер дар даст аз ҷониби

сардорони рӯхонӣ, шариатдонон ва пирони қавм буданд. ⁴⁴ Инак, хиёнаткор ба онҳо пешакӣ чунин шарт карда буд: «Бидонед, касеро, ки бӯсидам, ҳамон шахсест, ки бояд дастгир кунеду таҳти назорат гирифта баред».

⁴⁵ Яхудо дарҳол ба Исо наздик шуду «Устод!» гуфта, Ӯро бӯсид. ⁴⁶ Пас онҳо Исоро дастгир карданд. ⁴⁷ Ҳамон замон як нафар аз ҳозирон шамшерро аз ғилоф кашиду ба сӯи ғуломи сарвари рӯхониён ҳамла карда, гӯши вайро бурида партофт.

⁴⁸ Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Шумо магар Маро роҳзан гумон мебаред, ки барои дастгир карданам бо чӯбу шамшерҳо омадаед? ⁴⁹ Ман ҳар рӯз бо шумо дар Хонаи Ҳудо будам ва таълим медодам, аммо шумо Маро дастгир намекардед. Вале, бигзор гуфтаҳои навиштаҷот ба амал оянд». ⁵⁰ Ҳамон вақт ҳамаи шогирдонаш Ӯро танҳо гузашта гурехтанд.

⁵¹ Як ҷавоне аз паси Исо рафт, ки дар танаш ҳеч чиз надошту фақат бо матои катонӣ ҳудро печенда буд. Вақте сарбозон Ӯро дастгир карданд, ⁵² вай ҳалос ҳӯрду матои катонӣ дар дasti онҳо монд, ҳудаш тани ба-раҳна гурехт.

Исо дар ҳузури шӯро

⁵³ Исоро ба хонаи сарвари рӯхониён бурданд. Ҳамаи сардорони рӯхонӣ, шариатдонон ва пирони қавм дар он ҷо ҷамъ шуданд. ⁵⁴ Петрус ҳам, ки дуртар аз паси онҳо меомад, ба ҳавлии сарвари рӯхониён даромада, дар назди хизматгорон нишаст, то ки дар оташи гулхан гарм шавад.

⁵⁵ Сардорони рӯхонӣ ва ҳамаи аъзоёни шӯро қӯшиш мекарданд, ки бар зидди Исо далеле ба даст оварда, Ӯро ба қатл расонанд, вале ҳеч далеле пайдо на-карданд. ⁵⁶ Бисёриҳо бар зидди Исо шаҳодати дурӯғ доданд, аммо гуфтаҳояшон ба ҳам мувофиқ намемад. ⁵⁷ Баъзеҳо аз ҷо барҳеста, ба Исо чунин тӯҳматҳо

карданд: ⁵⁸«Мо шунидем, ки Ӯ мегуфт: „Ман ин Хонаи Худоро, ки бо дасти инсон сохта шудааст, вайрон мекунам ва баъд аз се рӯз дигаре бе қӯмаки инсон месозам”». ⁵⁹ Вале шаҳодати онҳо бар хилофи яқдигар буд.

⁶⁰ Он вакт сарвари рӯҳониён дар ҳузури ҳама бархеста, аз Исо пурсид: «Ин чӣ айбномаҳое, ки бар зидди Ту шаҳодат медиҳанд? Чаро Ту ҳеч ҷавобе намедиҳӣ?» ⁶¹ Аммо Исо ҳомӯш истода, ҳеч ҷавобе надод. Сарвари рӯҳониён боз пурсид: «Магар Ту Таъиншуда ва Писари Худое ҳастӣ, ки ба Ӯ ҳамду сано меҳонем?»

⁶² Исо гуфт: «Ҳастам* ва рӯзе Фарзанди Инсонро мебинед, ки аз тарафи рости Ҳудои Пурқудрат нишаста дар рӯи абрҳои осмон меояд».

⁶³ Он гоҳ сарвари рӯҳониён либосашро дарронда гуфт: «Дигар ба мо ҳеч шоҳиде лозим ҳам нест! ⁶⁴ Ҳудатон шунидед, ки Ӯ суханони кофирона гуфт. Ба чӣ қарор меоед?» Пас ҳамаи онҳо Ӯро айбдор карда, ба марг маҳкум намуданд.

⁶⁵ Баъд баъзеҳо ба туф кардан ба Исо даромаданд. Онҳо ҷашмони Ӯро баста, ба рӯяш торсакӣ зада мепурсиданд: «Агар пайғамбар бошӣ, бигӯй, ки Туро кӣ зад?» ва сарбозон ҳам Ӯро бурда заданд.

Исоро инкор кардани Петрус

⁶⁶⁻⁶⁷ Петрус ҳоло ҳам дар ҳавлӣ назди гулхан нишаста, ҳудро гарм мекард. Ҳамин вакт яке аз канизакони сарвари рӯҳониён Ӧро дид ва ба ӯ бо дикқат нигоҳ карда гуфт: «Ту ҳам ҳамроҳи Исои Носирӣ будӣ!»

⁶⁸ Петрус инро инкор карду «Намедонам ва намефаҳмам, ки чӣ мегӯй» гуфта, ба тарафи дигари ҳавлӣ гузашт^{**}.

* ^{14:62} *Ман ҳастам* – ин номест, ки Ҳудо бо он ҳудро номида буд (ниг. Хуруч 3:14).

** ^{14:68} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот дохил шудааст: «Ҳамон замон хурӯс ҷеф зад».

⁶⁹ Канизак Петрусро бори дигар дид ва ба хозирбұдагон гуфт: «Ин мард ҳам яке аз шарикони Исо аст!» ⁷⁰ Петрус инро боз инкор кард. Дертар хозирбұдагон ба Петрус гуфтанд: «Аниқ ту шарики онхой, чунки қалий ҳастай!»

⁷¹ Петрус бошад, ба сара什 лаънатхो хонда, қасам хұрда гуфт: «Ин одамеро, ки дар борааш мегүед, на-мешиносам».

⁷² Худи ҳамон лаҳза хүрәс бори дуюм өң зад ва Петрус суханони Исоро ба ёд овард, ки гуфта буд: «Пеш аз он ки хүрәс ду бор өң занад, ту се бор Маро инкор мекүнай». Он гох Петрус худро дошта натавониста ба гири даромад.

Исо дар ҳузури Пилотус

15 Сахарии барвакт сардорони рұхонай, пирони қавм бо шариатдонон ва тамоми аъзоёни шүро дар мағлис ба як қарор омаданд. Онҳо Исоро баста, ба назди ҳокими румай Пилотус фиристоданд ва ба дасти ү супориданд.

² Пилотус аз Исо пурсид: «Оё Ту Шохи Яхудиён ҳастай?» Исо қавоб дод: «Ҳамон тавре ки худатон мегүед».

³ Сардорони рұхонай Исоро аз бисёр чиҳат айбдор мекардан. ⁴ Пилотус аз ү пурсид: «Чаро қавоб намедихай? Бубин, Туро чиң қадар айбдор мекунанд». ⁵ Вале Исо боз ҳам қизе нағуфт ва Пилотус дар хайрат монд.

⁶ Аз рұйи одат Пилотус дар ҳар қашнгирин ин ид як нафар махбусеро, ки мардум талаб мекард, озод менамуд. ⁷ Дар он вақт Бараббос ном марде, ки бо шариконаш дар шаҳр шүриш бардошта одам күшта буд, дар ҳабс менишастан. ⁸ Мардум хоҳишиш кардан, ки Пилотус мисли ҳарсола як нафар махбусро озод кунад.

⁹ Пилотус пурсид: «Мехоҳед, ки Шохи Яхудиёнро ба-роятон озод кунам?» ¹⁰ Чун мефаҳмид, ки сардорони рұхонай Исоро аз рұйи ҳасад ба дасти ү супорида буданд.

¹¹ Вале сардорони рӯҳонӣ мардумро ба ошӯб оварданд, то ба ивази Исо озод кардани Бараббосро талаб кунанд. ¹² Пилотус боз аз онҳо пурсид: «Пас, бо он касе, ки шумо Ӯро Шоҳи Яхудиён меномед, чӣ кор кунам?»

¹³ Онҳо фарёд заданд: «Ба салиб меҳқӯб кунед!»

¹⁴ Пилотус гуфт: «Чаро? Охир Вай чӣ бадие кардааст?» Лекин онҳо боз баландтар фарёд заданд: «Ӯро меҳқӯб кунед!»

¹⁵ Пилотус танҳо барои қонеъ гардондани талаботи халқ Бараббосро барояшон озод карда, фармон дод, ки Исоро қамчинкорӣ намуда, ба салиб меҳқӯб кунанд.

Сарбозон Исоро масхара мекунанд

¹⁶ Сарбозон Исоро ба ҳавлии дарбор бурда, аскарони зиёдро ҷамъ карданд. ¹⁷ Баъд ба Исо ҷомаи бунафшранг пӯшонданд ва аз хор тоҷе бофта, ба сараш гузоштанд. ¹⁸ Ба Ӯ таъзим карда фарёд мезаданд: «Зинда бод Шоҳи Яхудиён!» ¹⁹ Онҳо бо ҷӯб ба сараш мезаданд, ба Ӯ туғ мекарданд ва дар наздаш ба зону истода, ба Ӯ саҷда менамуданд. ²⁰ Вақте ки онҳо масхара додани Ӯро бас карданд, ҷомаи бунафшранго аз танаш кашида, либоси ҳудашро пӯшонданд ва барои ба салиб меҳқӯб кардан Ӯро аз он ҷо берун бурданд.

Ба салиб меҳқӯб шудани Исо

²¹ Дар роҳ онҳо бо як роҳгузари қуриние воҳӯрданд, ки аз саҳро бармегашт. Он мард Шимъӯн ном дошт ва падари Искандару Руфис буд. Сарбозон Ӯро мачбур карданд, ки ҷӯби салиби Исоро бардошта барад. ²² Баъд Исоро ба ҷое оварданд, ки Ҷолҷото, яъне «Чои қосаҳони сар» ном дошт. ²³ Сарбозон ба Ӯ майи бо мӯр* омехтаро доданд, вале Ӯ онро қабул накард. ²⁴ Он гоҳ Исоро

* 15:23 *Мӯр* — моддаи равған монанди зардранг, ки аз бутта гирифта мешавад ва аз он доруворӣ барои сабук кардани дард тайёр мекунанд.

ба рӯи салиб мекӯб карданду лиbosашро байни худ тақсим карданӣ шуда, бо партофтани қуръа соҳибшавандай онро муайян карданд. ²⁵ Соати нӯхи сахар буд, ки Ӯро рӯи салиб мекӯб карданд. ²⁶ Дар лавҳаи айбнома бар зидди Исо навиштанд: «Шоҳи Яхудиён».

²⁷⁻²⁸ Ҳамроҳи Исо боз дуздро аз тарафи чапу росташ ба салибҳои дигар мекӯб карданд*.

²⁹ Одамоне, ки аз он ҷо мегузаштанд, сар ҷунбонда Исоро мазоқ карда мегуфтанд: «Ту-ку меҳости Ҳонаи Худоро вайрон карда, дар муддати се рӯз онро аз нав созӣ, ³⁰ пас, ҳоло аз салиб поён фаромада, худатро наҷот дех?»

³¹ Сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон низ Ӯро мас-харакунон ба яқдигар мегуфтанд: «Дигаронро наҷот медоду худашро наҷот дода наметавонад. ³² Бигузор Таъиншудаи Худо, ки Шоҳи Яхудиён аст, акнун аз салиб поён фарояд, то мо инро дида, имон оварем!» Ҳатто онҳое, ки ҳамроҳаш мекӯб шуда буданд, Ӯро таҳқир мекарданд.

Марғи Исо

³³ Нисфириӯзӣ ҳама чоро торики фаро гирифт ва он то соати се давом кард. ³⁴ Дар соати се Исо бо садои баланд фарёд зад: «Элла! Элла! Лама сабактани?», яъне «Эй Худои Ман! Эй Худои Ман! Чаро Маро тарқ кардӣ?» ³⁵ Баъзе аз ҳозирон инро шунида, гуфтанд, ки Исо Илёс пайғамбарро садо мекунад. ³⁶ Сипас як нафар давида латтаеро ба сирко тар кард ва ба сари як ҷӯб гузошту барои нӯшидан ба Исо дароз кард ва гуфт: «Истед, бинем-чи, оё Илёс омада, Ӯро аз салиб гирифта поён мефарорад ё не?!» ³⁷ Баъд Исо нолаи баланде карда ҷон дод.

* ^{15:27-28} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот доҳил шудааст: «Ин ҳам дар навиштачот пешгӯй шуда буд: „Ӯ низ ба қатори чинояткорон доҳил мешавад”».

³⁸Худи ҳамин вақт пардае, ки чои муқаддастарини Хонаи Худоро чудо мекард, аз боло то ба поёнаш дарида, ду пора шуд. ³⁹Вакте сардори лашкари румии дар рӯ ба рӯи салибистода дид, ки Исо чӣ тавр фарёд зада чон дод, гуфт: «Дар ҳақиқат ин мард Писари Худо буд!»

⁴⁰Чанд зан ҳам он чо буданд, ки аз дур ин ходисаҳоро мединанд. Дар байнин онҳо Марями Мачдалия, Салӯмит ва Марям, ки модари Ёқуби хурдсол ва Юшо буд, низ хузур доштанд. ⁴¹Онҳо дар Ҷалил Исоро пайравӣ мекарданд ва дар эҳтиёҷаш кӯмақ мерасонданд. Бисёр занони дигар низ, ки ҳамроҳи Ӯ ба Ерусалим омаданд, дар он чо буданд.

Гӯронидани Исо

⁴²Шом шуд ва мардум ба рӯзи истироҳат тайёри мединанд. ⁴³Юсуф ном шаҳс аз шаҳри Аромот, ки аъзои обруманди шӯро буд ва омадани подшохии Худоро интизорӣ мекашид, бочуръат ба назди Пилотус рафт ва часади Исоро талаб кард. ⁴⁴Пилотус ҳайрон шуд, ки Исо ба ин зудӣ мурдааст, бинобар ин сардори лашкарро даъват карда, аз ӯ пурсид, ки оё Исо аллакай мурдааст.

⁴⁵Вакте он сардори лашкар тасдиқ кард, Пилотус часади Исоро ба Юсуф супорид. ⁴⁶Юсуф суфи сафед харид ва часадро аз салиб поён фароварда, кафанпеч карду ба даруни қабре, ки дар ғоре канда шуда буд, гузошт. Баъд санги калонеро ба даромади қабр ғелонда, онро маҳкам кард. ⁴⁷Марями Мачдалия ва Марям, модари Юшо диданд, ки часад ба кучо гузошта шуд.

Зиндашавии Исо

16 Вакте ки рӯзи истироҳат ба охир расид, Марями Мачдалия, Марям, ки модари Ёқуб буд ва Салӯмит рафта, равғани хушбӯй хариданд, то ки ба бадани Исо бимоланд. ²Ва сахарии барвақти рӯзи

якшанбе, баъд аз баромадани офтоб ба сўи қабр раҳсипор шуданд.

³Дар роҳ ба якдигар мегуфтанд: «Кӣ санги калонро аз даромади қабр барои мо мебардорад?» ⁴Вақте ки назди қабр расиданд, диданд, ки он санги бениҳоят калони қабр як сў ғелонда шудааст.

⁵Пас ба даруни қабр даромада диданд, ки як чавоне бо либоси сафед дар тарафи рост нишастааст. Занон ба хайрат афтоданд.

⁶Вале чавон ба онҳо гуфт: «Ҳайрон нашавед! Шумо Исои Носирии ба салиб меҳӯбшударо мечӯед. Вай аз нав зинда шуд ва дар ин чо нест! Ба чое, ки часадашро гузошта буданд, нигоҳ кунед! ⁷Холо рафта, ба шогирдонаш ва ба Петрус бигӯед, ки Исо пешопеши шумо ба Ҷалил меравад, то шуморо дар он чо бубинад, чунон ки ба шумо гуфта буд».

⁸Занҳо тарсону ларзон берун баромада, аз назди қабр гурехтанд ва ба касе чизе нагуфтанд, чунки дар ҳарос буданд.

Зохиршавии Исо ба шогирдонаш

[⁹]Исо субхи рӯзи якшанбе аз нав зинда шуд ва аввал ба Марями Маҷдалия, ки аз вучуди ў ҳафт девро берун карда буд, худро зохир кард. ¹⁰Марям назди шогирдони гирёну мотамзада рафта ин хабарро гуфт. ¹¹Вале онҳо суханони ўро шунида, бовар накарданд, ки Исо зинда асту Марям Ўро дидиааст.

¹²Баъд Исо худро дар сурати дигар ба ду шогирдаш, ки ба деҳа мерафтанд, зохир кард. ¹³Онҳо баргашта, инро ба дигарон нақл намуданд, аммо ҳеч кас ба суханони онҳо бовар накард.

¹⁴Дар охир Исо ба он ёздаҳ шогирдаш, дар вақти ҳӯрок ҳӯрданашон, зохир шуд ва онҳоро ба сабаби бенимонӣ ва якравиашон сарзаниш кард, зеро ба суханони касоне, ки Ўро баъд аз марг зинда дида буданд, бовар накарданд.

¹⁵ Баъд ба онҳо гуфт: «Ба тамоми дунё рафта, хушхабарро ба ҳама эълон бикунед! ¹⁶ Касоне, ки имон биоваранд ва таъмид бигиранд, начот мейбанд, vale қасоне, ки имон наоваранд, маҳкум мешаванд. ¹⁷ Дар хаёти қасоне, ки имон меоваранд, чунин аломатҳо пайдо мешаванд: онҳо бо номи Ман девҳоро меронанд ва бо за бонҳои нав сухан мегӯянд; ¹⁸ онҳо морҳоро бо даст мегиранд ва агар заҳр ҳӯранд, зараре намебинанд; даст бар bemорон мегузоранд ва онҳо шифо мейбанд».

¹⁹ Вақте ки сўҳбати Исои Худованд бо онҳо тамом шуд, Вай ба сўи осмон бурда шуд ва аз тарафи рости Худо нишаст. ²⁰ Шогирдон рафта, хушхабарро дар ҳама чо эълон мекарданд. Худованд ҳам мададгори онҳо буд ва бо мӯъцизаҳое, ки онҳо нишон медоданд, гуфтаҳояшонро тасдиқ мекард. Омин.]*

* 16:9-20 Ин оятҳо на дар ҳамаи нусхаҳои қадими навиштачот доҳил шудаанд.

Хушхабар аз Луқо

Пешгуфтор

Луқо, ки муаллифи ин китоб мебошад, аз рӯи касбаш духтур буд. Дар байни ҳамаи муаллифони китоби Аҳди Нав ў ягона муаллифест, ки ғайрияҳудӣ буд. Азбаски Луқо худ шоҳиди зиндагии Исо набуд, аз ин рӯ ҳангоми тартиб додани ин Хушхабар ба бисёр навиштаҳои дигарон дар бораи хаёт ва фаъолияти Исои Масех муроҷиат кардааст. Баъдтар тамоми маълумоти гирифтаашро ботартиб ҷо ба ҷо карда, китоби Хушхабарро барои як нафари бомӯҳтарами ғайрияҳудӣ ба номи Теофилус менависад. Тахмин аст, ки ин Хушхабар тақрибан дар соли 75-и мелодӣ навишта шудааст ва маълумоти бештари он аз Хушхабар аз Марқӯс, ки пештар навишта шуда буд, гирифта шудааст. Бинобар ин Хушхабар аз Луқо бо Хушхабар аз Марқӯс бисёр монандӣ дорад.

Муаллиф воқеаҳои зиндагии Исоро дар сахнаи ходисаҳои таърихии ҳамон замон баён намудааст, то нишон дихад, ки имони масехиён ба он воқеаҳое аст, ки дар асоси таърихӣ низ исбот доранд. Ҳамчунон ў кайд мекунад, ки зиндагии заминии Масех хиссаи бисёр муҳимро дар таърихи тамоми башар гузаштааст.

Дар ин китоб Луқо ба чанд мавзӯй аҳамияти маҳсус медиҳад: яке ин аст, ки Исо барои начоти ҳамаи одамон ба замин омадааст: чи яхудӣ чи ғайрияҳуд, чи сарватманду чи камбағал, чи диндору чи беимонон! Дигаре ин аст, ки дар зиндагии Исо дуо ҷӣ аҳамият дошт. Исо бисёр дуо мекард: баъд аз он ки дар об таъмид гирифт, пеш аз интихоб кардани шогирдонаш, пеш аз пурсиш кардани шогирдонаш, ки ўро кӣ мешуморанд ва пеш аз дар салиб ҷон доданаш. Ҳамчунин аз ин Хушхабар мо се ҳикояи Исоро ёд мегирем, ки дар бораи дуо гуфтааст.

Чанд масалҳои беҳтарине, ки Исо барои таълим додан дар бораи мухаббати Ҳудо истифода бурдааст, танҳо дар Хушхабар аз Луқо накл шудаанд: масал дар бораи сомарии накӯкор, масал дар бораи гӯсфанди гумшуда ва масал дар бораи писари гумроҳшуда.

Луко боз дар китоби худ ғамхории Худоро нисбат ба камбағалону бечорагон нишон медиҳад: хабари хуш ба камбағалону бечорагон бояд расонда шавад, онҳо сохиби баракати Худо мебошанд, онҳо ба базми бузург даъват шудаанд.

Дар бобҳои оҳирини китоб Луко дар бораи зинда шудани Исои Масех ба тавре баён мекунад, то хонанда боварӣ ҳосил кунад, ки ба пеши шогирдон арвоҳи Исо не, балки Худи Исо дар бадани худ зинда шуда омада буд. Ӯ зинда буд, ки луқмае аз моҳӣ ҳӯрд. Луко нишон додан меҳост, ки зиндашавии Исои Масех тасаввуроти хаёлии касе набуда, балки воқеаи ҳақиқӣ мебошад.

Дар хотимаи китоби худ Луко дар бораи ба осмон рафтани Исо нақл мекунад. Аммо пеш аз ин ки ба осмон равад, Ӯ ба шогирдонаш гуфтааст: «Мувофиқи гуфтаҳои навиштаҷот Таъиншудаи Худо бояд азоб қашад ва дар рӯзи сеюм аз мурдагон зинда шавад.

Ба номи Ӯ аз Ерусалим сар карда ба ҳамаи ҳалқҳо тавба ва баҳшоиши гуноҳҳо эълон карда мешавад ва шумо шоҳидони ҳамаи ин воқеаҳо ҳастед» (Луко 24:46-48).

Пешгуфтор

1¹⁻³ Теофилуси мӯҳтарам!

Бисёр қасон ботартиб навиштани воқеаҳоеро саркарданд, ки дар байни мо ба амал омада буданд. Онҳо аз рӯи нақлҳое тартиб медиҳанд, ки шоҳидону хизматчиёни аввалини Ҳушҳабар ба мо расондаанд. Аз ин рӯ, ман ҳам ин воқеаҳоро аз аввал бодикқат тадқиқ карда, дуруст доnistам, ки онҳоро як-як ба шумо бинависам, ⁴то дуруст будани таълимотеро, ки аз он ҳабар ёфтаед, бидонед.

Хабар дар бораи Яҳёи Таъмиддиҳанда

⁵ Дар замони ҳукмронии Ҳиродус ном подшоҳи сарзамини Яхудия рӯхоние зиндагӣ мекард, ки аз авлоди Абиёи рӯхонӣ буд. Вай Закарё ном дошт ва занашро,

ки аз авлоди Хоруни рұхонй буд, Элисобат меномиданд. ⁶Ин зану шавқар дар назари Худо беайб буданд ва тамоми фармому қонунхой Худовандр пурра ба қо мөоварданд. ⁷Онҳо ягон фарзанд надоштанд, чунки Элисобат зани нозой буд, ғайр аз ин хардуяшон аллакай пир шуда буданд.

⁸Рұзе навбати хизмат ба гүрүхи Закарё расид ва ү ҳамчун рұхонй дар пеші Худо машғули ичрои вазифааш шуд. ⁹Барои муайян кардани касе, ки мувофиқи расми рұхониён ба Хонаи Худованд даромада, шириеши хушбүйро месүзонад, қуръа партофта шуд ва он ба номи Закарё афтид. ¹⁰Вақте ки Закарё машғули сұзондани ширеши хушбүй буд, тамоми мардум дар берун истода дуо мекарданд.

¹¹Баногоҳ ба Закарё фариштай Худованд зохир шуд, ки дар тарафи рости қурбонгоҳи ширеши хушбүй менистод. ¹²Ҳамин ки Закарё үро дид, бекарор шуд ва вұчудашро воҳима зер кард. ¹³Аммо фаришта ба ү гуфт: «Хой Закарё, натарс. Дуоят ба даргоҳи Худо қабул шуд. Ҳамсарат Элисобат писаре ҳоҳад зоид ва ту үро Яхё ном ҳоҳӣ гузошт. ¹⁴Шодиву хурсандӣ насибат мегардад ва таваллуди ин қўдак боиси хушнудии бисёрлико мешавад, ¹⁵зеро ү дар назари Худованд бузург ҳоҳад шуд. Ү бояд ҳеч шаробу май нанӯшад. Қўдак ҳанӯз пеш аз таваллуд шуданаш аз Рұхи Муқаддас пур шуда, ¹⁶аз байни ҳалқи Истроил бисёр касонро ба сұи Худованд Худои онҳо бармегардонад. ¹⁷Вай ҳам мисли Илёс пайғамбар дар рұх ва қудрат пешопеши Худованд қадам мезанад, то ки дилҳои падаронро ба фарзандонашон наздик карда, саркашонро ба ҳикмати нақӯкорон орад ва бо ин роҳ барои Худованд ҳалқро тайёр кунад».

¹⁸Закарё аз фаришта пурсид: «Аз кучо мефаҳмам, ки ин мешавад? Охир ману занам пир шудаем». ¹⁹Фаришта ба ү ҷавоб дод: «Ман Ҷаброил ҳастам ва дар ҳузури Худо меистам. Ү маро фиристод, то ки бо ту

гап зада, ин хабари хушро ба ту бирасонам. ²⁰ Вале чун ба суханонам, ки дар вақти муайяншуда ичро хоҳанд шуд, бовар накардӣ, холо гунг мешавӣ ва то он рӯзе, ки ҳамаи гуфтаҳоям ба амал наоянд, сухане гуфта наметавонӣ».

²¹ Мардуме, ки интизори Закарё буданд, ҳайрон шуданд, ки чаро ӯ вақти зиёде дар Ҳонаи Худо мемонад.

²² Ҳангоме ки Закарё берун омад, ҳеч сухан гуфта наметавонист ва онҳо фахмиданд, ки дар Ҳонаи Худо ба вай чизе аён шудааст. Ӯ гунг шуда буд, аз ин сабаб бо одамон бо имову ишора гап мезад. ²³ Ҳамин ки вақти хизмати Закарё ба охир расид, вай ба хонааш баргашт.

²⁴ Баъд аз ин зани вай Элисобат ҳомиладор шуд ва аз ин рӯ, панҷ моҳ аз хона намебаромад. Ӯ гуфт:

²⁵ «Ин кори Ҳудованд аст, ки холо ба ман назар андохта, нанги маро аз миёни мардум бардоштааст».

Хабар дар бораи таваллуди Исо

²⁶ Дар моҳи шашум Худо фаришта Ҷаброилро ба шахри Носираи сарзамини Ҷалил фиристод. ²⁷ Ӯ ба назди Марям ном духтаре омад. Марям номзади Юсуф, як марде аз авлоди шоҳ Довуд буд. ²⁸ Фаришта пеши Марям омада, гуфт: «Салом, эй назаркардаи Худо. Худо бо туст». ²⁹ Марям аз ин суханони фаришта безобита шуда, худ ба худ фикр мекард, ки чаро ӯ ба ман чунин салом дод. ³⁰ Фаришта бошад, ба ӯ гуфт: «Натарс, Марям, зоро Худо бар ту назар кардааст; ³¹ холо ту ҳомиладор шуда, писаре таваллуд мекунӣ ва номашро Исо мегузорӣ. ³² Ӯ бузург мегардад ва Писари Ҳудои Таоло хонда мешавад. Ҳудованд Худо Ӯро ба тахти аҷдоди Ӯ Довуд мешинонад. ³³ Ӯ то абад бар ҳалқи Ёқуб фармонфармой мекунаду подшоҳиаш ҳеч гоҳ ба охир намерасад».

* ^{1:28} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «Ту хушбахтарин дар байни занон ҳастӣ».

³⁴ Марям ба фаришта гуфт: «Ман то ҳол бо ягон мард наздикӣ надоштам, пас чӣ тавр ҳомиладор шуда метавонам?» ³⁵ Фаришта ба ў ҷавоб дод: «Рӯҳи Муқаддас бар ту мефурояд ва қудрати Худои Таоло дар ту амал мекунад. Аз ин сабаб он қӯдаке, ки ту таваллуд мекунӣ, муқаддас ва Писари Худо номида хоҳад шуд.

³⁶ Охир хеши ту Элисобат ҳам дар пионсолӣ писаре дар шикам дорад ва ҳоло аз ҳомиладор шуданаш шаш моҳ гузаштааст, ҳарчанд нозой шуморида шуда буд.

³⁷ Бидон, ки барои Худо ҳеч чизи ғайриимкон нест».

³⁸ Марям гуфт: «Ман бандай Худованд ҳастам ва бигзор ҳар чизе, ки шумо гуфтед, ба амал ояд». Сипас, фаришта аз пеши ў рафт.

Воҳӯрии Марям бо Элисобат

³⁹ Баъд аз ин Марям бошитоб ба шаҳре, ки дар қӯҳистони Яхудия воқеъ буд, равона шуд. ⁴⁰ Вақте ки ба он ҷо расид, ба хонаи Закарё даромада, бо Элисобат салом кард. ⁴¹ Саломи Марямо шунидан замон тифл дар шиками Элисобат ба ҷунбиш омад ва Элисобат аз Рӯҳи Муқаддас пур шуда, ⁴² бо овози баланд хитоб намуд: «Ту пурфайзтарин зани дунё ҳастӣ ва хушбахт аст он қӯдаке, ки дар шикам дорӣ! ⁴³ Ман кӣ ҳастам, ки модари Худовандам ба диданам омадааст? ⁴⁴ Нигон кун! Ҳамин ки саломи ту ба гӯшам расид, аз шодӣ ба-ча дар шикамам ба ҷунбиш омад. ⁴⁵ Хушбахт ҳастӣ ту, ки ба ичро шудани гуфтаҳои Худованд бовар кардӣ».

Таронаи Марям

⁴⁶ Марям гуфт:

«Чони ман Худовандро ситоиш мекунад

⁴⁷ ва рӯҳам аз Худои Начотдиҳандаам шод аст,

⁴⁸ ҷунки Худо ба ман барин бандай хокиаш назар андохтааст.

Баъд аз ин ҳамаи наслҳо маро хушбахт хоҳанд хонд,

⁴⁹ зеро Худои Пуркудрат, ки номаш муқаддас аст,
бароям корҳои бузурге кардааст.

⁵⁰ Вай насл ба насли касоне, ки худотарс ҳастанд,
марҳамати худро нишон медиҳад.

⁵¹ Ӯ бо дасташ корҳои бокудрат нишон дод
ва онҳоеро, ки дилашон мағрур буд, ба ҳар сӯ
парешон соҳт.

⁵² Ҳокимонро аз таҳтҳояшон ба зер афканд,
вале одамони хоксорро сарбаланд кард;

⁵³ гуруснагонро аз нозу неъматҳояш сер намуда,
сарватмандонро аз пешаш бо дasti ҳолӣ
фиристод;

⁵⁴⁻⁵⁵ ба хотири марҳаматаш,
ҳамон тавре ки ба аҷдодони мо,
яъне ба Иброҳим ва авлоди Ӯ то ба абад
ваъда дода буд,

ба бандай худ Исройл ёрӣ расонд».

⁵⁶ Марям қариб се моҳ дар назди Элисобат монд ва
баъд ба хонаи худ баргашт.

Таваллуди Яҳё

⁵⁷ Вақти таваллуд кардани Элисобат фаро расид ва Ӯ
писаре зоид. ⁵⁸ Ҳамсоҳо ва хешовандонаш фаҳми-
данд, ки Худованд дар ҳаққи вай марҳамати бузурге
кардааст ва ба шодии Ӯ шарик шуданд.

⁵⁹ Вақте ки кӯдак ҳаштрӯза шуд, ҳамаи онҳо чамъ
шуданд, то дар рӯзи хатнаи қӯдак иштирок кунанд ва
хостанд ӯро монанди падараш Закарё ном гузоранд.

⁶⁰ Вале модараш гуфт: «Не, номи Ӯ Яҳё мешавад».

⁶¹ Онҳо ба Ӯ гуфтанд: «Охир, дар байнин ҳешонат ҳеч
кас ин хел ном надорад». ⁶² Баъд бо имову ишора аз
Закарё пурсиданд, ки Ӯ кӯдакро чӣ ном мондан меҳо-
ҳад? ⁶³ Вай таҳтачаero талаб карда, ба рӯй он навишт
«Номи Ӯ Яҳё аст» ва ҳама ҳайрон шуданд. ⁶⁴ Ҳамин
вақт забони Закарё кушода шуду Ӯ ба гап даромада
Худоро ҳамду сано хонд.

⁶⁵Ҳамаи ҳамсояҳо ба тарс афтоданд ва ин воқеаҳоро дар сар то сари кӯҳистони Яхудия нақл мекарданд.

⁶⁶Онҳое, ки нақлашонро мешуниданд, дар дили худ чунин метуфтанд: «Ҳўш, ин кӯдак кӣ мешуда бошад?» Худованд бошад, дар ҳақиқат кӯдакро дастгирий мекард.

Пешгӯии Закарё

⁶⁷Падари кӯдак Закарё аз Рӯхи Муқаддас пур шуду пешгӯй карда, чунин метуфт:

⁶⁸«Шаъну шараф ба Худованд Худои Истроил!

Зеро Ӯ ба ёрии ҳалқи худ омада, онро озод кард.

⁶⁹Ӯ барои мо аз авлоди бандааш Довуд

Наҷотдиҳандаи пуркудратро пайдо кард,

⁷⁰чун аз қадим бо забони пайғамбарони

муқаддаси худ гуфта буд,

⁷¹ки моро аз душманонамон

ва аз дasti ҳамаи онҳое, ки моро бад мебинанд,
наҷот медиҳад.

⁷²⁻⁷³Ҳамин тавр Вай аз рӯи ваъдае,

ки ба аҷдодонамон дода буд,

ба мо раҳм нишон дод.

Инчунин он аҳду паймони муқаддаси худро аз
хотир набаровард,

ки бо авлоди гузаштаи мо Иброҳим баста, қасам
дод, ки ⁷⁴⁻⁷⁵моро аз дasti душманонамон
раҳӣ медиҳад,

то ки тамоми умрамон бе тарсу ҳарос, дар
покиву нақӯкорӣ

ба Ӯ хизмат карда тавонем.

⁷⁶Пас ту, эй фарзанд, пайғамбари Худои Таоло
номида мешавӣ,

чунки барои тайёр кардани роҳи Худованд
пешопеши Ӯ қадам мезани

⁷⁷ва ба ҳалқи Ӯ мефаҳмонӣ, ки ба воситаи
бахшида шудани гуноҳҳояшон

онҳо начот меёбанд.

⁷⁸ Зеро аз раҳму шафқати Худои мо
офтоби субҳоҳӣ аз осмон бар мо нурафшонӣ
мекунад,

⁷⁹ то бар қасоне, ки дар торикию сояи марг
мешинанд, равшаний кунад
ва қадамҳои моро ба роҳи сулҳу осоиштагӣ
ҳидоят намояд».

⁸⁰ Кӯдак бошад, қалон шуда, рӯҳаш қавӣ мегашт ва
то рӯзи ба ҳалқи Истроил зоҳир гардиданаш дар биё-
бон зиндагӣ мекард.

Таваллуди Исо

2 Дар он вақтҳо император Авғустус фармон баро-
вард, ки дар саросари империя саршумории аҳо-
ли гузаронида шавад. ² Ин аввалин саршуморӣ буд, ки
дар замони ҳукмронии Кириниюс дар Сурия гузаро-
нида мешуд. ³ Ҳар қас барои ба қайд гирифта шудани
номаш бояд ба шахри худ мерафт. ⁴ Юсуф низ аз шаҳ-
ри Носира, ки дар сарзамини Чалил воқеъ гаштааст,
ба сарзамини Яхудия сафар кард. Азбаски ўаз авлоди
шоҳ Довуд буд, бояд номаш дар шахри Байт-Лаҳм, ки
ҷои таваллуди Довуд аст, ба қайд гирифта мешуд. ⁵ Ӯ
Марямро низ, ки номзадаш ва ҳамон вақт аллакай
ҳомиладор буд, бо худ бурд, то ки номи ўҳам ба қайд
гирифта шавад.

⁶ Ҳангоме ки онҳо дар Байт-Лаҳм буданд, вақти та-
валлуди кӯдак фаро расид. ⁷ Азбаски дар меҳмонхона
барои онҳо ҷое ёфт нашуд, Марям фарзанди аввали-
нашро, ки писар буд, таваллуд карда, парпеч намуда,
дар охур хобонд.

Чӯпонҳо ва фариштаҳо

⁸ Дар он сарзамин чӯпонҳо буданд, ки шабона дар
ҳавои күшод рамаи худро посбонӣ мекарданд. ⁹ Як
фариштаи Ҳудованд бар онҳо зоҳир гардид ва шӯҳрату

чалоли Худованд дар атрофашон дурахшид. Чӯпонҳо саҳт тарсиданд. ¹⁰Аммо фаришта ба онҳо гуфт: «Натарсед, ман ба шумо хушхаберо овардаам, ки аз шуниданни он тамоми мардум бехад шод мегарданд. ¹¹Зоро имрӯз барои шумо дар шаҳри шоҳ Довуд Начотдиҳанде ба дунё омад, ки Ӯ Таяиншудаи Худо ва Худованд аст. ¹²Ба шумо ҳамин нишона мешавад, ки тифли парпечшударо дар охур хобида меёбед». ¹³Ногаҳон бо он фаришта дар осмон ҳазор-ҳазор фариштаҳои дигар пайдо шуданд, ки Худоро ҳамду сано ҳонда, мегуфтанд:

¹⁴«Бигзор номи Худо дар осмонҳо шӯҳрату
чалол ёбад
ва дар байни онҳое, ки дар рӯи замин
писандидай Ӯ ҳастанд,
сулҳу осоиштагӣ бошад!»

¹⁵Баъд фариштагон аз назди онҳо дур шуда, дар осмон нопадид гаштанд ва чӯпонҳо ба яқдигар мегуфтанд: «Биёед, ба Байт-Лаҳм биравем ва он ҳодисаҳои рӯйдодаро, ки Худованд ба мо гуфт, бубинем». ¹⁶Пас бошитоб рафта, Маряму Юсуф ва он қӯдакро, ки дар охур хобида буд, ёфтанд. ¹⁷Вақте ки қӯдакро диданд, ҳар он чизеро, ки дар борааш шунида буданд, ба ҳама нақл карданд. ¹⁸Ҳамаи шунавандагон аз нақли чӯпонҳо ҳайрон шуданд. ¹⁹Вале Марям чизи шунидаашро дар дили худ нигоҳ дошта, дар борааш фикру мулоҳизаҳои зиёде мекард.

²⁰Чӯпонҳо баргашта, барои чизҳои шунидаву дидашон Худоро ситоиш намуда, ба Ӯ ҳамду сано меконданд, зоро ҳамаи он чизе, ки ба онҳо гуфта шуда буд, иҷро шуд.

Ба Ҳонаи Худо оварда шудани Исо

²¹Баъд аз ҳашт рӯз вакти ҳатнаи қӯдак фаро расид ва Ӯро Исо номиданд. Ба Ӯ ҳамон номеро гузоштанд, ки фаришта ҳанӯз пеш аз дар шикам пайдо шудани Ӯ гуфта буд.

²² Ҳамин ки вақти покшавии онҳо фаро расид, Юсуфу Марям мувофиқи шариати Мӯсо кӯдакро ба Ерусалим оварданд, то ки ба Худованд пешкаш намоянд.

²³ Чунон ки дар шариати Худованд навишта шудааст: «Ҳар писари аввалин бояд ба Худо бахшида шавад»

²⁴ ва аз рӯи қонун падару модари кӯдак бояд ҳатман як чуфт мусича ва ё ду ҷӯчаи қабӯтарро қурбонӣ кунанд.

²⁵ Дар Ерусалим Шимъӯн ном марде зиндагӣ мекард, ки худотарсу нақӯкор буд. Вай вақти тасаллӣ ёфтани ҳалқи Истроилро интизор буд. Рӯхи Муқаддас бо Шимъӯн буд ²⁶ ва аз он Рӯҳ бар ӯ маълум шуд, ки то Шимъӯн Таъиншудаи Худованд, яъне Масехро набинад, намемирад. ²⁷ Он Рӯҳ ба Шимъӯн илҳом бахшид ва ӯ ба Хонаи Худо рафт. Ҳуди ҳамон рӯз падару модари Исо ҳам кӯдакро барои иҷро намудани маросими шариат ба он ҷо оварданд.

²⁸ Шимъӯн кӯдакро ба оғӯш гирифт ва Худоро ҳамду сано ҳонда гуфт:

²⁹ «Ҳоло, эй Худованд,

бандаатро аз рӯи ваъдаи худ

бо сулху саломатӣ ҷавоб дех,

³⁰ зоро ҷашмонам начотеро диданд,

ки аз тарафи Ту меояд.

³¹ Ту онро дар ҳузури ҳамаи ҳалкҳо мухайё соҳтӣ.

³² Вай нурест, ки барои ғайрияҳудиён роҳи Туро равшан мекунад

ва ба ҳалқи Истроилат шӯҳрат меорад».

³³ Падару модари Исо аз чунин суханони дар бораи кӯдак гуфташуда ҳайрон шуданд. ³⁴ Шимъӯн онҳоро баракат дода, ба Марям, модари Исо гуфт:

«Ин кӯдак дар Истроил барои нобуд соҳтан

ва начот додани бисёриҳо таъин шудааст.

Ӯ нишонае аз Худо мешавад, ки бар зиддаш

сухан ҳоҳанд гуфт,

³⁵ то ки фикрҳои дили бисёриҳо ошкор шавад
ва ту ҳам бисёр азоб мекашӣ».

³⁶ Дар Хонаи Худо Ҳано ном пайғамбарзане буд, ки падараш Фануил ном дошт. Онҳо аз авлоди Ошер буданд. Ҳано хеле пир шуда буд. Вай баъд аз ба шавҳар баромадан ҳамагӣ ҳафт сол бо ҳамсарав зиндагӣ карда буд. ³⁷ Ин зани ҳаштоду чорсола, ки бева монда буд, ҳеч вақт аз Хонаи Худо берун намерафт ва шабу рӯз бо дуову рӯза хизмату ибодат мекард. ³⁸ Вай ҳам якбора пеш омаду Ҳудоро шукрғӯён ба ҳамаи онҳое, ки интизори озод шудани Ерусалим буданд, дар бораи он қӯдак нақлҳои зиёде кард.

Бозгашт ба Носира

³⁹ Баъд аз он ки Юсуф ва Марям ҳамаи корҳоро аз рӯи шариати Ҳудованд ичро карданд, ба шахри худ, ки Носираи Ҷалил аст, баргаштанд.

⁴⁰ Қӯдак қалон шуда, қувват мегирифт ва пур аз ҳикмат мешуд. Ӯ писандидаи Ҳудо буд.

Исои наврас дар Хонаи Худо

⁴¹ Ҳар сол падару модари Исо барои қайд кардани иди Балогардон ба Ерусалим мерафтанд. ⁴² Вақте ки Исо дувоздаҳсола шуд, онҳо аз рӯи одат ҳамроҳи Ӯ ба он ҷо рафтанд. ⁴³ Баъд аз он ки рӯзҳои ид ба охир расиданд, онҳо ба шахри худ раҳсипор гаштанд, вале Исои наврас дар Ерусалим монд. Падару модара什 аз ин бехабар буданд. ⁴⁴ Онҳо гумон доштанд, ки Ӯ ҳамроҳи дигарон равона аст ва тамоми рӯз сафарашонро давом доданд. Дертар Ӯро дар миёни дӯstonу хешони худ ҷустуҷӯ карданд ⁴⁵ ва чун наёфтанд, ба Ерусалим барои ҷустуҷӯяш баргаштанд. ⁴⁶ Баъд аз се рӯз Ӯро дар Хонаи Худо ёфтанд, ки дар байни муаллимон нишаста, суханонашонро гӯш мекард ва ба онҳо савол мебод. ⁴⁷ Ҳамаи шунавандагон аз барои доноӣ ва ҷавобхояш ҳайрон монданд. ⁴⁸ Падару модараш Ӯро дида, ҳайрон шуданд ва Марям ба Вай гуфт: «Писарам, чаро бо мо чунин рафтор кардӣ? Ману падарат дар ҷустуҷӯи

Ту бисёр азоб кашидем». ⁴⁹ Исо гуфт: «Чаро Маро чустучү кардед? Магар шумо намедонистед, ки Ман бояд дар хонаи Падарам бошам?» ⁵⁰ Вале онҳо маъни суҳони Ӯро нафаҳмиданд.

⁵¹ Ӯ бо падару модараш ба Носира баргашт ва аз гуфтаи онҳо берун намебаромад. Марям бошад, ҳамаи инро дар дили худ нигоҳ медошт.

⁵² Исо сол ба сол дар ҳикмат ва қомат бузург шуда, торафт бештар писандидаи Худову мардум мегашт.

Паёми Яҳё

3 ¹⁻² Дар замони сарвари рӯҳониён будани Ҳонон ва Қаёфо қаломи Ҳудо дар биёбон ба гӯши Яҳёи писари Закарё расид. Ин воқеа дар соли понздахуми ҳукмронии император Тибариюс рӯй дод. Дар он айём Понтиюс Пилотус фармонравои Яхудия ва Ҳиродус ҳокими Чалил буданд. Бародари Ҳиродус Филиппус бошад, дар Итурияву вилояти Тархонитус ҳукмронӣ мекард ва Лисониюс ҳокими Абилин буд.

³ Яҳё тамоми ноҳияҳои атрофи дарёи Урдунро тай намуда, эълон мекард, ки мардум барои баҳшида шудани гуноҳҳояшон бояд тавба карда, аз гуноҳҳояшон даст кашанд ва таъмид бигиранд. ⁴ Дар бораи вай дар китоби Ишаъё пайғамбар чунин навишта шудааст:

«Касе дар биёбон фарёд зада мегӯяд:

„Барои Ҳудованд роҳ тайёр кунед! Онро рост намоед!

⁵ Бигзор ҳар водӣ баланд шавад,

ҳар қӯҳу теппа ба ҳамворӣ мубаддал гардад.

Бигзор роҳҳои печ дар печ рост шуда, роҳҳои пасту баланд ҳамвор шаванд,

⁶ он гоҳ ҳар як ҷони зинда начоти Ҳудоро мебинад!”»

⁷ Мардуми зиёде назди Яҳё меомаданд, то аз дasti ӯ таъмид бигиранд ва ӯ ба онҳо мегуфт: «Эй морони маккор! Кӣ ба шумо гуфт, ки аз ҷазои дарпешистодаи

Худо гурехта метавонед? ⁸Асло фикр накунед, ки ба сабаби аз насли Иброҳим буданатон ҷазо намебинед. Зоро ба шумо мегӯям, ки Худо аз ҳамин сангҳо барои Иброҳим насл ба вучуд оварда метавонад. Пас, чун дарахти мевадоре, ки меваи хуб медиҳад, дар амал нишон дихед, ки ҳақиқатан тавба кардаед. ⁹Теша аллакай бар решай дарахтон гузашта шудааст ва ҳар дарахте, ки меваи хуб намеоварад, бурида ба оташ партофта мешавад».

¹⁰ Мардум аз ӯ мепурсиданд: «Пас, мо чӣ кор кунем?» ¹¹ Яхё ҷавоб дод: «Касе, ки ду ҷома дорад, якто ашро ба касе дихад, ки ба он мӯҳтоҷ аст ва ҳар кӣ ҳӯрок дорад, низ ҷунин биқунад». ¹² Андозирон ҳам, ки барои таъмид гирифтан омада буданд, аз ӯ пурсиданд: «Устод, мо чӣ кор кунем?» ¹³ Ба онҳо гуфт: «Бештар аз он андозе, ки бароятон муайян карда шудааст, аз мардум наситонед». ¹⁴ Сарбозон низ аз ӯ пурсиданд: «Пас, мо чӣ кор кунем?» Яхё гуфт: «Касеро бо зӯриву тӯҳмати ноҳақ ғорат накунед ва ба маоши худ қаноат намоед».

¹⁵ Мардум интизори омадани Масех, яъне Таъиншу даи Худо буданд ва баъд аз шунидан гуфтаҳои Яхё худ ба худ фикр мекарданд, ки шояд Яхё Таъиншудаи Худо аст. ¹⁶ Яхё бошад, ба онҳо гуфт: «Ман шуморо бо об таъмид медиҳам, vale тавонотаре аз ман меояд, ки ман ҳатто сазовори күшодани банди пойафзоли ӯ нестам. Ӯ шуморо бо Рӯҳи Муқаддас ва оташ таъмид хоҳад дод. ¹⁷ Дар дasti Ӯ бел барои бод кардани гандум тайёр аст. Вай бо он хирмани худро тоза карда, гандумро дар анбораш ҷамъ мекунад, vale қаҳро дар оташи хомӯшнашаванда месӯзонад».

¹⁸ Ҳамин тавр Яхё мардумро панду насиҳат карда, ба онҳо хушҳабарро мерасонд.

¹⁹ Яхё ҳоким Ҳиродусро ҳам барои он ки ҳамсари бародари худаш Ҳиродияро ба занӣ гирифта буд ва барои ҳамаи корҳои бадаш сарзаниш мекард. ²⁰ Бинобар ин

Хиродус, бар замми ҳамаи кирдори бадаш, боз Яхёро ба ҳабс андохт.

Таъмиди Исо

²¹ Инак, вақте ки ҳамаи мардум таъмид гирифта буданд, Исо низ таъмид гирифту ба дуогӯй машғул шуд. Дар ҳамин вақт осмон кушода шуда, ²² Рӯҳи Муқаддас дар шакли кабӯтаре фаромада, дар болои Ӯ қарор гирифт ва садое аз осмон баромад, ки мегуфт: «Ту Писари азизи Ман ҳастӣ ва Ман аз Ту хушнудам!»

Авлоду аҷдодони Исо

²³ Вақте ки Исо ба хизмати худ шурӯй намуд, тақрибан сисола буд ва ҳама гумон мекарданд, ки Ӯ писари Юсуф аст. Юсуф бошад, писари Элӣ, ²⁴ Элӣ писари Маттот, Маттот писари Левӣ, Левӣ писари Малкӣ, Малкӣ писари Яннай, Яннай писари Юсуф, ²⁵ Юсуф писари Матитё, Матитё писари Омӯс, Омӯс писари Нахум, Нахум писари Ҳеслӣ, Ҳеслӣ писари Начҷой, ²⁶ Начҷой писари Махат, Махат писари Матитё, Матитё писари Шимъӣ, Шимъӣ писари Юсуф, Юсуф писари Юдо, ²⁷ Юдо писари Юҳонон, Юҳонон писари Ресо, Ресо писари Зарубобил, Зарубобил писари Шаалтиил, Шаалтиил писари Нерӣ, ²⁸ Нерӣ писари Малкӣ, Малкӣ писари Аддӣ, Аддӣ писари Қӯсом, Қӯсом писари Элмадом, Элмадом писари Эр, ²⁹ Эр писари Юсе, Юсе писари Элизер, Элизер писари Юрим, Юрим писари Маттот, Маттот писари Левӣ, ³⁰ Левӣ писари Шимъӯн, Шимъӯн писари Яхудо, Яхудо писари Юсуф, Юсуф писари Юном, Юном писари Элёқим, ³¹ Элёқим писари Малё, Малё писари Мино, Мино писари Матато, Матато писари Натан, Натан писари Довуд, ³² Довуд писари Йисой, Йисой писари Убид, Убид писари Бӯаз, Бӯаз писари Салмӯн, Салмӯн писари Нахшӯн, ³³ Нахшӯн писари Аминодоб, Аминодоб писари Адамин, Адамин писари Ҳорнӣ,

Хорнӣ писари Ҳесрӯн, Ҳесрӯн писари Форас, Форас писари Яхудо,³⁴ Яхудо писари Ёқуб, Ёқуб писари Ишҳок, Ишҳок писари Иброҳим, Иброҳим писари Тораҳ, Тораҳ писари Ноҳӯр,³⁵ Ноҳӯр писари Саруҷ, Саруҷ писари Рау, Рау писари Фолаҷ, Фолаҷ писари Эбар, Эбар писари Шолаҳ,³⁶ Шолаҳ писари Қенон, Қенон писари Арфакшад, Арфакшад писари Сом, Сом писари Нӯҳ, Нӯҳ писари Ломак,³⁷ Ломак писари Матушолаҳ, Матушолаҳ писари Ҳанӯҳ, Ҳанӯҳ писари Ёрад, Ёрад писари Маҳалалъиљ, Маҳалалъиљ писари Қенон,³⁸ Қенон писари Анӯш, Анӯш писари Шет, Шет писари Одам ва Одам писари Худо буданд.

Аз озмоиш гузаштани Исо

4 Исо аз Рӯҳи Муқаддас пур шуда, аз соҳили дарёи Урдун баргашт ва ин Рӯҳ Ӯро ба биёбон бурд.² Он ҷо иблис дар муддати чил шабу чил рӯз Ӯро меозмоид. Ҳамон рӯзҳо Исо ҳеч чиз намехӯрд ва оқибат хеле гурусна монд.

³ Иблис ба Ӯ гуфт: «Ту Писари Худо ҳастӣ-ку, пас, ба ин санг фармон дех, ки нон шавад». ⁴ Исо ҷавоб дод: «Не, зеро дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки инсон на фақат бо ҳӯрдани нон зинда аст». ⁵ Баъд иблис Вайро ба баландӣ бурда, аз он ҷо дар як лаҳза тамоми мамлакатҳои дунёро ба Ӯ нишон дода, ⁶⁻⁷ гуфт: «Агар Ту ба ман саҷда кунӣ, ман тамоми ихтиёри ҳукмронӣ кардан ва ҳамаи шӯҳрату ҷалоли онҳоро ба Ту месупорам, зеро он ба ман дода шудааст ва ман метавонам онро ба касе, ки хоҳам, тӯҳфа биқунам». ⁸ Исо ба вай ҷавоб дод: «Дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки

„мо бояд Худованд Худои худро бипарастем
ва фақат ба Ӯ хизмат кунем”».

⁹ Баъд иблис Ӯро ба Ерусалим бурд ва ба нуктаи баландтарини Ҳонаи Худо гузошта гуфт: «Ту Писари Худо ҳастӣ-ку, пас, худро аз ин ҷо ба поён парто. ¹⁰ Охир дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки

„Худо ба фариштагони худ фармон медиҳад,
ки Туро муҳофизат кунанд

¹¹ ва онҳо Туро бар болои дастонашон хоҳанд
бардошт,
то ки поят ба санге назанад”».

¹² Исо ҷавоб дод: «Не, ҳамчунин гуфта шудааст, ки
набояд Худованд Худои худро бисанҷем». ¹³ Баъд аз
ин иблис васвасаҳои худро бас кард ва то пайдо шу-
дани лаҳзаи мувоғиқ аз Исо дур шуд.

Ҳизматгузории Исо дар Ҷалил ва Носира

¹⁴ Исо бо қудрати Рӯҳи Муқаддас ба Ҷалил баргашт
ва ин ҳабар дар сар то сари он ноҳия паҳн шуд. ¹⁵ Ӯ
дар ибодатхонаҳо мардумро таълим медод ва ҳама
Исоро ситоиш мекарданд.

¹⁶ Ҳамин тавр Ӯ ба шаҳри Носира омад, ки дар он
ҷо ба воя расида буд. Вай дар рӯзи истироҳат аз рӯи
одат ба ибодатхона даромада, барои бо овози баланд
хондани навиштаҷот аз ҷояш барҳест. ¹⁷ Ба Ӯ китоби
Ишаъё пайғамбарро доданд ва Исо онро кушода, ҷое-
ро ёфт, ки чунин навишта шуда буд:

¹⁸ «Рӯҳи Худованд дар Ман аст,
зоро Ӯ Маро таъян намудааст, ки ба бенавоён
хушҳабарро бирасонам.

Ӯ Маро фиристодааст, то озодии асирон, бино
шудани қӯрон ва раҳоии ситамдиагону
¹⁹ соли файзбахши Худовандро эълон намоям».

²⁰ Баъд Вай китобро пӯшида, ба ходим дод ва ба ҷои
худ нишаст. Дар ибодатхона ҳама бо диққат ба Ӯ ни-
гоҳ мекарданд ²¹ ва Ӯ ба сухан оғоз намуд: «Он навиш-
таҳоеро, ки ҳоло шунидед, имрӯз амали гаштанд».

²² Ҳама Исоро таъриф мекарданд ва аз суханони
файзбахши Ӯ дар таачҷуб монда, мегуфтанд: «Магар
Ӯ писари Юсуф нест?»

²³ Ӯ ба онҳо гуфт: «Медонам, ки дар бораи Ман чу-
нин масалро хоҳед гуфт: „Эй табиб! Худатро шифо

дех ва дар ватани худ низ мӯъчидаоero бикун, ки шунидаем дар шаҳри Кафарнаҳум кардай”». ²⁴ Баъд сұханашро давом дод: «Ба ростӣ мегӯям, ки ягон пайғамбар дар диёраш қадр надорад. ²⁵ Ҳақиқатан ҳам, дар замони Илёс пайғамбар, вакте ки дар муддати севу ним сол борон наборид ва дар рӯи замин гуруснагии сахте ба вучуд омад, дар Исроил бевазанони бисёре буданд, ²⁶ вале Илёс назди ҳеч яке аз онҳо фиристода нашуд. Ӯ танҳо ба назди як бевазане фиристода шуд, ки дар Сорфато ном шаҳри Сидун зиндагӣ мекард. ²⁷ Дар замони Элишиои пайғамбар ҳам дар Исроил махавҳои зиёде буданд, вале ба ғайр аз Наамони суриёни ҳеч қадоме аз онҳо шифо наёфтанд».

²⁸ Онҳое, ки дар ибодатхона буданд, аз шунидані чунин сұханҳо ба ғазаб омаданд. ²⁹ Баъд аз ҷояшон барҳеста, Исоро аз шаҳр берун карда, ба болои теппае бурданд, ки шаҳр он ҷо сохта шуда буд ва хостанд аз лаби ҷарӣ Ӯро партоянд. ³⁰ Аммо Ӯ аз миёни онҳо гузашта, бо роҳи худ равона шуд.

Аз рӯҳи нопок озод шудани мард

³¹ Исо ба шаҳри Кафарнаҳум, ки дар Ҷалил аст, омада, дар рӯзи истироҳат мардумро таълим медод. ³² Одамон аз таълимоти Ӯ коил мемонданд, чунки сұханонаш бокұдрат буданд. ³³ Дар ибодатхона марде ҳузур дошт, ки дар вучудаш рӯҳи нопок, яъне дев ҷойгир шуда буд. Ӯ бо овози баланд фарёд зада гүфт: ³⁴ «Моро ба ҳоламон гузор! Ту ба мо чӣ кор дорӣ, эй Исои Носири? Магар барои нобуд кардани мо омадай?! Туро медонам! Ту Шахси муқаддаси Худо ҳастӣ!» ³⁵ Вале Исо рӯҳи нопокро сарзаниш карда фармуд, ки хомӯш шавад ва аз даруни он одам берун барояд. Дев мардро дар пеши назари ҳама ба замин партофт ва ба он мард ҳеч зараре нарасонда, аз вай берун баромад. ³⁶ Ҳама ҳайрон шуда ба яқдигар мегуфтанд: «Ин чӣ сұханест, ки Ӯ бо кудрату кувват

ба рӯҳҳои нопок амр мефармояд ва онҳо берун мебароянд?»

³⁷ Овозаи Исо дар тамоми он нохия пахн мешуд.

Шифои ёфтани бисёр дардмандон

³⁸ Исо аз ибодатхона баромада, ба хонаи Шимъӯн рафт. Хушдомани Шимъӯн ба табларзай саҳте гирифтор буд ва аз Исо хошиш карданд, ки ба ин зан ёрӣ диҳад. ³⁹ Исо болои сари ӯ хам шуда, табларзаро манъ кард ва он тамоман нест шуд. Зан дарҳол барҳеста, ба меҳмоннавозӣ машғул шуд.

⁴⁰ Вакти ғуруби офтоб ҳамаи онҳоеро, ки ба қасалиҳои гуногун гирифтор буданд, ба назди Исо меоварданд. Ӯ дасти худро болои сари ҳар яке аз онҳо мегузошту шифояшон медод. ⁴¹ Ҳамчунон девҳо «Ту писари Худо ҳастӣ!» гуфта, фарёдзанон аз бисёр қасон берун мебаромаданд, чунки онҳо медонистанд, ки Ӯ Таъиншудаи Худо аст. Аммо Ӯ ба онҳо иҷозати гап заданро намедод.

Дар ибодатхонаҳо таълим додани Исо

⁴² Вақте ки субҳ дамид, Исо берун баромада, ба ҷои хилвате рафт. Вале мардум Ӯро ҷустуҷӯ карда, ба наздаш омаданд ва намегузоштанд, ки аз пешашон бираවад. ⁴³ Ӯ бошад, ба онҳо гуфт: «Ман бояд ҳушҳабари подшоҳии Худоро ба шаҳрои дигар ҳам бирасонам, чунки бо ҳамин мақсад Ман фиристода шудаам».

⁴⁴ Ва Ӯ дар ибодатхонаҳои тамоми сарзамини Яхудия ҳушҳабарро эълон мекард.

Интиҳоби шогирдони аввал

5 Як рӯз Исо дар канори қӯли Ҷинесор меистод ва мардуми бисёре, ки меҳостанд қаломи Худоро бишнаванд, аз ҳар тараф ба Ӯ фишор меоварданд. ² Исо ду қаикеро дид, ки дар соҳили қӯл гузошта шуда буданд ва моҳигирон аз онҳо берун омада, тӯрҳои

мохидориро мешустанд. ³Ӯ ба яке аз қаикҳо, ки сохибаш Шимъүн буд, савор шуда, аз ӯ хоҳиш кард, ки қаикро аз сохил каме дуртар ронад. Баъд нишаста, аз қаик мардумро таълим медод. ⁴Дар охири суханаш Ӯ ба Шимъүн гуфт: «Қаикро ба мобайни кӯл бирон ва барои сайд тӯрҳоятонро ба об андозед». ⁵Шимъүн чавоб дод: «Устод! Мо тамоми шаб заҳмат кашидем ва чизе сайд накардем, vale азбаски шумо мефармоед, ҳоло тӯрро ба об меандозем». ⁶Вақте ин корро карданد, он қадар моҳӣ сайд шуд, ки қариб буд тӯрҳояшон канда шаванд. ⁷Пас, Шимъүн ва рафиқонаш ба шарикони худ, ки дар қаики дигар буданд, ишорае карданд, то ба ёриашон биёянд. Онҳо омада, ҳар ду қаикро то дараҷае аз моҳӣ пур карданд, ки қариб ғарқ мешуданд.

⁸Шимъүни Петрус ин ҳолатро дида, пеши пойҳои Исо афтода гуфт: «Худовандо! Аз пеши ман бирав, чунки ман одами гунаҳкор ҳастам». ⁹Ӯ инро барои он гуфт, ки худаш ва ҳамроҳонаш аз сайди бешумори ба дастовардаашон ба ҳайрат афтода буданд. ¹⁰Ёкубу Юҳанно низ, ки писарони Забдой ва шарикони Шимъүн буданд, ҳайрон шуданд. Вале Исо ба Шимъүн гуфт: «Натарс, баъд аз ин одамонро монанди моҳӣ чамъ хоҳӣ кард».

¹¹Сипас моҳигирон қаикҳоро ба сохил бароварданд ва ҳамаи корҳояшонро як сӯ гузошта, Исоро пайравӣ карданд.

Шифо ёфтани марди маҳав

¹²Исо дар шаҳре буд, ки дар он чо марди гирифтори касалии маҳав буд. Он маҳав Исоро дида, сар ба пои Ӯ ниҳоду илтимос кард: «Худовандо, агар хоҳӣ, метавонӣ маро пок созӣ». ¹³Исо дасташро ба ӯ расонда гуфт: «Албатта, меҳоҳам, пок шав!» ва касалии маҳав нест шуд.

¹⁴Баъд Исо ба ӯ таъкид карда гуфт: «Дар бораи ин воқеа ба касе нагӯй, балки рост назди рӯҳонӣ рафта,

худро нишон дех ва барои пок шудани худ, ҳамон тавре ки Мӯсо фармудааст, қурбонӣ бикун, то ба мардум шаҳодате гардад». ¹⁵ Аммо ба ин нигоҳ накарда, овозаи Ӯ торафт пахн мешуд. Барои шифо ёфтан аз бемориҳо ва шунидани сухани Ӯ шумораи зиёди мардум дар атрофи Исо чамъ меомаданд.

¹⁶ Исо бошад, барои дуо кардан ба ҷои хилват мерафт.

Шифо ёфтани марди шал

¹⁷ Рӯзе Исо машғули таълим буд. Фарисиён ва шариатдононе, ки аз тамоми деҳоти Ҷалил, аз Яхудия ва аз Ерусалим омада буданд, дар назди Ӯ нишастанд. Қудрати Худованд барои шифо додан бо Исо буд. ¹⁸ Ҳамин вакт ҷанд нафаре марди шалеро бо ҷойгаҳаш бардошта оварданд. Онҳо қӯшиш мекарданд, ки ӯро ба даруни хона дароварда, дар пеши Исо гузоранд, ¹⁹ вале аз сабаби бисёр будани мардум барои даровардани ӯроҳе наёфтанд. Бинобар ин ба болои хона баромада, аз миёни сафолҳои бом шалро бо ҷойгаҳаш ба даруни хона, ба миёни мардум, пеши Исо фароварданд. ²⁰ Исо имони онҳоро дида, ба он шал гуфт: «Дӯстам! Гуноҳҳоят бахшида шуданд».

²¹ Вале шариатдонону фарисиён ба якдигар мегуфтанд: «Ин кист, ки суханони кофирона мегӯяд? Ғайр аз Ҳудо кӣ гуноҳҳоро бахшида метавонад?» ²² Исо бошад, аз фикри онҳо дарак ёфта ҷавоб дод: «Чаро дар дилҳоятон ҷунин фикрҳо доред? ²³ Кадомаш осонтар аст: гуфтани он, ки „гуноҳҳои ту бахшида шуданд“ ё гуфтани он, ки „бархез ва роҳ гард“? ²⁴ Пас, Ман ба шумо исбот мекунам, ки Фарзанди Инсон дар рӯи замин қудрати бахшидани гуноҳҳоро дорад». Сипас ба шал нигариста гуфт: «Ба ту мегӯям, бархез, ҷойгаҳатро бардошта ба хонаат рав». ²⁵ Он мард дар пеши ҳама дарҳол аз ҷояш бархест ва ҷойгаҳашро, ки дар рӯи он хобида буд, бардошта, Ҳудоро шукрғӯён ба хонааш равона шуд.

²⁶ Ҳама ба ҳайрат афтода, Худоро ситоиш мекарданда ва дар ҳолате, ки пур аз тарсу ҳарос буданд, мегуфтанд: «Имрӯз чизҳои аҷоибро дидем».

Даъват шудани Левӣ

²⁷ Баъд аз ин Исо берун рафт ва Левӣ ном андозги-реро дид, ки дар ҷои кораш нишаста буд. Исо ба вай гуфт: «Биё, пайрави Ман шав». ²⁸ Левӣ бархест ва ҳама чизашро монда, аз паси ӯ равона шуд.

²⁹ Левӣ дар ҳонаи худ барои Исо зиёфати калон орост. Шумораи зиёди андозигирон ва одамони дигар ҳамроҳашон дар гирди як дастархон менишастанд. ³⁰ Фарисиён ва шариатдонон ба шогирдони Исо шикоят карда мегуфтанд: «Чаро шумо ҳамроҳи андозигирону гунаҳкорон аз як дастархон меҳӯреду менӯшед?» ³¹ Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ба табиб на одамони солим, балки беморон мӯҳтоҷанд. ³² Ман ҳам барои он омадаам, ки на нақӯкорон, балки гунаҳкоронро ба тавба даъват намоям».

Савол дар бораи рӯза

³³ Ба Исо гуфтанд: «Чаро шогирдони Яҳё зуд-зуд рӯза мегиранду дуо меҳонанд, шогирдони фарисиён низ ҷунин мекунанд, vale шогирдони Шумо меҳӯранд ва менӯшанд?» ³⁴ Исо ба онҳо гуфт: «Оё метавонед дӯсто-ни домодро, модоме ки ӯ бо онҳост, маҷбур созед, ки рӯза бигиранд? ³⁵ Vale вақте мерасад, ки домод аз байнашон гирифта мешавад ва он тоҳонҳо низ рӯза мегиранд».

³⁶ Баъд ба онҳо ин масалро гуфт: «Ҳеч кас аз ҷомаи нав пораэро канда, ҷомаи қӯхнаро ямоқ намекунад, ҷунки ҳам ҷомаи нав ҳайф мешавад ва ҳам ямоқи нав ба ҷомаи қӯхна мувоғиқ намеояд. ³⁷ Ҳамҷунин ҳеч кас шароби навтайёршударо ба машки ҷармини қӯхна намерезад, ҷунки шароб мечӯшаду машкро даронда, ҳам худ мерезад ва ҳам машқ бекора мешавад. ³⁸ Пас,

шароби нав бояд ба машки нав рехта шавад. ³⁹Хеч кас баъд аз нӯшиданӣ шароби қӯҳна шароби навро талаб намекунад, зеро мегӯяд, ки шароби қӯҳна хуб аст».

Савол дар бораи рӯзи истироҳат

6 Яке аз рӯзҳои истироҳат Исо аз миёни киштзорҳои гандум мегузашт. Шогирдонаш ҳӯшаҳоро чида, бо кафи дасташон молида меҳӯрданд. ²Баъзе аз фарисиён гуфтанд: «Чаро шумо кореро мекунед, ки кардани он дар рӯзи истироҳат раво нест?» ³Исо ҷавоб дод: «Магар шумо дар навиштаҷот нахонаед, ки шоҳ Довуд, вакте ки бо ҳамроҳонаш гурӯсна монд, чӣ кор карда буд? ⁴Ӯ ба ҳонае, ки ҳузури Ҳудоро дошт, даромада, нони ба Ҳудо тақдимшударо гирифта ҳӯрда ва ба ҳамроҳонаш низ дод. Ҳол он ки аз рӯи шариат фақат рӯҳониён ҳақ доштанд он нонро бихӯранд». ⁵Баъд ба онҳо гуфт: «Фарзанди Инсон соҳиби рӯзи истироҳат аст».

Шифо ёфтани марди дасташ ҳушкшуда

⁶Боз як рӯзи истироҳат Исо ба ибодатхона рафта, машғули таълим шуд. Дар он ҷо як марде ҳузур дошт, ки дasti росташ ҳушк шуда буд. ⁷Шариатдонон ва фарисиён меҳостанд бинанд, ки Исо дар рӯзи истироҳат касеро шифо медиҳад ё не, то тавонанд Ӯро дар ин кор айборд биқунанд. ⁸Аммо Исо фикри онҳоро медонист ва ба марди дасташ ҳушкшуда гуфт: «Барҳез ва дар миёнҷо исто». Он мард барҳесту истод. ⁹Исо ба онҳо гуфт: «Ба шумо саволе медиҳам: оё дар рӯзи шанбе некӣ кардан равост ё бадӣ? Ҷони касеро начот ё барбод додан?» ¹⁰Баъд ба ҳамаи онҳо нигоҳ карда, ба он мард гуфт: «Дастатро дароз қун». Вай дасташро дароз карду дасташ сиҳат шуд. ¹¹Аммо шариатдонон ва фарисиён дар ғазаб шуда, бо ҳамдигар маслиҳат мекарданд, ки бар зидди Исо чӣ коре карда метавонанд.

Интихоб шудани дувоздаҳ вакили Исо

¹² Дар он рӯзҳо Исо барои дуо кардан ба кӯҳ баромад ва тамоми шабро бо дуои Худо гузаронид. ¹³ Вакте ки субҳ дамид, шогирдонашро ба наздаш ҷеф зада, аз миёнашон дувоздаҳ нафарро интихоб кард ва онҳоро вакил номид, ки инхоянд: ¹⁴ Шимъӯн, ки Исо ўро Петрус номид ва бародари Шимъӯн Андриёс, Ёқуб ва Юҳанно, Филиппус ва Барталмо, ¹⁵ Матто ва Тумо, Ёқуби писари Ҳалфӣ ва Шимъӯн, ки ба ё лакаби Ватандӯстро гузашта буданд, ¹⁶ Яҳудои писари Ёқуб ва Яҳудои Исқарют, ки оқибат хиёнаткор мешавад.

Исо дар хизмати мардум

¹⁷ Исо ва вакилонаш аз кӯҳ поён фаромада, дар ҳамворие ҷой гирифтанд. Шумораи зиёди пайравонаш ва мардуми бешуморе аз тамоми гирду атрофи сарзамиҳои Яҳудия, Ерусалим ва аз ноҳияҳои назди баҳрии Сурӯ Сидун чамъ омаданд, ¹⁸ то ки Исоро бишнаванд ва аз бемориҳо шифо ёбанд. Касоне, ки аз рӯҳи нопок азоб мекашиданд, низ шифо ёфтанд. ¹⁹ Бинобар ин ҳама қӯшиш мекарданд, ки дасти худро ба Исо бирасонанд, чун куввае, ки аз Ӯ берун меомад, ҳамаро шифо мебахшид.

Одамони хушбахт ва бадбаҳт

²⁰ Исо ба шогирдонаш ҷашм дӯхта гуфт:

«Хушбахтед шумо, ки ҳоло бечораед,
чунки Ҳудо дар ҳаётатон подшоҳӣ мекунад.

²¹ Хушбахтед шумо, ки ҳоло гуруснаед,
чунки сер ҳоҳед шуд.

Хушбахтед шумо, ки ҳоло гирия мекунед,
зеро ҳандон мешавед.

²² Хушбахтед шумо, вакте ки мардум ба хотири Фарзанди Инсон аз шумо нафрат мекунанд, шуморо аз байнашон меронанд, дашном медиҳанд ва номатонро ба бадӣ бароварда аз шумо рӯй мегардонанд.

²³Дар он рұз хурсанд бошед ва аз шодій бирақседу бидонед, ки Худо дар осмон бароятон мукофоти калон дорад. Зеро авлоди гузаштай ин одамон низ бо пайғамбарон ҳамин тавр рафттор мекардан.

²⁴Лекин вой бар ҳоли шумо, эй сарватмандон, зеро аллакай тасаллии дили худро ёфтаед.

²⁵Вой бар ҳоли шумо, ки ҳоло сер хастед, чунки гурасна хоҳед монд.

Вой бар ҳоли шумо, ки ҳоло механдед, зеро гирёну нолон хоҳед шуд.

²⁶Вой бар ҳоли шумо, вакте ки хама шуморо таърифу тавсиф мекунанд, чунки авлоди гузаштай ин одамон низ бо пайғамбарони бардурұғ ҳамин тавр рафттор мекардан.

Дұст доштани душманон

²⁷Аммо ба шумо, ки ҳоло сухани Маро мешунавед, мегүям: душманонатонро дұст доред ва ба онхое, ки шуморо бад мебинанд, некій кунед, ²⁸барои онхое, ки шуморо лаънат меҳонанд, баракат талабед ва барои онхое, ки шуморо дашном медиҳанд, дуои хайр гүед.

²⁹Агар касе ба як тарафи рұятон торсакій занад, тарафи дигари рұятонро бар ү бигардонед ва агар касе чомаатонро қашида гирад, монед, ки куртаатонро ҳам бигирад.

³⁰Ҳар кій аз шумо чизе талаб қунад, ба ү бидиҳед ва ҳар кій чизи шуморо бигирад, баргардондани онро талаб нақунед.

³¹Пас, чій гуна рафтторро аз дигарон нисбати худ дидан хоҳед, ҳамон тавр аввал худи шумо нисбати онхо рафттор кунед.

³²Агар танхо онхоеро дұст доред, ки шуморо дұст медоранд, чій фоида ба даст меоред? Зеро гунахкорон ҳам дұстдорандагони худро дұст медоранд.

³³Агар фақат ба қасоне, ки ба шумо некій мекунанд, некій кунед, шумо чій ифтихоре доред? Зеро гунахкорон низ чунин мекунанд.

³⁴Агар ба касе қарз дихеду умеди пас гирифтани онро дошта бошед, чӣ фоида дорад? Зеро гунахкорон низ ба гунахкорон қарз дода, интизори пас гирифтани он хастанд. ³⁵Вале шумо душманонатонро дӯст доред, некӣ кунед ва қарз дихеду интизори пас гардонда гирифтани он нашавед. Он гоҳ мукофоти бузурге насибатон гашта, фарзандони Худои Таоло хоҳед буд. Зеро Худо ба одамони ҳасис ва қӯрнамак ҳам меҳру-бонӣ мекунад. ³⁶Пас, ҳамон тавре ки Падари шумо раҳмдил аст, шумо низ раҳмдил бошед.

Айбдор кардани дигарон

³⁷Хукм нақунед ва ба ҳукм дучор намешавед. Касеро айбдор нақунед ва шумо низ айбдор карда намешавед. Ҳамаро бубахшед ва шумо низ бахшида мешавед. ³⁸Бидихед ва ба шумо низ дода мешавад: ба андозаи хуби ҷунбонидаю фишурдашуда ва лабрезшуда ба доманатон меандозанд, зеро бо қадом санг тарозу баркашед, бо ҳамон санг ба шумо баркашида мешавад».

³⁹Ҳамчунин Ӯ масалеро ба онҳо гуфт: «Оё як қӯр ба қӯри дигар роҳ нишон дода метавонад? Магар ҳардуяшон ба ҷоҳ намеафтанд? ⁴⁰Шогирд аз устодаш болотар нест. Аммо вақте ки донишашро пурра мекунад, ба устодаш баробар мешавад.

⁴¹Чаро шумо ҳасро дар ҷашми бародаратон мебинеду ҷӯберо, ки дар ҷашми ҳудатон ҳаст, ҳис намекунед? ⁴²Чӣ тавр метавонед ба бародаратон бигӯед: „Эй бародар, иҷозат дех ҳасро аз ҷашмат барорам”, вақте ки ҷӯбро дар ҷашми ҳуд намебинед? Эй дурӯяҳо! Аввал ҷӯбро аз ҷашми ҳудатон дур кунед, он гоҳ дурусттар дида метавонед, ки чӣ хел ҳасро аз ҷашми бародаратон бароред.

Дарахт ва меваи он

⁴³Ҳаргиз дарахти ҳуб меваи бад ва ё дарахти бад меваи ҳуб ба бор намеоварад, ⁴⁴ҷунки ҳар дарахт аз

мевааш шинохта мешавад. Аз буттаҳои хор анцир на-
мечинанд ва ё ҳосили ангур намегиранд.⁴⁵ Шахси нек
аз хазинаи неки дилаш некиро ва шахси бад аз хази-
наи бади дилаш бадиро берун меорад, зеро он чи дил-
лашро пур мекунад, баъд лабрез шуда, аз забонаш бе-
рун меояд.

Бинокори дурандешу бинокори беақл

⁴⁶ Чаро ба Ман „Худовандо! Худовандо!” мегӯед, ва-
ле гуфтаҳоямро ичро намекунед? ⁴⁷ Ҳоло ба шумо ба
кӣ монанд будани касеро мефаҳмонам, ки пеши Ман
омада, сухани Маро мешунавад ва аз рӯи он амал
мекунад. ⁴⁸ Ӯ ба одаме монанд аст, ки барои сохтани
хонааш заминро чуқур канда, пойдеворашро болои
санге мегузорад. Ҳангоме ки сел меояду оби пуртало-
тумаш хонаро зер мекунад, ба он ҳеч осебе намера-
сад, чунки пойдевораш мустаҳкам сохта шудааст.
⁴⁹ Аммо касе, ки суханони Маро шунида, аз рӯи он
амал намекунад, ба одаме монанд аст, ки хонаашро
бе пойдевор болои хок сохтааст. Пас, вакте ки сел
омада, оби пурталотумаш хонаро зер мекунад, он ба
зудӣ фурӯ рафта несту нобуд мешавад».

Шифо ёфтани хизматгори сардори лашкар

7 Баъд аз он ки Исо тамоми суханҳояшро ба мар-
дум гуфта шуд, вориди шаҳри Кафарнаҳум
гаشت. ² Дар он ҷо як сардори лашкар хизматгоре
дошт, ки барояш азиз буд. Ин хизматгор бемор шу-
да, дар бистари марг меҳобид. ³ Он сардори лашкар
овозаи Исоро шунида, пирони яҳудиро пеши Ӯ фи-
ристод, то илтимос кунанд, ки омада хизматгораш-
ро шифо дихад. ⁴ Онҳо назди Исо омаданд ва бисёр
илтимос карда гуфтанд: «Ин сардори лашкар сазо-
вори он аст, ки барояш чунин корро биқунед,⁵ чун-
ки вай ҳалқи моро дӯст медорад ва барои мо ибо-
датхонае сохтааст».

⁶Исо ҳамроҳи онҳо рафт. Ҳангоме ки ба хона наздик мешуд, сардори лашкар дӯстонашро фиристод, ки аз номи вай ба Исо чунин бигӯянд: «Хоча! Аз ин зиёд заҳмат накашед, зоро ман лоиқи он нестам, ки аз останаи дарам гузаред. ⁷Ба ҳамин сабаб худро муносиб надонистам, ки назди шумо биёям. Танҳо як амр кунед ва хизматгори ман шифо меёбад. ⁸Охир ман як фармонбардор ҳастам ва дар зери итоати худ низ сарбозонро дорам. Вақте ки ба яке „бирав“ мегӯjam, меравад, ба дигаре „биё“ мегӯjam, меояд ва агар ба хизматгорам „фалон корро бикун“ гӯjam, ў албатта он корро ичро мекунад».

⁹Исо инро шунида бисёр ҳайрон шуд ва ба мардуми бешуморе, ки аз паси ў меомаданд, рӯ оварда гуфт: «Ба шумо мегӯjam, ки ҳатто дар байни исроилиён қасро надидам, ки чунин имони саҳт дошта бошад».

¹⁰Фиристодагони сардори лашкар ба хона баргашта, диданд, ки хизматгор сиҳат шудааст.

Зинда шудани писари бевазан

¹¹Дере нагузашта Исо ҳамроҳи шогирдон ва шумораи зиёди мардум ба шахри Ноин рафт. ¹²Ў ба дарвазаи шаҳр наздик шуда, дид, ки мурдаеро мебароранд. Он мурда писари ягонаи бевазане буд ва сокинони зиёди шаҳр ҳамроҳи он зан равона буданд. ¹³Худованд он занро дида, дилаш ба ҳоли вай сӯҳт ва ба ў гуфт: «Гиря нақун». ¹⁴Баъд наздик омада, дасти худро рӯи тобут гузошт ва тобутбардорон аз роҳ бозистоданд. Сипас ў гуфт: «Эй бародар! Ба ту мегӯjam, бархез». ¹⁵Мурда аз ҷояш бархеста нишасту ба сухан даромад ва Исо ўро ба модараш супорид.

¹⁶Ҳамаро тарсу ҳарос фаро гирифт ва мардум Худоро ҳамду санохонон мегуфтанд: «Худо ба ҳалқи худ назар андоҳт ва дар байни мо пайғамбари бузурге пайдо шуд». ¹⁷Одамон дар тамоми Яхудия ва гирду атрофи он дар бораи Исо нақл мекарданд.

Омадани шогирдони Яхё

¹⁸ Шогирдони Яхё низ ба устодашон ҳамаи воеахо-ро нақл карданд. Яхё ду нафар аз шогирданашро ҷеф зада, ¹⁹ ба назди Худованд Исо фиристод, то бипур-санд: «Оё Шумо ҳамон шахсе ҳастед, ки омаданашро пешгӯй карда буданд ё мо бояд мунтазири каси дигар бошем?» ²⁰ Онҳо ба назди Исо омада, гуфтанд: «Яхёи Таъмидиҳанда моро пеши Шумо фиристод, то би-пурсем, ки оё Шумо ҳамон шахсе ҳастед, ки омада-нашро пешгӯй карда буданд ё мо бояд мунтазири ка-си дигар бошем?»

²¹ Ин ҳамон вақте буд, ки Исо мардуми зиёдеро аз бемориҳо, дарду азоб ва рӯҳҳои нопок шифо бахши-да, ҷашми нобиноёни зиёдеро бино мекард.

²² Ӯ ба онҳо ҷавоб дод: «Ҳар чиро, ки дидаду шуни-даед, рафта, ба Яхё нақл биқунед. Яъне бигӯед, ки ҷашмони кӯрон бино мешаванду лангон роҳ мегар-данд, махавҳо пок мешаванду карҳо мешунаванд, мурдаҳо аз нав зинда мешаванд ва ба бенавоён хушха-бар эълон карда мешавад. ²³ Пас, хушбахт аст касе, ки дар ҳаққи Ман шакку шубҳа намекунад».

Шаҳодати Исо дар бораи Яхё

²⁴ Баъд аз рафтани фиристодагони Яхё Исо ба мар-дум дар бораи Яхё суханашро оғоз кард: «Назди Яхё ба биёбон барои дидани чӣ рафта будед? Барои дидани қамише, ки аз вазидани бод мечунбад? ²⁵ Агар не, пас барои дидани чӣ рафта будед? Магар барои дидани одаме, ки либоси қимат мепӯшад? Охир онҳое, ки либоси зебо мепӯшанд ва ҳаёти пур аз айшу ишрат доранд, дар қасрҳои подшоҳӣ зиндагӣ мекунанд. ²⁶ Пас, киро дидани будед? Пайғамбарро? Дуруст, ам-мо ба шумо мегӯям, ки шумо каси бузургтар аз пай-ғамбарро дидад. ²⁷ Яхё ҳамон як одамест, ки Худо дар борааш дар навиштаҷот гуфта буд:

„Ана, Ман пешопеши Ту як одамамро мефиристам,
то ба омаданат рох тайёр кунад”.

²⁸Холо ба шумо мегўям, ки дар байни ҳамаи онхое,
ки аз модар ба дунё омадаанд, бузургтар аз Яхё касе
пайдо нашудааст. Аммо шахси хурдтарин дар подшо-
хии Худо бузургтар аз Яхё аст».

²⁹Тамоми мардум ва андозгиран низ суханони ўро
шунида, дуруст будани роҳи Худоро тасдиқ менаму-
данд ва аз ин сабаб аз дasti Яхё таъмид гирифта бу-
данд. ³⁰Вале азбаски фарисиён ва қонуншиносон таъ-
миди Яхёро нагирифта буданд, аз нияте, ки Худо
нисбаташон дошт, рӯй гардонданд.

³¹Исо суханашро давом дода гуфт: «Одамони ин
наслро бо кӣ муқоиса кунам? Онҳо ба кӣ монандӣ
доранд? ³²Онҳо монанди қӯдаконе ҳастанд, ки дар қӯ-
ча нишаста, яқдигарро ҷеф мезананд ва мегӯянд:

„Мо бароятон карнай навоҳтем, аммо шумо
рақс накардед!

Суруди мотам ҳондем, вале гиря накардед”.

³³Холо Яхёи Таъмидиҳанда омадааст, ки нон наме-
ҳӯраду шароб наменӯшад ва шумо мегӯед, ки ў дев
дорад. ³⁴Фарзанди Инсон омадааст, ки ҳам меҳӯраду
ҳам менӯшад ва шумо мегӯед: „Ана марди пурхӯр ва
бадмаст дӯсти андозгируну гунаҳкорон аст”. ³⁵Вале
дуруст будани ҳикмати Худо ба воситаи корҳои тамо-
ми фарзандонаш исбот мешавад».

Исо дар хонаи Шимъӯни фарисӣ

³⁶Яке аз фарисиён Исоро ба меҳмонӣ даъват намуд
ва ў ба хонаи он фарисӣ рафта, дар назди дастархон
пахлӯ зада нишааст.

³⁷Дар он шаҳр як зани пургуноҳе буд. Чун ў фахмид,
ки Исо дар хонаи он фарисӣ ҳӯрок меҳӯрад, қӯзачаи
сангини гаронбаҳоро, ки равғани хушбуӣ дошт,
гирифта ба он ҷо омад. ³⁸Вай аз пушт, назди пойҳои
Исо истода мегирист ва ашкҳояш ба пойҳои Исо мечা-

киданд. Зан бо мўйҳояш пойҳои Ӯро меҳушконид, бо эҳтиром онҳоро мебўсид ва ба онҳо равғани хушбӯйро мемолид.³⁹ Инро дида, фарисие, ки Исоро даъват карда буд, чунин фикрро аз дил гузаронд: «Агар ин мард дар ҳақиқат пайғамбар мебуд, мефаҳмид, ки ин зан чӣ гуна аст. Чун зане, ки ҳоло ба Ӯ даст мерасонад, гунахкор аст!»⁴⁰ Вале Исо ба ў гуфт: «Шимъӯн! Мехоҳам ба ту чизе бигӯям». Гуфт: «Марҳамат, устод».

⁴¹ Пас Исо суханашро давом дода гуфт: «Ду кас аз як одам пул қарз гирифтанд. Яке аз ў панҷсад ва дигаре панҷоҳ тангаи нукра қарздор буд. ⁴² Азбаски онҳо барои баргардондани қарз чизе надоштанд, он одам қарзи хардуро бахшид. Ҳоло бигӯ, қадоме аз онҳо Ӯро бештар дӯст медорад?»⁴³ Шимъӯн дар ҷавоб гуфт: «Ба гумонам он касе, ки ба ў қарзи зиёдтаре бахшида шудааст». Исо гуфт: «Дуруст фахмидӣ». ⁴⁴ Баъд ба он зан рӯ оварда, ба Шимъӯн гуфт: «Ин занро мебинӣ? Ман дар хонаи ту меҳмон шудам, вале барои пойҳоям об наовардӣ; ин зан бошад, пойҳои Маро бо ашкҳояш шуст ва бо мўйҳояш тоза кард. ⁴⁵ Ту Маро ҳатто набўсидӣ; ин зан бошад, аз вакти омаданам то ҳол бўсидани пойҳоямро бас намекунад. ⁴⁶ Ту ба сарам ҳатто равғани оддиро намолидӣ; вай бошад, равғани қиматбаҳои хушбӯйро ба пойҳоям молид. ⁴⁷ Бинобар ин ба ту мегӯям, азбаски гуноҳҳои зиёди вай бахшида шудаанд, ў чунин муҳаббати зиёд дорад ва агар ба касе гуноҳи камтар бахшида шавад, муҳаббаташ низ камтар аст». ⁴⁸ Баъд ба он зан гуфт: «Гуноҳҳоят бахшида шуданд». ⁴⁹ Онҳое, ки бо Ӯ дар сари як дастархон нишаста буданд, худ ба худ мегуфтанд: «Вай кист, ки гуноҳҳоро мебахшад ҳам?»⁵⁰ Вале Исо ба зан гуфт: «Туро имонат начот додааст. Рав ва дар амон бош!»

Занҳое, ки пайрави Исо буданд

8 Баъд аз ин Исо шаҳр ба шаҳру деха ба деха гашта, ба мардум хабари хуши подшоҳии Худоро мерасонд. Дар ин кор Ӯро дувоздаҳ шогирд² ва якчанд

зан, ки аз рӯҳҳои нопок ва бемориҳо шифо ёфта буданд, ҳамроҳӣ мекарданд. Яке аз он занҳо Марям буд, ки Маҷдалия номида мешуду аз ӯ хафт дев берун рафта буд. ³Дигаре Юҳона буд, ки шавҳараш Кузо ном дошту дар дарбори Ҳиродус вазифаи назоратчиро ичро мекард. Ҳамчунин Сусан ва бисёр дигарон, ки бо пулу молашон онҳоро дастгирӣ мекарданд.

Масал дар бораи деҳқон

⁴Вақте ки мардуми бисёре аз шаҳрҳои гирду атроф чамъ шуда, ба назди Исо омаданд, Ӯ масалеро гуфт: ⁵«Рӯзе як деҳқон барои киштани донаҳои худ мебарояд. Вақте ки дона мепошад, миқдоре аз онҳо ба пайраҳа афтода поймол мешавад ва паррандаҳо омада, онҳоро аз замин чида пок-покиза меҳӯранд. ⁶Миқдори дигари донаҳо ба замини санглоҳ афтода месабзанд, vale аз беобӣ хушк мешаванд. ⁷Боз як миқдори донаҳо ба миёни хорҳо афтода месабзанд, vale хорҳо қад қашида онҳоро пахш мекунанд. ⁸Аммо қисми донаҳое, ки ба замини хуби ҳосилхез меафтанд, сабзида, сад баробар зиёдтар ҳосил медиҳанд». Инро гуфту хитоб кард: «Ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!»

Маънидод кардани масал дар бораи деҳқон

⁹Шогирдон аз Исо маънои ин масалро пурсиданд ¹⁰ва Ӯ гуфт: «Худо ба шумо имконияти фахмидани сирру асрори подшоҳии худро додааст, аммо ба дигарон бо масалҳо мегӯям, то ки

„онҳо нигоҳ кунанду набинанд,
гӯш кунанду нашунаванд”.

¹¹Маънои масал ин аст: дона – каломи Ҳудост. ¹²Донаҳое, ки ба пайраҳа афтодаанд, онҳое мебошанд, ки каломро мешунаванд, vale иблис онро аз дилашон медуздад, то ки имон наоваранд ва начот наёбанд. ¹³Донаҳое, ки ба замини санглоҳ афтодаанд, онҳое мебошанд, ки каломро шунида, онро бо шодӣ қабул

мекунанд, vale азбаски реша надоранд, муддати күтохе имондор буда, дар вакти озмоиш зуд аз имони худ ме-гарданد.¹⁴ Донахое, ки ба миёни хорх афтодаанд, он-хое мебошанд, ки каломро мешунаванд, vale ташвишу бойигарӣ ва кайфу сафои зиндагӣ онҳоро пахш меку-над ва онҳо ҳеч самаре ба бор намеоваранд.¹⁵ Аммо до-наҳои ба замини хосилхез афтода онҳоянд, ки каломро мешунаванд ва онро дар дили неку самимиашон нигоҳ дошта, бо сабру тоқат самар ба бор меоваранд.

Масал дар бораи чароғ

¹⁶ Ҳеч кас чароғро даргиронда, онро бо косае наме-пӯшонад ва ё ба зери кат намегузорад. Баръакс, онро ба чароғпоя мегузорад, то ҳар кӣ дарояд, равшаниаш-ро бубинад. ¹⁷ Зеро ҳеч чизи маҳфие нест, ки ошкор нашавад ва чизи пинҳоне нест, ки маълум ва равшан нагардад. ¹⁸ Пас, аҳамият дихед, ки суханони Маро чӣ ҳел гӯш мекунед, зеро ҳар кӣ чизе дорад, ба ӯ боз зиёд дода мешавад, аммо аз он касе, ки надорад, ҳатто он чизе, ки ба гумони худ дорад, аз вай қашида гирифта мешавад».

Модар ва бародарони Исо

¹⁹ Ҳамин вақт модару бародарони Исо ба наздаш омаданд, аммо аз сабаби бисёрии мардум ба ӯ наздик шуда натавонистанд. ²⁰ Ба Исо гуфтанд: «Модар ва ба-родаронатон дар берун истодаанду меҳоҳанд Шуморо бубинанд». ²¹ Ӯ ҷавоб дод: «Модар ва бародарони Ман онҳое ҳастанд, ки каломи Ҳудоро мешунаванд ва он-ро ба ҷо меоранд».

Ором шудани тӯфон

²² Рӯзе аз рӯзҳо Исо бо шогирдонаш ба қаиқ савор шуда ба онҳо гуфт: «Биёед, ба он тарафи кӯл мегузарем». Онҳо равон шуданду ²³ дар аснои роҳ Исоро хоб бурд. Баногоҳ дар кӯл тӯфони сахте барҳест ва қаиқ аз

об пур мешуду чони одамон дар хатар мемонд.²⁴ Шогирдон пеши Исо омада, бо суханони «Устод! Устод! Ҳалок мешавем!» Ӯро бедор карданد. Ӱ аз хоб хеста, боду мавҷҳои пурталотумро таъна зад, баъд тӯфон ҳомӯш шуда, ҳама чоро оромӣ фаро гирифт.²⁵ Сипас Вай ба шогирдонаш гуфт: «Имонатон кучост?!» Шогирдон бо тарсу ҳарос ва таачҷуб ба яқдигар мегуфтанд: «Ин қист, ки ҳатто ба боду об фармон медиҳад ва онҳо ба Ӱ итоат мекунанд?»

Шифо ёфтани марди девона

²⁶ Баъд аз ин онҳо ба сарзамини Ҷадариён, ки дар рӯ ба рӯи ноҳияи Ҷалил воқеъ аст, омада расиданд.²⁷ Вақте ки Исо ба соҳил фаромад, бо марде аз аҳли он шаҳр воҳӯрд, ки гирифтори девҳо буд. Ӱ дер боз дар танаш либос надошт ва на дар хона, балки дар қабрҳо зиндагӣ мекард.²⁸ Ҳамин ки Ӱ Исоро дид, бо доду фифон ба пеши пойҳои Ӱ афтид ва бо овози баланд гуфт: «Эй Исо, Писари Ҳудои Таоло, ба ман чӣ кор дорӣ? Илтимос мекунам, маро азоб надех». ²⁹ Ӱ инро гуфт, чунки Исо аллакай ба рӯҳи нопок фармон дода буд, ки аз он мард берун барояд. Дар гузашта дев ҷандин бор ба он мард ҳамла меовард ва ҳарчанд девонаро асир намуда, бо занчиру бандҳо мебастанд, мард онҳоро пора-пора мекард ва дев Ӱро ба биёбон мебурд.³⁰ Исо аз Ӱ пурсид: «Номи ту чист?» Ӱ гуфт: «Лашкар», чунки девҳои бисёре ба даруни он мард дохил шуда буданд.³¹ Девҳо аз Исо илтимос мекарданд, ки онҳоро ҷазо дода, ба ҷоҳи бепоён нафиристад.³² Ҳамон ҷо, дар болои теппа галаи қалони ҳукҳо мечарид. Девҳо аз Исо ҳоҳиш карданд, ки ба даруни ҳукҳо ҷо шаванд ва Ӱ ба онҳо иҷозат дод.³³ Девҳо аз он мард берун шуда, ба даруни ҳукҳо даромаданд ва он гала аз баландӣ давон-давон ҳудро ба қӯл партофта, ғарқ шуд.

³⁴ Ҳукбонон инро дида гурехтанд ва ҳамаи воқеаро дар шаҳру дехот овоза карданд.

³⁵ Мардум барои дидани ин воқеа ба назди Исо рафтанд ва омада, мардеро диданд, ки девҳо аз ӯ берун рафта буданд. Вай дар тан либос дошту бо акли солим дар пеши пои Исо менишастан. Ҳамаро тарс фаро гирифт. ³⁶ Шоҳидони ин воқеа ба одамон чӣ гуна шифо ёфтани девонаро накл карданд. ³⁷ Баъд аз ин тамоми мардуми сарзамини Ҷадариён аз Исо хоҳиш карданд, ки аз пеши онҳо биравад, зоро онҳоро тарсу ваҳм фаро гирифта буд ва Ӯ барои баргаштан боз ба қаик савор шуд. ³⁸ Марде, ки девҳо аз ӯ берун шуда буданд, илтимос кард, ки Исо ӯро бо худ бубарад. Вале Исо ӯро ҷавоб дода гуфт: ³⁹ «Ба хонаат баргард ва аз чунин кори бузурге, ки Худо дар ҳаққи ту кардааст, нақл кун».

Ӯ рафта дар тамоми шаҳр дар бораи он кори бузург, ки Исо барояш карда буд, эълон кард.

Шифо ёфтани зан ва аз нав зиндашавии духтар

⁴⁰ Вақти баргаштани Исо мардуми зиёде, ки Ӯро интизор буданд, ба пешвозаш баромаданд. ⁴¹ Ҳамон вақт Ёир ном марде, ки сардори ибодатхона буд, назди Исо омада ба пеши пойҳояш афтид ва аз Ӯ илтимос кард, ки ба хонаи вай биравад, ⁴² зоро духтари ягонааш, ки такрибан дувоздаҳсола буд, дар бистари марг меҳобид. Исо ҳамроҳи Ёир мерафт ва мардуми бисёре аз ҳар тараф ба Ӯ фишор меоварданд.

⁴³ Як зан дар давоми дувоздаҳ сол гирифтори касалии хунравӣ буд. Вай тамоми буду шудашро ба табион сарф кард, vale ҳеч кас ӯро шифо дода натавонист.

⁴⁴ Он зан аз ақиб ба Исо наздик шуду ба домани ҷомаи Ӯ даст расонд ва ҳамон замон хунравиаш бозмонд.

⁴⁵ Исо пурсид: «Кӣ ба Ман даст расонд?» Вақте ки ҳама инкор карданд, Петрус ба Ӯ гуфт: «Устод! Мардуми зиёде Туру ихота карда, аз ҳар тараф фишор меоранд».

⁴⁶ Аммо Исо гуфт: «Касе ба Ман даст расонд, зоро Ман ҳис кардам, ки куввае аз Ман берун рафт». ⁴⁷ Вақте он зан дид, ки дигар пинҳон монда наметавонад, тарсону

ларzon омада пеши пои Исо афтид ва дар хузури ҳамай мардум ба Ӯ иқрор шуд, ки чаро ба Ӯ даст расонд ва чӣ тавр зуд шифо ёфт. ⁴⁸Исо ба ӯ гуфт: «Эй зан, туро имонат шифо дод. Рав ва дар амон бош».

⁴⁹Ҳанӯз ки Ӯ гап мезад, як нафаре аз хонаи Ёир ҳабар оварда, гуфт: «Духтаратон гузашт, дигар устодро заҳмат надихед». ⁵⁰Вале Исо инро шунида, гуфт: «Натарс, фақат имон дошта бош ва ӯ шифо меёбад». ⁵¹Вақте ки Исо ба назди хонаи Ёир омада расид, ба ғайр аз Петрус, Юҳанно, Ёкуб ва падару модари он духтар ба каси дигаре иҷозат надод, ки бо Ӯ ба хона дарояд. ⁵²Ҳама барои он духтар гиряму нола мекарданд, вале Исо гуфт: «Дигар гиря накунед, ӯ намурдааст, балки хобидааст». ⁵³Одамон писханде намуданд, зоро аниқ медонистанд, ки духтар мурдааст. ⁵⁴Аммо Исо дasti духтарро гирифта гуфт: «Эй духтарак, бархез!» ⁵⁵Вай аз нав зинда шуд ва зуд аз ҷояш бархест. Исо фармуд, ки ба ӯ ҳӯрок диханд. ⁵⁶Падару модари вай дар ҳайрат монданд, Исо бошад, ба онҳо фармуд, ки ин воқеаро ба касе нагӯянд.

Дувоздаҳ вакилро фиристодани Исо

9 Исо дувоздаҳ вакilonашро ҷеф зада, ба онҳо қуввату кудрати берун кардани ҳамай девҳо ва аз ҳар беморӣ шифо додани одамонро бахшид. ²Ӯ онҳоро фиристод, то дар бораи подшохии Худо эълон карда, беморонро шифо бахшанд. ³Исо ба онҳо гуфт: «Ба роҳ бо ҳуд ҳеч чиз нагиред: на асо, на борхалта, на нон, на пул ва на либоси иловагӣ. ⁴Ба ҳар хонае, ки даромадед, то вақти боз ба роҳ баромадан дар ҳамон ҷо бимонед. ⁵Вале агар шуморо дар ҷое қабул накунанд, аз он шаҳр берун биравед ва ҷангӣ он шаҳрро аз пойҳои ҳуд биафшонед, то шаҳодати айбдор будани онҳо гардад».

⁶Шогирдон аз он ҷо рафтанду деха ба деха гашта, хушхабарро эълон мекарданд ва дар ҳама ҷо мардумро шифо мебахшиданд.

Хайрати Ҳиродус

⁷ Вақте ки хоким Ҳиродус ҳамаи инро шунид, ба як ҳолати ногувор афтод, зеро баъзехо мегуфтанд, ки ин Яхё аз мурдагон зинда шудааст, ⁸ дигарон бошанд, мегуфтанд, ки Илёс пайғамбар зохир гардидааст ва баъзеи дигарон мегуфтанд, ки яке аз пайғамбарони давраҳои қадим зинда шудааст. ⁹ Вале Ҳиродус гуфт: «Охир ман сари Яхёро аз танаш чудо кардам. Пас, ин кист, ки дар борааш чунин суханҳоро мешунавам?» Вай хост Исоро бубинад.

Бо панҷ нону ду моҳӣ сер кардани зиёда аз панҷ ҳазор кас

¹⁰ Вақте ки вакilon баргаштанд, тамоми корҳои иҷроқардаашонро ба Исо баён намуданд. Ӯ онҳоро бо худ гирифта ба шаҳри Байт-Сайдо равона шуд, то ки бо шогирдонаш танҳо ба танҳо бимонад. ¹¹ Вале мардум аз ин боҳабар шуда, аз пасаш рафтанд ва Исо онҳоро бо хушнудӣ қабул карда, ба онҳо дар бораи подшоҳии Ҳудо нақл кард ва қасонеро, ки ба шифо эҳтиёҷ доштанд, шифо дод.

¹² Рӯз бегоҳ мешуд ва он дувоздаҳ шогирд ба назди Исо омада гуфтанд: «Ин ҷо ҷои беодам аст. Мардумро ҷавоб намедиҳед, ки ба қишлоқҳо ва деҳоти гирду атроф рафта, барои худ ҷои хоб ва ҳӯроке пайдо қунанд?» ¹³ Вале Вай ба онҳо гуфт: «Шумо ба онҳо ҳӯрок дихед». Шогирдон гуфтанд: «Мо фақат панҷ нону ду моҳӣ дорем. Магар ин ки худамон рафта, барои тамоми мардум ҳӯрок бихарем».

¹⁴ Дар он ҷо такрибан панҷ ҳазор мард буд ва Исо ба шогирдонаш гуфт: «Онҳоро панҷоҳнафарӣ гурӯҳ-гурӯҳ шинонед». ¹⁵ Онҳо гуфтаи Исоро ба ҷо оварда, ҳамаро шинонданд. ¹⁶ Баъд Ӯ он панҷ нону ду моҳиро ба дасташ гирифта, ба осмон нигаристу аз Ҳудо баракат таълабид ва нонҳоро пора карда, ба шогирдонаш дод, то ба мардум таксим биқунанд.

¹⁷Хама то сер шудан хӯрданд ва аз пораҳои боки-
монда боз дувоздаҳ сабад пур шуд.

Кӣ будани Исоро эълон кардани Петрус

¹⁸Рӯзе, вақте ки Исо дар танҳоӣ дуо мекарду дар
наздаш факат шогирдонаш буданд, аз онҳо пурсид:

«Мардум дар бораи кӣ будани Ман чӣ мегӯянд?»

¹⁹Дар ҷавоб гуфтанд: «Баъзехо мегӯянд, ки Шумо
Яҳёи Тъамиддиҳонда ҳастед, баъзеи дигарашон фикр
мекунанд, ки Шумо Илёс ҳастед ва дигарон мегӯянд,
ки яке аз пайғамбарони қадим зинда шудааст». ²⁰Ӯ аз
онҳо пурсид: «Шумо чӣ? Шумо Маро кӣ мешумо-
ред?» Петрус ҷавоб дод: «Ту Масех, яъне Тъяиншудаи
Худо ҳастӣ». ²¹Баъд Исо онҳоро таъкид карда фармон
дод, ки дар ин бора ба касе ҷизе нагӯянд.

²²Сипас, суханашро давом дода гуфт: «Фарзанди
Инсон бояд бисёр азоб қашад. Пирони қавм, сардо-
рони рӯҳонӣ ва шариатдонон аз Вай рӯй мегардо-
нанд. Ӯ кушта мешавад, вале баъд аз се рӯз аз нав
зинда мегардад». ²³Пас аз он Исо ба ҳама гуфт: «Ҳар
касе, ки аз байни шумо пайрави Ман шудан меҳо-
ҳад, бояд аз манфиатҳои худ даст қашида, ҳар рӯз са-
либи азобу маргашро бардошта барад, он гоҳ Маро
пайравӣ қунад. ²⁴Зеро касе, ки ҳаёташро нигоҳ дош-
тан меҳоҳад, онро аз даст медиҳад, вале ҳар касе, ки
ба хотири Ман ҳаёташро фидо мекунад, онро нигоҳ
медорад. ²⁵Ба одам чӣ фоидае дорад, ки тамоми
дунёро ба даст овараду ҷонашро аз даст диҳад ва ҷа-
зо бинад? ²⁶Зеро ҳар кӣ аз Ман ва аз суханонам
шарм қунад, Фарзанди Инсон низ, ҳангоме ки дар
дурраҳши ҷалоли худ, шӯҳрату ҷалоли Падар ва фа-
риштагони муқаддас меояд, аз Ӯ шарм хоҳад кард.
²⁷Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар ин ҷо ҷанд касе ҳас-
танд, ки ҳанӯз дар қайди ҳаёт буданашон подшохии
Худоро мебинанд».

Дигаргун шудани намуди зохирин Исо

²⁸ Аз ин гуфтугү тақрибан ҳашт рўз гузашт. Исо Петрус, Юханно ва Ёкубро бо худ гирифта, барои дуогүй ба болои кӯхе баромад. ²⁹ Вакте ки Ӯ ба дуогүй машғул буд, ҷеҳрааш тағиир ёфта, либосаш сап-сафеди дураҳшон шуд ³⁰⁻³¹ ва инак ду мард, Мӯсову Илёс дар шӯҳрату ҷалол зохир гардиданд. Онҳо бо Исо гуфтугү карда нақл мекарданд, ки Ӯ дар Ерусалим бояд аз ин дунё равад ва бо ҳамин мақсадашро анҷом медиҳад. ³² Петрус ва ҳамроҳонашро ҳоб бурд ва ҳангоме ки бедор шуданд, шӯҳрату ҷалоли Исо ва он ду мардро, ки бо Ӯ меистоданд, диданд. ³³ Вакте ки он ду нафар аз пеши Исо рафтани шуданд, Петрус гуфт: «Эй Устод! Ҷӣ хуб аст, ки мо ин ҷо ҳастем. Биёed, ҳоло се ҳайма месозем: яке – барои Шумо, дигаре – барои Мӯсо ва сеюм – барои Илёс». Вай ҳудаш намедонист, ки ҷӣ мегӯяд. ³⁴ Петрус ҳанӯз суханашро тамом накарда, абре пайдо шуда, онҳоро бо сояаш фаро гирифт ва вакте ки Мӯсо ва Илёс ба даруни абр даромаданд, шогирдон тарсиданд. ³⁵ Ҳамин вақт аз абр овозе шунида шуд, ки меѓуфт: «Ин Писари Ман аст, Ман Вайро интихоб кардам. Ӯро гӯш кунед». ³⁶ Вакте ки овоз гум шуд, Исо боз танҳо монд. Шогирдон ҳомӯш монданд ва ҳамон вақт аз он ҷӣ дида буданд, ба қасе чизе нагуфтанд.

Шифо ёфтани бачаи девона

³⁷ Рӯзи дигар, вакте ки онҳо аз кӯҳ мефаромаданд, мардуми бисёре Исоро пешвоз гирифтанд. ³⁸ Ногаҳон марде аз миёни мардум фарёд зад: «Устод! Аз Шумо илтимос мекунам, ки ба писарам як назар андозед, зеро ӯ фарзанди ягонаи ман аст. ³⁹ Гоҳ-гоҳ ба вай рӯхе ҳамла мекунад ва ӯ якбора дод зада, беихтиёrona печутоб меҳӯраду аз даҳонаш кафк мебарояд. Он рӯҳ ӯро бисёр азоб дода, ба зӯрӣ аз ӯ даст мекашад. ⁴⁰ Аз шогирдонатон илтимос кардам, ки он рӯҳро берун кунанд, аммо онҳо

натауонистанд». ⁴¹Исо дар ҷавоб гуфт: «Эй насли беимонону гумроҳон! То кай бо шумо бошам ва то кай шуморо тоқат кунам? Писаратро ин ҷо биёр!» ⁴²Вакте ки писар ба назди Исо меомад, дев ӯро ба замин ғалтонда, печутоб дод. Вале Исо рӯҳи нопокро манъ карду писарро шифо бахшида, ба падараш супорид ⁴³ва ҳама аз бузургии қудрати Ҳудо дар хайрат монданд.

Пешгӯии дуюми Исо дар бораи марги худ

Дар ҳоле, ки мардум аз тамоми корҳои кардаи Исо дар тааҷҷуб буданд, Вай ба шогирданаш гуфт: ⁴⁴«Он чизеро, ки ҳоло мегӯям, бишнавед ва дар ёд доред: Фарзанди Инсон ба дасти одамон супорида мешавад». ⁴⁵Вале шогирдон маънои ин суханонро нафахмиданд, чунки маънояш аз онҳо пӯшида монд, ба тавре ки онро дарк накарданд ва ҳам метарсиданд, ки дар ин бора аз Исо чизе бипурсанд.

Кӣ аз ҳама бузургтар аст?

⁴⁶Шогирдон байни худ баҳс мекарданд, ки қадоме аз онҳо бузургтар аст. ⁴⁷Исо медонист, ки онҳо дар дили худ чӣ фикр доранд, бинобар ин қӯдакеро гирифта, ба паҳлӯи худ гузошт ⁴⁸ва ба онҳо гуфт: «Ҳар кӣ ба хотири Ман ин қӯдакро қабул кунад, дар асл Маро қабул мекунад ва ҳар кӣ Маро қабул кунад, касеро қабул мекунад, ки Маро фиристодааст. Зоро он касе, ки дар байни шумо аз ҳама хурдтарин аст, бузургтарин мебошад».

⁴⁹Он вакт Юҳанно гуфт: «Хоча, мардеро дидем, ки аз номи Шумо девҳоро берун мекард, аммо чун ӯ бо мо нест, қӯшиш кардем, ки ӯро аз ин кор боздорем». ⁵⁰Исо ба ӯ гуфт: «Ӯро аз ин кор бознадоред! Зоро касе ки бар зидди шумо нест, тарафдори шумост».

Исоро қабул накардани сомариён

⁵¹Азбаски то ба осмон бурда шудани Исо вакт кам монда буд, ӯ қарори катъӣ қабул кард, ки ба сӯи

Ерусалим равона гардад. ⁵² Исо одамонашро пешопеши худ фиристод ва онҳо ба дехаи сомариён даромада, барои омадани ӯ хама чизро тайёр намуданд. ⁵³ Аммо сомариён Исоро қабул накарданد, зеро ӯ ба Ерусалим равона буд. ⁵⁴ Шогирдонаш Ёкуб ва Юҳанно инро дида гуфтанд: «Худовандо! Биёед, мегӯем, ки аз осмон оташе борида онҳоро нобуд созад?» ⁵⁵⁻⁵⁶ Вале Исо ба Ёкубу Юҳанно рӯ оварда, онҳоро сарзаниш кард ва ҳама ба дехаи дигаре равон шуданд.

Шарту шароити пайрави Исо шудан

⁵⁷ Онҳо сафарашибонро давом медоданд ва дар роҳ марде ба Исо гуфт: «Ман дар ҳама чо Шуморо пайравӣ мекунам». ⁵⁸ Исо ба ӯ ҷавоб дод: «Рӯбоҳон хона ва мурғони ҳаво лона доранд, аммо Фарзанди Инсон ҷое надорад, ки сарашибро монда дам гирад» ⁵⁹ ва ба дигаре гуфт: «Аз паси Ман биё». Аммо ӯ ҷавоб дод: «Хочаам, иҷозат дихед, ки аввал ба хонаам баргашта, падарамро ба хок супорам». ⁶⁰ Исо ба ӯ гуфт: «Бигзор мурдагон мурдаҳои худро ба хок супоранд, vale ту рафта, дар бораи подшоҳии Худо эълон биқун».

⁶¹ Шахси дигаре ба Исо гуфт: «Хочаам! Ман аз паят меравам, vale иҷозат дех, ки аввал бо аҳли хонаводадам хайрухуш кунам». ⁶² Исо ба вай гуфт: «Касе, ки ба шудгор кардан шурӯъ менамояду баъд ба ақиб нигоҳ мекунад, лоиқ нест, ки дар подшоҳии Худо бошад».

Ҳафтод шогирдашро фиристодани Исо

10 Баъд аз ин Худованд боз ҳафтод* нафари дигарро интихоб намуда, онҳоро ҷуфт-ҷуфт пешопеши худ ба ҳар шаҳру дехоте, ки рафтани буд, фиристод. ² Ӯ ба онҳо гуфт: «Ҳосили дарав фаровон аст, vale коргарон намерасанд. Аз ин рӯ, аз соҳиби ҳосил илтимос кунед, ки барои ғундоштани ҳосилаш коргаронро фиристад.

* ^{10:1} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот «ҳафтоду ду» омадааст.

³Биравед! Холо шуморо мисли барра ба байни гургхо мефиристам. ⁴Бо худ хеч пул, борхалта ва ё пойафзоли иловагӣ нагиреду дар роҳ бо касе дурудароз саломуалейк накунед. ⁵Ба ҳар хонае, ки медароед, аввал бигӯед: „Сулҳ бод бар ин хонадон!” ⁶Агар дар он ҷо шахси сулҳпарваре бошад, сулҳи шумо бо ӯ мемонад вагарна, он ба сӯи шумо бармегардад. ⁷Пас дар ба дар нагардеду дар ҳамон хона бимонед ва аз он ҷи ки доранд, бихӯреду бинӯшед, зеро коргар лоиқи он аст, ки музди корашро бигирад.

⁸Агар ба ягон шаҳр дароеду шуморо дар он ҷо қабул кунанд, ҳар ҳӯрокеро, ки пешатон гузоранд, бихӯред, ⁹беморони он шаҳрро шифо дихед ва бигӯед: „Подшоҳии Ҳудо ба шумо наздик омадааст”. ¹⁰Вале агар ба шаҳре дароеду шуморо қабул накунанд, дар қӯчаҳояш гашта, чунин бигӯед: ¹¹„Ҳатто ҷангӯ ғубори шаҳри шуморо, ки бар пои мо нишастааст, афшонда ба шумо бармегардонем, вале аниқ бидонед, ки подшоҳии Ҳудо наздик омадааст”. ¹²Ба шумо мегӯям, ки дар ҳамон рӯз аҳволи шаҳрвандони бадкирдори Садӯм аз ҳоли он шаҳр сабуктар ҳоҳад буд.

Шаҳрҳои имон наоварда

¹³Эй аҳли Кӯрозину аҳли Байт-Сайдо, вой бар ҳоли шумо! Зеро агар он мӯъцизоте, ки Ман дар байни шумо нишон додам, дар шаҳрҳои Сур ва Сидун рӯй медоданд, одамони он кайҳо тавба карда, бар тан либоси дағал пӯшида, мӯйканон нишаста нишон медоданд, ки онҳо аз гуноҳҳояшон даст кашидаанд. ¹⁴Бинобар ин дар рӯзи ҷазо аҳволи шаҳрвандони Сурӯ Сидун аз ҳоли шумо сабуктар ҳоҳад буд. ¹⁵Инчунин шумо, эй аҳли Кафарнаҳум, гумон мекунед, ки саратон то ба осмон мерасад, аммо шумо ба дӯзах партофта мешавед. ¹⁶Ҳар кӣ шуморо, шогирдонам, гӯш қунад, Маро гӯш мекунад ва ҳар кӣ аз шумо рӯй гардонад, аз Ман рӯй мегардонад ва ҳар кӣ аз Ман рӯй гардонад, аз шахсе рӯй мегардонад, ки Маро фиристодааст».

Бозгашти ҳафтод шогирд

¹⁷ Ҳафтод* нафар шогирдон бо хушхолӣ баргашта, ба Исо гуфтанд: «Худовандо! Бо номи Ту ҳатто девҳо ба мо итоат мекунанд». ¹⁸ Ӯ ба онҳо гуфт: «Ман дидам, ки шайтон барқвор аз осмон ба поён афтод; ¹⁹ Ҳоло Ман ба шумо қудратеро додам, ки морону қаждумон ва тамоми қувваи душманро поймол қунед ва ба шумо ҳеч чиз зарар расонда наметавонад. ²⁰ Вале на барои он шод бошед, ки рӯҳҳо ба шумо итоат мекунанд, балки барои он шодӣ қунед, ки номҳоятон дар осмон навишта шудаанд».

Шодии Исо

²¹ Ҳуди ҳамон лаҳза Исо аз Рӯҳи Муқаддас пур шуда, бо хушхолӣ гуфт: «Шукри Туро мекунам, эй Падарҷон, ҳокими замину осмон, ки ин чизҳоро аз оқилон ва хирадмандон пӯшида мондиву ба одамони оддӣ ошкор соҳтӣ. Бале, Падар, ҳоҳиши неки Ту чунин буд.

²² Падарам ҳама чизро ба Ман додааст. Ҳеч кас ғайр аз Падар намедонад, ки Писар кист. Инчунин ғайр аз Писар ва онҳое, ки Писар интихоб кардааст, то Падарро барояшон зоҳир қунад, ҳеч кас намедонад, ки Падар кист».

²³ Сипас, Исо ба шогирдонаш рӯ оварда, фақат ба онҳо гуфт: «Хушбахтанд ҷашмоне, ки чизи шумо мединанд! ²⁴ Зоро ба шумо мегӯям, ки пайғамбарон ва подшоҳони бисёре меҳостанд он чизро бубинанд ва бишнаванд, ки шумо мебинед ва мешунавед. Вале онҳо на диданду на шуниданд».

Масал дар бораи сомарии накӯкор

²⁵ Ҳамин вақт яке аз қонуншиносон барҳест ва Исо-ро озмуданӣ шуда, ба Ӯ чунин савол дод: «Устод! Ҷӣ

* ^{10:17} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот «ҳафтоду ду» омадааст.

кор бояд бикунам, ки ҳаёти абадӣ насибам гардад?»

²⁶Исо ҳам аз вай пурсид: «Дар шариат чӣ навишта шудааст? Шумо аз он ҷо чӣ меконед?» ²⁷Вай ҷавоб дод: «Худованд Худои худро бо тамоми дилу ҷонамон ва бо тамоми қуввату ақлу ҳушамон дӯст бидорем ва шахсеро, ки наздики мост, мисли ҳуд дӯст бидорем». ²⁸Исо гуфт: «Дуруст ҷавоб додӣ. Ҳамин тавр бикун ва ҳаёт ҳоҳӣ дошт». ²⁹Вале ӯ худро сафед карданӣ шуда ба Исо гуфт: «Пас, шаҳси наздики ман кист?»

³⁰Исо дар ҷавоб гуфт: «Марде, ки аз Ерусалим ба Ерихӯ мерафт, ба дasti роҳзанҳо афтид. Онҳо ӯро ғоҳрат карда ҳуб заданд ва дар ҳолати ниммурда партофта рафтанд. ³¹Тасодуфан аз ҳамон роҳ рӯҳоние мегузашт ва чун ӯро дид, аз тарафи дигари роҳ гузашта рафт. ³²Ҳамчунин марде аз тоифаи Левӣ аз он ҷо мегузашт ва марди заҳмдорро дидан замон, ӯ низ аз тарафи дигари роҳ гузашта рафт. ³³Вале марди сомарие, ки аз он ҷо савора мегузашт, ба вай наздик шуда, ӯро дид ва дилаш ба ҳоли ӯ сӯҳт. ³⁴Сипас назди ӯ омада, заҳмҳояшро бо шароб тоза карду равған молида баст. Баъд ӯро бардошта ба ҳараш савор карду ба меҳмонхонае овард ва дар ҳамон ҷо ӯро нигоҳубин намуд. ³⁵Рӯзи дигар ба соҳиби меҳмонхона ду динор дода гуфт: „Ӯро нигоҳубин кун ва агар ҳарҷат аз ин зиёдтар шавад, вакти баргаштанам онро ба ту бармегардонам”.

³⁶Ҳӯш, ба фикри ту қадоме аз ин се нафар ба он марде, ки аз дasti роҳзанҳо ҷабр дида буд, шаҳси наздик ҳисоб мешавад?» ³⁷«Он қасе, ки ба ӯ раҳм кард», – ҷавоб дод шариатдон. «Пас, бирав ва монанди ӯ рафтор кун», – гуфт Исо.

Марто ва Марям

³⁸Исо ва шогирдонаш сафарашонро давом дода, ба дехае ворид гаштанд. Дар ҳамон ҷо Марто ном зане Ӯро дар хонаи ҳуд меҳмондорӣ кард. ³⁹Вай Марям ном ҳоҳаре дошт, ки пеши пои Исо нишаста ба суханони Ӯ

гӯш медод. ⁴⁰ Марто, ки барои меҳмондорӣ намудан бисёр даводав мекард, ба назди Исо омада гуфт: «Хо-чаам! Шумо парвое надоред, ки хоҳарам ҳамаи корро ба сари ман партофтааст? Охир, бигӯед, ки ба ман ёрӣ дихад». ⁴¹ «Марто! Марто! – гуфт ба вай Худованд, – ту ғами бисёр чизҳоро ҳӯрда, даводав мекунӣ. ⁴² Вале фақат як чиз лозим аст. Марям қисми хуберо интихоб намудааст ва онро аз ӯ ҳеч кас гирифта наметавонад».

Таълими Исо дар бораи тарзи дуогӯй

11 Рӯзе дар ҷое Исо машғули дуогӯй буд. Вақте ки дуояшро тамом кард, яке аз шогирдонаш ба ӯ гуфт: «Худовандо! Ҳамон тавре ки Яхё ба шогирдонаш ёд дода буд, Ту низ ба мо тарзи дуогӯиро ёд дех». ² Исо ба онҳо гуфт: «Вақте ки дуо мекунед, чунин бигӯед:

Эй Падар!

Шаъну шараф бод ба номи муқаддаси Ту.

Бигзор подшоҳии Ту биёяд;

³ Ба мо ризқу рӯзии ҳаррӯзаамонро^{*} бидех

⁴ ва гуноҳҳои моро бубахш,

чунон ки мо онҳоеро мебахшем,

ки бо мо нодуруст рафтор мекунанд

ва моро ба озмоиш дучор нақун».

⁵ Пас ба онҳо гуфт: «Фарз мекунем, ки яке аз шумо дӯсте дореду ними шаб ба хонаи ӯ рафта, мегӯед: „Эй дӯст, ба ман се дона нон қарз дех, “чун яке аз дӯстонам, ки дар сафар буд, ба хонаам омадааст ва ман чизе надорам, ки пеши ӯ гузорам”. ⁷ Вале ӯ аз даруни хона чунин ҷавоб медиҳад: „Маро ташвиш надех, чунки дар хонаам баста аст ва ману бачаҳоям аллакай дар ҷойгах хобидаем, ҳоло наметавонам хеста ба ту нон дихам”. ⁸ Ба шумо мегӯям, агар ӯ аз рӯи дӯстӣ хеста чизе надиҳад, азбаски беист талаб мекунед, мачбур мешавад, ки хезаду он чизеро, ки талаб мекунед, ба шумо

* 11:3 Ѓ «пагохиамонро».

дихад. ⁹Бинобар ин Ман ҳам ба шумо мегӯям: талаб кунед ва ба шумо дода мешавад; бичӯед ва пайдо мекунед; дарро бикӯбед ва он ба рӯятон кушода мешавад. ¹⁰Чун ҳар кӣ талаб мекунад, ба даст меорад; ҳар кӣ мечӯяд, пайдо мекунад; ва ҳар касе, ки дарро мекӯбад, он ба рӯяш кушода мешавад.

¹¹Оё дар байни шумо чунин падаре ёфт мешавад, ки агар писарааш аз ӯ^{*} моҳӣ билурсад, ба ҷои моҳӣ ба дасташ мори захрдор дихад? ¹²Ё агар писарааш тухм билурсад, ба ҷояш қаждум ба ӯ дихад? ¹³Пас, агар шумо бо ҳамаи дилсиёҳиатон ба фарзандони худ чизҳои хуб дода тавонед, наҳод Падари осмонӣ Рӯҳи Муқаддасро ҷанд маротиба зиёдтар ба онҳое надихад, ки аз ӯ талаб мекунанд».

Исо ва Баал-Забул

¹⁴Боре Исо деви як мардро берун кард. Ин дев, деви гунгӣ буд ва вакте ки ӯ берун баромад, марди гунг ба гап даромаду мардум ба ҳайрат афтоданд. ¹⁵Баъзеи одамон чунин мегуфтанд: «Исо девҳоро бо қудрати Баал-Забул, сардори девҳо берун мекунад». ¹⁶Дигарон бошанд, Ӯро озмудани шуда, талаб мекарданд, ки аз ҷониби Худо нишонае дихад. ¹⁷Вале Исо, ки аз фикрҳои онҳо боҳабар буд, гуфт: «Ҳар давлате, ки дар доҳили худ аз ҳам ҷудо шуда ҷанг мекунад, ба зудӣ барҳам меҳӯрад ва ҳар хонае, ки дар байни аъзоёнаш ҷудоӣ меафтад, вайрон мегардад. ¹⁸Инак, агар шайтон дар худ ба ду қисм ҷудо шавад, магар давлаташ устувор монда метавонад? Шумо мегӯед, ки Ман девҳоро ба воситаи Баал-Забул берун мекунам. ¹⁹Агар Ман девҳоро бо қудрати Баал-Забул берун мекарда бошам, пас, пайравони худатон-чи? Онҳо бо қадом қудрат берун мекунанд? Бигзор онҳо шуморо ҳукм

* ^{11:11}Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот доҳил шудааст: «нон билурсад, ба ҷои нон санг дихад ё агар...»

кунанд.²⁰ Аммо, агар Ман бо қувваи Худо девҳоро берун мекарда бошам, аз ин бармеояд, ки подшохии Худо аллакай ба хаёти шумо омадааст.

²¹ Вакте ки марди пурзӯру мусаллаҳ қасрашро посбонӣ мекунад, ба чизу чораи ӯ зараре намерасад. ²² Вале ҳангоме ки шахси аз вай пурзӯртар ба ӯ ҳамла карда, ғолиб мебарояд, аслихаero, ки соҳиби хона ба он умед баста буд, аз вай қашида мегираду чизи бадастовардашро бо шариконаш тақсим мекунад.

²³ Касе, ки тарафдори Ман нест, дар асл муқобили Ман аст ва касе, ки дар ҷамъ овардани одамон ба Ман ёрӣ намедиҳад, дар асл онҳоро пароканда мекунад.

Бозгаштани рӯҳи нопок

²⁴ Фарз кардем, рӯҳи нопок аз шахсе берун карда мешавад. Баъд ин рӯҳ бо нияти пайдо кардани манзили зист ҷойҳои беобро давр мезанаду онро наёftа, ба худ мегӯяд: „Э, ба хонаи пештараам бармегардам”, – ²⁵ ва баргашта мебинад, ки ин хона ба тартиб овардаву рӯбучиншуда аст. ²⁶ Пас, рӯҳи нопок рафта, ҳафт рӯҳи аз худаш ҳам бадтарро меорад ва ҳамаи онҳо ба он хона даромада зиндагӣ мекунанд. Дар натиҷа аҳволи он шахс аз ҳолати аввалааш ҳам бадтар ҳоҳад шуд».

Хушбахтии ҳақиқӣ

²⁷ Ҳангоме ки Исо ин суханонро мегуфт, зане аз миёни мардум хитоб кард: «Хушбахт аст он зане, ки Шуморо таваллуд карда шир додааст!» ²⁸ Исо бошад гуфт: «Вале онҳое, ки қаломи Худоро мешунаванду аз рӯи он амал мекунанд, хушбахттаранд».

Мардуми нишонаи осмонӣ талаб мекунанд

²⁹ Мардуми зиёде дар гирди Исо ҷамъ меомаданд ва Ӯ сухан оғоз намуда гуфт: «Чӣ бад аст насли ҳозира, ки нишонаэро талаб мекунад, вале ғайр аз нишонаи Юнуси пайғамбар ба онҳо нишонаи дигаре дода

намешавад. ³⁰ Зеро, ҳамон тавре ки Юнус бар мардуми шахри Нинве нишонае буд, Фарзанди Инсон низ бар ин насл нишонае хоҳад шуд. ³¹ Дар рӯзи чазо маликаи сарзамини Сабо бархеста ин наслро айбдор мекунад, зеро ӯ аз як гӯши дунё барои шунидани ҳикмати шоҳ Сулаймон омада буд. Ҳол он ки каси бузургтар аз Сулаймон дар ин чост! ³² Дар рӯзи чазо бошад, шаҳрвандони Нинве бархеста, насли шуморо айбдор мекунанд, зеро онҳо бо шунидани пайғоми Юнус тавба карданду аз гуноҳҳояшон даст кашиданд. Ҳол он ки каси бузургтар аз Юнус дар ин чост!

Чароғи бадан

³³ Ҳеч кас чароғро даргиронда, ба ҷои ҷашмнорас ва ё ба таги тағора намегузорад, барьакс, онро ба чароғ-пояе мегузорад, то онҳое, ки ба хона медароянд, равшаниро бубинанд. ³⁴ Ҷашм чароғи бадан аст. Ҷун ҷашм солим аст, бадани одам пур аз равшани мегардад, vale агар солим набошад, одамро торикий фаро мегирад. ³⁵ Эҳтиёт бошед, то он нуре, ки дар шумост, боз торикий набошад! ³⁶ Пас, агар тамоми баданатон пур аз равшани бошаду дар худ ҳеч торикие надошта бошед, ба монанди он чароғе, ки бо дураҳши худ шуморо мунаvvар месозад, тамоми баданатон равшан хоҳад буд».

Роҳбарони диниро таъна задани Исо

³⁷ Вақте ки Исо ин суханонро мегуфт, яке аз фарисиён Ӯро ба хонаи худ ба меҳмонӣ даъват намуд ва Исо ба хонаи ӯ даромада, ба сари дастархон нишаст. ³⁸ Фарисӣ ҳайрон шуд, ки Исо пеш аз хӯрдани хӯрок даст нашуст. ³⁹ Вале Ҳудованд ба он фарисӣ гуфт: «Ҳамин шумо, фарисиён, беруни косаву табаки худро мешӯед, аммо дарунатон пур аз ҳасисию бадӣ аст. ⁴⁰ Эй беақлон! Оё ҳамон як Офаранда тамоми чизеро, ки ҳам дар берун ва ҳам дар дарун аст, наофаридааст?

⁴¹ Пас он чӣ дар даруни коса доред ба камбағалон садақа дихед ва ҳама чиз бароятон пок мегардад.

⁴² Вой бар ҳоли шумо, эй фарисиён, ки аз хосили пудинаву қашниzu дигар намуди гиёхҳо хиссаи даҳумро ба Худо месупоред, аммо таълимотро дар бораи адолат ва муҳаббати Худо беаҳамият мемонед. Шумо мебоист ин қонунҳоро риоя мекардеду қонунҳои дигарро низ беэътибор намемондед.

⁴³ Вой бар ҳолатон, эй фарисиён, шумо дӯст медоред, ки дар ибодатхонаҳо болонишин бошеду дар бозорҳо ба шумо салом диханд.

⁴⁴ Вой бар ҳоли шумо, ки ба қабрҳои белавҳасанг монанд ҳастед ва мардум нафаҳмида онҳоро зери по мекунанду ҳаром мешаванд».

⁴⁵ Он гоҳ яке аз қонуншиносон ба Исо гуфт: «Устод! Шумо бо ин суханонатон моро ҳам таҳқир мекунед».

⁴⁶ Вале Исо гуфт: «Вой бар ҳоли шумо низ, эй шариатдонон, ки бори бениҳоят вазнинро ба гардани мардум бор мекунеду дастатонро ҳам намечунбонед, ки ба онҳо ёрӣ дихед.

⁴⁷ Вой бар ҳоли шумо, ки барои пайғамбарон мақбараҳо месозед. Охир, ҳамон пайғамбаронро аҷдодони шумо куштаанд.

⁴⁸ Бо ин амалатон шумо тасдиқ мекунед, ки бо корҳои аҷдодонатон розӣ ҳастед, чунки онҳо пайғамбаронро мекуштанд, шумо бошед, барои пайғамбарон мақбараҳо месозед.

⁴⁹ Барои ҳамин Ҳикмати Худо эълон мекунад: „Ба наздашон пайғамбарону вакilonро мефиристам ва онҳо баъзеашонро мекушанду баъзеи дигарашонро дунболагири мекунанд”.

⁵⁰ Пас мардуми ин насл барои хуни тамоми пайғамбароне, ки аз аввали оғариниши дунё рехта шудааст, ҷазо ҳоҳанд дид,

⁵¹

яъне аз хуни Ҳобил сар карда, то хуни Закарё, ки дар байнӣ қурбонгоҳу муқаддастарин ҷои Ҳонаи Худо кушта шуда буданд. Бале, бидонед, ки мардуми ин насл барои ҳамаи ин ҷавоб ҳоҳад дод.

⁵² Вой бар ҳоли шумо, эй қонуншиносон, ки калиди дарвозаи донишро бо худ бурда, ҳам худатон аз он на-даромадед ва ҳам ба онхое, ки меҳоҳанд дароянд, монеъ мешавед».

⁵³ Вақте Исо аз он чо мерафт, шариатдонон ва фарисиёни бағазабомада Ӯро ба ҳолаш нагузошта, аз ҳар хусус саволборон мекарданд. ⁵⁴ Онҳо меҳостанд аз забони Исо сухани нолоиқеро шунида, ба Ӯ тӯхмат кунанд.

Ҳазар аз дурӯягии фарисиён

12 Дар ин миён ҳазор-ҳазор одамон ҷамъ омада, якдигарро тела медоданд ва Исо аввал ба шогирдони худ муроҷиат карда гуфт: «Худро аз ҳамиртуруши фарисиён, ки дурӯягӣ аст, эҳтиёт кунед. ² Зоро ҳеч ҷизи пӯшидае нест, ки ошкор нашавад ва ҳеч ҷизи пинҳоне нест, ки маълум нагардад. ³ Пас он чиро, ки дар торикӣ гуфта будед, дар рӯшнойӣ ҳоҳанд шунид ва он чиро, ки шумо дар пинҳонӣ пиҷиррос карда гуфтед, аз болои бомҳо эълон ҳоҳанд кард.

⁴ Ба шумо мегӯям: Эй дӯstonам, аз онхое, ки ҷисмastonро мекушанд ва баъд аз он ҳеч кори дигаре карда наметавонанд, натарсед. ⁵ Ман ба шумо мефаҳмонам, ки аз кӣ бояд тарсед. Аз он қасе тарсед, ки баъд аз қуштан шуморо ба дӯзах партофта метавонад. Бале, ба шумо мегӯям, ки аз Ӯ бояд битарсед.

⁶ Магар ба ду танга панҷ гунчишк фурӯхта намешавад? Вале Ҳудо ҳар як гунчишкро ҳам дар хотираш нигоҳ медорад ⁷ ва ҳар тори мӯйи саратон ҳам ба хисоб гирифта шудааст. Бинобар ин натарсед, шумо аз бисёр гунчишкҳо ҳам қиматтар ҳастед.

⁸ Ба шумо мегӯям: ҳар кӣ дар пеши мардум гӯяд, ки пайрави Ман аст, Фарзанди Инсон низ дар назди фариштагони Ҳудо пайрави Ман будани ӯро тасдиқ мекунад. ⁹ Лекин, ҳар кӣ дар пеши мардум Маро рад кунад, Фарзанди Инсон низ дар пеши фариштагони Ҳудо ӯро рад мекунад.

¹⁰Хар кī бар зидди Фарзанди Инсон сухане бигүяд, бахшида мешавад, лекин касе, ки бар зидди Рӯхи Муқаддас сухани кофирона бигүяд, бахшида нахоҳад шуд.

¹¹Вакте шуморо ба ибодатхонаҳо, ба назди сардорону хукumatдорон меоранд, ғам нахӯред, ки чī хел бояд ҷавоб дихед ё чī бояд гӯед. ¹²Зеро Рӯхи Муқаддас ба шумо ёд медиҳад, ки ҳамон лаҳза чī бояд бигӯед».

Масал дар бораи бойи нодон

¹³Марде аз байни мардум ба Исо гуфт: «Устод! Ба бародарам бигӯ, ки меросро бо ман тақсим кунад».

¹⁴Исо ҷавоб дод: «Эй мард, кī Маро бар шумо қозӣ ё довар таъин кардааст?» ¹⁵Сипас, ба ҳама муроҷиат карда гуфт: «Аз ҳар гуна ҳирсу ҷашнгуруснагӣ ҳазар кунед, зеро ҳаёти одам аз зиёдатии бойигариаш иборат нест».

¹⁶Баъд ба онҳо масалеро гуфт: «Замини як марди бой ҳосили фаровоне ба бор овард. ¹⁷Вай худ ба худ фикр карда гуфт: „Чī кор бояд кунам, охир барои ҷамъ кардани ҳосили худ ҷое надорам?”. ¹⁸Баъд гуфт: „Ана чī кор мекунам – анборҳои худро вайрон карда, қалонтарашро месозам ва тамоми ҳосилу бойигариамро ба он ҷо бурда, ¹⁹ба худ мегӯям: Акнун ту бойигарии бисёре дорӣ, ки барои солҳои зиёде мерасад. Истироҳат кун, бихӯр, бинӯш ва аз қайфу сафои зиндагӣ бебаҳра намон”. ²⁰Вале Ҳудо ба вай гуфт: „Эй нодон! Ҳамин шаб ҷонат аз ту талаб карда мешавад. Пас, он чī захира кардай, насиби кī мегардад?”

²¹Ҳамин тавр бо ҳар касе мешавад, ки барои худ бойигарӣ ҷамъ мекунад, вале дар назари Ҳудо бой нест».

Ғам нахӯрдан

²²Исо ба шогирдони худ гуфт: «Бинобар ин ба шумо мегӯям: на ташвиши онро қашед, ки дар зиндагиатон чī меҳӯред ва на ғами баданатонро хӯред, ки чī мепӯshed. ²³Охир зиндагӣ муҳимтар аз хӯрок ва бадан

мухимтар аз пүшок аст. ²⁴Ба зоғҳо нигоҳ кунед, онҳо на мекоранд, на медараванд, на анбор доранду на қаҳдон, vale Худо ризқу рӯзиашонро мефиристад ва шумо нисбат ба паррандаҳо қадри баландтаре доред!

²⁵ Кадоме аз шумо бо ғам хўрдан метавонед умратонро ақаллан як соат дарозтар кунед?* ²⁶ Пас, агар шумо чунин як кори ночизро ичро карда натавонед, чаро ғами чизҳои дигарро меҳӯред?

²⁷ Ба нашъунамои гулҳои савсан нигоҳ кунед: Онҳо на меҳнат мекунанду на мересанд**, лекин ба шумо мегӯям, ки ҳатто шоҳ Сулаймон бо тамоми ҳашамату бойигариаш мисли яке аз онҳо либоси зебое напӯшидааст. ²⁸ Пас, агар Худо алафи сахроиро, ки имрӯз ҳасту пагоҳ ба оташ партофта мешавад, чунин пӯшонад, шуморо низ, эй сустимонҳо, пӯшонда метавонад! ²⁹ Шумо ғам хўрда, аз паи он нашавед, ки чӣ меҳӯреду чӣ менӯshed. ³⁰ Ин ғами асосии тамоми ҳалқҳои дигар аст, vale Падари шумо медонад, ки ҳамаи ин чизҳо ба шумо лозиманд. ³¹ Танҳо подшохии Ӯро бичӯед ва Ӯ бар замми он ба шумо ин чизҳоро хоҳад дод.

³² Эй рамаи хурди гӯсфандон, натарсед! Зеро иродай Падаратон чунин аст, ки подшохиро ба шумо дихад. ³³ Он чиро, ки доред, бифурӯшеду ба камбағалон садақа дихед. Ҳамёнҳоеро ба даст оред, ки ҳеч вақт намедаранд. Дар осмон бойигариеро ҷамъ кунед, ки ҳеч вақт тамом намешавад, чунки дasti дузд ба он ҷо намерасад ва куя онро намезанд. ³⁴ Зеро ба он ҷое, ки бойигарӣ доред, дилатон кашол аст.

Хизматгорони хушёр

³⁵ Ҳар яки шумо миёнатонро баста, ҷароғашро равшан нигоҳ доред. ³⁶ Ба монанди хизматгороне бошед,

* 12:25 Ё «қадатонро баландтар кунед».

** 12:27 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот омадааст: «Ба нашъунамои гулҳои савсан нигоҳ кунед: онҳо на мересанду на мебофанд».

ки интизори аз түй баргаштани сохибашон ҳастанд, то ки вақти баргашта дарро құфтани сохибашон, онро зуд ба рўяш күшоянд.

³⁷Хушбахтанд хизматгороне, ки сохибашон вақти баргашта омадан онхоро бедор мейбад. Ба ростій ба шумо мегұям, ки худи сохиб миёнашро баста, онхоро ба сари дастархон мешинонад ва ба онхо хизмат мекунад. ³⁸Хушбахтанд онхое, ки сохибашон хоҳ ними шаб, хоҳ наздикі субх баргашта, онхоро бедор мейбад. ³⁹Бидонед, ки агар сохибхона вакту соати омадани дуздро донад, вай^{*} намегузорад, ки дузд ба хонааш зада дарояд. ⁴⁰Пас, шумо низ бояд ба омадани Фарзанди Инсон тайёр бошед, зеро Вай вақте меояд, ки интизораш нестед».

Хизматгорони бовафо ва бевафо

⁴¹Петрус гуфт: «Худовандо! Ин масалро танхो барои мо ё барои ҳама гуфтій?» ⁴²Худованд چавоб дод: «Монанди ҳамон хизматтори бовафову хирадманд бошед, ки сохибаш дилпурона метавонад үро бар хизматгорони дигар назоратчій таъин қунад ва ба ү дар вақти муаяйншуда додани ҳұрду ҳұроки онхоро боварій намояд.

⁴³Хушо хизматгоре, ки үро сохибаш ҳангоми баргаштан дар сари ичрои вазифааш мейбад. ⁴⁴Ба ростій мегұям, ки сохибаш вайро бар тамоми молу мулқаш назоратчій таъин менамояд. ⁴⁵Вале агар он хизматтор фикр қунад, ки сохибаш дер карда истодааст ва хизматгоронро, марду занро фарқ накарда, латту құб қунад ва ба ҳұрдану нұшидану мастигарій машғул шавад, ⁴⁶ана, он гоҳ дар вакту соате, ки хизматтор аз он бехабару мунтазираш нест, сохибаш барменардац ва үро ду пора карда, насиби беймононро медиҳад. ⁴⁷Хизматгоре, ки хохиши сохибашро медонад, вале онро ичро намекунад ва ичро

* ^{12:39}Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот дохил шудааст: «посбоній мекунад ва...»

карданӣ ҳам нест, саҳт лат карда мешавад. ⁴⁸ Аммо хизматгоре, ки иродай соҳибашро надониста, кори баде мекунад, ҷазои сабуктаре мебинад. Ба ҳар касе, ки зиёд дода шудааст, аз ӯ низ зиёд пурсида мешавад ва ба ҳар касе, ки чизи бисёре боварӣ карда шудааст, аз вай низ бисёртар талаб карда мешавад.

Чудой байни одамон

⁴⁹ Ман омадам, ки дар рӯи замин оташ даргиронам ва бисёр меҳоҳам, ки он зудтар фурӯзон гардад. ⁵⁰ Ҳамон тавре ки одам дар вақти таъмид гирифтани ба обғӯта мезанад, Ман низ бояд ба азоби марговар ғӯтавар гардам ва то ба амал омадани ин кор нороҳат ҳастам. ⁵¹ Шумо гумон мекунед, ки Ман барои ба замин овардани сулҳ омадаам? Баръакс, на барои сулҳ, балки барои ҷудо андохтан омадаам. ⁵² Баъд аз ин агар дар хонае панҷ нафар бошанд, аз ҳам ҷудо ҳоҳанд шуд: се нафар ба ду нафар ва ду нафар ба се нафар зид мебароянд. ⁵³ Падар бар зидди писарааш ва писар бар зидди падарааш, модар бар зидди духтараш ва духтар бар зидди модарааш, хушдоман бар зидди келинаш ва келин бар зидди хушдоманаш мебарояд».

Фаҳмидани замон

⁵⁴ Ҳамчунин ба мардум гуфт: «Вақте мебинед, ки аз ғарб абре пайдо мешавад, дарҳол мегӯед: „Бояд борон борад” ва ҷунин мешавад. ⁵⁵ Ва ҳангоме ки боди ҷанубӣ мевазад, мегӯед: „Ҳаво гарм мешавад” ва ҳамин тавр ҳам мешавад. ⁵⁶ Эй дурӯяҳо! Шумо нишонаҳои замину осмонро дида чӣ гуна шудани ҳаворо фаҳмида метавонеду ҷаро фаҳмида наметавонед, ки ҳоло чӣ замоне фаро расидааст?

Ошти шудан бо даъвогар

⁵⁷ Барои чӣ ҳуди шумо муайян карда наметавонед, ки чӣ бояд кунед? ⁵⁸ Охир, вақте ки бо даъвогар ба

пеши қозӣ меравед, бояд ҳаматарафа кӯшиш кунед, ки дар роҳ бо даъвогар оштӣ шавед, вагарна ӯ шуморо ба назди қозӣ мебарад ва қозӣ шуморо ба дasti зин-донбон месупораду вай шуморо ба зиндан мепартояд.⁵⁹ Росташро мегӯям, ки то тангаи охирини қарзатонро надиҳед, ҳаргиз аз ҳабс намебароед».

Даъват ба тавба

13 Дар ин маврид баъзеҳо ба назди Исо омада, дар бораи ҷалилиёне нақл карданд, ки Пилотус онҳоро хангоми қурбонӣ карданашон кушт. ²Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ба гумонатон ин ҷалилиён аз ҷалилиёни дигар гунаҳкортар буданд, ки бо онҳо ҷунин ҳодиса рӯй дод? ³Не, мегӯям ба шумо! Вале, агар тавба карда, аз гуноҳҳоятон даст накашед, ҳамаатон монанди онҳо нобуд мешавед. ⁴Ё ба фикратон он ҳаждаҳ нафаре, ки манонраи Шилӯаҳ ба болояшон ҷаппа шуда нобудашон кард, аз дигар сокинони Ерусалим гунаҳкортар буданд? ⁵Не, мегӯям ба шумо! Вале, агар тавба карда, аз гуноҳҳоятон даст накашед, ҳамаатон монанди онҳо нобуд мешавед».

Масал дар бораи дарахти анцири бемева

⁶Исо ҷунин масалеро гуфт: «Дар токзори як мард дарахти анцире шинонда шуда буд. Вай омада, аз он мева ҷустуҷӯ кард, вале ҷизе наёфт. ⁷Пас, ба боғбон гуфт: „Се сол боз ман меоям, то аз ин дарахт мевае пайдо биқунам, вале ҷизе намеёбам. Онро бурида парто! Чаро заминро бехуда банд мекунад?” ⁸Вале боғбон ҷавоб дод: „Хоча! Як соли дигар ҳам онро на-буред. Ман гирдашро побел карда, ба замин пору ме-андозам. ⁹Агар соли оянда мева дихад, хуб мешавад ва агар надиҳад, баъд бибуред”».

Шифо ёфтани зан дар рӯзи истироҳат

¹⁰Дар яке аз рӯзҳои истироҳат Исо дар ибодатхона мардумро таълим медод. ¹¹Дар он ҷо зане хузур дошт,

ки ҳаждаҳ сол боз гирифтори рӯхи нопок буд. Аз ин сабаб миёни зан ҳам гашта, ӯ ҳеч қоматашро рост карда наметавонист.¹²⁻¹³ Исо инро дид, ба наздаш даъват кард ва дастонашро бар ӯ гузошта, гуфт: «Эй зан! Ту аз бемориат раҳой ёфтӣ». Қомати зан дарҳол рост шуда, вай Худоро ҳамду сано хонд.

¹⁴ Сардори ибодатхона, аз он ки Исо дар рӯзи истироҳат занро шифо баҳшид, ҳашмгин шуда, ба мардум гуфт: «Барои кор кардан шаш рӯз ҳаст ва бояд на дар рӯзи истироҳат, балки дар яке аз ҳамин рӯзҳо омада, шифо ёбед». ¹⁵ Вале Худованд дар ҷавоб гуфт: «Эй дурӯягон! Магар ҳар яки шумо дар рӯзи истироҳат банди барзагов ё ҳари ҳудро қушода онҳоро аз оғил берун намебароред, то рафта об бихӯранд? ¹⁶ Ҳол он ки ин зан аз авлоди Иброҳим аст ва шайтон ӯро ҳаждаҳ сол боз дар бандҳои ҳуд нигоҳ медошт! Пас, наход мумкин набошад, ки ӯ дар рӯзи истироҳат аз ин бандҳо озод шавад?!»

¹⁷ Бо ин суханонаш Ӯ душманонашро шарманда кард ва тамоми мардум аз корҳои ачибе, ки Ӯ мекард, шод мешуданд.

Масал дар бораи донаи ҳардал ва ҳамиртуруш

¹⁸ Исо гуфт: «Подшоҳии Ҳудо ба чӣ монанд аст? Ман онро ба чӣ ташбех дихам? ¹⁹ Он ба донаи ҳардал монанд аст, ки шахсе гирифта, дар боғи ҳуд мекорад. Он рӯида, дараҳти қалоне шуду паррандаҳо дар миёни шоҳаҳояш лона гузоштанд».

²⁰ Боз гуфт: «Подшоҳии Ҳудоро ба чӣ монанд кунам? ²¹ Вай монанди он аст, ки зане ҳамиртуруше мегираду бо як тағора орд омехта, ҳамир мекунад ва баъд тамоми ҳамир мерасад».

Дари танг

²² Исо дар шаҳру дехаҳо гашта мардумро таълим мепод. Вай ба сӯи Ерусалим равона буд. ²³ Шахсе аз Ӯ

пурсид: «Хочаам! Магар шумораи ками одамон начот меёбанд?» Вай ба мардум гуфт: ²⁴«Саю күшиш кунед, то аз дари танг дароед, зеро ба шумо мегүям, ки бисёр касон күшиш хоҳанд кард, ки аз он дар дароянд, vale ин ба онҳо мұяссар нахоҳад шуд. ²⁵Вақте ки сохибхона хеста дарро маҳкам мекунад, шумо дар берун мемонед ва дарро күфта мегүед: „Хоча! Дарро ба рӯи мо бикушо!”. Вале ў ба шумо чунин ҷавоб медиҳад: „Ман намедонам шумо аз кучо ҳастед!”. ²⁶Он вақт шумо мегүед: „Мо ҳамроҳи ту меҳӯрдему менӯшидем. Ту дар кӯчаҳои мо мардумро таълим медодӣ”. ²⁷Вале ў ба шумо ҷавоб ҳоҳад дод: „Ман намедонам шумо аз кучо ҳастед, дур шавед аз ман, эй ҳамаи бадкорон!”. ²⁸Ва вақте ки шумо дар подшоҳии Ҳудо Иброҳим, Исҳоқ, Ёқуб ва тамоми пайғамбаронро мебинеду ҳудатон аз он ҷо ронда мешавед, аз дард дандон ба дандон зада гирия мекунед.

²⁹Мардум аз шарқу ғарб ва шимолу ҷануб омада, дар гирди дастархони подшоҳии Ҳудо менишинанд ³⁰ва баъзе аз онҳое, ки ҳоло дар сафи ақиб ҳастанд, дар сафи пеш мешаванд ва баъзе аз онҳое, ки дар сафи пеш ҳастанд, дар сафи ақиб мешаванд».

Дилсӯзии Исо дар ҳаққи Ерусалим

³¹Ҳамин вақт ҷанд нафар аз фарисиён ба назди Исо омада гуфтанд: «Ба шумо лозим аст, ки аз ин ҷо баромада раведу сафаратонро давом дихед, зеро Ҳиродус меҳоҳад шуморо бикушад». ³²Исо ба онҳо гуфт: «Рафта, ба он рӯбоҳ бигүед, ки Ман имрӯзу пагоҳ девҳоро берун карда, мардумро шифо медиҳам ва рӯзи сеюм корамро тамом мекунам. ³³Вале Ман бояд имрӯз, пагоҳ ва ҳам байд аз пагоҳ роҳамро давом дихам, зеро ин хел шуданаш мумкин нест, ки пайғамбар берун аз Ерусалим ҳалок гардад.

³⁴Эй Ерусалим, Ерусалим! Пайғамбаронро мекуши-ву онҳоеро, ки Ҳудо ба наздат мефиристад, сангсор

мекунӣ! Ман борҳо орзу доштам, мисли мурғе, ки чӯ-чаҳояшро зери болҳояш ҷамъ мекунад, сокинонаторо дар гирди худ ҷамъ оварам, вале ту роҳ надодӣ! ³⁵ Пас ҳоло ҳонаат бепарастор мемонад. Ба шумо мегӯям, ки то „Баракат ёбад касе, ки аз номи Худованд меояд!” нагӯед, Маро наҳоҳед дид».

Шифо ёфтани марди бемор

14 Боре, дар рӯзи истироҳат Исо барои ҳӯрдани ҳӯрок ба ҳонаи яке аз сардорони фарисиён рафт ва онҳо корҳои Ӯро мушоҳида мекарданд. ² Дар рӯ ба рӯи Исо марде менишаст, ки баданаш варам карда буд. ³ Исо ба қонуншиносону фарисиён муроҷиат намуда гуфт: «Дар рӯзи истироҳат касеро шифо додан мумкин аст ё не?» ⁴ Онҳо ҳомӯш монданд, Ӯ бошад, ба бемор даст расонда шифо баҳшиду ҷавоб дод. ⁵ Сипас ба онҳо гуфт: «Агар бача^{*} ва ё барзагови яке аз шумо дар рӯзи истироҳат ба ҷоҳ афтад, магар онро зуд берун намебароред?» ⁶ Вале онҳо ба Ӯ ҷавобе дода натавонистанд.

Таълим дар бораи ҷойталабӣ

⁷ Исо мушоҳида мекард, чӣ тавр меҳмонон меҳосстанд ҷойҳои болотарро ишғол қунанд, бинобар ин ба онҳо масалеро гуфт: ⁸ «Вақте ки ба тӯи арӯсӣ даъват мешавӣ, аз боло гузашта нашин, чун шояд шахсе даъват шуда бошад, ки аз ту баобрӯтар аст. ⁹ Он гоҳ соҳибхонае, ки ҳардӯи шуморо даъват кардааст, омада ба ту нагӯяд: „Ҷоятро ба Ӯ бидех”. Он вақт шарм дошта, мачбур мешавӣ, ки ба поён гузашта шинӣ. ¹⁰ Баръакс, вақте ки туро даъват мекунанд, омада дар ҷои поён бишин, то соҳибхона омада, ба ту бигӯяд: „Дӯстам, болотар бишин”. Он гоҳ иззату эҳтиромат дар пеши назари ҳамаи онҳое, ки дар гирди дастархон

* ^{14:5} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот омадааст: «хар».

нишастаанд, ба чо оварда мешавад. ¹¹ Зеро ҳар кī худро калон гирад, паст мешавад ва барьакс, ҳар касе, ки худро хоксор гирад, сарбаланд хоҳад шуд».

¹² Баъд ба соҳибхонае, ки Ӯро даъват карда буд, гуфт: «Вақте ки зиёфате ташкил мекунӣ, дӯстон, бародарон, хешон ва ҳамсояҳои бойи худро даъват накун, чунки онҳо низ туро даъват мекунанду некиатро бармегардонанд. ¹³ Беҳтараш вақти зиёфат оростан камбағалону маъюбон ва шалҳову нобиноёнро даъват намо. ¹⁴ Он тоҳ хушбахт хоҳӣ шуд, чунки онҳо некиатро баргардонда наметавонанд, vale дар рӯзе, ки некон зинда мешаванд, Худо некиатро ба ту бармегардонад».

Масал дар бораи зиёфати калон

¹⁵ Инро шунида яке аз меҳмонон ба Исо гуфт: «Хушбахт аст он касе, ки дар подшоҳии Худо ҳӯрок биҳӯрад!»

¹⁶ Аммо Исо ба Ӯ гуфт: «Марде зиёфати калоне ороста, мардуми зиёдро даъват намуд. ¹⁷ Чун вақти ҳӯрдани ҳӯрок расид, хизматгорашро фиристод, то ба даъватшудагон бигӯяд: „Биёед, аллакай ҳама чиз тайёр аст”. ¹⁸ Ҳамин вақт ҳама, яке аз паи дигар ба узрҳоҳӣ даромаданд. Якумаш гуфт: „Ман замин харидам ва бояд рафта, онро бубинам. Хоҳиш мекунам, маро бубахshed”. ¹⁹ Дигаре гуфт: „Ман панҷ ҷуфт барзагов харидам ва ҳоло барои санҷидани онҳо меравам. Илтимос мекунам, маро бубахshed”. ²⁰ Саввумӣ гуфт: „Ман зан гирифтам, бинобар ин рафта наметавонам”. ²¹ Хизматгор баргашта ин хабарро ба хочааш расонд. Он тоҳ хоча дар ғазаб шуда, ба хизматгораш фармон дод: „Зудтар ба кӯчаву тангкӯчаҳои шаҳр рафта, камбағалон, маъюбон, шалҳо ва нобиноёнро ба ин чо биёэр”. ²² Хизматгор гуфт: „Хочаам! Фармонатонро ичро намудам, vale боз ҳам ҷойҳои холӣ ҳастанд”. ²³ Сипас хоча ба хизматгор гуфт: „Қад-қади роҳҳои ва сеъву танг гашта, мардумро ба омадан маҷбур кун, то ки хонаам пур шавад.

²⁴ Ба шумо мегўям, ҳеч нафаре, ки аз аввал даъват шуда буд, мазай хўроки идонаи маро нахоҳад чашид”».

Исоро пайравӣ намудан

²⁵ Ҳамроҳи Исо мардуми бисёре равона буданд ва Ӯ ба онҳо рӯ оварда гуфт: ²⁶ «Касе, ки пеши Ман меояду Маро бештар аз падару модараш, зану фарзандонаш, бародарону хоҳаронаш ва зиёдтар аз чони худ дўст намедорад, шогирди Ман шуда наметавонад.

²⁷ Касе, ки салиби азобу маргашро бо худ набардошта аз паи Ман ояд, шогирди Ман шуда наметавонад.

²⁸ Зеро кӣ аз байни шумо қалъае соҳтани мешаваду аввал нишаста ҳарчи онро ҳисоб намекунад, то бифаҳмад, ки имконияти ба анҷом расондани соҳтмонро дорад ё не? ²⁹ То мабодо баъд аз гузоштани пойдевор он соҳтмонро ба охир расонда натавонад ва ҳамай онҳое, ки инро мебинанд, писханд зада ³⁰ гўянд: „Ин мард соҳтмонро сар карду ба тамом кардани он кувваташ нарасид”. ³¹ Ҳамчунин подшоҳе низ пеш аз баҷанги зидди подшоҳи дигар баромадан, аввал бояд нишаста, нағзакак фикр кунад, ки оё метавонад бо даҳ ҳазор сарбози худ ба подшоҳе, ки бо бист ҳазор сарбозаш бар зидди Ӯ меояд, муқобилат нишон дихад? ³² Пас, агар натавонад, ҳанӯз ки душманаш дур аст, сафирионашро барои сулҳ бастан мефиристад. ³³ Айнан ҳамин тавр ҳеч яке аз шумо то аз тамоми чизу чораи худ даст накашед, наметавонед шогирди Ман бошед.

Сифати намак

³⁴ Шумо медонед, ки намак чизи хуб аст, вале агар намак сифаташро гум кунад, магар онро боз шўр карда мешавад? ³⁵ Он вақт намак барои ҳеч чиз ба кор на-меояд: на барои замин ва на барои пору. Онро бароварда мепартоянд.

Ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гўш кунад!»

Масал дар бораи гӯсфанди гумшуда

15 Бисёр андозирон ва дигар касоне, ки гунахкор хисоб мешуданд, барои шунидани суханони Исо ба наздаш меомаданд. ² Вале фарисиён ва шариатдонон норозигии худро баён карда, мегуфтанд: «Ин мард гунахкоронро қабул мекунад ва ҳамроҳашон ҳӯрек мөхӯрад». ³ Бинобар ин Исо ба онҳо чунин масалро гуфт: ⁴ «Фарз мекунем, ки нафаре аз шумо сад сар гӯсфанд дораду якеашро гум мекунад. Магар наваду нӯҳтоашро дар ҷароҳоҳ гузошта, то ёфтани он гӯсфанди гумшуда аз паи вай намеравад? ⁵ Ва ҷун ёбад, бо ҳурсандӣ онро болои китфонаш бардошта ⁶ ба ҳонааш меояд ва дӯстону ҳамсояҳояшро ҷеф зада мегӯяд: „Бо ман ҳурсандӣ кунед. Ман гӯсфанди гумшудаамро ёфтам”. ⁷ Ба шумо мегӯям, дар осмон барои як гунаҳкоре, ки аз гуноҳ даст қашида, тавба мекунад, ҳурсандии зиёдтаре мешавад, назар ба он наваду нӯҳ нақӯкоре, ки ба тавба ҳеч эҳтиёҷ надоранд.

Масал дар бораи тангаи гумшуда

⁸ Фарз мекунем, ки зане даҳ тангаи нуқра дораду якеашро гум мекунад. Магар вай ҷароғро даргиронда, ҳонаро рӯфта, бодикӯат намекобад, то онро пайдо бикиунад? ⁹ Ва ҷун ёбад, дугонаҳову ҳамсоягони худро ҷеф зада мегӯяд: „Бо ман ҳурсандӣ кунед, ҷун тангаи гумкардаамро ёфтам”.

¹⁰ Ба шумо мегӯям, фариштагони Ҳудо ҳам барои як гунаҳкоре, ки аз гуноҳ даст қашида, тавба мекунад, айнан ҳамин тавр ҳурсандӣ мекунанд».

Писари гумроҳшуда

¹¹ Боз гуфт: «Марде ду писар дошт. ¹² Писари ҳурдӣ ба падараш гуфт: „Он қисми молу мулкеро, ки насиби ман аст, ба ман бидех” ва падар ҳама чизеро, ки дошт, ба ҳарду писараш тақсим кард. ¹³ Баъд аз ҷанд

рӯз писари хурдӣ чизу чораашро чамъ карда, ба кишвари дурдасте рафт. Дар он то ӯ тамоми бойигариашро бехуда ба айшу ишрат сарф кард.¹⁴ Баъд аз он ки хамай бойигариашро барбод дод, дар он сарзамин қаҳтии сахте ба амал омад ва ӯ ба мӯҳтоҷӣ дучор шуд.¹⁵ Сипас рафта хизматгори яке аз сокинони он кишвар шуд ва он мард ӯро ба замини худ фиристод, то ки хукбонӣ кунад.¹⁶ Азбаски ба ӯ чизи хӯрданӣ намедоданд, вай тайёр буд, шикамашро бо еме, ки хукҳо меҳӯрданд, пур кунад.¹⁷ Окибат вай ба худ омада гуфт: „Падарам хизматгорони бисёре дорад ва хамай онҳо нони фаровон ва ҳатто зиёдатӣ доранд, аммо ман дар ин то аз гуруснагӣ мемирам!“¹⁸ Рафта ба назди падарам бармегардаму ба вай мегӯям: «Падарҷон! Ман дар пеши Ҳудову шумо гунаҳкорам¹⁹ ва дигар лоики он нестам, ки писари шумо бошам. Маро ҳамчун яке аз хизматгоронатон қабул кунед».²⁰ Пас ӯ хеста ба хонаи падара什 равона шуд. Вай ҳанӯз хеле дур буд, ки падара什 ӯро дид, ба ҳоли писара什 раҳмаш омад ва давида рафту фарзандашро ба оғӯшаш кашида, бӯса кард.²¹ Писар ба вай гуфт: „Падарҷон! Ман дар пеши Ҳудову шумо гунаҳкорам ва дигар лоики он нестам, ки писари шумо бошам*“.²² Аммо падар ба хизматгоронаш гуфт: „Зудтар чомай беҳтаринро оварда, ба ӯ пӯшонед. Ба дасташ ангуштарин ва ба пойҳояш пойафзол пӯшонед.“²³ Гӯсолаи боникардаро биёреду сар бибуред; меҳӯрему хурсандӣ мекунем!²⁴ Охир ин писарам мурда буд ва ҳоло зинда шуд, гумшуда буду ёфт шуд”. Пас онҳо ҷашне оростанд.

²⁵ Ҳамин вақт писари калонӣ дар киштзор буд. Ҳангоми баргаштан вай ба хона наздик шуда, садои мусикӣ ва раксу бозиро шунид.²⁶ Пас яке аз хизматгоронро ҷеф зада пурсид, ки дар он то ҷӣ воқеа рӯй дода

* ^{15:21} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот доҳил шудааст: «Бигзор ман мисли яке аз хизматгоратон бошам».

истодааст? ²⁷Хизматгор ба ў чавоб дод: „Бародаратон баргашт ва чун падаратон ўро зиндаву саломат дид, гүсолаи боникардаро сар бурид”. ²⁸Бародари калониро чунон қаҳраш омад, ки нахост ба хона дарояд. Он гоҳ падараш берун баромада, ўро розӣ кунондани шуд. ²⁹Вай бошад, ба падараш чунин чавоб дод: „Чандин сол аст, ки ман ба шумо хизмат мекунам ва ҳеч вакт аз гуфтаатон берун набаромадаам, шумо бошед, ягон бор ба ман ҳатто бузғолачаero ҳам надодед, ки бо дӯstonам хурсандӣ карда тавонам. ³⁰Вале ин писаратон, ки дорони шуморо ҳамроҳи фоҳишаҳо хӯрда тамом карду баргашт, шумо барои вай гүсолаи боникардаро сар буридед”. ³¹Аммо падар ба ў гуфт: „Писарам, ту ҳамеша бо ман ҳастӣ ва ҳар чизе, ки ман дорам, аз они туст. ³²Бояд шодиву хурсандӣ кунем, чунки бародарат мурда буду зинда шуд, гумшуда буду ёфт шуд”».

Назоратчии зирақ

16 Ҳамчунин Исо ба шогирдонаш гуфт: «Марди сарватманде назоратчие дошт ва ба сарватманд шикоят карданд, ки назоратчиаш молу мулки ўро бехуда сарф мекунад. ²Хочааш вайро ҷеф зада гуфт: „Ман дар бораи ту чихо мешунавам? Ба ман ҳисбот дех, ки чӣ корҳо кардай, чунки дигар назоратчии ман шуда наметавонӣ”. ³Он гоҳ назоратчӣ худ ба худ гуфт: „Чӣ кор кунам? Хочаам маро аз кор холӣ мекунад. Ман бел зада наметавонам ва аз гадойӣ кардан ҳам шарм мекунам. ⁴Ёфтам чӣ бояд кунам. Бояд коре бикиунам, ки вақти бекор монданам одамон маро ба хонаҳояшон роҳ диханд”. ⁵Вай қарздорони хочаашро як-як ҷеф зад ва якумашро пурсид: „Ту аз хочаам чӣ қадар қарздор ҳастӣ?” ⁶Чавоб дод: „Сад ҳум равғани зайдун”. Назоратчӣ ба вай гуфт: „Ана забонхати ту, зуд нишаста, ба ҷои сад панҷоҳ навис”. ⁷Баъд аз дигаре пурсид: „Ту чӣ қадар қарздор ҳастӣ?” Ў чавоб дод: „Сад ҳалта гандум”. Назоратчӣ гуфт: „Ана забонхати ту, ба ҷои сад

хаштод навис”. ⁸ Вале хочааш назоратчии қаллобро таъриф кард, ки зирақиашро ба кор бурда, чунин кардааст. Охир одамони ин дунё дар муносибат бо онҳое, ки мисли худашон ҳастанд, назар ба одамони нур, ки аз они подшохии Худо ҳастанд, оқилтаранд.

⁹ Пас, Ман ба шумо мегӯям: Пулу моли ин дунёро ба он сарф намоед, ки барои худ дӯстонро пайдо бикунед, то дар вақти тамом шудани бойигариатон онҳо шуморо дар хонаҳои абадӣ қабул қунанд. ¹⁰ Касе, ки дар иҷрои вазифаи майда вафодор бошад, дар иҷрои вазифаи калон ҳам вафодор мемонад. Ҳамчунин касе, ки дар иҷрои кори ночиз беинсоф бошад, дар иҷрои кори муҳим ҳам беинсофӣ мекунад. ¹¹ Пас, агар ба шумо бойигарии ин дунёро боварӣ карда нашавад, кӣ ба шумо бойигарии ҳақиқиро боварӣ мекунад? ¹² Ва агар ба шумо бойигарии шахси бегонаро боварӣ карда нашавад, кӣ ба шумо меросатонро медиҳад?

¹³ Ҳеч хизматгор якбора ба ду хоча хизмат карда на-метавонад, чунки ё якеашро дӯст медораду дигарашро бад мебинад, ё ба яке вафодор мемонаду дигарашро писанд намекунад. Шумо низ наметавонед ҳам бандай Худо бошеду ҳам бандай пул».

Баъзе гуфтаҳои Исо

¹⁴ Фарисиён, ки пулпраст буданд, ҳамаи инро шунида, Исоро масхара карданд. ¹⁵ Вале Ӯ ба онҳо гуфт: «Шумо ҳамон одамоне ҳастед, ки худро дар пеши мардум беайб нишон медиҳед, лекин Худо аз дилҳои шумо боҳабар аст. Чизеро, ки одамон олидарача мешуморанд, дар назари Худо нафратор аст.

¹⁶ Шариати Мӯсо ва навиштаҳои пайғамбарон то замони Яҳёи Таъмиддиханда амал мекарданд. Аз вақти Яҳё сар карда подшохии Худо эълон карда мешаваду ҳама кӯшиш мекунанд, ки зӯр зада вориди он гарданд. ¹⁷ Вале нест шудани замину осмон осонтар аз он, ки ҳатто нуктае аз ин қонун бекор карда шавад.

¹⁸ Ҳар кӣ зани худро талоқ дода, дигареро ба занӣ гирад, гуноҳи алоқаи беникоҳро мекунад ва ҳар кӣ зани талоқшударо ба занӣ гирад, низ ҳамон гуноҳро содир мекунад.

Сарватманд ва Лаъзор

¹⁹ Як замонҳо марди сарватманде зиндагӣ мекард, ки либоси қиматбаҳо мепӯшиду ҳар рӯз ҳӯроки шоҳона меҳӯрд. ²⁰ Лаъзор ном камбаҷале, ки тамоми бада наш пур аз заҳмҳо буд, дар назди дарвозаи марди сарватманд дароз қашида меҳобид ²¹ ва ҳатто сагҳо омада, заҳмҳои ӯро мелесиданд. Вай орзу мекард, ки шика машро бо пасмондаҳои ҳӯроке, ки ба берун партофта мешаванд, сер қунад. ²² Вақте ки Лаъзор мурд, фариштагон ӯро ба осмон бурда, ба паҳлӯи Иброҳим шинонданд. Марди сарватманд низ мурд ва ӯро гӯронданд. ²³ Ҳангоме ки ӯ дар дӯзах азоб мекашид, ба боло нигоҳ кард ва аз дур Иброҳимро дид, ки Лаъзор дар паҳлӯяш менишааст. ²⁴ Он сарватманд фарёд зада гуфт: „Эй аҷдодам Иброҳим! Ба ман раҳм қунед ва Лаъзорро бифиристед, то нӯги ангушташро ба об тар карда, забонамро камтар нам қунад. Ман дар ин оташ азоб мекашам”. ²⁵ Вале Иброҳим чунин ҷавоб дод: „Ба хотир ор, писар, ту дар вакти зинда буданат аллакай ҳама чизи хубро ба даст оварда будӣ, вале насиби Лаъзор факат чизи бад дид. Ҳоло бошад, дили вай дар ин ҷо тасаллӣ меёбаду ту азоб мекаший. ²⁶ Илова бар ин, байни мову шумо чунон ҷарии бетаге вучуд дорад, ки агар касе аз ин тараф ба пеши шумо гузаштан ҳоҳад ҳам, наметавонад. Ҳамчунин аз он ҷо касе пеши мо гузашта наметавонад”. ²⁷ Марди сарватманд гуфт: „Пас, эй аҷдод, аз шумо илтимос мекунам, ки Лаъзорро ба ҳонаи падари ман фиристед. ²⁸ Охир ман панҷ бародар дорам. Бигзор онҳоро таъкид қунад, то онҳо ҳам ба ин ҷои азоб наафтанд”. ²⁹ Иброҳим ба ӯ гуфт: „Онҳо навиштаҳои Мӯсо ва дигар пайғамбаронро

доранд. Бигзор ба суханони онҳо гӯш диҳанд”. ³⁰ Аммо мард гуфт: „Не, ачдодам Иброҳим! Танҳо агар яке аз мурдагон назди онҳо биёд, тавба хоҳанд кард”. ³¹ Иброҳим ҷавоб дод: „Модоме ки онҳо ба суханони Мӯсӯву пайғамбарон гӯш намедиҳанд, ба ҳеч кас, ҳатто ба мурдае, ки зинда шудааст, низ бовар наҳоҳанд кард”».

Баъзе гуфтаҳои Исо

17 Ба шогирдонаш бошад, Исо чунин гуфт: «Албатта васвасаҳои зиёд пайдо мешаванд, vale вой бар холи он касе, ки ба воситаи вай васвасаҳо ба миён меоянд. ² Агар бар гардани вай санги осиёбро овехта, ўро ба баҳр мепартофтанд, барояш беҳтар аз он мебуд, ки ў яке аз пайравони хурдтаринро ба васвасаи гуноҳ андозад.

³ Пас, эҳтиёт бошед! Агар бародаратон бар шумо гуноҳе биқунад, ўро таъкид қунед ва агар тавба карда, аз гуноҳ даст кашад, ўро бубахшед. ⁴ Агар рӯзе ҳафт бор гуноҳ қунад ва ҳафт маротиба „Тавба кардам” гӯяд, бояд ўро бубахшед».

⁵ Вакилон ба Худованд гуфтанд: «Имони моро зиёдтар биқун». ⁶ Худованд гуфт: «Агар имонатон донаи хардал барин бошад, шумо ба ин дарахти тут „Решакан шаву ба баҳр шинонда шав” гуфта метавонед ва вай ба шумо итоат мекунад.

⁷ Фарз кардем, ки яке аз шумо хизматгоре дореду вай ба шудгори замин ва ё ба ҷӯпонӣ машғул аст. Магар вақти аз киштзор баргаштанаш шумо ба вай мегӯед, ки зуд омада назди дастархон бишинад? ⁸ Магар ба ў чунин намегӯед: „Хӯроки шомро тайёр кун ва то вақте ки ман меҳӯраму менӯшам, миёнатро маҳкам баста, ба ман хизмат кун. Баъдтар худат меҳӯрӣ ва менӯшӣ?” ⁹ Охир, шумо ба хизматгоратон барои ичро кардани фармонҳоятон ташаккур намегӯед-ку? ¹⁰ Пас, шумо низ, баъд аз он ки фармонҳои ба шумо додашударо ичро мекунед, бигӯед: „Мо танҳо хизматгори ноҷиз ҳастему вазифаи худро ичро кардем”».

Шифо ёфтани даҳ махав

¹¹Исо ба сӯи Ерусалим равона шуд. Вай қад-қади сарҳаде, ки байни Сомарияву Ҷалил буд, роҳ мерафт. ¹²Боре, вақте ки Ӯ ба дехае медаромад, бо даҳ одамони махав рӯ ба рӯ шуд. Онҳо каме дур истода ¹³дод мезаданд: «Эй Исо, хоча, ба мо раҳм қунед!» ¹⁴Исо онҳоро диди, гуфт: «Бираведу худро ба рӯҳониён нишон дихед». Онҳо рафтанд ва дар аснои роҳ пок шуданд. ¹⁵Яке аз онҳо чун дид, ки шифо ёфтааст, бо овози баланд Худоро ситоиш намуда, баргашт ¹⁶ва худро пеши пойҳои Исо партофта, ба Ӯ миннатдорӣ баён кард. Ӯ марди сомарӣ буд. ¹⁷Исо пурсид: «Магар даҳ нафар пок нашудаанд? Нӯҳ нафари дигар кучоянд? ¹⁸Пас, находғайр аз ин марди бегона ягон нафаре аз онҳо барнагашт, ки Худоро ҳамду сано ҳонад?» ¹⁹Баъд ба он мард гуфт: «Бархезу бирав, туро имонат шифо дод».

Омадани подшохии Худо

²⁰Фарисиён аз Исо пурсиданд, ки кай подшохии Худо фаро мерасад? Ӯ ба онҳо ҷавоб дод: «Аз рӯи нишонаҳои намоён омадани подшохии Худоро муайян кардан имконнозазир аст. ²¹Касе ба шумо намегӯяд: „Нигоҳ қунед, вай дар ин чост” ва ё „Вай дар он чост!” Охир, подшохии Худо аллакай дар байни шумо вучуд дорад».

²²Вале ба шогирдонаш гуфт: «Вақте мерасад, ки ба дидани Фарзанди Инсон зор мешавед, вале Ӯро намебинед. ²³Ба шумо мегӯянд: „Вай дар он чост!” ё „Вай дар ин чост!” Аз ҷоятон ҷаста, аз қафояшон надавед. ²⁴Зоро Фарзанди Инсон дар рӯзи омаданаш монанди барқе, ки дураҳшида осмонро аз як сӯ то сӯи дигар нурпошӣ мекунад, пайдо мешавад. ²⁵Вале аввал Ӯ бояд азоби бисёре кашида, аз тарафи насли ин замон рад карда шавад. ²⁶Чи тавре ки дар замони Нӯҳ пайғамбар буд, пеш аз омадани Фарзанди Инсон низ ҳамон тавр мешавад. ²⁷Зоро то рӯзи ба киштӣ даромадани Нӯҳ

одамон меҳӯрданд, менӯшиданд, зан мегирифтанд ва ба шавҳар мебаромаданд, vale баъд тӯфон бархоста, ҳамаро несту нобуд кард.²⁸ Ҳамчунин монанди замони Лут хоҳад буд, ки одамон меҳӯрданду менӯшиданд, меҳариданду мефурӯхтанд, мекоштанду иморат месохтанд.²⁹ Вале рӯзе, ки Лут аз шахри Садӯм баромад, ба рӯи замин оташу сулфур борида, ҳамаро нест кард.³⁰ Рӯзе, ки Фарзанди Инсон зохир мегардад, низ ҳамон тавр хоҳад буд.³¹ Агар касе он вакт дар болои бом бошаду чизу чорааш даруни хона, барои гирифтани онҳо поён нафарояд ва ҳар кӣ дар саҳро бошад, ба хонааш барнагардад.³² Зани Лутро ба хотир оваред.³³ Ҳар кӣ ҷони худро эмин нигоҳ доштаний аст, онро аз даст мединад ва ҳар кӣ ҷони худро фидо кунад, онро эмин нигоҳ хоҳад дошт.³⁴ Ба шумо мегӯям, ки дар он шаб аз ду нафаре, ки дар як ҷойгах хобанд, якеаш гирифта мешаваду дигарааш мемонад.³⁵⁻³⁶ Аз ду зане, ки дар як осиёб гандум орд мекунанд, якеаш гирифта мешаваду дигарааш мемонад^{*}.

³⁷ Он гоҳ шогирдонаш аз Ӯ пурсиданд: «Эй Худованд, ин дар кучо ба амал меояд?» Ӯ ба онҳо ҷавоб дод: «Ҳар ҷо ки часади мурдае бошад, паррандаҳои лошахӯр дар он ҷо гирд меоянд».

Масал дар бораи қозии беадолат ва бевазан

18 Баъд Исо ба онҳо масалеро нақл кард, то бидонанд, ки бояд ҳамеша дуо бигӯянд ва ҳеч вакт рӯҳафтода нагарданд.

² Ӯ гуфт: «Дар як шаҳр қозие буд, ки на тарсе аз Худо дошту на шарме аз мардум. ³ Дар он шаҳр бевазане низ буд, ки ҳамеша ба назди Ӯ омада мегуфт: „Маро муҳофизат кунед, то бар душманам маълум гардад, ки

* 17:35-36 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 36 дохил шудааст: «Аз ду касе, ки дар кишзор ҳастанд, яке гирифта мешаваду дигаре не».

ман ҳақ ҳастам”. ⁴ Қозӣ муддати дуру дароз талаби ӯро рад мекард, vale дар охир худ ба худ гуфт: „Гарчанде ман на тарсе аз Худо дораму на шарме аз мардум, ⁵ vale, азбаски ин бевазан маро ба ҳолам намегузорад, ӯро ҳимоя мекунам, то ҳар гоҳ омада, маро безор на-кунад”. ⁶ Сипас Худованд пурсиid: «Шумо шунидед, ки ин қозии беадолат чӣ мегӯяд? ⁷ Наход Худо инти-хобкардагони худро, ки шабу рӯz ба даргоҳаш зорию тавалло мекунанд, муҳофизат накунад? Магар Ӯ дер мекунад? ⁸ Ба шумо мегӯям, ки Худо онҳоро зуд муҳофизат мекунад. Вале оё Фарзанди Инсон вақти ома-данаш дар рӯи замин имонро ёfta метавонад?»

Масал дар бораи фарисӣ ва андозигир

⁹ Баъд Исо ба онхое, ки дар беайб будани худ шуб-хае надошта, аз дигарон ҳазар мекарданд, чунин ма-салеро нақл кард:

¹⁰ «Ду кас барои дуогӯй ба Хонаи Худо даромаданд. Яке фарисӣ буду дигаре андозигир. ¹¹ Фарисӣ рост истода, дар дилаш чунин дуо мегуфт: „Худоё! Туро шукр мегӯям, ки мисли одамони дигар қаллобу золим нестам, алоқаи беникоҳ намекунам ва ҳам монанди ин андозигир нестам. ¹² Ман ҳар ҳафта ду бор рӯза ме-гирам ва аз ҳар даромаде, ки дорам, хиссаи даҳумаш-ро месупорам”. ¹³ Вале андозигир дурттар истода, ҳатто ҷуръат намекард, ки сарашро боло карда, ба осмон нигарад. Вай танҳо бар сандуқи синааш мушт зада мегуфт: „Худоё! Ба мани гунахкор раҳм кун!” ¹⁴ Ба шумо мегӯям, ки на фарисӣ, балки ҳамин андозигир сафед шуда, ба хонааш баргашт. Зоро ҳар кӣ худро қалон гирад, паст мешавад ва, барьакс, ҳар касе, ки худро хоксор гирад, сарбаланд мешавад».

Баракат ёфтани қӯдакон

¹⁵ Ба назди Исо қӯдакони хурдсолро оварданд, то ки Ӯ бар сари онҳо даст гузорад. Вале шогирдон инро дида,

мардумро сарзаниш кардан. ¹⁶Исо кӯдаконро ба наздаш чеф зада гуфт: «Монед, ки кӯдакон назди Ман оянд, пеши рохи онхоро нагиред, зеро Худо дар хаёти онҳое подшоҳӣ мекунад, ки мисли ин кӯдакон ҳастанд. ¹⁷Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар кӣ подшоҳии Худоро мисли кӯдак қабул накунад, ба он дохил намешавад».

Сардори сарватманд

¹⁸Яке аз ҷумлаи сардорон аз Исо пурсид: «Эй устоди нек! Ҷӣ кор бояд бикунам, ки ҳаёти абадӣ насибам гардад?» ¹⁹Исо аз ӯ пурсид: «Чаро Маро нек мегӯй? Ҳеч кас ба ғайр аз Худои ягона нек нест. ²⁰Ту фармоишҳоро медонӣ: алоқаи беникоҳ накун, одамқушӣ накун, дуздӣ накун, шаҳодати бардуруӯф надех, падару модаратро хурмату эҳтиром намо». ²¹Вай ба Исо ҷавоб дод: «Ман аз айёми ҷавониам ҳамаи ин фармоишҳоро риоя мекунам». ²²Исо инро шунида гуфт: «Ба ту факат як чиз намерасад. Ҳар он ҷизеро, ки дорӣ, фурӯҳта, ба бечорагон бидех. Он гоҳ соҳиби мукофоти осмонӣ мегардӣ. Баъд омада, Маро пайравӣ намо». ²³Вале он мард инро шунида бисёр ғамгин шуд, чунки хеле бой буд. ²⁴Исо ба вай нигоҳ карда гуфт: «Ба подшоҳии Худо дохил шудани одамони бой чӣ душвор аст. ²⁵Аз сӯроҳи сӯзан гузаштани шутур осонтар аз он, ки шахси бой ба подшоҳии Худо дохил шавад».

²⁶Онҳое, ки Ӯро мешуниданд, пурсиданд: «Пас кӣ начот ёфта метавонад?» ²⁷Исо ҷавоб дод: «Ҳар ҷизе, ки барои одамон ғайриимкон бошад, барои Худо имконпазир аст».

²⁸Он гоҳ Петрус гуфт: «Ана, мо аз баҳри хонаҳои худ баромада, Шуморо пайравӣ кардем». ²⁹Исо гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар кӣ ба хотири подшоҳии Худо аз баҳри хона, зан, бародарон, падару модара ва фарзандонаш гузарад, ³⁰дар ин дунё ҳамаи инро ҷанд маротиба зиёдтар ба даст меораду дар он дунё ҳаёти абадӣ насибаш мегардад».

Пешгүйи сеюмини Исо дар бораи марги худ

³¹ Исо он дувоздаҳ нафарро як сӯ бурда, ба онҳо гуфт: «Ана, мо ба Ерусалим рафта истодаем. Дар он ҷо ҳар чизе ки пайғамбарон дар бораи Фарзанди Инсон навиштаанд, ба амал ҳоҳад омад. ³² Ӯро ба дасти беимонон месупоранд. Онҳо Ӯро масхара ва хақорат карда, туфборон ³³ ва қамчинкорӣ намуда ба қатл мерасонанд, ваде Ӯ дар рӯзи сеюм аз нав зинда ҳоҳад шуд».

³⁴ Лекин шогирдон аз ин гуфтаҳо чизеро нафаҳмиданд. Маънои суханони Исо аз онҳо пӯшида монд ва онҳо намефаҳмиданд, ки Ӯ дар бораи чӣ сухан меронад.

Шифо ёфтани нобино

³⁵ Вақте ки Исо ба Ериҳӯ наздик мешуд, нобиноеро дид, ки дар канори роҳ нишаста садақа мепурсид. ³⁶ Чун нобино шунид, ки аз наздаш мардуми зиёде меғузаранд, пурсид: «Худаш чӣ гап?» ³⁷ Ба вай гуфтанд, ки аз он ҷо Исои Носири гузашта истодааст. ³⁸ Он нобино дод зада гуфт: «Эй Исои насли Довуд, ба ман раҳм кунед». ³⁹ Онҳое, ки пешопеш равона буданд, Ӯро сарзаниш карда мегуфтанд, ки хомӯш шавад. Аммо Ӯ торафт баландтар дод зада мегуфт: «Эй насли Довуд, ба ман раҳм кунед». ⁴⁰ Исо аз роҳаш бозистода фармуд, ки он нобиноро ба наздаш биёранд. Вақте ки Ӯ наздик омад, Исо аз вай пурсид: ⁴¹ «Ту чӣ меҳоҳӣ? Бароят чӣ кор кунам?» Вай ҷавоб дод: «Худовандо! Мехоҳам бино шавам». ⁴² Исо гуфт: «Бино шав! Имонат туро шифо дод». ⁴³ Вай ҳамон замон бино шуд ва Худоро ситоишкунон аз паси Исо равона гашт. Тамоми мардум инро дида, Худоро ҳамду сано меҳонданд.

Имон овардани Заккай

19 Исо ба Ериҳӯ ворид шуда, аз он ҷо мегузашт. ² Дар он шаҳр Заккай ном марди сарватманде буд, ки вазифаи сардори андозгионро ба ӯҳда дошт.

³ Вай меҳост бубинад, ки Исо кист. Вале, азбаски мардум зиёд буду Заккай қади паст дошт, Ӯро дида натавонист. ⁴ Бинобар ин ў давида пеш гузашту ба болои дарахти анҷир баромад, то ки Исоро ҳангоми аз он ҷо гузаштанаш бубинад. ⁵ Исо ба он ҷо наздик шудан замон ба Заккай нигоҳ карда гуфт: «Заккай! Зудтар поён фаро! Ман бояд имрӯз дар хонаи ту бимонам». ⁶ Вай зуд поён фаромада, бо хурсандӣ Исоро меҳмондорӣ кард. ⁷ Инро дида, ҳама норозигии худро баён намуда мегуфтанд: «Ӯ дар хонаи марди гунаҳкор меҳмон шудааст». ⁸ Аммо Заккай рост истода ба Худованд гуфт: «Ана, Худованд, ман нисфи бойигариамро ба бечорагон медиҳам ва агар аз касе бо фиреб пул ситонда бошам, чор баробар зиёдтар бармегардонам». ⁹ Исо гуфт: «Имрӯз ба ин хона начот омад, чунки Заккай ҳам аз насли Иброҳим аст. ¹⁰ Зоро Фарзанди Инсон барои он омадааст, ки гумроҳшударо кофта ёбаду начот дихад».

Масал дар бораи даҳ тангаи тилло

¹¹ Азбаски Исо аллакай дар наздикии Ерусалим буду шунавандагони Ӯ гумон доштанд, ки подшоҳии Худо ба зудӣ фаро мерасад, Вай масал гуфтанро давом дод:

¹² «Як шахси олимартаба ба кишвари дурдаст сафар дошт, то ҳукуки ба таҳти подшоҳӣ нишастанашро тасдиқ намуда, баргардад. ¹³ Пеш аз рафтани вай даҳ нафар хизматгоронашро ба наздаш ҷеф зада, ба ҳар қадомаш як тангаи тилло доду гуфт: „Дар вақти набудани ман ин тангахоро ба муомилот дароред“. ¹⁴ Аммо ҳамشاҳриҳояш, ки ба вай нафрот доштанд, аз паси вай сафиронашонро фиристоданд, то рафта чунин бигӯянд: „Мо намехоҳем, ки вай бар мо подшоҳӣ кунад“. ¹⁵ Вақте ки ў таҳти подшоҳиро соҳиб шуда баргашт, фармон дод, то ҳамон хизматгоронеро, ки ба онҳо пул дода буд, ба наздаш ҷеф зананд. Вай меҳост бифаҳмад, ки ҳар яке аз онҳо чӣ қадар фоида ба даст овардааст? ¹⁶ Аввалинаш омада, гуфт: „Хочаам, як тангаи

тиллои шумо даҳ танга фоида овард”.¹⁷ Подшоҳ ба вай гуфт: „Офарин, хизматгори некам. Азбаски дар ичрои вазифаи андаке вафодориатро нишон додӣ, туро ба даҳ шаҳр ҳоким таъин мекунам”.¹⁸ Дуюмин омада, гуфт: „Хочаам, як тангаи тиллои шумо панҷ танга фоида овард”.¹⁹ Подшоҳ ба вай гуфт: „Туро низ ба панҷ шаҳр ҳоким таъин мекунам”.²⁰ Сеюмин омада, гуфт: „Хочаам, ана ин ҳамон тангаи тиллои шумо. Ман онро ба рӯймолчае печонда, нигоҳ доштам,²¹ чунки аз шумо метарсидам. Охир шумо одами саҳтири ҳастед. Аз он چое, ки нагузоштаед, мегиред ва он чизеро, ки накоштаед, дарав мекунед”.²² Подшоҳ ба вай гуфт: „Ту хизматгори бад будай! Аз рӯи он чизе ки гуфтӣ, ба ту ҳукм мебарорам! Охир ту медонистӣ, ки ман одами саҳтири ҳастам, аз он چое, ки нагузоштаам, мегирам ва он чизеро, ки накоштаам, дарав мекунам.²³ Пас, чаро пули маро ба муомилот нагузоштӣ, то ки вакти баргаштамонро бо фоидааш бигирам?”²⁴ Баъд ба онхое, ки дар наздаш буданд, фармон дод: „Аз дасташ тангаи тиллоро гирифта, ба хизматгоре дихед, ки даҳ танга дорад”.²⁵ Онҳо гуфтанд: „Хочаам, охир вай аллакай даҳ тангаи тилло дорад!”²⁶ „Ман ба шумо мегӯям, ба ҳар касе, ки чизе дорад, боз ҳам зиёд дода мешавад. Лекин аз касе, ки хеч чиз надорад, ҳатто он чизи андаке, ки дорад, гирифта мешавад.

²⁷ Ҳоло бошад, он душманонамро, ки намехостанд бар онҳо подшоҳӣ кунам, ба ин ҷо биёреду дар пешӣ назарам ба қатл расонед”».

Ба Ерусалим бо тантана ворид шудани Исо

²⁸ Исо ин масалро нақл карда, роҳашро давом дод ва ба сӯи Ерусалим раҳсипор гашт.

²⁹ Вакте ки онҳо ба дехаҳои Байт-Фочӣ ва Байт-Хинӣ, ки дар доманаи теппай Зайтун воқеъ гаштаанд, наздик шуданд, Исо ду шогирдашро фиристодани шуда,³⁰ ба онҳо гуфт: «Ба қишлоқи дарпешистода

биравед ва, ҳамин ки вориди он гаштед, харкураи бастаеро мебинед, ки то ҳол касе ба он савор нашудааст. Бандашро күшода, онро ба ин чо биёред. ³¹ Агар касе аз шумо пурсад, ки барои чӣ бандашро мекушоед, гӯед, ки вай ба Худованд даркор шуд».

³² Шогирдони фиристодашуда рафтанд ва, ҳамон тавре ки Ӯ ба онҳо гуфта буд, дарёфтанд. ³³ Вақте ки онҳо банди харкураро мекушоданд, соҳибонаш аз онҳо пурсиданд: «Чаро банди харкураро мекушоед?» ³⁴ Онҳо ҷавоб доданд: «Вай ба Худованд лозим аст». ³⁵ Пас онҳо харкураро ба назди Исо оварда, ба болояш ҷомаҳои ҳудро партофтанду Исоро ба он савор карданд.

³⁶ Исо савора мерафту мардум ҷомаҳояшонро дар сари роҳи Вай пойандоз мекарданд. ³⁷ Вақте Исо ба роҳе наздик шуд, ки он аз болои теппай Зайтун ба поён мебурд, тамоми гурӯҳи шогирдонаш барои ҳамаи мӯъчизаҳое, ки дида буданд, шодиқунон бо овози баланд Худоро ҳамду сано ҳонда ³⁸ мегуфтанд:

«Баракат ёбад шоҳе,
ки аз номи Худованд меояд!
Сулҳ дар осмон
ва шӯҳрату ҷалол ба Худо дар осмон!»

³⁹ Баъзе фарисиён аз байни мардум ба Исо гуфтанд: «Эй устод, шогирдонатро ором кун!» ⁴⁰ Вай ҷавоб дод: «Бовар кунед, агар онҳо ҳомӯш шаванд, сангҳо дод мезананд».

Барои Ерусалим ғамгин шудани Исо

⁴¹ Вақте ки онҳо наздиктар омаданд, Исо шаҳрро дилаш ба ҳоли он сӯхта гиря карду гуфт: ⁴² «Оҳ, кошки ақаллан ҳамин рӯз роҳеро, ки туро ба осоиштагӣ мебарад, медидӣ! Вале ҳоло он роҳ аз ҷашмони ту ниҳон аст. ⁴³⁻⁴⁴ Аз барои он ки ту ба наздат омадани Худовандро нафаҳмидӣ, ба сарат рӯзҳои саҳт ҳоҳанд омад. Душманонат туро бо хоктӯдаҳо ихота карда, муҳосира ҳоҳанд намуд. Онҳо аз ҳар тараф фишор

оварда, туву сокинонаторо ба хок яксон хоҳанд кард ва аз ту санг бар санге нахоҳад монд».

Пок намудани Хонаи Худо

⁴⁵ Исо ба ҳавлии Хонаи Худо даромада, ба пеш кардани савдогарон даромад. ⁴⁶ Вай ба онҳо гуфт: «Дар навиштачот гуфтаҳои Худо омадаанд, ки „Хонаи Ман ҷои дуогӯй мешавад”. Шумо бошед, онро ба паноҳгоҳи дуздон табдил додаед!»

⁴⁷ Ӯ ҳар рӯз дар ҳавлии Хонаи Худо мардумро таълим медод. Сардорони рӯҳонӣ, шариатдонон ва раисони ҳалқи Исроил бошанд, дар фикри куштани Ӯ буданд. ⁴⁸ Вале илочи ин корро ёфта наметавонистанд, чунки тамоми мардум беист ва бодикқат ба ҳар як сухани Ӯ гӯш медоданд.

Савол дар бораи ҳуқуқи Исо

20 Рӯзе, вақте ки Исо дар ҳавлии Хонаи Худо мардумро таълим дода, хабари хушро эълон мекард, ба наздаш сардорони рӯҳонӣ, шариатдонон ва пирони қавм омада ²пурсиданд: «Ба мо бигӯй, Ту бо қадом ҳуқуқ ин корро мекунӣ? Кӣ ба Ту чунин ҳуқуқро додааст?» ³Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман ҳам ба шумо як савол медиҳам ва шумо ба Ман ҷавоб дихед, ки ⁴ба Яхё қӣ ҳуқуқ дода буд, ки одамонро таъмид дихад: Худо ё инсон?» ⁵Онҳо бо ҳам муҳокима намуда, мегуфтанд: «Агар „Худо” гӯем, Вай аз мо мепурсад: „Чаро ба Яхё бовар накардед?” ⁶Агар „одамон” гӯем, мардум моро сангзор мекунанд. Охир одамон боварии комил доранд, ки Яхё пайғамбар буд». ⁷Онҳо ҷавоб доданд, ки намедонанд. ⁸«Пас, Ман ҳам ба шумо намегӯям, ки бо қадом ҳуқуқ ин корро мекунам», – гуфт Исо.

Масал дар бораи иҷоракорон

⁹ Баъд Исо ба ҳалқ нақл кардани чунин масалро саркард: «Шахсе токзоре бунёд карда, онро ба иҷоракорон

ба ичора дод ва худаш ба муддати дуру дароз ба кишвари дигар сафар кард.¹⁰ Чун вақти ҳосилғундорӣ расид, ў хизматгореро ба назди ичоракорон фиристод, то ҳакқи худро аз он токзор бигирад. Вале ичоракорон ўро латту кӯб карда, бо дасти холӣ баргардонданд.¹¹ Он вақт ў хизматгори дигарашро фиристод. Вале онҳо ўро ҳам зада, шарманда карданду бо дасти холӣ баргардонданд.¹² Ў боз хизматгори сеюмашро фиристод. Вайро низ маҷрӯҳ намуда, берун партофтанд.¹³ Он гоҳ соҳиби токзор гуфт: „Чӣ бояд бикунам? Писари азизамро мефиристам, шояд ўро эҳтиром кунанд”.¹⁴ Вале ичоракорон писари ўро дида, ба якдигар гуфтанд: „Вай меросхӯр аст! Биёед, ўро мекушем ва токзор аз они мо мешавад!”¹⁵ Ва ўро аз токзор берун бароварда куштанд.

Ба фикри шумо соҳиби токзор бо онҳо чӣ хел рафтор мекунад?¹⁶ Вай баргашта, он ичоракоронро мекушаду токзорро ба дигарон медиҳад».

Онҳое, ки Исоро мешуниданд, гуфтанд: «Худо нигоҳ дорад!»¹⁷ Ў ба онҳо нигоҳ карда гуфт: «Пас ин қалимаҳои навиштаот чӣ маъно доранд:

„Он сангери, ки бинокорон нодаркор ҳисоб
карда, як сӯ партофтанд,
санги асосии таҳкурсии бино гардид”.

¹⁸ Ҳар кӣ ба болои он санг ғалтад, шикаста майдада-майда мешавад ва агар ин санг ба болои касе афтад, вайро маҷақ мекунад».

Вазифаи одамон дар назди ҳокимон ва Худо

¹⁹ Шариатдонону сардорони рӯҳонӣ фахмиданд, ки ин масал бар зидди онҳо равона шуда буд ва хостанд ҳамон замон Исоро дастгир кунанд, вале аз мардум метарсиданд.²⁰ Онҳо якчанд нафарро барои аз паи Исо поидан фиристоданд, то ки худро ростқавл нишон дода, ўро бо сухан ба дом афтонанду барои хукм шудан ба дасти ҳокими румӣ супоранд.

²¹Онҳо аз Исо пурсианд: «Устод! Мо медонем, ки сұханону таълимоти Шумо аз рӯи ҳақиқат аст. Медонем, ки нисбати хең кас рӯйбинӣ надоред ва роҳҳои Худоро аз рӯи ҳақиқат таълим медиҳед. ²²Бигүед, оё раво аст, ки мо ба императори Рум андозу хироҷ супорем ё не?» ²³Ӯ аз макри онҳо пай бурда, ба онҳо гуфт: ²⁴«Ба Ман динореро нишон дихед. Дар он акс ва номи қӣ аст?» «Император», — ҷавоб доданд онҳо. ²⁵Исо ба онҳо гуфт: «Пас, он чӣ аз они император аст, бояд ба император баргардонда шавад ва он чӣ аз они Худост, ба Ҳудо».

²⁶Онҳо натавонистанд Исоро пеши мардум бо сухан ба дом афтонанд ва аз ҷавоби Ӯ ба ҳайрат афтода, ҳомӯш шуданд.

Савол дар бораи аз нав зиндашавӣ

²⁷Чанд нафар аз саддуқиён (онҳо аз нав зиндашавири инкор мекардан) ба пеши Исо омаданду ²⁸ба Вай ҷунин савол доданд: «Устод, Мӯсо дар қонун ба мо навиштааст, ки агар бародари касе фарзанд наёфта бимирад, бигзор вай зани ӯро ба никоҳи худ дарорад ва фарзандони ба дунё омадаро ҳамчун насли бародари мархумаш бидонад.

²⁹Инак, ҳафт бародар буданд. Бародари калонӣ зан гирифту фарзанде ба дунё наоварда мурд. ³⁰⁻³¹Бародари дуюм, сеюм ва ҳамин тавр ҳамаи ҳафт бародарон ӯро ба занӣ мегирифтанд, vale ҳең яке аз онҳо фарзанде ба дунё наоварда мурданд. ³²Оқибат зан ҳам аз дунё ҷашм пӯшид. ³³Пас, рӯзе, ки мурдаҳо аз нав зинда мешаванд, вай зани қадоме аз онҳо мешавад? Охир ҳамаи ҳафт бародарон ӯро ба занӣ гирифта буданд!»

³⁴Исо ҷавоб дод: «Одамони ин олам зан мегиранд ва ба шавҳар мебароянд. ³⁵Вале онҳое, ки ба зинда шудану дар олами оянда зиндагӣ кардан лоиқ дониста шудаанд, на зан мегиранд ва на ба шавҳар мебароянд. ³⁶Онҳо дигар мурда наметавонанд, чунки мисли фариштаҳо мешаванд. Онҳо фарзандони Ҳудо ҳастанд,

охир Худо онхоро аз мурдагон зинда кардааст. ³⁷Дар бораи аз нав зинда шудани мурдагон бошад, худи Мӯсо ба воситай буттаи сӯхтаистода нақл карда, Худовандро Худои Иброҳим, Худои Исҳоқ ва Худои Ёқуб меномад. ³⁸Ӯ на Худои мурдагон, балки Худои зиндагон аст. Барои Ӯ ҳама зинда ҳастанд». ³⁹Он гоҳ баъзе аз шариат-донон гуфтанд: «Хуб гуфтӣ, устод!»

⁴⁰Ва дигар ҳеч кас чуръат накард, ки ба Ӯ саволе дихад.

Савол дар бораи Масех

⁴¹Аммо Исо ба онҳо гуфт: «Чӣ тавр одамон гуфта метавонанд, ки Таъиншудаи Худо аз насли Довуд аст?

⁴²⁻⁴³Охир, худи Довуд дар китоби Забур мегӯяд:

„Худованд ба Худованди ман гуфт:

«То даме ки душманонатро зери пойҳоят
наандозам,

аз тарафи дасти рости Ман бишин».

⁴⁴Довуд Ӯро „Худованд” меномад. Пас, чӣ тавр Вай аз насли Довуд шуда метавонад?»

Огоҳӣ аз худнамоии роҳбарони динӣ

⁴⁵Ҳангоме ки тамоми мардум ба суханони Вай гӯш мекарданд, Исо ба шогирдони худ гуфт: ⁴⁶«Аз шариатдонон эҳтиёт шавед. Чун либосҳои қимат пӯшида мегарданд ва ба онҳо маъқул аст, ки мардум дар бозорҳо ба онҳо салом диханд. Онҳо дӯст медоранд, ки дар ҷойҳои беҳтарини ибодатхонаҳо бишинанд ва дар тӯю зиёфатҳо бологузар бошанд. ⁴⁷Онҳо намоишкорона дуру дароз дуо меҳонанд, вале дар асл молу мулки бевазанонро хӯрда ғорат мекунанд! Барои ин корашон ҷазои саҳттар мебинанд».

Ду тангаи бевазан

21 Исо як назар андохта, бойҳоеро дид, ки ба сандуқи хайрия ҳадъҳои худро меандохтанд. ²Ӯ бевазани камбағалеро низ дид, ки ба он ҷо ду тангаи

хурди мисинро андохт.³ Баъд гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ин бевазани бечора аз ҳама зиёдтар хайрот кард. ⁴ Чунки онҳо аз зиёдатии бойигариашон хайрия карданд, вай бошад, ҳамаи он ризқу рӯзиашро, ки дошт, дод».

Азобу уқубатҳои дарпешистода

⁵ Вақте ки баъзеҳо дар бораи Хонаи Худо сухан мөронданду таъриф мекарданд, ки он бо чӣ гуна сангҳои зебо ва ҳадяҳои қиматбаҳо оро дода шудааст, Исо гуфт: ⁶ «Рӯзҳое меоянд, ки аз ҳамаи ин ҷизҳои медидаатон санг бар болои сангаш намонда ба замин яксон мегардад». ⁷ Аз Ӯ пурсиданд: «Устод, пас ин ҳодиса кай рӯй медиҳад ва ба амал омадани онро аз қадом нишона мификаҳмем?» ⁸ Ӯ ҷавоб дод: «Эҳтиёт шавед, ки мабодо шуморо гумроҳ нақунанд, зеро бисёр қасоне пайдо мешаванд, ки гӯё аз номи Ман омада бошанду „Ман ҳамонам!” ва ё „Вақташ расид!” мегӯянд. Аз паси онҳо наравед! ⁹ Вақте ки овозаи ҷангҳову шӯришҳо ба ғӯшатон мерасад, ба воҳима наафтед. Зеро аввал бояд ҳамаи ин воқеаҳо ба вучуд оянд, вале ин маънои якбора расидани охирзамонро надорад». ¹⁰ Баъд Исо ба онҳо гуфт: «Як ҳалқ бо ҳалқи дигар ҷанг мекунад ва як давлат ба давлати дигар ҳучум мекунад. ¹¹ Заминчунбихои саҳт ва дар ҷойҳои гуногун қаҳтиву гуруснагӣ ва вабо ҳоҳад шуд. Аз осмон ҳодисаҳои пурдаҳшат ва нишонаҳои бузург намоён ҳоҳанд гашт. ¹² Вале, пеш аз он ки ҳамаи ин ба амал ояд, шуморо дастгир карда, азоб ҳоҳанд дод ва ба ибодатхонаву зиндонҳо ҳоҳанд бурд. Аз барои номи Ман шуморо ба назди подшоҳону ҳокимон мебаранд. ¹³ Ин ҳамон вақтест, ки дар бораи Ман шаҳодат медиҳед. ¹⁴ Қарор дихед, то пешакӣ ташвиш накашед, ки дар ҷавоб чӣ бояд бигӯед. ¹⁵ Зеро Ман ба шумо ҷунон ҳикмат ва суханпардозиро ато мекунам, ки ҳеч яке аз душманонатон наметавонад бар он муқобилате нишон дода, норозигии худро баён кунад. ¹⁶ Ҳатто падару

модарон, бародарон, хешон ва дўстонатон шуморо таслим хоҳанд намуд ва баъзеи шумо кушта мешавед.¹⁷ Аз барои Маро пайравӣ карданатон ҳама ба шумо бо чашми нафрат нигоҳ меқунанд.¹⁸ Вале як тори мӯйе ҳам аз сари шумо наҳоҳад афтод. ¹⁹ Истодагарӣ намоед ва ҳаётро ба даст ҳоҳед овард.

Пешгӯии Исо дар бораи вайрон шудани Ерусалим

²⁰ Ҳамин ки Ерусалимро дар ихотаи аскарон дидед, бидонед, ки вакти вайрон шудани он наздик аст.²¹ Он вакт, агар касе дар Яхудия бошад, ба қӯҳистон гурезад. Касе, ки дар Ерусалим бошад, аз он ҷо биравад ва касе, ки дар гирду атрофи шаҳр ҳаст, ба шаҳр барнагардад.²² Ҷун он рӯзҳо, ҳамчун ичрошавии гуфтаҳои навиштаҷот, рӯзҳои ҷазо мешаванд.

²³ Вой бар ҳоли заноне, ки он рӯзҳо ҳомиладор ҳоҳанд буд ва модароне, ки қӯдаки ширхор ҳоҳанд дошт, чунки дар замин мусибати бузурге ба амал меояду ин мардум гирифтори ғазаб мешавад.²⁴ Баъзехо аз дами шамшер ҳалок мегарданду дигаронро ба мамлакатҳои гуногун асир карда мебаранд. Ғайрияҳудиён бошанд, то вакти ба охир расидани давраи онҳо Ерусалимро поймол меқунанд.

Нишонаи омадани Фарзанди Инсон

²⁵ Дар офтоб, моҳ ва ситорагон нишонаҳое зохир мешаванд ва дар рӯи замин мардум ба ғаму андӯҳ пеҷида, аз хурӯши баҳру мавҷҳо ба ҳайрат меафтанд.²⁶ Аз барои он ки ҳама чиз дар осмон ба ҷунбиш меояд, одамон аз наздик шудани мусибате, ки ба сари ҷаҳон меояд, тарсида бехуш мешаванд.²⁷ Дар он вакт одамон Фарзанди Инсонро мебинанд, ки дар болои абр бо қудрату ўқурути ҷалоли бузурге меояд.²⁸ Вакте ки ба амал омадани ин гуфтаҳо сар мешавад, қомататонро рост карда саратонро боло бардоред, чунки вакти ҳарида гирифта шуданатон наздик аст».

Масал дар бораи дарахти анчир

²⁹ Баъд Исо ба онҳо чунин масалеро нақл кард: «Ба дарахти анчир ва дигар дарахтҳо нигоҳ кунед. ³⁰ Вақте мебинед, ки онҳо барг мебароранд, медонед, ки тобистон аллакай наздик аст. ³¹ Пас шумо ҳам вақте ки ба амал омадани ин чизҳоро мебинед, донед, ки подшоҳии Худо наздик аст. ³² Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ҳанӯз одамони ин насл аз олам нағузашта, ҳамаи ин ба амал меояд. ³³ Замину осмон нест мешавад, аммо гуфтаҳои Ман то абад мемонанд. ³⁴ Пас, боҳабар бошед, ки дилҳои шумо саргарми айшу ишрат, бадмастӣ ва ташвишҳои ин рӯзгор нашавад, ки, вагарна он рӯз ногаҳон, ³⁵ мисли дом барои шумо фаро ҳоҳад расид. Зоро он рӯз ба сари тамоми сокинони рӯи замин ҳоҳад омад. ³⁶ Ҳамеша бедор бошед ва дуо гӯед, то қувват дошта бошед, ки аз мусибатҳои омадаистода ҳалосӣ ёбед ва дар назди Фарзанди Инсон истед».

³⁷ Ҳар рӯз Исо дар ҳавлии Ҳонаи Худо таълим медод ва бо фарорасии бегоҳ ба теппаи Зайтун рафта, ҳамон ҷо шабро рӯз мекард. ³⁸ Тамоми мардум бошанд, сахари барвақт барои шунидани суханони Ӯ ба ҳавлии Ҳонаи Худо меомаданд.

Нақшай күштани Исо

22 Иди Фатир, ки боз иди Балогардон ном дорад, наздик мешуд. ² Сардорони рӯхонӣ ва шариат-донон аз мардум метарсиданд, бинобар ин роҳи пинҳонӣ ба қатл расондани Исоро ҷустуҷӯ мекарданд. ³ Ҳамон вақт ба дили Яхудои Искарют, ки яке аз он дувоздаҳ шогирд буд, шайтон даромад. ⁴ Яхудо ба назди сардорони рӯхонӣ ва саркорони посбонони Ҳонаи Худо омада, бо онҳо маслиҳат кард, ки бо қадом роҳ метавонад Исоро ба онҳо таслим кунад. ⁵ Онҳо шод гашта, розӣ шуданд, ки ба Яхудо пул диханд. ⁶ Яхудо

ҳам розӣ шуд ва фурсати қулай мечуст, ки аз мардум пинҳонӣ Исоро ба онҳо таслим кунад.

Тайёри барои хӯроки иди Балогардон

⁷ Рӯзи иди Фатир ҳам фаро расид ва дар ин рӯз бояд барраи балогардонро қурбонӣ мекарданд. ⁸ Исо Петрус ва Юханноро фиристода, гуфт: «Бираведу бароямон дастархони иди Балогардонро тайёр кунед». ⁹ Онҳо аз Ӯ пурсиданд: «Дар кучо меҳоҳед, ки тайёр кунем?» ¹⁰ Исо ба онҳо дар ҷавоб гуфт: «Вақте ки ба шаҳр медароед, шуморо марде пешвоз мегирад, ки қӯзai об бардошта мебарад. Аз ақибаш то ба хонае, ки вай медарояд, биравед. ¹¹ Ба соҳиби он хона бигӯед: „Устод аз ту мепурсад, кучост меҳмонхонае, ки Ӯ дар он бо шогирдонаш хӯроки иди Балогардонро хӯрда мегавонад?” ¹² Ӯ ба шумо болохонаи калонеро нишон мегӯяд, ки аллакай ба тартиб оварда шудааст. Дастархонро дар ҳамон ҷо андозед». ¹³ Онҳо рафта, ҳамаро ҳамон тавре ки Исо гуфта буд, дарёфтанд ва хӯроки иди Балогардонро тайёр намуданд.

Таоми шом бо Ҳудованд

¹⁴ Ҳангоме ки вақту соаташ расид, вакilon ҳамроҳи Исо ба гирди дастархон нишастанд. ¹⁵ Исо ба онҳо гуфт: «Бисёр меҳостам, ки пеш аз азобу уқубатҳоям бо шумо ин хӯроки иди Балогардонро бихӯрам. ¹⁶ Ба шумо мегӯям, аз он дигар наҳоҳам хӯрд, то он вақте ки ба маъни пуррааш дар подшоҳии Ҳудо ба амал наояд».

¹⁷ Баъд косаи майро гирифта дуoi шукрони карду гуфт: «Инро гиреду банаవбат бинӯшед. ¹⁸ Ба шумо мегӯям, минбаъд то вақти омадани подшоҳии Ҳудо аз меваи ангур наҳоҳам нӯшид». ¹⁹ Сипас, нонро гирифта, дуoi шукрони намуд ва онро пора карда, ба вакilon доду гуфт: «Ин бадани Ман аст, ки аз барои шумо қурбонӣ карда мешавад. Ба хотираи Ман ҳамин тавр бикунед». ²⁰ Ва айнан ҳамин тавр баъд аз хӯроки

шом косаро гирифта гуфт: «Ин коса аҳди навест, ки дар хуни барои шумо мерехтаам, баста шудааст*. ²¹Холо нигоҳ кунед, касе, ки Маро таслим мекунад, бо Ман дар сари як дастархон нишастааст. ²²Бале, Фарзанди Инсон бо роҳе меравад, ки барояш муайян шудааст, валие вой бар ҳоли касе, ки ба Ӯ хиёнат мекунад!»

²³ Вакилон аз якдигар пурсидан гирифтанд, ки кадоме аз онҳо ин корро мекарда бошад.

Бахсу мунозира дар бораи бузургӣ

²⁴ Дар байни шогирдон бахсу мунозира ба амал омад, ки кадоме аз онҳо бояд бузургтар шумурда шавад. ²⁵ Исо бошад, ба онҳо гуфт: «Подшоҳони ҳалқҳо ва ҳокимони онҳо ҳукмашонро бар зердастони худ мегузаронанд ва „эҳсонкор“ номида мешаванд. ²⁶ Аммо дар байни шумо набояд ин тавр бошад. Бигзор бузургтарин аз байни шумо мисли ҳурдтарин рафтор бикиунад ва сардор мисли хизматгор. ²⁷ Пас, кӣ бузургтар аст? Оне, ки дар сари дастархон нишастааст ва ё касе, ки ба вай хизмат мекунад? Магар на он касе, ки дар сари дастархон нишастааст? Вале Ман дар мобайни шумо мисли хизматгор ҳастам! ²⁸ Шумо ҳамроҳам аз озмоишҳои Ман гузаштед ²⁹ ва он подшоҳиеро, ки Падарам ба Ман ато намудааст, Ман низ ба шумо тӯхфа мекунам, ³⁰ то ки шумо дар подшоҳии Ман аз дастархонам бихӯреду бинӯшед ва бар таҳтҳо нишаста, ба дувоздаҳ қабилаи Исроил ҳукмронӣ кунед».

Пешӯӣ дар бораи инкори Петрус

³¹ Исо гуфт: «Шимъӯн, Шимъӯн! Бидон, ки шайтон талабгори он шуд, ки ҳамаи шуморо монанди гандум аз ғалбер гузаронад. ³² Вале Ман барои ту дуо кардам, то ки имонатро аз даст надиҳӣ ва вакти ба наздам

* ^{22:20} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот қисми дуюми ояти 19 ва ояти 20 доҳил нашудааст.

баргаштанат бародарони худро устувор гардонӣ». ³³Петрус ба Ӯ гуфт: «Худовандо! Ман тайёр ҳастам, ки бо Ту ҳам ба ҳабс ва ҳам ба мурдан биравам!» ³⁴Вале Исо гуфт: «Ба ту мегӯям, хой Петрус! Худи ҳамин рӯз, пеш аз он ки хурӯс ҷеф занад, ту се бор мегӯй, ки Маро намешиносӣ».

³⁵Исо аз шогирдон пурсид: «Вакте ки Ман шуморо бе пул, бе борхалта ва бе пойафзол фиристода будам, магар ба чизе мӯҳтоҷ шуда будед?» Онҳо ҷавоб до-данд: «Ба ҳеч чиз». ³⁶Ӯ гуфт: «Вале акнун, бигзор он қасе, ки пул дорад, пулу борхалтаашро бо худ биги-рад. Агар шамшер надошта бошад, бигзор ҷомаашро фурӯхта, онро бихарад.

³⁷Ба шумо мегӯям, дар навиштаот гуфта шудааст: „Ӯро ба қатори чинояткорон дароварданд”. Ин гуфта-ҳо дар Ман бояд ичро шаванд ва дар ҳақиқат ҳамаи он чизе, ки дар ҳаққи Ман навишта шудааст, ичро шуда истодааст». ³⁸Онҳо гуфтанд: «Худовандо! Ана дар ин ҷо ду шамшер ҳаст». Вай ҷавоб дод: «Кифоя аст!»

Исо дар боғи Ҷатсамонӣ

³⁹Исо аз хона баромада, чун ҳарвақта ба теппай Зайтун равона шуд. Шогирдон низ аз ақиби Ӯ рафтанд. ⁴⁰Ба он ҷо расида, Исо ба онҳо гуфт: «Дуо кун-нед, то ки ба васваса наафтед». ⁴¹Худаш бошад, ба ма-софаи партофтани сангэ аз онҳо дур шуд ва ба зону истода дуо кард:

⁴²«Эй Падар! Илтимос мекунам, ин косаи азобро аз Ман дур кун. Вале бигзор на хости Ман, балки хости Ту ба амал ояд!» ⁴³Аз осмон фариштае зохир шуд ва ба Ӯ қувват баҳшид. ⁴⁴Исо аз дарду сӯзиши зиёд бо ҷидду ҷаҳди бештаре дуо мекард ва арак аз Ӯ мисли қатраҳои хун ба замин мечакид*. ⁴⁵Баъд аз дуо Исо

* ^{22:44} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаот оятҳои 43 ва 44 до-хил нашудаанд.

бархеста, ба назди шогирддон рафт ва дид, ки онҳо аз ғаму ғусса бемадор шуда хобидаанд. ⁴⁶ Пас, ба онҳо гуфт: «Чаро хоб рафтаед? Бархеста дуо кунед, то ки ба васваса наафтед».

Дастгир шудани Исо

⁴⁷ Ҳанӯз Ӯ суханашро тамом накарда, мардуми бисёре пайдо шуданд ва пешопеши онҳо касе меомад, ки Яхудо ном дошту яке аз он дувоздаҳ шогирд буд. Вай ба Исо наздик шуд, то ки Ӯро бибӯсад. ⁴⁸ Исо ба вай гуфт: «Яхудо, магар бо ин бӯсаат Фарзанди Инсонро таслим мекунӣ?» ⁴⁹ Пас шогирдоне, ки дар гирди Исо истода буданд, аз оқибати кор пай бурда гуфтанд: «Худовандо! Шояд шамшерҳоро ба кор барем?» ⁵⁰ Ва яке аз онҳо ба ғуломи сарвари рӯҳониён ҳамла оварду гӯши росташро бурида партофт. ⁵¹ «Бас кунед, бас!» – гуфт Исо ва ба гӯши ғулом даст расонда, Ӯро шифо дод. ⁵² Баъд ба сардорони рӯҳонӣ, саркорони посбонии Хонаи Худо ва пирони қавм, ки барои дастгир намудани Ӯ омада буданд, гуфт: «Шумо магар Маро роҳзан гумон мебаред, ки бо таёку шамшерҳо омадаед? ⁵³ Ҳар рӯз ҳамроҳатон дар Хонаи Худо будам ва шумо ба Ман даст боло намекардед. Ҳоло бошад, даври шумо, яъне вақти ҳукмронии зулмот фаро расидааст».

⁵⁴ Онҳо Исоро дастгир намуда, ба хонаи сарвари рӯҳониён бурданд. Петрус каме дурттар аз онҳо роҳ мерафт.

Исоро инкор намудани Петрус

⁵⁵ Дар мобайнни ҳавлӣ гулхан даргиронданд ва одамон якҷоя нишастанд. Петрус ҳам бо онҳо нишасти. ⁵⁶ Яке аз канизакон дид, ки вай дар равшанини оташ нишастааст, бодиққат ба ӯ нигоҳ карда гуфт: «Ин одам ҳам бо Исо буд!» ⁵⁷ Вале Петрус инкор карда гуфт: «Эй ҳоҳар! Ман Ӯро намешиносам». ⁵⁸ Баъд аз чанд муддат як одами дигар вайро дида гуфт: «Ту ҳам яке аз онҳо ҳастӣ». «Не охир, ака!» – гуфт Петрус.

⁵⁹ Тахминан як соат гузашту боз як нафар бо боварии комил гуфт: «Аниқ ин кас ҳам бо Исо буд, чунки ӯ ҷалилӣ аст». ⁶⁰ «Гӯш кун, ман намедонам, ту дар чӣ ҳусус гап мезаний», — гуфт Петрус. Вақте ки инро ме-гуфт, хурӯс ҷеф зад. ⁶¹ Худованд ба Петрус рӯй оварда нигоҳ кард ва Петрус суханони Худовандро ба ёдаш овард, ки гуфта буд: «Худи ҳамин рӯз, ҳанӯз хурӯс ҷеф назада, ту се бор Маро инкор мекунӣ». ⁶² Петрус аз ҳавлий берун баромада, зор-зор гиря кард.

Исо дар назди шӯро

⁶³ Одамоне, ки Исоро дастгир карда буданд, Ӯро таҳқир намуда мезаданд. ⁶⁴ Ҷашмонашро баста, аз Ӯ мепурсиданд: «Ҳой пайғамбар! Канӣ, гӯй-чи Туро кӣ зад?» ⁶⁵ Ва Ӯро бисёр ҳақорат мекарданд.

⁶⁶ Вақте ки рӯз шуд, ҷамоате аз пирони қавм, сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон ҳамроҳ шуда, Исоро ба шӯрои худ оварданд.

⁶⁷ Онҳо гуфтанд: «Ба саволамон ҷавоб дех. Оё Ту Таъиншудаи Ҳудо ҳастӣ?» Исо гуфт: «Агар Ман ба саволатон ҷавоб дихам, шумо бовар намекунед ⁶⁸ ва агар ҳудам савол дихам, ҷавоб намегардонед. ⁶⁹ Вале минбайд Фарзанди Инсон аз тарафи рости Ҳудои Пуркудрат ҳоҳад нишастан». ⁷⁰ Ҳозирбудагон гуфтанд: «Пас, Ту-чи Писари Ҳудо ҳастӣ?» Ӯ ҷавоб дод: «Ҳастам, аз рӯи гуфти ҳудатон». ⁷¹ Пас, онҳо гуфтанд: «Боз чӣ даделе ба мо лозим аст? Ҳуди мо ҳама ҷизро аз забони Ӯ шунидем!»

Исо дар ҳузури Пилотус

23 Баъд тамоми аҳли маҷлиси онҳо аз ҷой бархеста, Исоро ба назди Пилотус бурданд ² ва ба айбдор кардани Ӯ шурӯъ намуда, гуфтанд: «Мо аниқ кардем, ки ин одам мардуми моро аз роҳ мезанад. Вай ба император супоридани андозро манъ мекунад ва ҳатто ҳудро Таъиншудаи Ҳудо, Подшоҳ меномад».

³Пилотус аз Ӯ пурсид: «Магар Ту Шохи Яхудиён хастӣ?» Исо ба вай ҷавоб дод: «Худатон ҳамин тавр мегӯед». ⁴Пилотус ба сардорони рӯҳонӣ ва мардум гуфт: «Ман дар Ӯ ҳеч айб наёфтам». ⁵Вале онҳо дар гапи ҳуд истода мегуфтанд: «Ӯ бо таълимоташ тамоми мардуми Яхудияро ба шӯр меандозад. Аз Ҷалил сар карда то ин ҷо омад».

⁶Пилотус инро шунида пурсид: «Ин одам аз Ҷалил аст?» ⁷Ва чун фахмид, ки Исо аз вилояти дар зердасти Ҳиродус будааст, Ӯро ба назди Ҳиродус фиристод. Ҳуди Ҳиродус ҳамон вакт дар Ерусалим буд.

Исо дар ҳузури Ҳиродус

⁸Ҳиродус Исоро дида, бисёр ҳурсанд шуд, зоро қайҳо боз Ӯро дидан меҳост ва азбаски дар борааш бисёр ҷизҳоро шунида буд, умединад, ки ягон мӯъцизай Исоро мебинад. ⁹Вай ба Исо саволҳои бисёре дод, вале Ӯ дар ҷавоб ҳеч ҷиз нагуфт. ¹⁰Сардорони рӯҳонӣ ва шариат-донон бошанд, дар ҷои ҳуд истода бо шиддати ҳашму ғазаб Ӯро айбдор менамуданд. ¹¹Ҳиродус бо сарбозонаш Исоро таҳқир ва масҳара кард. Баъд ба Ӯ ҷомаи ҷошона пӯшонда, боз ба назди Пилотус фиристод.

¹²Гарчанде пештар Ҳиродус ва Пилотус бо яқдигар душман буданд, аз ҳамон рӯз сар карда бо ҳам дӯст шуданд.

Ба марг маҳкум шудани Исо

¹³Пилотус сардорони рӯҳонӣ, роҳбарон ва мардумро даъват карда, ¹⁴ба онҳо гуфт: «Шумо ин одамро ҳам-чун вайронкунандай ҳалқ ба назди ман овардед. Ман дар ҳузури шумо ба Вай савол дода фахмидам, ки ин одам дар ягон ҷинояте, ки шумо Ӯро гунаҳкор мекунад, айбдор нест. ¹⁵Ҳиродус ҳам дар Ӯ ягон айбе наёфта, Ӯро боз ба назди мо фиристод. Пас ин одам ҳеч коре накардааст, ки сазовори марг бошад. ¹⁶⁻¹⁷Ман фармон медиҳам, ки Ӯро қамчинкорӣ карда, баъд

чавоб диханд».* ¹⁸Хамин вақт ҳама бо як овоз дод за-даннд: «Қатл кунед Ӯро! Барои мо Бараббосро озод ку-нед!» ¹⁹(Бараббос одаме буд, ки аз барои бардоштани шўриш дар шаҳр ва одамкушӣ ба ҳабс партофта шуда буд.) ²⁰Пилотус, ки Исоро озод кардан меҳост, боз ба онҳо сухан гуфт. ²¹Вале онҳо дод мезаданд: «Ӯро ба салиб меҳкӯб кунед! Мехкӯб кунед!» ²²Пилотус бори сеюм ҳам ба онҳо гуфт: «Чаро? Охир Вай чӣ бадие кардааст? Ман дар Ӯ ҳеч айберо намебинам, ки сазо-вори марг бошад. Ман Ӯро қамчинкорӣ карда ҷавоб медиҳам». ²³Вале онҳо ду пойро ба як мӯза андохта, бо тамоми овоз дод мезаданду талаб мекарданд, ки Исо дар салиб меҳкӯб карда шавад. Доду фарёди онҳо бар Пилотус ғалаба намуд ²⁴ва ӯ ҳамон ҳукмеро баро-вард, ки онҳо талаб мекарданд. ²⁵Мувофиқи хохиши онҳо вай шахсеро, ки барои шўриш ва одамкушӣ ба ҳабс партофта шуда буд, озод намуд. Исоро бошад, ба ихтиёри онҳо супорид.

²⁶Вақте ки сарбозон Исоро ба қатл мебурданд, бо Шимъӯн ном марди курини дучор шуданд, ки аз деҳа омада истода буд. Онҳо ӯро дастгир карда ба болояш салибро бор карданд, ки онро аз ақиби Исо бардошта барад.

²⁷Аз ақиби Исо одамони бешуморе мерафтанд ва дар байнин онҳо заноне буданд, ки барои Ӯ бо оҳу но-ла навҳа мекарданд.

²⁸Исо ба онҳо рӯ оварда гуфт: «Эй занҳои Еруса-лим, ба ҳоли Ман гиря накунед! Ба ҳоли худ ва фар-зандонатон гиря кунед. ²⁹Зеро рӯзҳое меоянд, ки одамон чунин мегӯянд: „Хушбахтанд занҳое, ки нозой ҳастанд, таваллуд накардаанд ва фарзанд намакон-даанд”. ³⁰Он вақт ба қӯҳҳо хоҳанд гуфт: „Ба сари мо

* 23:16-17 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 17 доҳил шудааст: «Ба ӯ лозим ҳам буд, ки ба муносибати ид барои мардум як нафарро аз ҳабс озод намояд».

биафтед!” ва ба теппаҳо ҳоҳанд гуфт: „Моро пинҳон кунед!”³¹ Агар бо Ман, ки мисли дарахти сабз ҳастам, чунин рафтор кунанд, аҳволи онхое, ки мисли дарахти хушк ҳастанд, чӣ мешуда бошад?»

³²Хамроҳи Исо боз ду чинояткорро ба қатл мебурданд. ³³Чун ба ҷое расиданд, ки «Косахонаи Сар» ном дорад, Исоро ба салиб меҳкӯб карданд ва он чинояткорон низ, яке аз тарафи рост ва дигаре аз тарафи чапи Ӯ ба салибҳо меҳкӯб карда шуданд. ³⁴Исо гуфт: «Эй Падар! Онҳоро бубаҳш, чун намефаҳманд, ки чӣ кор мекунанд!» Сипас сарбозҳо бо партофтани қуръа сохибшавандай либоси Исоро муайян намуда, онро байни ҳам таҳсим карданд.^{*} ³⁵Мардум рост истода тамошо мекарданд. Роҳбарони ҳалқ бошанд, ба ҳоли Исо ҳандида мегуфтанд: «Дигаронро начот медод, каний, агар Таъиншуда ва интихобшудаи Худо бошад, худро начот дихад!» ³⁶Сарбозон низ Ӯро таҳқир менамуданд. Онҳо ба Исо наздик мешуданд ва ба Ӯ майи туршшударо дароз карда,³⁷ мегуфтанд: «Агар Ту Шоҳи Яхудиён бошӣ, худро начот дех!» ³⁸Ба лавҳае, ки болотар аз сари Исо зада шуда буд**, чунин навиштанд: «Ин Шоҳи Яхудиён аст».

Имон овардани чинояткор

³⁹Яке аз чинояткорони меҳкӯбшуда ба сари Исо дод зада гуфт: «Магар Ту Таъиншудаи Худо нестӣ? Охир худату моро ҳам начот дех!» ⁴⁰Вале дуюмин ӯро сарзаниш карда гуфт: «Магар аз Худо наметарсӣ? Охир, мо ҳам ба марг маҳкум шудаем. ⁴¹Вале ҷазои мо аз рӯи адолат аст, зеро чиро сазовор шуда бошем, ҳамонро гирифтем. Вай бошад, ҳеч кори баде накардааст». ⁴²Баъд ӯ гуфт: «Исо, илтимос, вақте ки ба подшоҳиат

* 23:34 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот чумлаи аввали ояти 34 доҳил нашудааст.

** 23:38 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот доҳил шудааст: «бо забонҳои юнонӣ, лотинӣ ва ибронӣ».

дохил мешавӣ, маро ба ёдат биёр». ⁴³Исо ба ӯ ҷавоб дод: «Ба ростӣ ба ту мегӯям, ки худи ҳамин рӯз бо Ман дар биҳишт ҳоҳӣ буд».

Марги Исо

⁴⁴Қариби нисфирӯзӣ буд, ки тамоми заминро торики фаро гирифт ва се соат давом ёфт. ⁴⁵Офтоб рӯшнӣ намекард ва ҳамин вақт пардаи даромади ҷои муқаддастарини Хонаи Худо ба ду қисм пора шуд.

⁴⁶Исо бо овози баланд ниҳо карда гуфт: «Эй Падар! Рӯҳи худро ба дасти Ту месупорам!» Инро гуфта, ҷон дод.

⁴⁷Сардори лашкар ин ҳодисаро дид, Ҳудоро ҳамду сано ҳонд ва гуфт: «Дар ҳақиқат ин одам бегуноҳ буд». ⁴⁸Тамоми мардуме, ки ба тамошои ин ҳодиса ҷамъ омада буданд, инро дид, аз ғам мушт бар сина мезаданду ба ҳонаҳояшон бармегаштанд. ⁴⁹Вале ҳамаи онҳое, ки Исоро пештар мешинохтанд ва занҳое, ки бо Ӯ аз Ҷалил омада буданд, аз дур истода тамоми воқеаҳоро медианд.

Гӯронидани Исо

⁵⁰⁻⁵¹Як марди бо номи Юсуф аз шаҳри Аромоти яхуднишин буд, ки фаро расидани подшохии Ҳудоро интизорӣ мекашид. Ӯ шахси хубу накӯкор буд ва гарчанд аъзои шӯро бошад ҳам, бо кору қарори баровардаи шӯро розӣ набуд.

⁵²Юсуф ба назди Пилотус омада, ҳоҳиш кард, ки часади Исоро ба ӯ диханд. ⁵³Ӯ онро аз салиб поён фароварда, ба суфи сафед кафандеч намуду ба қабре гузошт, ки аз санг ба шакли ғор тарошида шуда буд. То ҳол ба он қабр касеро нагузошта буданд.

⁵⁴Саршавии рӯзи истироҳат наздик буду мардум ба он тайёри медиданд. ⁵⁵Занҳое, ки бо Исо аз Ҷалил омада буданд, аз ақиби Юсуф рафта, ҳам қабр ва ҳам тарзи гӯронда шудани часади Исоро диданд. ⁵⁶Баъд

онҳо ба хонаҳояшон баргашта, атрҳои хушбӯй ва молиданихоро тайёр намуданд.

Дар рӯзи истироҳат онҳо мувоғики қонун истироҳат карданд.

Зинда шудани Исо

24 Рӯзи якшанбе, сахарии барвакт занҳо атрҳои хушбӯйро гирифта, ба сӯи қабр равона шуданд. ² Вале омада диданд, ки сангӣ даҳани қабр ба як тараф ғелонда шудааст. ³ Онҳо ба дарун даромада часадро^{*} наёфтанд. ⁴ Занҳо ҳайрон шуда меистоданд, ки баногоҳ дар пеши назарашон ду одам пайдо шуданд, ки дар тан либосҳои дураҳшон доштанд. ⁵ Занҳо аз тарс ҳудро рӯй ба замин партофтанд, вале он ду нафар ба онҳо гуфтанд: «Чаро зиндаро дар байнӣ мурдаҳо мекобед?** ⁶ Ба ёд оред, ки вақти дар Ҷалил буданаш Вай ба шумо чӣ гуфта буд? ⁷ Ӯ гуфта буд, ки Фарзанди Инсон бояд ба дасти гунаҳкорон супорида шавад ва онҳо бояд Ӯро ба салиб меҳӯб кунанд, вале дар рӯзи сеюм Ӯ бояд зинда гардад». ⁸ Ва занҳо суханони Исоро ба хотир оварданд. ⁹ Сипас он занҳо аз сари қабр баргашта, ҳамаи инро ба он ёздаҳ шогирд ва ҳамаи дигарон нақл намуданд. ¹⁰ Дар ин бора ба вакилон Марями Мачдалия, Юҳона, Марям, ки модари Ёкуб буд ва занҳои дигар низ нақл карданд. ¹¹ Вале суханони онҳо ба назари вакилон ҳамчун сафсатаи бофташуда намуд ва онҳо ба гапи занҳо бовар накарданд. ¹² Петрус бошад, ҳамон замон ба сӯи қабр давида, ба даруни он нигоҳ кард, лекин танҳо кафани холиро диду аз ин ҳодиса ҳайрон шуда, ба хона баргашт***.

* 24:3 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «часади Худованд Исоро».

** 24:5 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ин оят бо чунин чумла сар мешавад: «Ӯ дар ин ҷо нест, Ӯ зинда шудааст».

*** 24:12 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 12 дохил нашудааст.

Ба ду шогирд зохир гаштани Исо

¹³Худи ҳамон рӯз ду нафар аз пайравони Исо ба Аммоус ном деҳае равона буданд, ки тақрибан 12 километр аз Ерусалим дур буд. ¹⁴Роҳравон бо яқдигар дар бораи ҳамаи ин воқеаҳо гуфтугӯ мекарданд. ¹⁵Ҳангоми гуфтугӯю муҳокимаашон худи Исо ба онҳо наздик шуда, ҳамроҳашон равона шуд. ¹⁶Аммо ҷашмони он ду нафарро гӯё ҷизе гирифта бошад, ки Исоро мединанду намешинохтанд. ¹⁷Пас, Ӯ ба сухан даромада аз онҳо пурсид: «Шумо роҳравон чиро муҳокима мекунед?» Онҳо, ки ҷеҳраҳои ғамгин доштанд, бозистоданд ¹⁸ва якеашон, ки Клеопос ном дошт, ба саволи Исо бо савол ҷавоб дод: «Магар Шумо ягона мусофирие дар Ерусалим ҳастед, ки аз воқеаи ҳамин рӯзҳо дар ин ҷо рӯйдода ҳабар надоред?» ¹⁹Исо пурсид: «Аз қадом воқеа?» Онҳо гуфтанд: «Аз воқеае, ки бо Исои Носирӣ рӯй дод. Ӯ дар пеши Ҳудову тамоми мардум пайғамбари дар гуфтору кирдор тавону буд. ²⁰Вале сардорони рӯҳонӣ ва аъзоёни шӯрои мо Ӯро ба дасти румиён супориданд, то ба марг маҳкум намоянд ва Ӯро ба салиб меҳкӯб карданд. ²¹Мо бошем, умед доштем, ки Ӯ Истроилро озод мекунад. Ҳа, боз як ҷиз... Имрӯз се рӯз мешавад, ки ин воқеа рӯй дод ²²ва ҳоло занҳои гурӯҳамон моро ҳайрон карданд. Онҳо саҳарии барвақт ба сари қабр рафта, ²³часади Исоро наёфтанд. Сипас баргашта, арз намуданд, ки ба онҳо фариштагон зохир шуда гуфтанд, ки Ӯ зинда аст. ²⁴Чанд нафар аз гурӯҳи мо ба сари қабр рафта, ҳамон тавре ки занҳо гуфта буданд, дарёфтанд, вале худи Исоро надиданд». ²⁵Исо ба он ду нафар гуфт: «Оҳ, чӣ хел шумо қундфаҳм ҳастед! Бо ҷӣ душворӣ ба ҳамаи он ҷизе, ки пайғамбарон гуфта буданд, имон меоваред! ²⁶Магар Таъиншудаи Ҳудо пеш аз соҳиби тамоми шӯҳрату ҷалолаш шудан набояд ҳамаи ин азобро аз сар мегузаронд?» ²⁷Он гоҳ Ӯ аз навиштаҳои Мӯсо ва ҳамаи пайғамбарон сар карда ҳар як

чи ошиштачотро, ки дар борааш чизе гуфта шуда буд, ба онҳо фаҳмонд.

²⁸ Вакте он ду нафар ба дехае, ки мерафтанд, наздик шуданд, ба назарашибон намуд, ки Исо роҳашро давом додан меҳоҳад. ²⁹ Вале онҳо Ӯро бисёр хошиш карда гуфтанд: «Бо мо бимон. Рӯз ба охир расида истодаасту шом наздик аст». Исо ба хона даромада, бо он ду нафар монд. ³⁰ Ӯ бо онҳо дар сари дастархон нишаста, нонро ба даст гирифт ва дуои шукронга карду онро пора карда ба он ду нафар дод. ³¹ Ҳамин вакт гӯё пардае аз ҷашмони он ду нафар бардошта шуд ва онҳо Исоро шинохтанд, вале Ӯ аз назари онҳо нопадид гашт. ³² Онҳо ба яқдигар мегуфтанд: «Вакте ки Ӯ дар роҳ бо мо сӯҳбат мекарду навиштачотро мефаҳмонд, магар мо ба ҳаяҷон намеомадем?»

³³ Онҳо зуд аз ҷой барҳеста, ба Ерусалим баргаштанду он ёздаҳ вакил ва пайравони дигари Исоро ҷамъ шуда ёфтанд, ³⁴ ки байнин худ мегуфтанд: «Дар ҳақиқат Ҳудованд аз мурдагон зинда шуд! Вай ба Шимъун зохир гардидааст». ³⁵ Баъд он ду нафар низ ба ҷамъшудагон нақл карданд, ки дар аснои роҳ ҷӣ воқеа рӯй дод ва ҷӣ хел онҳо Исоро дар вакти нон шикастанаш шинохтанд.

Ба ёздаҳ шогирд зохир шудани Исо

³⁶ Вакте ки шогирдон дар ин бора нақл мекарданд, беногоҳ дар мобайнашон Исо пайдо шуда ба онҳо гуфт: «Худо шуморо баракат дихад!»^{*} ³⁷ Онҳо ба тарсу ҳарос афтода, фикр мекарданд, ки арвоҳро мебинанд. ³⁸ Ӯ аз онҳо пурсид: «Чаро ин қадар метарсед ва барои ҷӣ дар дилатон шубҳае пайдо шуд? ³⁹ Ба дастонам ва пойҳоям нигоҳ кунед, ин Ман ҳастам. Ба Ман даст расонда бинед, ки Ман ҷисму устухон дорам, вале арвоҳ ин чизҳоро надорад». ⁴⁰ Инро гуфта, ба онҳо

* ^{24:36} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот «ба онҳо гуфт: „Худо шуморо баракат дихад!”» дохил нашудааст.

дастону пойҳои худро нишон дод*. ⁴¹ Онҳо аз хурсандӣ ҳеч бовар карда наметавонистанду хеле ҳайрон буданд. Он гоҳ Ӯ аз онҳо пурсид: «Шумо дар ин ҷо ягон чизи ҳӯрданӣ доред?» ⁴² Онҳо ба Исо як бурда моҳии пухтагӣ доданд. ⁴³ Вай моҳиро гирифта, дар пеши назари онҳо ҳӯрд. ⁴⁴ Баъд ба онҳо гуфт: «Суханҳоеро, ки ҳанӯз дар вакти бо шумо буданам ба шумо мегуфтам, ҷунин маънӣ доранд: ҳамаи он ҷизе, ки нисбати Ман дар шариати Мӯсо, гуфтаҳои пайғамбарон ва дар Забур навишта шудааст, бояд иҷро шавад». ⁴⁵ Он гоҳ Исо хиради онҳоро равшан соҳт, то ки маъни на-виштаҷотро фаҳмида тавонанд.

⁴⁶ Баъд ба онҳо гуфт: «Мувофиқи гуфтаҳои навиштаҷот Таъиншудаи Ҳудо бояд азоб қашад ва дар рӯзи сеюм аз мурдагон зинда шавад. ⁴⁷ Ба номи Ӯ аз Ерусалим сар карда ба ҳамаи ҳалқҳо тавба ва баҳшоиши гуноҳҳо эълон карда мешавад ⁴⁸ ва шумо шоҳидони ҳамаи ин воқеаҳо ҳастед. ⁴⁹ Ман ба шумо ҷизи Падарам ваъдакардаро мефиристам. Инак, шумо то вакти аз осмон қувват гирифтанатон дар Ерусалим бимонед».

Ба осмон бурда шудани Исо

⁵⁰ Исо шогирдонро берун аз шаҳр бароварда, ҳамро-ҳашон то худи Байт-Ҳинӣ рафт ва дастонашро боло бардошта, онҳоро баракат дод. ⁵¹ Вакте ки баракат мебодд, аз онҳо чудо шуда, ба осмон бурда шуд^{**} ⁵² ва онҳо ба Ӯ саҷда намуда***, бо шодии бепоён ба Ерусалим баргаштанд. ⁵³ Сипас, тамоми вакти худ дар ҳавлии Ҳонаи Ҳудо монда, Ҳудоро ҳамду сано меконданд.

* 24:40 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 40 дохил нашудааст.

** 24:51 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил нашудааст: «ба осмон бурда шуд».

*** 24:52 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил нашудааст: «ба Ӯ саҷда намуда».

Хушхабар аз Юханно

Пешгуфтор

Муаллифи ин Хушхабар Юханно яке аз дувоздаҳ шогирдони Исои Масех буд ва аз рӯи навиштаҳои худи Юханно, ӯ шогирди бисёр наздик ва дӯстдоштаи Исо ба хисоб мерафт. Тахмин аст, ки Юханно ин Хушхабарро тақрибан дар охири асри аввал, байни солҳои 90-95 навиштааст, ҳангоме ки дар шаҳри Эфсӯси ҳозираи Туркия зиндагӣ мекард ва хизмати худро пеш мебурд.

Юханно мисли Матто ҳар ҷое, ки Исои Масех мерафт, Ӯро ҳамроҳӣ мекард ва шоҳиди тамоми хизмат ва мӯъчизоти Исо буд. Дар замоне, ки дар бораи Исои Масех ҳар гуна таълимоти ҳато пайдо шуданд, муаллиф дар пеши худ мақсад гузошт, ки бо навиштани ин Хушхабар ба имондорон дониши мустаҳкам дар бораи Исои Масех дихад, ки Ӯ дар асл кӣ аст ва чӣ хислат дорад. Дар ҷамъбасти накли худ Юханно мегӯяд: «Вале ҳамаи ин барои он навишта шудааст, ки шумо ба Таъиншуда ва Писари Ҳудо будани Исо имон овареду ба воситаи имон ба Ӯ ҳаёти абадӣ ёбед» (20:31).

Бинобар ин ҳам муаллиф накли худро аз баён кардани он сар мекунад, ки Исои Масех Каломи абадии Ҳудо буд ва ба ҳамин сабаб хислати Ҳудоро низ дорад. Юханно дар ин китоб он воқеаҳо ва суханони Исоро бештар овардааст, ки дар Хушхабарҳои дигар наомадаанд. Масалан суханоне, ки Исо дар бораи Ҳуд гуфтааст, ки Ӯ роҳ, ростӣ, ҳаёт, нони ҳаёт, ҷӯпони нек, токи ҳақиқӣ, нури ҷаҳон, оби ҳаёт ва ғайра аст.

Юханно ҳамчунон дигар як мавзӯи қалонро баён мекунад, ки Исои Масех нисбат ба ҳар шаҳс чи шогирдони худаш ва чи бегонаҳо меҳру муҳаббат ва ғамхорӣ нишон медод: ба зани сомарӣ оби ҳаётбахш пешниҳод кард; гуноҳи занеро, ки ҳангоми алоқаи ғайриникоҳ гирифта шуда буд, бахшид; дӯсташ Лаъзорро, ки дар тӯли ҷор рӯз мурда буд, зинда кард; ба шогирди худ Тумо, ки ба зинда шудани Ӯ шубҳа кард, дастони Ҳудро нишон дод.

Тарзи накли Юңанно дар бораи Исои Масех аз се муаллифи дигари Хушхабар фарқ мекунад. Чун дар ин Хушхабар мо мебинем, ки чӣ тавр Исо бо одамони гуногун сӯҳбатҳои дароз дар бораи кӣ будану чӣ супорише аз тарафи Худо доштанаш мегузаронад. Аз ин сӯҳбатҳо дарсҳои зиёд ёд гирифтанд мумкин аст, фарзи мисол аз сӯҳбати Исои Масех бо роҳбари динӣ Никодимус мо мефаҳмем, ки зиндагии навро бо кӯшишҳу ҳаракати худамон ба даст оварда наметавонем, балки Худо одамони ҷаҳонро чунон дӯст дошт, ки начоти онҳоро ба таври тӯхфа пешниҳод мекунад.

Каломи ҳаёт

1 Дар ибтидо Калом буд ва ин Калом бо Худо буд ва Калом Худо буд. ² Вай дар аввал бо Худо буд ³ ва ҳама чиз ба воситай Ӯ офарида шуду бе Ӯ ҳеч чизе аз офариниш пайдо нашуд. ⁴ Дар Ӯ ҳаёт буд ва ин ҳаёт барои одамон равшани буд.

⁵ Равшаний дар торикий медураҳшад ва торикий онро фаро гирифта наметавонад.

⁶ Марде бо номи Яхё аз тарафи Худо фиристода мешавад, ⁷ ки дар бораи равшаний шаҳодат дихаду ҳама ба воситай Ӯ имон оваранд. ⁸ Яхё худ равшаний набуд, vale барои он омад, ки дар бораи равшаний шаҳодат дихад. ⁹ Он равшаний ҳақиқие, ки ба ҳамаи одамон медураҳшад, ба ҷаҳон омаданий буд.

¹⁰ Калом дар ҷаҳон буд ва мардуми ҷаҳон ба воситай Ӯ офарида шуда бошанд ҳам, Ӯро нашинохтанд. ¹¹ Вай ба назди қавмаш омад, vale онҳо Ӯро қабул накарданд. ¹² Аммо ба қасоне, ки Ӯро қабул карданд ва ба Ӯ имон оварданд, ҳукуқ дод, ки фарзандони Худо шаванд. ¹³ Онҳо на ба таври табиӣ ва на аз рӯи ҳоҳиши инсонӣ, балки аз Худо таваллуд ёфтаанд.

¹⁴ Инак, Калом инсон шуд ва дар миёни мо истиқомат дошт. Мо шӯҳрату ҷалоли Ӯро дидем, ки мисли ҷалоли фарзанди ягонаи Падар пур аз марҳамату ростӣ

буд. ¹⁵ Яхё дар бораи Ӧ шаҳодат доду бо овози баланд гуфт: «Ман Ӧро дар назар дошта ба шумо гуфта будам, ки баъд аз ман каси аз ман бузургтаре меояд, чунки Вай пеш аз ман вучуд дошт».

¹⁶ Аз фаровонии файзи Ӧ ҳамаи мо баракат аз паси баракат ёфтаем. ¹⁷ Худо шариатро ба воситаи Мӯсо до-дааст, vale файзу ростӣ ба воситаи Исои Масех омад. ¹⁸ Худоро ҳеч гоҳ касе надидааст. Ӧро фақат Писари яккаву ягона, ки ҳамеша бо Падар аст, барои мо ошкор кардааст.

Шаҳодати Яхёи Таъмиддиҳанда

¹⁹⁻²⁰ Вақте роҳбарони яхудӣ аз Ерусалим ба назди Яхё чанд нафар рӯҳониён ва левизодагонро фиристо-данд, то аз ӯ кӣ буданашро бипурсанд, Яхё аз ҷавоб рӯ нагардонду ошкоро эълон карда, ҷунин шаҳодат дод: «Ман Масех, яъне Таъиншудаи Худо нестам».

²¹ Онҳо боз пурсиданд: «Пас, шумо қистед? Оё Илёс пайғамбаред?» «Не», – ҷавоб дод ӯ. «Ё ҳамон пайғамбаред, ки мунтазираш ҳастем?» «Не», – гуфт ӯ. ²² Онҳо пурсиши худро давом доданд: «Охир, шумо қистед? Мо бояд ба қасоне, ки моро фиристодаанд, ҷавоб диҳем. Шумо дар бораи худ чӣ мегӯед?» ²³ Яхё бо суханоне, ки Ишаъё пайғамбар гуфта буд, ҷавоб дод:

«Ман касе ҳастам,

ки дар биёбон фарёд зада мегӯяд:

„Барои Худованд роҳро рост намоед!“»

²⁴ Аз тарафи фарисиён низ фиристодашудагоне буданд, ²⁵ ки аз ӯ пурсиданд: «Модоме ки шумо на Таъиншудаи Худо, на Илёс ва на ҳамон пайғамбаре ҳастед, ки дар мунтазираш ҳастем, пас чаро мардумро таъмид медиҳед?» ²⁶⁻²⁷ «Ман бо об таъмид медиҳам, – ҷавоб дод Яхё. – Вале дар байни шумо шахсе ҳаст, ки баъд аз ман меояд ва ман ҳатто лоиқи он нестам, ки банди пойафзолашро кушоям. Шумо Ӧро намешино-сед». ²⁸ Ҳамаи ин воқеа дар Байт-Ҳино, дар соҳили

дигари дарёи Урдун ба амал омад, ки Яхё дар он чо мардумро таъмид медод.

Барраи Худо

²⁹ Рӯзи дигар Яхё ба наздаш омада истодани Исоро дида, гуфт: «Ана ин аст Барраи Худо, ки гунохи ҷаҳонро мебардорад! ³⁰ Ман дар бораи Ӯ гуфта будам, ки аз паси ман касе меояд, ки аз ман бузургтар аст, зеро пеш аз ман вучуд дошт. ³¹ Худи ман Ӯро намешинохтам, vale барои ҳамин омада, бо об таъмид додам, ки Ӯ барои мардуми Истроил маълум гардад». ³² Баъд шаҳодат дода гуфт: «Ман дидам, ки Рӯҳи Муқаддас монанди қабұтар аз осмон фаромада, бар Ӯ қарор гирифт. ³³ Худи ман Ӯро намешинохтам, vale Худо, ки маро барои бо об таъмид додан фиристод, ба ман гуфта буд: „Бар касе бинӣ, ки Рӯҳ бар Ӯ фаромада қарор мегирад, бидон, ки Вай ҳамон касест, ки бо Рӯҳи Муқаддас таъмид медиҳад”. ³⁴ Ман инро дидам ва шаҳодат медиҳам, ки Ӯ Писари Худост».

Шогирдони аввалини Исо

³⁵ Рӯзи дигар Яхё бо ду нафар шогирди худ боз дар ҳамон чо меистод ³⁶ ва Исои аз роҳ гузашта истодаро дида, гуфт: «Ана Ӯ Барраи Худо аст!» ³⁷ Он ду шогирд суханонашро шунида, аз паси Исо равона шуданд. ³⁸ Вақте Исо ба ақибаш нигоҳ карда дид, ки онҳо аз паси Ӯ меоянд, ба онҳо гуфт: «Шумо чиро мекобед?» Онҳо дар ҷавоб пурсиданд: «Раббӣ! Шумо дар кучо зиндагӣ меқунед? (Маънои қалимаи «Раббӣ» устод аст.)» ³⁹ Ӯ гуфт: «Рафтем, мебинед».

Вақте ки онҳо ҳамроҳаш рафта, ҷои истиқомати Ӯро диданд, соат қариби ҷори бегоҳ буд ва онҳо ҳамон рӯз бо Ӯ монданд.

⁴⁰ Яке аз он ду нафар, ки суханони Яхёро шунида, аз паси Исо равона шуд, Андриёс, бародари Шимъӯни Петрус буд. ⁴¹ Ӯ аввал бародари худ Шимъӯнро ёфта ба

ӯ гуфт: «Мо Масехро ёфтем» (Маъни калимаи «Масех» Таъиншудаи Худо аст). ⁴²Андиёс Шимъӯни Петрусро ба назди Исо овард. Исо бо дикқат ба ӯ нигоҳ карда гуфт: «Ту Шимъӯн, писари Юҳанно ҳастӣ. Аммо аз ин баъд Кифо номида мешавӣ» (Калимаи Петрус бо юнонӣ ва Кифо бо арамей – маъни хардуяш ҳам «санг» аст).

⁴³Рӯзи дигар Исо қарор дод, ки ба Ҷалил биравад. Ӯ Филиппусро ёфта, гуфт, ки аз пасаш биёяд. ⁴⁴Филиппус ҳам монанди Андиёс ва Петрус яке аз сокинони Байт-Сайдо буд. ⁴⁵Филиппус, дар навбати худ, Натаноилро ёфта, ба ӯ гуфт: «Мо он касеро ёфтем, ки дар борааш Мӯсо дар шариат ва пайғамбарон дар гуфтаҳои худ навишта буданд! Ин Исои писари Юсуф, аз аҳли Носира аст». ⁴⁶«Аз Носира? Магар аз Носира чизи хубе баромада метавонад?» – гуфт Натаноил. Филиппус ҷавоб дод: «Рафтем ва худат мебинӣ».

⁴⁷Исо Натаноили ба наздаш омада истодаро дид, дар бораи ӯ гуфт: «Ана ин исроилии ҳақиқист, ки дар дил макре надорад». ⁴⁸«Ту маро аз кучо мешиносӣ?» – пурсид Натаноил. Исо ба ӯ ҷавоб дод: «Ҳанӯз, пеш аз он ки Филиппус туро фарёд кунад, Ман туро дар зери дарахти анцир дидам». ⁴⁹«Устод, Ту Писари Худо ва Подшохи Исроил ҳастӣ!» – гуфт Натаноил. ⁵⁰Исо ҷавоб дод: «Магар ту барои он имон овардӣ, ки „туро дар зери дарахти анцир дид будам“ гуфтам? Ту корҳои аз ин ҳам бузургтарро мебинӣ». ⁵¹Ба шумо рост мегӯям, ки баъд аз ин шумо осмонро қушода ва ба пеши Фарзанди Инсон фаромадану боло баромадани фариштагони Худоро хоҳед дид».

Тӯй дар Қанои Ҷалил

2 Рӯзи сеюм дар шаҳри Қанои Ҷалил тӯй арӯсӣ буд ва модари Исо дар он ҷо иштирок дошт. ²Исо низ бо шогирдони худ ба тӯй даъват шуда буд. ³Вақте ки шароб тамом шуд, модари Исо ба Вай гуфт: «Инҳо шароб надоранд». ⁴«Ин ба мо чӣ дахл дорад, модар! –

чавоб дод ба ў Исо. – Вакту соати Ман ҳанұз нарасидааст». ⁵ Модари Ұ ба хизматгорон гуфт: «Хар чī Вай ба шумо бигүяд, биқунед».

⁶ Дар он чо шаш кұзаи сангин барои об буд, ки аз рұи урфу одати яхудиён онро барои расму таомули покшавій истифода мебурданд. Хар қадоми онҳо аз хафтод то яксаду даҳ литр ғунчиш дошт. ⁷ Исо ба хизматгорон гуфт: «Кұзақоро аз об пур кунед». Хизматгорон онхоро лабрез карданд. ⁸ «Акнун аз он гирифта, ба роҳбари тұй баред», – гуфт ба онҳо Исо. Онҳо бурданд. ⁹ Роҳбари тұй аз кучо будани шаробро намедонист, фақат хизматгороне, ки аз кұза об гирифтанд, аз ин огоҳ буданд. Роҳбари тұй оби ба шароб табдилшударо чашида, домодро ба назди худ даъват карду ¹⁰ ба ў гуфт: «Хар кас аввал шароби хүшсифатро оварда мегузораду баъд, вакте ки меҳмонаң бисёр нұшиданد, шароби пастсифатро меорад, аммо ту шароби хүшсифатро то ҳол нигоҳ доштай».

¹¹ Ҳамин тавр Исо дар Қанои Ҷалил нишонаи аввалини шұқрату ҹалоли худро зохир кард ва шогирдонаш ба Ұ имон оварданд.

¹² Баъд аз он Исо ба шахри Кафарнаұм рафт. Модари Исо, бародарон ва шогирдонаш ҳам ҳамроҳи Ұ буданд. Онҳо дар он чо якчанд рұз монданд.

Хонаи Худоро пок кардани Исо

¹³ Рұзи иди Балогардони яхудиён наздик омад ва Исо ба Ерусалим рафт. ¹⁴ Ұ дар Хонаи Худо шахсонеро дид, ки бо фурұши барзагов, гұсфанд ва кабұтар машғул буданд. Пуливазқунандагон низ дар сари мизҳои худ нишаста буданд. ¹⁵ Исо аз таноб қамчин сохта, ҳамаи онхоро бо барзагову гұсфандонашон аз Хонаи Худо берун ронду мизҳои пуливазқунандагонро чаппа ва пулхояшонро пароканда кард. ¹⁶ Ба кабұтарфұрұшон босшад, гуфт: «Инхоро аз ин чо бардошта дур кунед! Хонаи Падари Маро ба тичоратхона табдил надихед!»

¹⁷ Шогирдони Ү ба ёд оварданد, ки дар навиштачот чунин гуфта шудааст: «Оташи ҳавасмандī ба Хонаи Ту дар дилам аланга мезанад».

¹⁸ Он гоҳ рохбарони яхудӣ аз Ү пурсиданд: «Бо қадом нишона хақ будани ин рафторатро исбот мекунӣ?» ¹⁹ Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ин Хонаи Ҳудоро вайрон кунед ва Ман онро дар муддати се рӯз аз нав барпо мекунам». ²⁰ «Ин Хонаи Ҳудо дар давоми чилу шаш сол сохта шуда буд. Ту бошӣ, онро дар муддати се рӯз аз нав барпо кардан меҳоҳӣ?!» – гуфтанд онҳо. ²¹ Аммо Ү «Хонаи Ҳудо» гуфта бадани худро дар назар дошт. ²² Аз ин рӯ, вакте ки Ү аз мурдагон зинда шуд, шогирдонаш ин суханони Ӯро ба хотир оварданд ва ба навиштачоту гуфтаҳои Исо имон оварданд.

²³ Дар он рӯзҳои иди Балогардон, ки Исо дар Ерусалим буд, мардуми бисёре мӯъчизаҳои Ӯро дида ба Ү имон оварданд. ²⁴ Аммо ҳуди Исо ба ҳеч қас дилашро накушод, ҷунки аз дили ҳамаи онҳо боҳабар буд. ²⁵ Бинобар ин Ү мӯҳточи он набуд, ки касе ба Ү дар бораи одамон шоҳидӣ дихад. Ү худ медонист, ки дар дили инсон чӣ ҳаст.

Сӯхбати Исо бо Никодимус

3 Дар байни рохбарони қавми яхудӣ аз фирқаи фарисиён Никодимус ном марде буд. ² Ү шабона назди Исо омада гуфт: «Устод, мо медонем, ки Шумо аз тарафи Ҳудо фиристодашуда ҳастед. Ҷунки, агар Ҳудо бо касе набошад, ӯ чунин мӯъчизаҳоеро, ки Шумо нишон додаед, ба амал оварда наметавонад». ³ Исо дар ҷавоб ба ӯ гуфт: «Ба ту рост мегӯям, то касе аз нав таваллуд наёбад, ҳаргиз подшоҳии Ҳудоро дида наметавонад». ⁴ «Чӣ тавар одами солхӯрда аз нав таваллуд ёфта метавонад? – пурсид аз Ү Никодимус. – Магар ӯ метавонад ба шикаими модараш баргашта, дубора таваллуд шавад?»

⁵ Исо ҷавоб дод: «Ба ту рост мегӯям, агар касе аз об ва Рӯҳ таваллуд нашавад, ба подшоҳии Ҳудо дохил

шуда наметавонад. ⁶Он чī аз чисм таваллуд мешавад, чисм аст ва он чī аз Рӯх таваллуд мешавад, рӯх аст. ⁷Аз он ки ба ту „Шумо бояд аз нав таваллуд ёбед” гуфтам ҳайрон нашав. ⁸Бод^{*} хар чо ки хоҳад, мевазад. Ту садои онро мешунавӣ, аммо намедонӣ, ки аз кучо меояд ва ба кучо меравад. Бо хар касе, ки аз Рӯх таваллуд меёбад, ана ҳамин тавр мешавад». ⁹Никодимус пурсид: «Ин чī хел мешавад?»

¹⁰Исо дар ҷавоби ӯ гуфт: «Ту устоди мардуми Исройил ҳастӣ ва магар ин чизҳоро намедонӣ? ¹¹Ба ту рост мегӯям, Ман чизи медонистагиамро мегӯям ва дар бораи чизи дидагиам шоҳидӣ медиҳам, аммо шумо шаҳодати Маро қабул намекунед. ¹²Агар шумо ба чизҳои заминие, ки дар бораашон ба шумо гуфтам, бовар накунед, пас, вақте ки дар бораи чизҳои осмонӣ мегӯям, ба Ман чī тавр бовар меқунед? ¹³Ғайр аз Фарзанди Инсон, ки аз осмон фаромадааст, ҳеч каси дигар ба осмон набаромадааст.

¹⁴Чī тавре ки Мӯсо дар биёбон морро боло бардошта буд, ҳамон тавр Фарзанди Инсон ҳам бояд боло бардошта шавад, ¹⁵то ҳар касе, ки ба Ӯ имон меоварад, ҳаёти абадӣ ёбад. ¹⁶Зеро Худо ҷаҳонро чунон дӯст дошт, ки Писари ягонаи худро дод, то ҳар кī ба Ӯ имон оварад, намирад, балки ҳаёти абадӣ дошта бошад. ¹⁷Зеро Худо Писарро на барои ҳукм кардани ҷаҳон фиристод, балки барои он, ки ҷаҳон ба воситаи Ӯ начот ёбад.

¹⁸Ҳар кī ба Ӯ имон оварад, ҳукм карда намешавад, аммо ҳар кī имон наоварад, аллакай ҳукм карда шудааст, чунки ба номи Писари ягонаи Худо имон наовардааст. ¹⁹Ана ҳукм аз чī иборат аст: равшаниӣ ба ҷаҳон омад, vale мардум торикиро аз рӯшной зиёдтар дӯст доштанд, чунки корҳои онҳо бад аст. ²⁰Ҳар касе, ки кори бад меқунад, аз равшаниӣ нафрат дорад ва

* ^{3:8} Ин калима дар забони юнонӣ ҳам бод ва ҳам рӯҳро мефаҳмонад.

барои он ки корҳои бади ў ошкор нашаванд, ба сӯи рӯшной намеояд. ²¹Аммо ҳар касе ки кори дуруст меқунад, ба сӯи рӯшной меояд, то корҳои бо ёрии Худо кардааш ошкор шаванд».

Исо ва Яҳё

²²Баъд аз он Исо бо шогирдони худ ба сарзамини Яҳудия рафта, ҳамроҳи онҳо дар он ҷо монда, мардумро таъмид дод.

²³Яҳё бошад, ин вақт дар Энони наздики Солим, ки дар он ҷо об фаровон буд, ба таъмид додан машғул буд. Мардум ба назди ў меомаданду таъмид мегирифтанд. ²⁴Он вақт Яҳёро ҳанӯз ба зиндон наандохта буданд.

²⁵Боре дар байни шогирдони Яҳё ва як нафар аз яхудиён дар бораи расму таомули покшавӣ баҳс барпо шуд. ²⁶Онҳо ба назди Яҳё омада, ба ў гуфтанд: «Устод, он касе, ки дар соҳили шарқии Урдун бо шумо буд ва шумо дар борааш шаҳодат дода будед, ў ҳам таъмид дода истодааст ва ҳама пеши ў мераванд!» ²⁷Яҳё ҷавоб дод: «Инсон факат он чизро дошта метавонад, ки аз осмон ба ў баҳшида шудааст. ²⁸Шумо худатон тасдиқ карда метавонед, ки „Ман Масех, яъне Таъиншудаи Худо нестам” гуфта будам, аммо пеш аз ў фиристода шудаам. ²⁹Домод соҳиби арӯс аст ва дӯсти домод бошад, дар паҳлӯи ў истода, овози домодро шунида хурсанд мешавад. Ҳамин тавр шодии ман пурра шуд. ³⁰Ў бояд боз ҳам бузургтар шавад, аммо ман боз ҳам хурдтар.

³¹Касе ки аз боло меояд, аз ҳама бузургтар аст. Касе ки аз замин аст, худ заминист ва чун заминӣ сухан мегӯяд. Аммо, касе ки аз осмон меояд, аз ҳама болотар аст. ³²Ў дар бораи он чӣ худ дидаасту шунидааст, шоҳидӣ медиҳад, аммо шоҳидии ўро ҳеч кас қабул намекунад. ³³Вале ҳар кас ки шоҳидии ўро қабул мекунад, бо ин тасдиқ мекунад, ки Худо ҳамеша ҳақ аст. ³⁴Фиристодашудаи Худо суханони Худоро мегӯяд, чунки Худо Рӯҳашро бе мөъёр мебахшад. ³⁵Падар

Писарро дўст медорад ва ҳама чизро ба дасти Ӯ супоридааст. ³⁶ Ҳар кӣ ба Писар имон меоварад, соҳиби хаёти абадӣ мешавад, аммо ҳар кӣ ба Писар итоат намекунад, ҳеч гоҳ ҳаёт нахоҳад дид ва гирифтори ғазаби Худо мегардад».

Сўхбати Исо бо зани сомарӣ

4 Вакте Исо фаҳмид, ки ба гӯши фарисиён хабар расидааст, ки Ӯ аз Яхё бештар шогирд дорад ва бештар мардумро таъмид медиҳад, ² ҳол он ки мардумро шогирдонаш таъмид медоданд, ³ Ӯ Яхудияро тарк карда, боз ба сӯи Чалил раҳсипор шуд. ⁴ Рохи Ӯ аз вилояти Сомарӣ мегузашт. ⁵ Инак, Исо ба Сухор ном шаҳри Сомарӣ омада расид, ки он дар наздикии заминест, ки Ёкуб ба писари худ Юсуф дода буд. ⁶ Дар он чо ҷоҳи Ёкуб буд. Исо аз сафар монда шуда, барои дам гирифтан дар канори ҷоҳ нишастан. Вакт қариби нисфириӯзӣ буд. ⁷⁻⁸ Шогирдони Ӯ барои харидани ҳурокворӣ ба шаҳр рафтанд.

Ҳамин вакт як зани сомарӣ барои об ба сари ҷоҳ омад. Исо ба зан гуфт: «Барои нӯшиданам об дех». ⁹ «Ҷӣ тавр Шумо, ки яхудӣ ҳастед, аз мани сомарӣ об мепурсед?» – гуфт ба Ӯ зани сомарӣ. (Гап дар сари он аст, ки яхудиён бо сомариён рафтуомад надоранд). ¹⁰ Исо ҷавоб дод: «Агар ту медонистӣ, ки Худованд ҷӣ чизро ато мекунад ва касе ки ба ту „Барои нӯшиданам об дех“ мегӯяд, кист, ту худат аз Ӯ об ҳоҳиш мекардӣ ва Ӯ ба ту оби ҳаёт медод». ¹¹ Зан ба Ӯ мегӯяд: «Хоҷаам, Шумо сатил надоред, ҷоҳ бошад, чукур аст. Пас, аз куҷо оби ҳаёт мегиред? ¹² Магар Шумо аз аҷдоди мо Ёкуб, ки ин ҷоҳро ба мо дод ва аз он худаш, писаронаш ва ҷорвояш об менӯшиданд, бузургтар ҳастед?»

¹³ Исо ҷавоб дод: «Ҳар касе ки аз ин об нӯшад, боз ташна ҳоҳад шуд. ¹⁴ Аммо ҳар кӣ аз обе, ки Ман ба ӯ медиҳам, бинӯшад, ҳеч гоҳ ташна нахоҳад шуд. Обе, ки Ман ба ӯ медиҳам, аз даруни ӯ мисли ҷорӣ шудани оби ҳаёти абадӣ мешавад».

¹⁵ Зан ба Ү гуфт: «Хочаам, ба ман аз ин об дихед, ки дигар ташна нашавам ва барои об ба ин чоҳ наоям!»

¹⁶ Исо ба ӯ гуфт: «Рафта, шавхаратро чеф зада биё». ¹⁷ «Ман шавҳар надорам», — ҷавоб дод зан.

Исо ба ӯ гуфт: «Рост гуфтӣ, ки шавҳар надорӣ. ¹⁸ Ту панҷ шавҳар доштӣ ва он марде, ки бо ӯ ҳоло зиндагӣ мекунӣ, шавҳари ту нест. Ту рост гуфтӣ». ¹⁹ Зан ба Ӯ гуфт: «Хочаам, мебинам, ки Шумо пайғамбар ҳастед. ²⁰ Аҷдодони мо дар сари ин қӯҳ ибодат мекарданد, аммо шумо, яхудиён мегӯед, ки одамон бояд дар Ерусалим ибодат кунанд». ²¹ Исо ба ӯ дар ҷавоб гуфт: «Эй зан, ба Ман бовар кун, ки вақту соате фаро мерасад, ки ба Падари осмонӣ на дар сари ин қӯҳ ва на дар Ерусалим саҷда ҳоҳед кард. ²² Шумо, сомариён намедонед, ки ба ҷӣ саҷда мекунед, аммо мо медонем, ки ба қӣ саҷда мекунем, зеро начот ба воситаи яхудиён меояд. ²³ Вале вақту соате меояд ва аллакай фаро расидааст, ки саҷдакунандагони ҳақиқӣ ба Падар дар рӯҳ ва ростӣ саҷда мекунанд, зеро Падар барои худ ҷунин саҷдакунандагонро мечӯяд! ²⁴ Худо рӯҳ аст ва онҳое, ки ба Ӯ саҷда мекунанд, бояд дар рӯҳ ва ростӣ саҷда кунанд».

²⁵ Зан ба Ӯ гуфт: «Медонам, ки Таъиншудаи Худо бояд биёяд. Вақте ки Ӯ меояд, ҳама чизро ба мо баён мекунад». ²⁶ «Он кас Манам, ки бо ту сӯҳбат мекунам», — ҷавоб дод Исо.

²⁷ Ҳамин вақт шогирдони Исо аз шаҳр баргашта, хайрон монданд, ки Исо бо зане сӯҳбат мекунад. Лекин касе напурсид, ки Исо ҷӣ меҳоҳад ё ҷаро бо он зан сӯҳбат мекунад. ²⁸ Зан қӯзай худро монду ба шаҳр рафта, ба мардум гуфт: ²⁹ «Рафтем, шахсеро мебинед, ки ҳар кори дар зиндагӣ кардаамро ба ман як ба як гуфт. Шояд Ӯ Таъиншудаи Худо бошад?»

³⁰ Он гоҳ мардум аз шаҳр баромада ба назди Исо омаданд. ³¹ Дар ин миён шогирдон аз Исо ҳоҳиш карда гуфтанд: «Устод, ягон чиз хӯред!» ³² Исо ҷавоб дода

гуфт: «Ман ҳұроке дорам, ки шумо аз он бехабаред». ³³ Шогирдон боз ба ҳамдигар гуфтанд: «Шояд касе ба Ү ҳұрок оварда бошад?» ³⁴ Исо ба онхо гуфт: «Хұроки Ман ичро кардани хости Фиристандаам ва ба анчом расондани корҳои Үст. ³⁵ Магар шумо намегүед, ки „Баъд аз чор мохи дигар мавсими дарав фаро мера-сад?” Аммо Ман ба шумо мегүям, ки чашмонатонро қүшода, ба киштзор нигоҳ қунед, ки он чӣ гуна пухта расида, барои дарав тайёр шудааст! ³⁶ Даравгар ҳам музди худро мегирад ва ҳам барои ҳәти абадӣ ҳосил чамъ мекунад, то ки ҳам коранда ва ҳам даравгар якчоя хурсанд шаванд. ³⁷ Ин ҷо чунин сухан бамаврид аст: „Яке мекораду дигаре медаравад”. ³⁸ Ман шуморо барои даравидани ҳосиле фиристодам, ки шумо барои он захмат накашидаед, дигарон захмат кашидаанд, аммо шумо ба маҳсули меҳнати онхо шарик шудаед».

³⁹ Мардуми зиёде аз сомариёни ин шаҳр ба туфайли суханони он зан, ки «ҳар кори дар зиндагӣ кардаамро ба ман як ба як баён кард» гуфта буд, ба Исо имон оварданд.

⁴⁰ Вақте ки сомариён ба назди Исо омада, аз Ү ҳохиш карданд, ки ҳамроҳи онхо бимонад, Ү ду рӯз дар он ҷо монд. ⁴¹ Он гоҳ шумораи зиёдтари мардум ба Исо аз рӯи суханони худи Ү имон оварданд. ⁴² Онхо ба он зан гуфтанд: «Акнун мо на аз барои суханони ту имон меоварем, балки худамон суханхояшро шунида фаҳмиDEM, ки Вай ҳақиқатан Начотдиҳандаи ҷаҳон аст».

Шифо ёфтани писари амалдор

⁴³ Баъд аз ду рӯз Исо аз он ҷо баромада, ба Ҷалил рафт. ⁴⁴ Ү худ шоҳидӣ медод, ки пайғамбар дар диёри худ қадр надорад. ⁴⁵ Аммо, вақте ки Ү ба Ҷалил омад, мардуми он ҷо Үро қабул карданд, чунки онҳо ҳангоми ҷашни ид дар Ерусалим буданд ва ҳамаи корхоеро, ки Исо дар он ҷо карда буд, дида буданд.

⁴⁶ Исо боз ба Қанои Ҷалил, ки пештар дар он чо обро ба шароб табдил дода буд, омад. Дар Кафарнахум писари як амалдори дарбор бемор буд. ⁴⁷ Ин амалдор аз Яхудия ба Ҷалил омадани Исоро шунида ба назди Ӧ омад ва илтиҷо кард, ки ба Кафарнахум омада, писари ӯро, ки дар дами марг буд, шифо баҳшад. ⁴⁸ Исо ба ӯ ҷавоб дод: «Шумо то ягон нишона ва мӯҷизае набинед, имон намеоваред». ⁴⁹ «Хочаам! Писарам ҳанӯз на-мурда биёед!» – гуфт амалдори дарбор. ⁵⁰ Исо гуфт: «Ба хонаат баргард, писарат намемираад». Он мард ба суха-нони Исо имон оварда, сӯи хонааш раҳсипор шуд.

⁵¹ Ҳанӯз дар аснои роҳ хизматгоронаш ӯро пешвоз гирифта гуфтанд, ки писари ӯ зинда аст. ⁵² Амалдор аз онҳо пурсид, ки дар қадом соат ҳолаш хуб шуд. Онҳо ҷавоб дода гуфтанд: «Табаш дирӯз соати яки рӯз паст шуд». ⁵³ Он гоҳ падари бача фаҳмид, ки ин ҳамон соат рӯй дод, ки Исо ба ӯ «Писарат намемираад» гуфта буд. Пас ӯ бо тамоми аҳли хонаводааш ба Исо имон овар-данд. ⁵⁴ Ин мӯҷизаи дуюме буд, ки Исо баъди аз Яхудия ба Ҷалил баргаштанаш нишон дода буд.

Шифо ёфтани мард дар назди ҳавз

5 Баъд аз он айёми иди яхудиён буду Исо ба Еруса-лим рафт. ² Дар Ерусалим дар наздикии Дарвозаи Гӯсфандон ҳавзе буд, ки ба забони ибронӣ Байт-Ҳасдо номида мешуд. Он панҷ айвон дошту ³⁻⁴ шумораи зиёди беморон: қўрҳо, лангҳо ва шалҳо дар он чо меҳоби-данд*. ⁵ Дар он чо инчунин марде меҳобид, ки сию ҳашт сол боз гирифтори беморӣ буд. ⁶ Вақте Исо дид, ки ӯ дар он чо хобидааст ва фаҳмид, ки вай муддати

* ^{5:3-4} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот пурра ё қисман до-хил шудааст, ки: «Онҳо мунтазири ба ҷунбиш омадани об бу-данд, зеро фариштаи Худованд дар мавриди муайян ба ҳавз поён фаромада, обро мечунбонд ва касе, ки баъди ҷунбиши об якум шуда ба об медаромад, аз ҳар беморие, ки дошт, шифо меёфт».

дароз бемор аст, аз вай пурсыд: «Мехохӣ сихат шавӣ?»⁷ «Хочаам, — ҷавоб дод бемор, — ман касе надорам, ки ҳангоми ба талотум омадани об маро ба ҳавз андозад. То ман наздик меоям ки, каси дигар аллакай аз ман пештар ба ҳавз медарояд». ⁸Исо ба ӯ гуфт: «Бархез, ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард!» ⁹Он мард фавран сихат шуда, ҷойгахи худро бардошта рафт.

Он рӯз рӯзи истироҳат буд. ¹⁰Аз ин сабаб роҳбарони яхудӣ ба марди шифоёфта гуфтанд: «Имрӯз рӯзи истироҳат аст, бинобар ин раво нест, ки ҷойгаҳатро бардошта барӣ!» ¹¹«Касе, ки маро шифо дод, ба ман „Ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард“ гуфт», — ҷавоб дод ӯ. ¹²Онҳо аз ӯ пурсиданд: «Қадом одам ба ту „Ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард“ гуфт?» ¹³Аммо марди шифоёфта намедонист, ки Вай кӣ буд, чунки Исо дар байни мардуми онҷубуда аз назар ғоиб шуд.

¹⁴Пас аз он Исо ӯро дар Хонаи Ҳудо дида гуфт: «Гӯш кун, акнун ту шифо ёфтӣ. Дигар гуноҳ накун, то ба ҷизи бадтаре дучор нашавӣ». ¹⁵Он мард ба назди роҳбарони яхудӣ рафта, гуфт, ки ӯро Исо шифо дода аст. ¹⁶Азбаски Исо чунин корҳоро дар рӯзи истироҳат мекард, яхудиён аз дунболи Ӯ афтоданд. ¹⁷Аммо Исо ба онҳо ҷавоб дода гуфт: «Падари Ман ҳамеша кор мекунад ва Ман низ ҳамеша кор мекунам». ¹⁸Бинобар ин дар роҳбарони яхудӣ нияти қуштани Исо боз зиёдтар шуд, чунки Ӯ на танҳо қоиди рӯзи истироҳатро вайрон мекард, балки Ҳудоро боз Падари худ номида, бо ҳамин худро бо Ҳудо баробар мекард.

Иҳтиёри Писар

¹⁹Аммо Исо дар ҷавоб ба онҳо гуфт: «Ба шумо рост мегӯям, Писар бо ихтиёри худ ҳеч кореро карда наметавонад, факат он чӣ мебинад, ки Падар мекунад, Писар низ мекунад. Ҳар чӣ Падар мекунад, ҳамонро Писар ҳам мекунад. ²⁰Азбаски Падар Писарро дӯст медорад, ҳар чиро ки худ мекунад, ба Ӯ низ нишон

медиҳад. Вай ба Писар аз ин ҳам корхой бузургтарро нишон медиҳад, ки ҳамаи шумо ба ҳайрат меафтед. ²¹ Ҳамон тавр ки Падар мурдагонро зинда мекунад ва ба онҳо ҳаёт мебахшад, ҳамчунин Писар, ба ҳар кӣ ҳоҳад, ҳаёт мебахшад. ²² Зеро Падар ҳеч қасро ҳукм намекунад, балки ҳукм карданро пурра ба Писар супоридааст, ²³ то ҳама Писарро ҳамон тавр эҳтиром кунанд, ки Падарро эҳтиром мекунанд. Касе, ки Писарро эҳтиром намекунад, Падарро ҳам, ки фиристандаи Ӯст, эҳтиром намекунад.

²⁴ Ба шумо рост мегӯям, ҳар кӣ сухани Маро мешуванад ва ба фиристандаи Ман имон меоварад, соҳиби ҳаёти абадӣ мебошад. ӽ ҳукм карда намешувад, балки аллакай аз марг ба ҳаёт гузаштааст. ²⁵ Ба шумо рост мегӯям, вакту соате меояд ва аллакай фаро расидааст, ки мурдагон садои Писари Ҳудоро мешуваванд ва ҳар касе, ки Ӯро бишнавад, зинда мешувад. ²⁶ Чунон ки Падар сарчашмаи ҳаёт аст, Писарро низ сарчашмаи ҳаёт кардааст. ²⁷ Инчунин ӽ ба Писар қудрати ҳукм карданро додааст, зеро Писар Фарзанди Инсон аст. ²⁸⁻²⁹ Аз ин дар ҳайрат намонед, чунки вакту соате фаро мерасад, ки ҳамаи мурдагон садои Ӯро шунида аз қабрҳояшон мебароянд. Онҳо, ки некӣ карда буданд, барои ҳаёт ва онҳое, ки бадӣ карда буданд, барои маҳкум шудан бар-мехезанд.

³⁰ Ман наметавонам ба ихтиёри худ кореро ичро кунам: Ман он чӣ бишнавам, ҳамон тавр ҳукм мекунам ва ҳукми Ман одилона аст, зеро Ман на хости худамро, балки хости фиристандаамро ичро кардан меҳоҳам.

Шоҳидони Исо

³¹ Агар Ман дар бораи худ шаҳодат дихам, шаҳодати Ман эътибор надорад. ³² Аммо Ман шоҳиди дигаре дорам ва медонам, ки шоҳидии ӽ дар бораи Ман хаққонист. ³³ Шумо одамони худро ба назди Яхӯ фиристодед ва ӽ дар бораи ростӣ шаҳодат дод. ³⁴ Дар воқеъ,

Ман мұхточи шаходати инсон нестам, фақат ба хотири начоти шумо инро гүфтам. ³⁵ Яхё монанди чароғи фурұзон дурахшанда буд ва шумо хостед, ки муддате ҳам бошад, дар равшаний ү хурсандй кунед.

³⁶ Вале Ман шаходати бузургтар аз он, ки Яхё дода буд, дорам. Он корхое, ки барои ичро кардан Падар ба Ман супоридааст ва худи он корхое, ки Ман ба چо мөоварам, шохиди онанд, ки Маро Падар фиристодааст! ³⁷ Ҳамин Падарам, ки Маро фиристодааст, дар бораи Ман шаходат медиҳад. Шумо тамоман на овозашро шунидаед ва на намуди Үро дидаед. ³⁸ Қаломи Ү дар дилхой шумо нест, зеро шумо ба каси фиристодааш имон намеоваред. ³⁹ Шумо навиштачотро меомұзед ва фикр мекунед, ки дар он ҳаёти абадй меёбед. Вале он ҳам дар бораи Ман шаходат медиҳад. ⁴⁰ Болу шумо на-мехохед, ки ба пеші Ман оеду ба ҳаёт соҳиб шавед.

⁴¹ Ман ба таърифи инсон мұхточ нестам. ⁴² Ман мединам, ки шумо дар дилхоятон мұхаббати Худоро на-доред! ⁴³ Ман назди шумо аз номи Падари худ омада-ам ва шумо Маро қабул намекунед, vale агар каси дигар ба назди шумо аз номи худ биёяд, шумо үро қабул мекунед. ⁴⁴ Агар шумо таърифи яқдигарро маъқул до-неду барои ҷустани таърифи Худои яккаву ягона құшиш накунед, чӣ тавр имон оварда метавонед?!

⁴⁵ Гумон накунед, ки Ман шуморо дар пеші Падар айбдор мекунам, айбдоркунандаи шумо Мұсо аст, ки ба ү умед мебандед! ⁴⁶ Агар шумо ба Мұсо имон мездештед, ба Ман ҳам имон меоваред, зеро ү дар бораи Ман навишта буд. ⁴⁷ Вале, агар шумо ба он чӣ, ки ү навиштааст, имон наоваред, чӣ тавр ба суханони Ман бовар мекунед?»

Сер кардани панҷ ҳазор кас

6 Баъд аз ин Исо ба соҳили дигари құли Чалил, ки баҳри Табария низ номида мешавад, равона шуд. ² Аз паси Ү мардуми бисёре рафтанд, зеро онҳо

мұғызылашои Үро дар шифо додани беморон диданд.
³Исо ба болои күх баромада, ҳамрохи шогирдонаш дар ҳамон چо нишааст. ⁴Айёми қашнгирри иди Балогардони яхудиён наздик омада буд. ⁵Исо ба атроф нигоҳ карду мардуми зиёди ба тарафаш омадаистодаро дид, ба Филиппус гуфт: «Барои сер кардани инҳо аз кучо бояд нон ҳарем?» ⁶Ў хуб медонист, ки чӣ кор мекунад, аммо Филиппусро санҷиданӣ шуда ин суханонро гуфт. ⁷Филиппус дар ҷавоб гуфт: «Ба дуссад динор нон ҳарем ҳам, ба ҳар қас ақаллан яклуқмагӣ намерасад».

⁸Яке аз шогирдонаш, Андриёс, ки бародари Шимъұни Петрус буд, ба Исо гуфт: ⁹«Дар ин چо писарбачае ҳаст, ки панҷ нони ҷав ва ду моҳӣ дорад. Вале ба ин қадар мардуми зиёд вай чӣ мешавад?» ¹⁰«Ба мардум гӯед, ки бишинанд», – гуфт Исо. Дар он چо сабзазор буд. Шумораи ҳамаи нишастагон қаріб панҷ ҳазор мард буд. ¹¹Исо нонро гирифта дуои шукронга ҳонду онро ба нишастагон тақсим карда дод. Баъд бо моҳиҳо ҳам ҷунин кард ва ба ҳама чӣ қадаре ки меҳостанд, ҳамон қадар дод. ¹²Вақте мардум сер шуданд, Исо ба шогирдони ҳуд гуфт: «Нонпораҳои боқимондаро ҷамъ қунед, ки ҳеч ҷиз исроф нашавад». ¹³Шогирдон нонпораҳои панҷ нони ҷавро, ки аз ҳӯрандаҳо боқӣ монда буд, ҷамъ намуда, дувоздаҳ сабадро пур карданд.

¹⁴Мардум мұғызылашои Исоро дида гуфтанд: «Ў ҳақиқатан ҳамон пайғамбарест, ки бояд ба ҷаҳон биёяд!» ¹⁵Исо фаҳмид, ки онҳо нияти омада, Үро дастгир ва ба зўри подшоҳ кардан доранд, аз ин рӯ, танҳо ба күх баромад.

Дар рӯи об роҳ гаштани Исо

¹⁶Вақти шаб ҳуд, шогирдони Исо ба лаби баҳр фаромаданд ¹⁷ва ба қаик савор ҳуда, ба соҳили дигари баҳр, ба сўи Кафарнаҳум равона шуданд. Рӯз аллакай торик ҳуд, вале Исо ҳанӯз ба наздашон наомада буд. ¹⁸Аз сабаби вазидани шамоли саҳт баҳр ба талотум омад. ¹⁹Вақте онҳо ба масофаи панҷ-шаш километр

қаикро ронда рафтанд, Исоро диданд, ки дар рӯи об қадамзанон ба қаик наздик мешавад. Онҳо тарсиданд.²⁰ «Натарсед, ин Манам!» – гуфт ба онҳо Исо. ²¹Онҳо меҳостанд, ки Ӯро ба қаик гиранд, вале қаик ҳамон замон ба соҳиле, ки онҳо равона буданд, омада расид.

Исо нони ҳаёт аст

²² Рӯзи дигар мардуме, ки дар соҳили дигари баҳр монда буданд, фаҳмиданд, ки шогирдони Исо ба ягона қаике, ки дар он ҷо буд, савор шуда рафтаанд. Онҳо боз дида буданд, ки Исо ҳангоми ба қаик савор шудани шогирдонаш ба онҳо ҳамроҳ нашуд ва онҳо бе Ӯ рафта буданд. ²³Он вақт одамон аз Табария дар якчанд қаик ба наздикии маҳале омаданд, ки дар он ҷо пас аз дуои шукронай Худованд нон ҳӯрда буданд.

²⁴ Вақте мардум диданд, ки дар он ҷо на Исо ҳасту на шогирдонаш, ба қаикҳо савор шуда, ба ҷустуҷӯи Ӯ ба Кафарнаҳум рафтанд. ²⁵Баъд Ӯро дар он тарафи баҳр ёфта, аз Ӯ пурсиданд: «Устод, Шумо кай ба ин ҷо омадед?» ²⁶Исо дар ҷавоб ба онҳо гуфт: «Ба шумо рост мегӯjam, ки шумо Маро на аз барои он ки мӯъчизаҳоямро диданд, ҷустуҷӯ мекунед, балки аз барои он ки то сер шудан нон ҳӯрдед! ²⁷На барои ҳӯроки нестшаванда, балки барои ҳӯроке, ки то ҳаёти абадӣ мемонад, меҳнат кунед. Ин ҳӯрокро Фарзанди Инсон ба шумо медиҳад, чунки Худо-Падар ба икрои ин кор ба Ӯ розигиашро додааст».

²⁸ Онҳо аз Вай пурсиданд: «Барои иҷро кардани талаби Худо мо чӣ бояд кунем?» ²⁹Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Талаби Худо ин аст, ки ба каси фиристодааш имон оваред». ³⁰Онҳо пурсиданд: «Ту ба мо чӣ мӯъчизае нишон медиҳӣ, ки мо онро дида ба Ту имон оварем? Ту чӣ кор мекунӣ? ³¹Аҷдодони мо дар биёбон нони манна^{*}

* ^{6:31} Ин ҳӯрокест, ки Худо ба ҳалқи Истроил аз осмон медод, вақте ки онҳо аз ғуломии Миср баромада, дар биёбон буданд (ниг. ба китоби Хуруҷ 16:13-19).

хұрданд. Чунон ки дар навишташот гуфта шудааст, ки Ұ барои хұрдан ба онҳо аз осмон нон дод». ³²Исо ба онҳо қавоб дод: «Ба шумо рост мегүям, ки нонро аз осмон ба шумо Мұсө надодааст, ин Падари Ман аст, ки ба шумо аз осмон нони ҳақиқіт медиҳад. ³³Зеро нони Худо он аст, ки аз осмон поён меояду ба чаҳон ҳаёт мебахшад». ³⁴«Хочаам, – гуфтанд онҳо, – ба мо ҳамеша чунин нон бидех!»

³⁵Исо ба онҳо гуфт: «Ман нони ҳаёт ҳастам. Ҳар касе ки назди Ман биёяд, гурусна нахоҳад монд ва ҳар касе ки ба Ман имон оварад, харгиз ташна нахоҳад шуд. ³⁶Аммо, чунон ки Ман ба шумо гуфта будам, шумо Маро дидед, vale бовар намекунед. ³⁷Ҳар касе ки ұро Падар ба Ман ато кардааст, сүи Ман хоҳад омад ва ҳар касе ки ба назди Ман биёяд, Ман ұро берун нахоҳам ронд. ³⁸Зеро Ман аз осмон на барои ичро кардани иродай худ, балки барои ичро кардани иродай фиристандаам фаромадаам. ³⁹Иродай фиристандаи Ман ин аст, ки аз он касоне, ки Ұ ба Ман ато кардааст, ҳеч якеро аз даст надихам, балки дар рұзи қиёмат онхоро зинда гардонам. ⁴⁰Зеро иродай Падари Ман ин аст: ҳар кас ки Писарро бинаду ба Ұ имон оварад, ҳаёти абадй ба даст оварад ва дар рұзи қиёмат Ман ұро зинда мекунам».

⁴¹Он goх дар байни мардум барои он ғавғо бархост, ки Ұ «Ман нонам, ки аз осмон фаромадаам» гуфт. ⁴²Онҳо гуфтанд: «Магар ин ҳамон Исои писари Юсуф нест, ки ҳам падар ва ҳам модари Ұро мешиноsem? Акнун Ұ чй тавр „Ман аз осмон фаромадаам” гуфта метавонад?» ⁴³«Байни худ ғур-ғур накунед!» – дар қавоб гуфт ба онҳо Исо. ⁴⁴«То Падар, ки Маро фиристыдааст, касеро ба Ман қалб накунонад, ҳеч кас назди Ман омада наметавонад ва қалбшударо дар рұзи қиёмат Ман зинда хоҳам кард. ⁴⁵Дар китоби пайғамбарон навишта шудааст: „Ҳамаи онҳо аз Худо таълим хоҳанд гирифт”. Ҳар касе ки Падарро шунида ва аз Ұ

таълим гирифта бошад, ба назди Ман меояд. ⁴⁶ Ин маъни онро надорад, ки касе Падарро диддааст. Фақат касе, ки аз пеши Худо омадааст, Падарро диддааст. ⁴⁷ Ба шумо рост мегўям, он ки имон дорад, ҳаёти абадӣ ёфтааст.

⁴⁸ Ман нони ҳаёт ҳастам. ⁴⁹ Ачдодони шумо дар биёбон ҳўроки маннаро ҳўрданд, vale аз марг начот наёфтанд. ⁵⁰ Аммо ноне, ки аз осмон мефурояд, дигар хел аст: касе ки онро бихўрад, намемираад. ⁵¹ Ман он нони ҳаётам, ки аз осмон фаромадааст. Ҳар кас ин нонро бихўрад, ҳаёти абадӣ пайдо мекунад. Ноне, ки Ман медиҳам, бадани Ман аст, ки онро ба хотири зинда мондани ҷаҳон фидо мекунам».

⁵² Пас аз ин дар байни мардум баҳси пуршиддат авҷирифт: «Ин шахс чӣ тавр бадани худро барои ҳўрданни мо дода метавонад?!» ⁵³ Исо ба онҳо гуфт: «Ба шумо рост мегўям, ки агар бадани Фарзанди Инсонро нахўред ва хуни Ӯро нанӯshed, ҳаёт пайдо намекунед. ⁵⁴ Ҳар кӣ бадани Маро бихўрад ва хуни Маро бинӯшад, ҳаёти абадӣ мейёбад ва Ман дар рӯзи киёмат ӯро зинда ҳоҳам кард. ⁵⁵ Зоро бадани Ман ҳўроки ҳақиқӣ ва хуни Ман нӯшокии ҳақиқист. ⁵⁶ Ҳар кӣ бадани Маро бихўрад ва хуни Маро бинӯшад, вай дар Ман зиндагӣ мекунад ва Ман дар ӯ. ⁵⁷ Чунон ки Маро Падар фиристод, ки Ӯ худ сарчашмаи ҳаёт аст ва Ман ба воситаи Ӯ зиндаам, ҳамчунин, касе ки Маро бихўрад, ба воситаи Ман зиндагӣ мекунад. ⁵⁸ Ин аст ноне, ки аз осмон поён фаромад. Вай монанди он ноне нест, ки ачдодони шумо ҳўрданд, vale аз марг начот наёфтанд. Аммо ҳар кӣ ин нонро бихўрад, то абад зинда ҳоҳад монд». ⁵⁹ Ин суханонро Исо ҳангоми дар ибодатхонаи Кафарнаҳум таълим доданаш гуфт.

Калом дар бораи ҳаёти абадӣ

⁶⁰ Бисёре аз шогирдон суханони Ӯро шунида гуфтанд: «Ин таълимоти вазнин аст! Кӣ онро қабул карда

метавонад?» ⁶¹Исо медонист, ки шогирдонаш аз суханонаш ғур-ғур карда истодаанд ва ба онҳо гуфт: «Магар ин шуморо аз роҳ мезанад? ⁶²Пас, агар шумо ба ҷои аввали худ боло баромадани Фарзанди Инсонро медиded, чӣ кор мекардед? ⁶³Ҳаётро Рӯҳ мебахшад ва ҷисм ин корро карда наметавонад. Он суханоне, ки Ман ба шумо гуфтам, рӯҳ ва ҳаётанд. ⁶⁴Аммо дар байни шумо шахсоне ҳам ҳастанд, ки имон намеоваранд». (Исо аз аввал медонист, ки ба Ӯ қӣ имон наовардааст ва қӣ дар ҳаққи Ӯ хиёнат мекунад). ⁶⁵Ӯ давом дода гуфт: «Аз ин рӯ ба шумо гуфтам, ки факат он кас назди Ман омада метавонад, ки Падар ба Ӯ ихтиёри омаданро дода бошад».

⁶⁶Баъд аз ин бисёри шогирдонаш аз Ӯ рӯй гардонанду дигар ҳамроҳи Ӯ нарафтанд. ⁶⁷Пас, Исо аз он дувоздаҳ шогирдаш пурсид: «Шояд шумо ҳам рафтанӣ ҳастед?» ⁶⁸«Эй Худованд, – ҷавоб дод ба Ӯ Шимъӯни Петрус, – мо ба назди қӣ меравем? Суханони ҳаёти абадӣ аз они туанд. ⁶⁹Мо имон овардем ва фахмидем, ки Ту Шахси Муқаддаси Худо ҳастӣ». ⁷⁰Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Магар Ман худам дувоздаҳ шогирдро интихоб накардаам? Вале як нафар аз байни шумо шайтон аст!»

⁷¹Ӯ инро дар бораи Яҳудои писари Шимъӯни Исқарют, яке аз дувоздаҳ шогирдонаш мегуфт, ки дар оянда ба Исо хиёнат кард.

Беймонии бародарони Исо

7 Баъд аз он Исо дар сарзамини Ҷалил мегашт. Ӯ намехост, ки дар Яҳудия бошад, ҷонки роҳбарони яҳудӣ ҳоҳони марги Ӯ буданд. ²Иди Ҳаймаҳои яҳудиён наздик омад ³ва бародарони Исо ба Ӯ гуфтанд: «Аз ин ҷо баромада, ба Яҳудия рав! Бигзор шогирдонат ҳам корҳои мекардагиатро дар он ҷо бубинанд. ⁴Зеро касе ки шӯҳрат пайдо кардан меҳоҳад, корҳои худро дар пинҳонӣ намекунад. Ту, ки ин гуна корҳоро

мекунӣ, худро ба чаҳон ошкор намо»⁵ (Ҳатто бародаронаш ба Ӯ имон надоштанд). ⁶ «Вақту соати Ман ҳанӯз нарасидааст, — ҷавоб дод ба онҳо Исо, — барои шумо ҳар вақт хуб аст. ⁷ Ҷаҳон наметавонад аз шумо нафрат дошта бошад, vale Маро бад мебинад, чунки Ман бад будани корҳои онро шаҳодат медиҳам. ⁸ Шумо ба ин ид равед, vale Ман намеравам, чунки вақти Ман ҳанӯз нарасидааст». ⁹ Инро ба онҳо гуфта, Исо дар Ҷалил монд.

Таълимоти Исо дар вақти ид

¹⁰ Аммо, пас аз он ки бародаронаш ба ид рафтанд, Исо ҳам на ошкоро, балки пинҳонӣ ба он ҷо рафт.

¹¹ Дар вақти ид роҳбарони яхудӣ Ӯро ҷустуҷӯ карданд. Онҳо «Ин одам дар кучост?» гуфта мепурсиданд. ¹² Дар байни мардум низ дар хусуси Ӯ баҳси зиёде ба миён омад. «Вай одами хуб аст», — мегуфтанд баъзеҳо, дигарон эътиroz карда «Не, Ӯ мардумро гумроҳ мекунад» мегуфтанд. ¹³ Аммо ҳама аз роҳбарони яхудиён тарсида, ошкоро дар бораи Ӯ сухане ҳам ба забон намегирифтанд.

¹⁴ Дар миёни хаftai ид Исо ба Хонаи Худо омада, ба таълим додан шурӯъ намуд. ¹⁵ Роҳбарони яхудӣ та-аҷҷуб карда мегуфтанд: «Аз кучо Вай ин қадар дониш дорад, дар сурате ки дар ҳеч ҷо таълим нағирифтааст?» ¹⁶ Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Таълимоти Ман аз худам нест, балки аз қасест, ки Маро фиристодааст. ¹⁷ Касе ки хости Худоро ба ҷо овардан меҳоҳад, мепаҳмад, ки ин таълимот аз Худост ё Ман аз худ мегӯjam. ¹⁸ Ҳар кӣ аз номи худ сухан мегӯяд, барои худ шӯҳрат мечӯяд, vale касе ки барои фиристандаи худ шӯҳрат ба даст овардан меҳоҳад, ростқавл аст ва дар дили ӯ фиребе нест.

¹⁹ Магар Мӯсо ба шумо шариатро надодааст? Бо вуҷуди ин ҳеч қадоми шумо онро риоя намекунед! Чаро Маро куштан меҳоҳед?» ²⁰ Мардум ҷавоб доданд: «Ту

дев дорӣ! Кӣ Туро күштан меҳоҳад?» ²¹Исо ба онҳо гуфт: «Ман танҳо як кор кардам ва шумо ҳама дар та-аҷҷуб мондед. ²²Мӯсо ба шумо анъанаи хатнаро фармуд (ин анъана на аз Мӯсо, балки аз аҷдодон монда-аст) ва шумо писаронатонро ҳатто дар рӯзи истироҳат хатна мекунед. ²³Агар шумо барои вайрон нашудани шариати Мӯсо дар рӯзи истироҳат писаратонро хатна мекарда бошед, пас чаро аз Ман ҳашмгин мешавед, ки дар рӯзи истироҳат инсонеро пурра шифо баҳши-дам? ²⁴Аз рӯи намуди зоҳирӣ ҳукм накунед, балки аз рӯи адолат ҳукм кунед!»

Оё Исо Таъиншудаи Худо аст?

²⁵Баъзе аз сокинони Ерусалим гуфтанд: «Магар Ӯ ҳамон одам нест, ки Ӯро күштан меҳоҳанд? ²⁶Бинед, Ӯ рӯйрост таълим медиҳад ва касе ба Ӯ чизе намегӯяд. Наход ҳукumatдорон фахмида бошанд, ки Ӯ ҳақиқа-тан Таъиншудаи Худо аст? ²⁷Мо бошем, аз кучо буда-ни ин одамро медонем. Аммо, вакте ки Таъиншудаи Худо меояд, аз кучо будани Ӯро хеч кас намедонад».

²⁸Он гоҳ Исо, ки дар Xонаи Худо машғули таълим-дихӣ буд, хитоб карда гуфт: «Шумо Маро ва аз кучо буданамро медонед-а? Ман аз номи худам наомадаам. Касе ки Маро фиристодааст, ҳақ аст. Шумо Ӯро на-мешиносед, vale ²⁹Ман Ӯро мешиносам, чунки Ман аз пеши Ӯ омадаам ва Ӯ Маро фиристодааст».

³⁰Сипас онҳо хостанд Ӯро дастгир қунанд, vale аз сабаби он ки вакти Ӯ ҳанӯз нарасида буд, касе ба Ӯ даст нарасонд. ³¹Бо вуҷуди он, аз байни мардум бис-ёриҳо ба Ӯ имон оварда мегуфтанд: «Вакте ки Таъин-шудаи Худо меояд, магар аз ин одам бештар мӯъциза нишон дода метавонад?»

³²Фарисиён дар байни мардум пичир-пичиркуон дар бораи Исо гуфтани чунин чизҳоро шуниданд. Баъд онҳо ва сардорони рӯҳонӣ барои дастгир кардани Исо посбонони Xонаи Худоро фиристоданд. ³³Он гоҳ Исо

гуфт: «Боз каме вакт бо шумо мемонаму баъд ба назди фиристандаи худ бармегардам. ³⁴ Шумо Маро мекобед, аммо намеёбед. Ба он чое, ки Ман меравам, шумо омада наметавонед». ³⁵ Роҳбарони яхудӣ ба яқдигар гуфтанд: «Ӯ ба кучо рафтан меҳоҳад, ки мо Ӯро ёфта наметавонем? Оё Ӯ барои таълим додани ғайрияҳудиён ба шаҳрҳои онҳо рафтанист, ки мардуми мо низ он ҷо зиндагӣ мекунад? ³⁶ Ӯ „Шумо Маро мекобед, аммо намеёбед” ва „Ба он чое, ки Ман меравам, шумо омада наметавонед” гуфта чиро дар назар дорад?»

³⁷ Дар рӯзи охирин ва муҳимтарини ид Исо аз ҷояш барҳеста, бо овози баланд эълон кард: «Касоне ки ташнаанд, назди Ман оянд ва бинӯшанд! ³⁸ Дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки аз ботини он қасе, ки ба Ман имон меоварад, дарёҳои оби ҳаёт ҷорӣ мешаванд». ³⁹ Ӯ инро дар бораи Рӯҳе гуфт, ки қасони ба Ӯ имоноварда қабул карданашон лозим буд. Рӯҳ ҳанӯз ато нашуда буд, зеро Исо ҳанӯз соҳиби тамоми шӯҳрату ҷалоли худ нагардида буд.

⁴⁰ Баъзе аз мардум суханони Ӯро шунида гуфтанд: «Ин одам дар ҳақиқат ҳамон пайғамбарест, ки мо мунтазираш будем!» ⁴¹ «Ин Таъиншудаи Худо аст!» — мегуфтанд дигарон.

Баъзеи дигарон мегуфтанд: «Таъиншудаи Худо ҳаргиз аз Ҷалил пайдо намешавад! ⁴² Охир, дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки Масех, яъне Таъиншудаи Худо бояд аз авлоди шоҳ Довуд, дар деҳаи Байт-Лаҳм, ки Довуд зиндагӣ мекард, пайдо шавад». ⁴³ Инак, дар байни мардум дар бораи Исо низоъ барҳост. ⁴⁴ Баъзехо меҳостанд Ӯро дастгир кунанд, лекин ҳеч кас ба Ӯ даст нарасонд.

Нобоварии роҳбарони яхудӣ

⁴⁵ Вақте ки посбонон ба назди сардорони рӯҳонӣ ва фарисиён баргаштанд, аз посбонон пурсиданд: «Чаро Ӯро наовардед?» ⁴⁶ Посбонон ҷавоб доданд: «Қасе ҳаргиз

монанди ин шахс сухан нагуфтааст!» ⁴⁷Фарисиён ба онҳо гуфтанд: «Наход Ӯ шуморо ҳам гумроҳ карда бошад? ⁴⁸Магар касе аз сардорон ё фарисиён ба Ӯ имон овардааст? ⁴⁹Мардум бошад, аз шариат бехабар ва лаънатзадаанд!»

⁵⁰Аммо яке аз онҳо Никодимус, ки пештар ба назди Исо омада буд, ба онҳо гуфт: ⁵¹«Оё аз рӯи шариатамон мо касеро нашунида ва кори кардаашро муайян накарда, ба Ӯ хукм мебарорем?» ⁵²Онҳо ҷавоб доданд: «Ту худат-ку аз Ҷалил нестӣ? Навиштачотро биомӯз ва мебинӣ, ки аз Ҷалил пайғамбар баромада наметавонад».

[⁵³Он гоҳ ҳама ба хонаҳояшон рафтанд.

Бахшиш ёфтани зани гунахкор

8 Исо бошад, ба теппай Зайтун рафт. ²Саҳарии барвақт Ӯ боз ба Ҳонаи Худо омад. Тамоми мардум ба наздаш омаданд ва Ӯ нишаста ба таълим додани онҳо шурӯъ кард. ³Дар ин вақт шариатдонону фарисиён ба назди Ӯ занеро оварданд, ки ҳангоми алоқаи беникоҳ доштанаш дастгир шуда буд. ӽро дар пеши ҳама гузошта, ⁴ба Исо гуфтанд: «Эй устод, ин зан ҳангоми алоқаи беникоҳ доштанаш дастгир шудааст. ⁵Мӯсо дар шариат фармудааст, ки чунин занон бояд сангсор карда шаванд. Шумо чӣ мегӯед?» ⁶Онҳо ин суханонро барои ба дом афтондани Исо гуфтанд, то ки баъд ӽро айбдор намоянд.

Аммо Исо сарашро ҳам карда бо ангушташ дар рӯи замин чизе менавишт. ⁷Онҳо савол доданро бас намекарданд, ки Исо бархеста, ба онҳо гуфт: «Касе ки дар байни шумо бегуноҳ бошад, бигзор аввалин шуда, ӽро бо санг занад!» ⁸Исо боз сарашро ҳам карда дар рӯи замин менавишт.

⁹Мардум инро шуниданду аз калонсолон сар карда яке аз паси дигар ба ҳар тараф пароканда шуданд. Он гоҳ Исо бо зане, ки дар пеши Ӯ истода буд, танҳо

монд. ¹⁰Ү сари худро бардошта, аз зан пурсид: «Эй зан, ҳамаи онҳо кучо рафтанд? Магар касе туро айбдор накард?» ¹¹«Ҳеч кас, хоча», — гуфт он зан. «Ман ҳам туро айбдор намекунам, — гуфт Исо. — Рав ва дигар гунох накун».]*

Нури чаҳон

¹²Исо боз ба мардум гуфт: «Ман нури чаҳон ҳастам. Касе, ки аз паси Ман меравад, дар ториқӣ намегардад, балки нури ҳаёт бо ӯст». ¹³Фарисиён ба Ӯ гуфтанд: «Ту аз номи худат шаҳодат медиҳӣ, бинобар ин шаҳодати Ту эътибор надорад». ¹⁴Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ҳатто агар Ман аз номи худам шаҳодат дихам, шаҳодати Ман боэътибор аст, зоро Ман медонам, ки аз кучо омадаам ва ба кучо меравам, вале шумо инро намедонед. ¹⁵Шумо аз рӯи меъёри инсонӣ ҳукм мекунед, аммо Ман ҳеч қасро ҳукм намекунам. ¹⁶Агар Ман ҳукм кунам ҳам, ҳукми Ман ҳақ аст, чунки Ман танҳо нестам: Падаре, ки Маро фиристодааст, бо Ман аст. ¹⁷Дар шариати шумо ҳам навишта шудааст, ки шаҳодати ду гувоҳ боэътибор аст. ¹⁸Ман аз номи худам шаҳодат медиҳам ва Падаре, ки Маро фиристодааст, низ бар Ман шаҳодат медиҳад». ¹⁹Бинобар ин онҳо пурсиданд: «Падари Ту кучост?» «Шумо на Маро ва на Падарамро мешиносед, — ҷавоб дод Исо. — Агар шумо Маро мешинохтед, Падари Маро низ мешинохтед». ²⁰Ин суханонро Ӯ ҳангоми дар назди ҳазинаи Ҳонаи Ҳудо таълим додан гуфта буд. Вале касе Ӯро дастгир накард, чунки вақту соати Ӯ ҳоло нарасида буд.

Пешӯии марги Исо

²¹Исо боз ба онҳо гуфт: «Ман баъд аз ҷонд вақт меравам. Шумо Маро ҷустуҷӯ мекунед, вале бо гунохатон

* 8:11 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот матни аз 7:53 то 8:11 доҳил нашудааст.

хоҳед мурд. Инчунин ба он чое, ки Ман меравам, шумо рафта наметавонед». ²² Роҳбарони яхудӣ гуфтанд: «Ӯ „Ба он чое, ки Ман меравам, шумо рафта наметавонед” гуфта чиро дар назар дошт? Оё Ӯ худкушӣ кардан меҳоҳад?» ²³ Исо ба онҳо гуфт: «Шумо аз олами поён ҳастед, вале Ман аз олами боло. Шумо аз ин ҷаҳон ҳастед, вале Ман аз ин ҷаҳон нестам. ²⁴ Ман ба шумо гуфтам, ки „бо гуноҳҳоятон ҳоҳед мурд”. Зоро, агар бовар накунед, ки он чӣ дар бораам гуфтам, Ман ҳастам, шумо ҳатман бо гуноҳҳоятон мемиред!» ²⁵ «Ту кистӣ?» – пурсиданд онҳо аз Исо. Ӯ ҷавоб дод: «Ман ҳамонам, ки аз аввал ба шумо гуфта будам. ²⁶ Ман ба-рои айбордор кардани шумо ҷизҳои зиёде гуфта метавонам, вале касе, ки Маро фиристодааст, ҳақ аст ва Ман он чиро, ки аз Ӯ шунидам, ба ҷаҳон эълон мекунам».

²⁷ Онҳо нафаҳмиданд, ки Вай ба онҳо дар бораи Падар мегуфт. ²⁸ Инак, Исо давом дода гуфт: «Вақте ки Фарзанди Инсонро дар салиб боло мебардоред, ме-фаҳмедин, ки Ман ҳамонам^{*} ва аз худ ҳеч коре намекунам, факат он ҷизҳоеро мегӯям, ки Падар ба Ман таълим додааст. ²⁹ Фиристандаи Ман бо Ман аст, Ӯ Маро танҳо нагузозтааст, зоро Ман ҳамеша кори та-бъи дили Ӯро мекунам».

³⁰ Бисёр касон аз рӯи ин суханон ба Ӯ имон оварданд.

Шогирди ҳақиқӣ

³¹ Пас, Исо ба онҳое, ки ба Ӯ имон оварданд, гуфт: «Агар шумо гуфтаҳои Маро риоя кунед, шогирдони ҳақиқии Ман мешавед ³² ва ростиро мефаҳмедин ва ин рости шуморо озод мекунад». ³³ Онҳо гуфтанд: «Мо аз авлоди Иброҳим ҳастем ва ҳаргиз ғуломи касе набудем! Пас, „озод ҳоҳед шуд” гуфта, чиро дар назар дорӣ?»

* 8:28 Ё *Ман ҳастам* – ин номест, ки Худо бо он худро номида буд (ниг. Хуруҷ 3:14).

³⁴ Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ба шумо рост мегўям, ҳар касе ки гуноҳ мекунад, ғуломи гуноҳ аст. ³⁵ Ғулом дар як хонадон то охир зиндагӣ намекунад, аммо писар ҳамеша дар хонадон мемонад. ³⁶ Агар Писар ба шумо озодӣ бахшад, он вақт ҳақиқатан озод ҳоҳед шуд. ³⁷ Ман медонам, ки шумо аз авлоди Иброҳим ҳастед, бо вучуди он шумо барои қуштани Ман тайёред, чунки суханони Маро қабул намекунед. ³⁸ Ман ба шумо ҷизҳоеро мегўям, ки дар назди Падарам дидаам, шумо бошед, он кореро мекунед, ки аз падари ҳуд шунидаед».

³⁹ «Ачдоди мо Иброҳим аст!» – ба Ӯ ҷавоб доданд онҳо. Исо ба онҳо гуфт: «Агар шумо ҳақиқатан аз авлоди Иброҳим мебудед, корҳои Иброҳимро ба ҷо меовардед. ⁴⁰ Вале шумо Маро, ки ростиро аз Ҳудо шунида ба шумо гуфтам, қуштан меҳоҳед! Иброҳим чунин кор накардааст! ⁴¹ Шумо корҳои падари ҳудро ба ҷо меоваред!» «Мо-ку ҳаромзода неstem! – ба ғазаб омаданд онҳо, – мо як падар дорем, ки Ӯ Ҳудо аст!»

⁴² Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Агар Ҳудо падари шумо мебуд, шумо Маро дӯст медоштед, зоро Ман аз ҷониби Ҳудо омадаам. Ман ҳудсарона наомадаам, балки Ӯ Маро фиристодааст. ⁴³ Чаро шумо суханони Маро на-мефаҳмад? Чунки шумо тоқати шуниданӣ онҳоро надоред! ⁴⁴ Падари шумо иблис аст ва шумо орзуву ҳаваси падари ҳудро иҷро кардан меҳоҳед. Ӯ аз азал одамкуш буд ва ҳеч гоҳ рост нагуфтааст, чун дар ӯ ростӣ нест. Дурӯғ гуфтан ба ӯ хос аст, ӯ дурӯғ мегӯяд, чунки ӯ дурӯғгӯй ва падари ҳамаи дурӯғҳост. ⁴⁵ Лекин, азбаски Ман рост мегўям, шумо ба Ман имон намеоред. ⁴⁶ Кадоме аз шумо метавонад Маро дар ягон гуноҳ айбдор кунад? Пас, агар Ман ба шумо ростиро гӯям, ҷаро ба Ман имон намеоред? ⁴⁷ Касе ки аз Ҳудо бошад, ба қаломи Ҳудо гӯш медиҳад. Шумо барои он гӯш намедихед, ки аз Ҳудо нестед».

Исо ва Иброҳим

⁴⁸ Мардум ба Ӯ гуфтанд: «Магар мо нагуфтем, ки Ту сомарӣ ҳастӣ ва дев дорӣ?» ⁴⁹ Исо ҷавоб дод: «Ман дев надорам, балки Падари худро ҳурмат мекунам, vale шумо Маро бадном мекунед. ⁵⁰ Ман дар ҷустуҷӯйи шӯҳрати худ нестам, каси дигаре дар ҷустуҷӯйи он аст ва Ӯ довар мешавад. ⁵¹ Ба шумо рост мегӯям: касе ки гуфтаҳои Маро ичро мекунад, ҳаргиз наҳоҳад мурд».

⁵² Онҳо ба Вай гуфтанд: «Акнун мо яқин донистем, ки Ту девона ҳастӣ. Аҷдоди мо Иброҳим мурд ва пайғамбарон ҳам мурданд. Вале Ту мегӯй, ки касе суханони Туру ичро кунад, ҳаргиз намемираид. ⁵³ Иброҳим мурд, магар Ту аз ӯ бузургтар ҳастӣ? Пайғамбарон ҳам мурдаанд. Ту худро кӣ хисоб мекунӣ?» ⁵⁴ Исо ҷавоб дод: «Агар Ман худро шӯҳрат медодам, шӯҳрати Ман арзише намедошт. Аммо Маро Падарам шӯҳрат медиҳад, ки шумо Ӯро Худои худ меҳонед! ⁵⁵ Шумо ҳеч вакт Ӯро намешинохтед, vale Ман Ӯро мешиносам. Агар Ман мегуфтам, ки Ӯро намешиносам, монанди шумо дурӯғгӯй мешудам. Vale Ман Ӯро мешиносам ва гуфтаҳои Ӯро ба ҷо мепорам. ⁵⁶ Аҷдоди шумо Иброҳим шод буд, ки рӯзи омадани Маро мебинад. Вай ин рӯзро дид ва ҳурсанд шуд!»

⁵⁷ «Ту ҳанӯз панҷоҳсола нашудай ва наҳод Иброҳимро дид ба бошӣ?!» – гуфтанд одамон. ⁵⁸ Исо ҷавоб дод: «Ба шумо рост мегӯям, ки пеш аз ба дунё омадани Иброҳим ҳам Ман ҳастам*. ⁵⁹ Он гоҳ онҳо барои сангсор кардани Ӯ санг гирифтанд, vale Исо худро пинҳон карда, аз Ҳонаи Худо баромада рафт.

Шифо ёфтани ӯри модарзод

9 Исо роҳравон шахсеро дид, ки ӯри модарзод буд. ² Шогирдон аз Исо пурсиданд: «Устод, аз барои гуноҳи кӣ ӯ ӯри таваллуд шудааст? Аз барои гуноҳи

* ^{8:58} Ниг. ба эзоҳи 8:28.

худаш ё гунохи падару модараш?» ³Исо дар چавоб гуфт: «На аз барои гунохи худаш ва на аз барои гунохи падару модараш. Кўрии вай барои он аст, ки корҳои Худо дар хаёти вай нишон дода шаванд. ⁴То рӯз аст, мо бояд корҳои фиристандаи Маро ичро кунем. Вақте ки шаб мешавад, касе кор карда наметавонад. ⁵То Ман дар чаҳон ҳастам, Ман нури чаҳонам».

⁶Инро гуфта, ба замин туф карду онро бо хок омехта, гилро ба ҷашмони кӯр молид ва ⁷ба ў гуфт: «Рафта, дар ҳавзи Шилӯаҳ (Маъни он «фиристода» аст) рӯятро бишӯй».

Ў рафта, рӯяшро шусту бо ҷашмони бино баргашт. ⁸Ҳамсояҳои ў ва қасони дигаре, ки ўро дар вақти садақа пурсиданаш диди буданд, ба ҳамдигар мегуфтанд: «Оё ин ҳамон шахс нест, ки нишаста гадой мекард?» ⁹«Бале, ин ҳамон шахс аст», — мегуфтанд баъзеҳо. Дигарон мегуфтанд: «Не, ў фақат монанд аст». Он мард бошад, мегуфт, ки ман ҳамон одам ҳастам. ¹⁰«Ту чӣ тавр бино шудӣ?» — пурсианд аз ў. ¹¹Ў дар چавоб гуфт: «Марде бо номи Исо гиле сохта, ба ҷашмони ман молиду гуфт, ки ба Шилӯаҳ рафта, рӯямро шӯям. Ман рафта, рӯямро шустаму бино шудам». ¹²«Ў дар кучост?» — пурсианд онҳо. «Намедонам», — چавоб дод ў.

Пурсучӯ оид ба шифо ёфтани марди кӯр

¹³Мардеро, ки пештар кӯр буд, назди фарисиён бурданд. ¹⁴Рӯзе, ки Исо гил сохта, ҷашмони ўро шифо дод, рӯзи истироҳат буд. ¹⁵Фарисиён ҳам ўро пурсианд, ки чӣ тавр ў бино шуд. Ў چавоб дод: «Ў ба ҷашмонам гил молиду ман рӯямро шустам ва акнун мебинам». ¹⁶Баъзе аз фарисиён гуфтанд, ки одами ин корро карда аз ҷониби Худо нест, чунки қоидаҳои рӯзи истироҳатро риоя намекунад. Лекин дигарон мегуфтанд: «Магар шахси гунаҳкор метавонад чунин мӯъчизаҳоро нишон дихад?» Ҳамин тавр дар миёни онҳо низъ ба вучуд омад.

¹⁷ Онхо боз аз күр пурсиданд: «Ту дар бораи Вай чӣ гуфта метавонӣ? Охир Вай чашмони туро бино кард-ку». «Ӯ пайғамбар аст», – ҷавоб дод он мард.

¹⁸ Онхо то падару модари он кӯрро даъват накарданد боварӣ надоштанд, ки ин одам пештар кӯр буду баъд бино шуд. Баъд аз даъват кардан ¹⁹аз онхо пурсиданд: «Ин писари шумост? Шумо мегӯед, ки ӯ кӯр таваллуд шуда буд. Пас, чӣ тавр ӯ ҳоло дида метавонад?» ²⁰Падару модари вай ҷавоб доданд: «Мо медонем, ки ин писари мост ва кӯр таваллуд шудааст. ²¹Аммо намедонем, ки чӣ тавр ӯ акнун медиагӣ шуд ва кист он қасе, ки чашмони ӯро шифо додааст. Аз худи ӯ бипурсед. Ӯ ба воя расидааст ва худаш дар бораи худ гуфта метавонад». ²²Падару модари ӯ аз тарси роҳбарони яхудӣ чунин ҷавоб доданд, зоро роҳбарони яхудӣ чунин қарор карданд: ҳар кӣ Исоро Таъиншуудаи Худо гӯяд, аз ибодатхона чудо карда мешавад. ²³Барои ҳамин ҳам падару модари вай гуфтанд, ки «Ӯ ба воя расидааст, аз худаш пурсед».

²⁴ Инак, шахсеро, ки кӯр буд, бори дигар ҷеф зада, ба ӯ гуфтанд: «Ба Худо росташро бигӯй! Мо медонем, ки он шаҳс гунаҳкор аст». ²⁵«Гунаҳкор аст ё не, ман намедонам, – ҷавоб дод ӯ. – Ҳаминашро медонам, ки ман кӯр будам ва акнун мебинам». ²⁶Онхо боз пурсиданд: «Ӯ бо ту чӣ кор кард? Чӣ тавр чашмони туро бино кард?» ²⁷«Ман ба шумо гуфта будам, vale шумо гӯш накардед, – ҷавоб дод ӯ. – Ҷаро боз шунидан меҳоҳед? Шояд шумо ҳам шогирди Ӯ шудани ҳастед?» ²⁸Онхо ӯро ҷанг карда: «Ин ту шогирди Ӯ ҳастӣ, аммо мо шогирдони Мӯсо ҳастем. ²⁹Мо медонем, ки Худо бо Мӯсо гап задааст, vale дар бораи ин одам бошад, ҳатто аз кучо буданашро намедонем».

³⁰ Он мард дар ҷавоб гуфт: «Ачиб аст, ки шумо аз кучо будани Ӯро намедонед, ҳол он ки Ӯ чашмони маро бино кард. ³¹Мо медонем, ки Худо дуои гунаҳкоронро намешунавад, факат онҳоеро мешунавад, ки худотарс

хастанду хости Үро ичро мекунанд. ³²Аз рүзө, ки олам хаст, боре нашунидаем, ки касе күри модарзодро бино карда бошад! ³³Агар Ү аз чониби Худо намеомад, Ү ҳеч чиз карда наметавонист!» ³⁴Онҳо ба ү چавоб доданд: «Ту пурра дар гуноҳ таваллуд шудай ва боз моро таълим медиҳй!» Инро гуфта, үро берун ронданд.

Күрии рүхі

³⁵Вақте Исо фахмид, ки он мардро берун ронданд, вайро ёфта пурсид: «Ту ба Фарзанди Инсон имон до-рй?» ³⁶Ү چавоб дод: «Хоча, ба ман бигү, ки Ү кист, то ба Ү имон оварам». ³⁷«Ту Үро дидай, — гуфт Исо. — Ү ҳамон касест, ки ҳоло бо ту гап мезанад». ³⁸«Эй Худованд, имон дорам!» — چавоб дод вай ва ба Исо сачда кард. ³⁹Исо гуфт: «Ман ба ин чаҳон барои доварӣ омадам, то онҳое, ки кӯр хастанд, бино шаванд ва онҳое, ки мебинанд, кӯр шаванд».

⁴⁰Баъзе фарисиёне, ки назди Ү истода буданд, ин суханонро шунида ба Ү гуфтанд: «Шумо моро-ку кӯр намешуморед?» ⁴¹Исо چавоб дод: «Агар шумо дар ҳақиқат кӯр мебудед, дар гуноҳ айбдор намешудед. Вале ҳоло худатон мегӯед, ки бино хастед, пас гуноҳатон дар гардани худатон мемонад».

Масал дар бораи ҷӯпони нек

10 Исо гуфт: «Ба шумо рост мегӯям, ҳар кӣ ба офили гӯсфандон на аз дар, балки аз чои дигар гуашта дарояд, дузд ва роҳзан аст. ²Он ки аз дар медарояд, ҷӯпони гӯсфандон аст. ³Дарвозабон дарро барои ү мекушояд ва гӯсфандон садои үро мешунаванд. Ү гӯсфандони худро ном ба ном фарёд карда, берун мебарорад. ⁴Баъди берун баровардани ҳамаи гӯсфандонаш худ пешопеши онҳо равона мешаваду гӯсфандон аз паси ү мераванд, чунки овози үро мешиносанд. ⁵Гӯсфандон аз қафои каси бегона намераванд, балки аз ү мегурезанд, чунки овози каси бегонаро намешиносанд».

⁶Исо ба онҳо ин масалро нақл кард, аммо онҳо маъни гуфтахояшро нафаҳмиданд.

⁷Инак, Исо боз ба онҳо гуфт: «Ба шумо рост мегӯям, ки Ман барои гӯсфандон дарвоза ҳастам. ⁸Ҳамаи онҳое, ки пеш аз Ман омада буданд, дузд ва роҳзан ҳастанд, лекин гӯсфандон онҳоро гӯш накарданд. ⁹Ман дарвоза ҳастам. Ҳар касе ки ба воситай Ман медарояд, начот меёбад. Ӯ ҳам медарояду ҳам мебарояд ва барои худ чарогоҳ пайдо мекунад. ¹⁰Дузд факат барои дуздиdan, куштан ва нобуд кардан меояд. Ман омадаам, ки гӯсфандонам хаёт дошта бошанд ва хаёти фаровон.

¹¹Ман чӯпони нек ҳастам. Чӯпони нек чони худро барои гӯсфандон фидо мекунад. ¹²Одами кирошуда, ки чӯпон нест ва гӯсфандон аз они ӯ нестанд, ба рама наздик шудани гургро бинад, гӯсфандонро монда, мегурезад ва гург ба онҳо дарафтода, онҳоро пароканда мекунад. ¹³Одами кирошуда аз он сабаб мегурезад, ки парвои гӯсфандонро надорад. ¹⁴⁻¹⁵Ман чӯпони нек ҳастам ва чӣ тавре ки Падар Маро мешиносаду Ман Падарро мешиносам, ҳамон тавр Ман гӯсфандони худро мешиносаму онҳо Маро мешиносанд. Ман чони худро барои гӯсфандон фидо мекунам. ¹⁶Ман гӯсфандони дигаре ҳам дорам, ки аз ин оғил нестанд; Ман бояд онҳоро низ биёрам. Онҳо ба овози Ман гӯш мекунанд ва он гоҳ як рама бо як чӯпон хоҳад шуд!

¹⁷Падар барои он Маро дӯст медорад, ки Ман чони худро фидо мекунам, то боз онро ба даст оварам. ¹⁸Ҳеч кас чони Маро аз Ман намегирад, Ман онро бо ихтиёри худ фидо мекунам. Ман қудрат дорам, ки онро фидо кунам ва қудрат дорам, ки онро боз ба даст орам. Ин фармонро Ман аз Падарам гирифтаам».

¹⁹Аз сабаби ин суханон дар байни мардум бори дигар низоъ ба вучуд омад. ²⁰Бисёре аз онҳо мегуфтанд: «Ӯ дев дорад ва аз ақл бегона шудааст! Чаро ба

суханони Ӯ гӯш медиҳед?»²¹ «Ин суханони шахси девона нестанд, – норозӣ шуданд дигарон. – Магар дев чашмони кӯрро бино карда метавонад?»

Рад шудани Исо

²²⁻²³ Зимистон фаро расид. Дар Ерусалим иди хотираи Бахшидашавии Хонаи Худо буд. Исо дар хавлии Хонаи Худо, дар айвони Сулаймон мегашт. ²⁴ Одамон Ӯро миёнагир карда пурсиданд: «То кай моро дар ноаниқӣ нигоҳ медорӣ? Ба мо рӯйрост бигӯ, ки Ту Таъиншуади Худо ҳастӣ ё не?» ²⁵ Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ман ба шумо аллакай гуфта будам, вале шумо ба Ман бовар намекунед. Он корҳое, ки Ман аз номи Падари худ ичро мекунам, дар бораи Ман шаҳодат медиҳанд, ²⁶ аммо шумо ба Ман имон намеоваред, зеро шумо аз ҷумлаи гӯсфандони Ман нестед. ²⁷ Гӯсфандони Ман овози Маро мешунаванд. Ман онҳоро мешиносам ва онҳо аз паси Ман меоянд. ²⁸ Ман ба онҳо ҳаёти абадӣ мебахшам ва онҳо ҳаргиз нобуд на-мешаванд ва қасе наметавонад онҳоро аз дasti Ман бирабояд. ²⁹ Падари Ман, ки онҳоро ба Ман бахшида-аст, аз ҳама бузургтар аст ва ҳеч қасе онҳоро аз дasti Падари Ман қашида гирифта наметавонад. ³⁰ Ману Падар як ҳастем».

³¹ Яхудиён боз барои сангсор кардани Ӯ санг бар-доштанд. ³² Исо ба онҳо гуфт: «Ман ба шумо аз ҷониби Падар бисёр корҳои нек нишон додаам, пас, барои қадоме аз онҳо шумо Маро сангсор кардан меҳоҳед?» ³³ Онҳо ба Ӯ ҷавоб доданд: «Мо Туро на барои корҳои некат сангсор кардан меҳоҳем, балки барои сухани ко-фиронаат, ки Ту инсон ҳастиву даъвои худоӣ мекунӣ!» ³⁴ Исо ҷавоб дод: «Магар дар шариати шумо навишта нашудааст: „Ман мегӯям, ки шумо худоён ҳастед?”» ³⁵ ва ин Навиштаҷот ҳеч вақт бекор карда намешавад. Пас, агар Худо қасонеро, ки ба онҳо суханонаш равона шудаанд, „худоён” номида бошад, ³⁶ чӣ тавр шумо

суханони Маро, ки „Ман Писари Худо ҳастам” гуфтам, кофирона мегӯед? Ба Ман, ба он касе мегӯед, ки Падар чудо карда, ба ҷаҳон фиристодааст?! ³⁷Агар Ман корҳои Падарамро ба амал наоварам, ба Ман имон наоваред! ³⁸Лекин, агар Ман онҳоро ба амал оварам, ҳарчанд ба Ман имон наоваред ҳам, ба корҳои Ман имон оваред, то бидонед ва бифаҳмад, ки Падар дар Ман аст ва Ман дар Падар ҳастам».

³⁹Онҳо бори дигар хостанд Ӯро дастгир кунанд, вали Ӯ худро аз дasti онҳо раҳо кард.

⁴⁰Исо боз ба он тарафи дарёи Урдун, ки Яхё дар он ҷо пештар мардумро таъмид медод, рафта, дар ҳамон ҷо монд. ⁴¹Мардуми зиёде пеши Ӯ омаданд. Онҳо ме-гуфтанд, ки Яхё ҳеч мӯъцизае нишон надода буд, вали ҳамаи суханони Яхё дар бораи ин шаҳс гуфтааш дурустанд. ⁴²Он гоҳ шумораи бисёри одамон дар он ҷо ба Исо имон оварданд.

Марги Лаъзор

11 Марде, ки Лаъзор ном дошт, бемор шуд. Ӯ аз Байт-Ҳинӣ, аз дехае буд, ки дар он Марям бо ҳоҳараш Марто зиндагӣ мекард. ²Марям ҳамон зан буд, ки ба пойҳои Худованд атриёт молида, онҳоро бо мӯйи сари худ хушк карда буд. Лаъзори беморшуда бародари ӯ буд. ³Хоҳарони Лаъзор касеро бо ҳабаре назди Исо фиристоданд, ки бигӯяд: «Эй Худованд, он касе, ки Ту дӯст медорӣ, бемор аст».

⁴Исо ин ҳабарро шунида гуфт: «Ин беморӣ на барои марг, балки барои шӯҳрату ҷалоли Худо ва барои он аст, ки Фарзанди Инсон ба воситаи он ҷалоли худро нишон дихад». ⁵Исо Марто, ҳоҳари ӯ ва Лаъзорро дӯст медошт. ⁶Вале аз бемории Лаъзор ҳабардор шуда бошад ҳам, боз ду рӯзи дигар дар ҷояш монд.

⁷Баъд ба шогирданаш гуфт: «Биёед, ба Яҳудия барме-гардем». ⁸«Устод, — гуфтанд шогирдони ӯ, — навакак мардум шуморо сангсор кардан меҳостанду Шумо боз

ба он чо рафтани ҳастед?» ⁹Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Магар як рӯз аз дувоздаҳ соат иборат нест? Касоне, ки рӯзона роҳ мераванд, пешпо намехӯранд, чунки рӯшноии ин ҷаҳонро мебинанд. ¹⁰Аммо касоне, ки шабона роҳ мераванд, пешпо меҳӯранд, чунки равшани надоранд». ¹¹Исо инро гуфта, давом дод: «Дӯсти мо Лаъзор хобидааст, Ман рафта, ўро бедор мекунам». ¹²Шогирдон ба Ӯ гуфтанд: «Худованд, агар хоб рафта бошад, сиҳат мешавад».

¹³Исо мурдани Лаъзорро дар назар дошт, аммо онҳо фикр мекарданд, ки Ӯ дар бораи хоби муқаррарӣ гап мезанад. ¹⁴Он гоҳ Исо ошкоро ба онҳо гуфт: «Лаъзор мурдааст, ¹⁵вале Ман ба хотири шумо хурсандам, ки дар он чо набудам, то ки имон оваред. Ҳоло бошад, биёed, назди ӽ меравем». ¹⁶Он гоҳ Тумо, ки ўро боз Дугоник меномиданд, ба шогирдони дигар гуфт: «Биёed, мо ҳам меравем, то ҳамроҳи Ӯ бимирем!»

Исо зиндакунанда ва ҳаётбахшанда аст

¹⁷Ба он чо расида омадан замон Исо фаҳмид, ки Лаъзорро чор рӯз пеш гӯронидаанд. ¹⁸Дехай Байт-Хинӣ аз Ерусалим дур набуд, тақрибан дар масофаи се километр роҳ буд, ¹⁹бинобар ин бисёре аз яхудиён ба назди Марто ва Марям омаданд, то ки барои марги бародарашон ҳамдардиашонро изҳор намоянд. ²⁰Марто ҳамин ки ҳабари ба назди онҳо омада истодани Исоро шунид, ба пешвози Ӯ рафт, вале Марям дар хона монд.

²¹Марто ба Исо гуфт: «Худованд, агар Ту дар ин чо мебудӣ, бародарам аз дунё намегузашт! ²²Аммо ман медонам, ки ҳоло ҳам ҳар чӣ аз Худо талаб кунӣ, ба Ту медиҳад». ²³«Бародарат гашта зинда мешавад», — гуфт ба ӽ Исо. ²⁴«Медонам, ки дар рӯзи қиёмат, ҳангоми зинда шудани мурдагон вай ҳам зинда мешавад», — ҷавоб дод Марто. ²⁵Исо гуфт: «Ман каси зиндакунанда ва ҳаётбахш ҳастам. Касе ки ба Ман имон дорад,

бимирад ҳам, аз нав зинда мешавад. ²⁶Инчунин, хар касе ки дар Ман зиндагӣ мекунад ва ба Ман имон меварад, ҳаргиз намемираад. Ту ба ин бовар мекунӣ?» ²⁷«Бале, Худованд, — ҷавоб дод Марто, — ман бовар мекунам, ки Ту Таъиншуда ва Писари Худо ҳастӣ, ки бояд ба ҷаҳон биёяд».

²⁸Инро гуфта, Марто рафт ва ҳоҳари худ Марямро ҷеф зада, фақат ба ӯ гуфт: «Устод омадааст ва туро даъват мекунад».

²⁹Марям инро шунида, зуд аз ҷояш барҳест ва ба назди Исо рафт ³⁰(Исо ҳанӯз ба деха надаромада буд, балки дар ҳамон ҷое монд, ки Марто ба пешвозаш баромада буд).

³¹Дар ҳона ҳамроҳи Марям яхудиёне буданд, ки ӯро дилбардорӣ мекарданд. Онҳо зуд аз ҷояш хеста ва аз ҳона баромадани Марямро дида, гумон карданд, ки вай ба сари қабр рафта, гиря мекунад ва аз паси ӯ равона шуданд. ³²Вақте Марям ба ҷое, ки Исо буд, омаду Ӯро дид, пеши пойҳояш худро партофта, гуфт: «Худованд, агар дар ин ҷо мебудӣ, бародарам намемурд».

³³Вақте Исо Марям ва одамони ҳамроҳаш омадаро гирён дид, дилаш саҳт безобита шуда ³⁴гуфт: «Шумо ӯро дар кучо ғурунидед?» Онҳо ҷавоб дода гуфтанд: «Рафтем, Худованд, нишон медиҳем». ³⁵Исо ашки чашм рехт. ³⁶Он гоҳ яхудиён гуфтанд: «Бубинед, чӣ қадар ӯро дӯст медошт!» ³⁷Лекин баъзеи онҳо гуфтанд: «Ӯ, ки чашмони қӯрро бино карда буд, магар Лаъзорро аз марг нигоҳ дошта наметавонист?»

Исо Лаъзорро зинда мекунад

³⁸Исо бори дигар ҳашмгин шуда, ба сари қабр омад. Ин як ғоре буд, ки дар даромадгоҳи он санг гузошта шуда буд. ³⁹«Сангро дур кунед!» — гуфт Исо. Марто, ҳоҳари марҳум ба Ӯ гуфт: «Худованд, аллакай бӯй гирифтааст. Охир аз рӯзе, ки ӯро дафн кардем, чор рӯз гузашт». ⁴⁰Исо ба ӯ гуфт: «Магар Ман ба ту нагуфта

будам, ки агар имон оварӣ, шӯҳрату ҷалоли Ҳудоро ҳоҳӣ дид?»

⁴¹ Сангро дур карданд. Исо ба боло нигоҳ карда гуфт: «Эй Падар, шукри Туро мекунам, ки дуои Маро шунидӣ. ⁴² Ман медонистам, ки Ту ҳамеша дуои Маро мешунавӣ, vale инро ба хотири мардуме, ки дар ин ҷо истодаанд, гуфтам, то онҳо имон оваранд, ки Маро Ту фиристодай!» ⁴³ Инро гуфта, бо овози баланд хитоб кард: «Эй Лаъзор, берун баро!» ⁴⁴ Мурда, ки дасту пойҳояш бо кафанду рӯяш бо рӯймол печонда шуда буд, аз қабр баромад. Исо ба онҳо гуфт: «Дасту пойҳои ӯро кушоед, ки роҳ равад!»

⁴⁵ Бисёре аз яҳудиёне, ки назди Марям омада буданд, мӯъцизаи Исоро дида ба Ӯ имон оварданд. ⁴⁶ Аммо баъзе аз онҳо ба пеши фарисиён рафта, дар бораи корҳои Исо хабар доданд.

⁴⁷ Он гоҳ сардорони рӯҳонӣ ва фарисиён маҷлиси шӯроро ҷамъ карда, гуфтанд: «Чӣ кор мекунем? Ин одам мӯъцизаҳои зиёде нишон медиҳад. ⁴⁸ Агар мо имконият дихем, ки Ӯ кори худро давом дихад, ҳама ба Ӯ имон меоваранд. Он вақт румиён омада, ҳам ҷои муқаддасамон ва ҳам ҳалқи моро нест мекунанд».

⁴⁹ Яке аз онҳо ба номи Қаёфо, ки дар он сол сарвари рӯҳониён буд, гуфт: «Шумо ҳеч ҷизро намефаҳмад! ⁵⁰ Магар аён нест, ки агар як нафар ба хотири ҳалқ бимирад, барои шумо беҳтар аст, аз он ки тамоми ҳалқ нобуд шавад».

⁵¹ Қаёфо ин суханонро боихтиёри худ нагуфт, балки аз сабаби ҳамон сол сарвари рӯҳониён буданаш аз ӯ ин пешгӯӣ баромаданд, ки Исо барои ҳалқ мемирад. ⁵² Вале на танҳо барои ҳалқи яҳудиён, инчунин барои муттаҳид гардондани тамоми фарзандони Ҳудо низ, ки дар рӯи замин парокандаанд, мемирад. ⁵³ Аз ҳамон рӯз сар карда, онҳо роҳи чӣ тавр ба қатл расондани Ӯро фикр карданд. ⁵⁴ Аз ин сабаб Исо дигар дар Яҳудия ошкоро рафтуомад намекард. Вай аз он ҷо ба Эфроим

ном шахре, ки дар наздикии биёбон чойгир шуда буд, рафта, бо шогирданаш дар ҳамон чо монд.

⁵⁵ Иди Балогардони яхудиён наздик мешуд ва аз гӯшаву канори мамлакат мардуми зиёд ба Ерусалим равона шуданд, то пеш аз сар шудани ид расму таомули покшавиро ба чо оваранд. ⁵⁶ Онҳо дар ҷустуҷӯи Исо буданду дар Ҳонаи Ҳудо аз ҳамдигар мепурсиданд: «Чӣ фикр доред? Наход Ӯ ба ид биёяд?» ⁵⁷ Зоро сардорони рӯҳонӣ ва фарисиён фармон бароварданد, ки агар касе дар кучо будани Исоро донад, бояд ба онҳо хабар дихад, то Ӯро дастгир карда тавонанд.

Бо равған молида шудани Исо

12 Шаш рӯз пеш аз сар шудани иди Балогардон Исо ба Байт-Ҳинӣ ба ҳонаи ҳамон Лаъзор, ки зинда карда буд, омад. ² Ба шарафи Ӯ зиёфат барпо карданд. Марто хизмат мекард ва Лаъзор бо ҳамроҳии Исо ва меҳмонони дигар дар сари дастархон нишаста буд. ³ Марям бошад, як шишаи атри ниҳоят қиматбаҳоро гирифта, ба пойҳои Исо молиду бо мӯйҳояш пойҳои Ӯро хушк кард. Ҳонаро бӯйи муаттар фаро гирифт.

⁴ Ҳамин вақт Яхудои Исқарют, яке аз шогирдон, ки дар оянда ба Исо хиёнат мекунад, гуфт: ⁵ «Чаро ин атр ба сесад динор фурӯҳта, пули он ба камбағалон тақсим карда нашуд?» ⁶ (Ӯ ҳазинадор буд ва барои манфиати худ аз он чо пул мегирифт. Бинобар ин ӯ на аз сабаби ғами камбағалонро ҳӯрдан, балки аз барои дузд буданаш он суханонро гуфт). ⁷ Вале Исо дар ҷавоб гуфт: «Марямо ором гузор! Бимон, ки аттро барои рӯзи дафни Ман нигах дорад. ⁸ Камбағалон ҳамеша бо шумо ҳастанд, вале Ман ҳамеша бо шумо намемонам».

⁹ Дар айни ҳол бисёре аз аҳолии Яхудия дар Байт-Ҳинӣ будани Исоро дониста, ба он чо рафтанд. Вале онҳо на фақат ба хотири Исо, балки барои дидани Лаъзор ҳам, ки Исо ӯро зинда карда буд, ба он чо рафта буданд. ¹⁰ Он гоҳ сардорони рӯҳонӣ қарор

доданд, ки Лаъзорро ҳам бикушанд, ¹¹зоро аз барои ӯ мардуми зиёди Яхудия аз онҳо рӯ гардонда, ба Исо имон меоварданд.

Ба Ерусалим бо тантана ворид шудани Исо

¹² Рӯзи дигар мардуми сершуморе, ки ба ид омада буданд, шуниданд, ки Исо ба Ерусалим омада истодааст. ¹³ Он гоҳ онҳо шохаҳои дарахти нахлро ба даст гирифта, ба пешвози Ӯ баромаданд ва фарёд мекарданд: «Шаъну шараф ба Худо! Баракат ёбад касе, ки аз номи Худованд меояд ва Шоҳи Истроил аст!» ¹⁴ Исо харкуррае ёфта, ба он савор шуд, зоро дар навиштаот чунин гуфта шудааст: ¹⁵ «Натарс, эй шаҳри Ерусалим! Ана, Шоҳи ту савораи харкурра омада истодааст».

¹⁶ Шогирдони Ӯ инро он вакт нафаҳмиданд, vale ҳангоме ки Исо ба тамоми шӯҳрату ҷалоли Худо соҳиб шуд, онҳо ба ёд оварданд, ки дар навиштаот ҳамаи ин дар борааш навишта шуда буд ва бо Ӯ ҳамин тавр ҳам рӯй дод.

¹⁷ Мардуме, ки дар хузурашон Исо Лаъзори мурдаро аз қабр ҷеф зада, зинда карда буд, паҳн кардани ин ҳабарро давом медоданд. ¹⁸ Аз сабаби шунидани ин мӯъчиза тӯда-тӯда одамон ба пешвози Ӯ баромаданд. ¹⁹ Аммо фарисиён ба якдигар гуфтанд: «Медонед, аз дастамон ҳеч коре намеояд! Ана бинед, тамоми ҷаҳон аз паи Ӯ меравад!»

Маргашро пешгӯй кардани Исо

²⁰ Дар байни онҳое, ки барои саҷдаи Худо ба ид омада буданд, юнониҳо ҳам буданд. ²¹ Онҳо ба назди Филиппус, ки аз аҳли Байт-Сайдои Ҷалил буд, омада гуфтанд: «Хоҷа, мо меҳоҳем, ки Исоро бинем». ²² Филиппус рафта, инро ба Андриёс ҳабар доду баъд ҳардуяшон рафта, ба Исо гуфтанд. ²³ Исо ҷавоб дод: «Вакту соати он расидааст, ки тамоми шӯҳрату ҷалоли Фарзанди Инсон ошкор гардад! ²⁴ Ба шумо рост

мегӯям: то донаи гандум ба замин афтида намирад, вай як донаи танҳо мемонад, аммо агар бимирад – ҳосили зиёд меоварад. ²⁵ Касе ки ҳаёташро азиз дорад, онро аз даст медиҳад ва касе ки дар ин дунё аз ҳаёти худ нафрат кунад, онро барои ҳаёти абадӣ нигоҳ медорад. ²⁶ Ҳар кӣ ба Ман хизмат кунад, бояд аз пасам ояд ва ҳар ҷое, ки Ман ҳастам, хизматгорам низ ҳамон ҷо мешавад. Касеро, ки ба Ман хизмат кунад, Падарам сарфароз менамояд.

²⁷ Ҷонам ҳоло дар азоб аст ва намедонам чӣ гӯям? Бигӯям, ки „Падар, Маро аз ин соат ҳалос кун!”, vale Ман маҳз барои ҳамин соат омадаам! ²⁸ Эй Падар, номи ҳудро шӯҳрат дех!»

Он ғоҳ аз осмон садоे шунида шуд: «Аллакай шӯҳрат додам ва боз ҳам шӯҳрати бештар медиҳам!»

²⁹ Тӯдаи мардум, ки дар он ҷо истода буданд, ин овозро шунида, баъзеашон гуфтанд, ки ин ғурриши раъд буд, дигарон гуфтанд, ки фариштае ба Ӯ сухан гуфт. ³⁰ Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ин садо на ба хотири Ман, балки ба хотири шумо буд! ³¹ Акнун вақти ҳукм шудани ин ҷаҳон аст, ҳоло ҳукмрони ин ҷаҳон берун ронда мешавад! ³² Вақте ки Ман аз замин боло бардошта мешавам, ҳамаро ба сӯи худ мекашам!» ³³ Бо ин суханон Ӯ ишора мекард, ки чӣ тарз ҷон медиҳад.

³⁴ Мардум ҷавоб доданд: «Мо аз шариат медонем, ки Таъиншудаи Худо то абад зинда мемонад. Пас, чӣ тавр мегӯй, ки Фарзанди Инсон бояд боло бардошта шавад? Охир, Фарзанди Инсон кист?» ³⁵ Исо ба онҳо гуфт: «Боз муддати қӯтоҳе равшаний бо шумо мемонад. Ҳанӯз ки равшаний доред, роҳ равед, то ки торикий шуморо фаро нагирад, зоро ҳар кӣ дар торикий роҳ меравад, ҷои мерафтагиашро намедонад. ³⁶ Пас, ҳанӯз ки равшаний бо шумост, ба он имон биёваред, то ки писарони равшаний шавед!» Исо инро гуфта, он ҷойро монда рафту аз назари онҳо ғоиб шуд.

Беймонии одамон

³⁷ Бо вучуди он ки Исо дар хузури онҳо мӯъцизоти бисёр нишон дод, онҳо ба Ӯ имон наоварданд.
³⁸ Ишаъё пайғамбар гуфта буд:

«Эй Худованд, кӣ ба паёми мо бовар кардааст?
 Ба кӣ қудрати Худо ошкор гардидааст?»

Ин пешгӯй ҳамин тавр ичро шуд.

³⁹ Инчунин онҳо боз аз он сабаб имон оварда натавонистанд, ки Ишаъё пайғамбар чунин ҳам гуфта буд:

⁴⁰ «Худо ҷашмони онҳоро нобино
 ва акли онҳоро тира кардааст,
 то ки онҳо бо ҷашмони ҳуд набинанд
 ва бо акли ҳуд дарк накунанд.

Вагарна, мегӯяд Худо, ба Ман муроҷиат мекарданд,
 то Ман онҳоро шифо дихам».

⁴¹ Ишаъё барои он чунин гуфта буд, ки шӯҳрату ҷалоли Исоро дид ва дар бораи Ӯ сухан гуфт.

⁴² Ба ҳар ҳол, бисёри одамон, ҳатто аз байнӣ мансабдорон низ ба Исо эътиқод карданд, vale аз тарси фарисиён ошкоро ба ин иқрор намешуданд, ки мабодо онҳоро аз ибодатхонаҳо чудо накунанд. ⁴³ Зеро онҳо назар ба таърифе, ки аз ҷониби Худо аст, таърифи инсониро беҳтар донистанд.

⁴⁴ Исо бо овози баланд хитоб кард: «Ҳар кӣ ба Ман имон оварад, на ба Ман, балки ба касе, ки Маро фиристодааст, имон меоварад. ⁴⁵ Ҳар кӣ Маро мебинад, он касеро мебинад, ки Маро фиристодааст. ⁴⁶ Ман ҳамчун равшаний ба ҷаҳон омадаам, то ҳар кӣ ба Ман имон оварад, дар торикий намонад. ⁴⁷ Ман ҳеч касеро, ки суханони Маро мешунаваду ичро намекунад, ҳукм наҳоҳам кард, чунки Ман на барои ҳукм кардани ҷаҳон, балки барои начот додани он омадаам. ⁴⁸ Касе, ки Маро инкор мекунад ва суханони Маро қабул намекунад, вай аллакай ҳукмкунандаро дорад. Дар рӯзи қиёмат он суханоне, ки Ман гуфтам, ўро ҳукм мекунанд, ⁴⁹ чунки

Ман аз худ сухан нагуфтаам, балки Падаре, ки Маро фиристодааст, чӣ гуфтану чӣ нақл карданамро фармон додааст.⁵⁰ Ва Ман медонам, ки фармони Ӯ ҳаёти абадӣ мебахшад. Бинобар ин Ман танҳо он чиро, ки Падар ба Ман фармудааст, мегӯям».

Пойҳои шогирдонро шустани Исо

13 Як рӯз пеш аз иди Балогардон Исо дид, ки вакту соати аз ин дунё рафтан ва ба пеши Падараш баргаштани Ӯ расидааст. Ӯ дар ин дунё одамони худро дӯст медошт ва муҳаббаташ нисбат ба онҳо то охир пойдор буд.

²⁻³ Иблис аллакай ба дили Яҳудои писари Шимъӯни Исқарют фикри дар ҳаққи Исо хиёнат карданро ҷо карда буд. Исо медонист, ки Падар ҳама чизро ба дasti Ӯ супоридааст ва Ӯ аз ҷониби Худо омада, ба пеши Худо бармегардад. Аз ин рӯ, ҳангоми ҳӯроқи шом⁴ Ӯ аз сари дастархон барҳеста, ҷомаашро қашиду миёни худро бо сачоқ баст. ⁵ Пас, ба тағораи дастурӯ-шӯйӣ об рехта, ба шустану бо сачоқи дар миён баста-аш ҳушк кардани пойҳои шогирдон шурӯъ кард.

⁶Ӯ ба назди Шимъӯни Петрус омад ва Шимъӯни Петрус гуфт: «Худованд, магар Ту пойҳои маро шуста-ний ҳастӣ?!» ⁷ Исо ҷавоб дод: «Ҳоло ту кори мекардаамро намефаҳмӣ, баъдтар мефаҳмӣ». ⁸ Он гоҳ Петрус ба Ӯ гуфт: «Ҳаргиз пойҳои маро намешӯй». «Агар нашӯям, ту бо Ман шарик намешавӣ!» – ҷавоб дод Исо. ⁹ Шимъӯни Петрус дар ҷавоб гуфт: «Худовандо, пас на фақат пойҳоямро, балки дасту сарамро низ бишӯй!» ¹⁰ «Барои касе, ки ҳаммом кардааст, танҳо пойҳояшро шустан лозим аст, чунки Ӯ комилан пок аст, – гуфт Исо. – Шумо ҳам пок ҳастед, вале на ҳама». ¹¹ Зоро Ӯ медонист, ки дар ҳаққаш кӣ хиёнат мекунад ва барои ҳамин гуфт, ки на ҳама пок ҳастанд.

¹² Баъд аз он ки пойҳои онҳоро шуст, либосашро пӯшиду боз ба сари дастархон нишаста гуфт: «Оё

медонед, ки Ман бароятон чӣ кор кардам? ¹³ Шумо Маро устод ва Худованд меномед ва ин дуруст аст, чунки Ман хамонам. ¹⁴ Пас, агар Ман, ки Худованд ва устоди шумо ҳастам, пойҳои шуморо шуста бошам, шумо низ бояд пойҳои яқдигарро бишӯед. ¹⁵ Ман ба шумо намунаи ибрат ўщадам, ки шумо айнан мисле ки Ман нисбат ба шумо рафтор кардам, рафтор кунед. ¹⁶ Ба шумо рост мегӯям, ки хизматгор аз хочаи худ ва фиристодашуда аз шахсе, ки ўро фиристодааст, бузургтар нест. ¹⁷ Акнун ки шумо ин чизҳоро медонед, хушбаҳт мешавед, агар онҳоро ба амал оваред.

¹⁸ Ман на дар бораи ҳамаи шумо мегӯям; Ман касони интихобкардаамро медонам. Вале, бигзор, суханон аз навиштаот ба амал оянд: „Касе ки нони Маро меҳӯрд, бар зидди Ман даст бардошт”. ¹⁹ Инро ҳоло пеш аз рӯй доданаш ба шумо мегӯям, то ки ҳангоми ба амал омадани ин ҳодиса имон оваред, ки ин Ман ҳастам*. ²⁰ Ба шумо рост мегӯям, ҳар кӣ фиристодаи Маро қабул кунад, Маро қабул мекунад ва ҳар кӣ Маро қабул кунад, фиристандаи Маро қабул мекунад».

Пешгӯйии Исо дар бораи хиёнат дар ҳакқи ӯ

²¹ Инро гуфта, Исо саҳт безобита шуду эълон кард: «Ба шумо рост мегӯям, яке аз шумо ба Ман хиёнат мекунад».

²² Шогирдон ба яқдигар нигоҳ карда, дар ҳайрат монданд, ки Ӯ инро дар бораи кӣ гуфта бошад. ²³ Яке аз шогирдон, ки Исо ўро дӯст медошт, дар пахлӯи Ӯ такя карда нишаста буд. ²⁴ Шимъӯни Петрус ба ӯ ишора кард, то аз Исо бипурсад, ки Ӯ инро дар бораи кӣ гуфт. ²⁵ Он шогирд ба Исо наздиктар шуда пурсид: «Худованд, ин кист?» ²⁶ Исо ҷавоб дод: «Ба кӣ луқмаи нонро дар коса тар карда дихам, хамон аст». Байд луқмаи нонро тар карда, ба Яхудои писари Шимъӯни

* ^{13:19} Ниг. ба эзоҳи 8:28.

Искарют дод. ²⁷Хамин ки Яхудо луқмаи нонро гирифт, иблис ба вучуди ў дохил шуд. Исо ба ў гуфт: «Он ниятеро, ки дар дил дорӣ, зудтар ичро бикун».

²⁸Ҳеч касе аз онҳое, ки дар сари дастархон буданд, нафаҳмиданд, ки барои чӣ Исо ба ў ин суханро гуфт. ²⁹Азбаски хазинаи пул дар дasti Яхудо буд, баъзеҳо гумон карданд, ки Исо ба ў фармуд, то ҳар чӣ барои ид лозим аст, барояшон бихарад ё ки ба бенавоён чизе бидиҳад.

³⁰Яхудо нонро гирифта, ҳамон замон берун баромад. Шаб буд.

Фармони нав

³¹Вақте ки ў берун баромад, Исо гуфт: «Акнун Фарзанди Инсон шӯҳрату ҷалол ёфт ва Ҳудо низ ба воситай ў шӯҳрату ҷалол ёфт. ³²Агар Ҳудо дар ў шӯҳрату ҷалол ёфта бошад, пас Ҳудо низ дар ҳуд ўро шӯҳрату ҷалол медиҳад ва фавран инро мекунад. ³³Эй фарзандонам, муддати кам мондааст, ки Ман ҳамроҳи шумо мемонам. Шумо Маро ҷустуҷӯ ҳоҳед кард, вале, чӣ тавре ки ба роҳбарони яхудӣ гуфта будам, акнун ба шумо низ мегӯям, ба он ҷое, ки Ман меравам, шумо омада наметавонед. ³⁴Ман ба шумо фармони нав мединам, ки яқдигарро дӯст доред. Ҳамон тавре ки Ман шуморо дӯст доштам, шумо низ яқдигарро дӯст доред. ³⁵Агар нисбат ба яқдигар муҳабbat дошта бошед, ҳама ҳоҳанд фаҳмид, ки шумо шогирдони Ман ҳастед».

Пешгӯйии Исо дар бораи ўро инкор кардани Петрус

³⁶Шимъӯни Петрус аз ў пурсид: «Ҳудованд, Ту ба кучо меравӣ?» «Ба ҷое, ки Ман меравам, ту ҳоло аз паси Ман омада наметавонӣ, — ҷавоб дод Исо, — аммо баъдтар ҳоҳӣ омад». ³⁷Петрус ба ў гуфт: «Ҳудованд! Ҷаро ман ҳоло аз паси Ту рафта наметавонам? Ман тайёрам ҷони худро барои Ту фидо кунам!» ³⁸Исо ҷавоб дод: «Ҷонатро фидои Ман мекунӣ?! Ба ту рост

мегӯям, ки пеш аз ҷеф задани хурӯс ту се бор Маро инкор хоҳӣ кард!»

Исо роҳ ба сӯи Падар аст

14 Исо суханашро давом дода гуфт: «Бигзор дил-хоятонро ғаму ғусса фаро нагирад! Ба Худо имон оваред ва ба Ман низ имон оваред! ²Дар хонаи Падари Ман ҳучраҳо бисёранд. Агар чунин намебуд, магар Ман ба шумо мегуфтам, ки рафта, барои шумо ҷой тайёр мекунам? ³Вақте ки Ман меравам ва барои шумо ҷой тайёр мекунам, баргашта, шуморо пеши худ мебарам, то дар ҷое, ки Ман ҳастам, шумо ҳам бошед. ⁴Роҳ ба он ҷое, ки Ман меравам, барои шумо маълум аст».

⁵Он goҳ Тумо ба ӯ гуфт: «Худовандо, мо намедонем, ки Ту ба кучо меравӣ. Пас роҳро аз кучо дониста метавонем?» ⁶Исо ба ӯ гуфт: «Ман роҳ, ростӣ ва ҳаёт ҳастам. Ҳеч кас пеши Падар намеояд, магар ин ки фақат ба воситай Ман. ⁷Модоме ки шумо Маро мешиносад, Падарамро ҳам мешиносад. Аз имрӯз эътиборан шумо ӯро мешиносад ва ҳатто ӯро дидаед!»

⁸«Худовандо! – гуфт ба ӯ Филиппус, – Падарро ба мо нишон дех ва ин бароямон кифоя аст». ⁹Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман ин қадар ҳамроҳи шумо будам вату, Филиппус, Маро то ҳол намешиносӣ? Ҳар кӣ Маро дидо бошад, Падарро диддааст. Пас чӣ гуна ту „Падарро ба мо нишон дех“ мегӯй? ¹⁰Магар бовар намекунӣ, ки Ман дар Падар ҳастам ва Падар дар Ман аст? Суханонеро, ки Ман ба шумо мегӯям, аз худам намегӯям. Падарам, ки дар Ман аст, корҳои худро ичро мекунад. ¹¹Ба Ман бовар кунед, ки Ман дар Падар ҳастам ва Падар дар Ман аст. Вагарна ба хотири он корҳое, ки мекунам, бовар кунед. ¹²Ба шумо рост мегӯям, ҳар кӣ ба Ман имон оварад, корҳоеро, ки Ман мекунам, вай ҳам мекунад ва ҳатто корҳои бузургтар аз он мекунад, чунки Ман ба назди Падарам

меравам. ¹³Инчунин хар чиро, ки аз номи Ман талаб кунед, Ман ичро мекунам, то ки шұхрату қалоли Падар дар Писар намоён гардад. ¹⁴Агар аз номи Ман чизеро аз Ман талаб кунед, онро ичро хоҳам кард.

Ваъда дар бораи Рӯҳи Муқаддас

¹⁵Агар шумо Маро дўст доред, фармонҳои Маро ичро мекунед. ¹⁶Он гоҳ Ман аз Падарам ҳоҳиш мекунам ва Ӯ ба шумо Мададгори дигареро медиҳад, ки то абад бо шумо мемонад. ¹⁷Ин Рӯҳи ростӣ аст, ки ҷаҳон Ӯро қабул карда наметавонад, чунки Ӯро на мебинаду на мешиносад. Вале шумо Ӯро мешиносад, чун Вай ҳамроҳи шумо аст ва дар шумо мешавад.

¹⁸Ман шуморо бепарастор намегузорам: боз ба назди шумо бармегардам. ¹⁹Пас аз андаке ҷаҳон Маро дигар намебинад, вале шумо Маро ҳоҳед дид. Азбаски Ман зиндаам, шумо ҳам зинда мешавед. ²⁰Дар он рӯз медонед, ки Ман дар Падарам ҳастам ва шумо дар Ман ҳастед ва Ман дар шумо.

²¹Ҳар кӣ бо фармонҳои Ман розӣ шаваду онҳоро ичро қунад, вай қасест, ки Маро дўст медорад ва ҳар кӣ Маро дўст дорад, Ӯро Падари Ман ҳам дўст медорад. Ман низ Ӯро дўст медорам ва худро ба ӯ ошкор мекунам». ²²Яхудо (на Исқарют) гуфт: «Худовандо, ин чӣ тавр мешавад, ки Ту худро ба мо зоҳир мекунӣ, аммо на ба ҷаҳон?» ²³Исо дар ҷавоби ӯ гуфт: «Ҳар кӣ Маро дўст дорад, қаломи Маро риоя мекунад. Он гоҳ Падари Ман ҳам Ӯро дўст медорад. Мо пеши ӯ меоем ва дар наздаш ҷой мегирем. ²⁴Қасе ки Маро дўст намедорад, суханони Маро ичро намекунад. Он сухане, ки шумо мешунавед, аз Ман нест, балки сухани Падар аст, ки Маро фиристодааст.

²⁵Ман ин суханонро ба шумо ҳанӯз, ки бо шумо ҳастам, мегӯям. ²⁶Вале Мададгор, Рӯҳи Муқаддас, ки Ӯро Падар аз номи Ман ба шумо мефиристад, ҳама чизро ба шумо ёд медиҳад ва ҳар сухани Маро ба хотири шумо меоварад.

²⁷ Ман оромиро бо шумо мемонам, оромии худамро ба шумо медиҳам. Ман онро ба шумо на ба он тавре медиҳам, ки чаҳон медиҳад. Фаму фуссаро аз дилхоятон дур кунеду ҳаросон нашавед! ²⁸ Шумо аллакай суханони Маро шунида будед, ки Ман меравам ва ба назди шумо бармегардам, гуфта будам. Агар Маро дўст медоштед, хурсанд мешудед, ки Ман ба пеши Падар меравам, зеро Падар аз Ман бузургтар аст. ²⁹ Ана Ман инро пеш аз ба амал омаданаш ба шумо гуфтам, то вақте ки ин ҳодиса ба амал меояд, имон оваред! ³⁰ Ман дигар вақти дароз бо шумо гап намезанам, чунки хукмрони ин чаҳон омада истодааст. Вай бар Ман ҳеч қудрате надорад, ³¹ вали Ман аз рӯи фармони Падар, ки ба Ман додааст, ин корро мекунам, то чаҳон бидонад, ки Ман Падарро дўст медорам. Бархезед, биёед, аз ин чо меравем!»

Исо токи ҳақиқӣ аст

15 Исо суханашро давом дода гуфт: «Ман токи ҳақиқӣ ҳастам ва Падари Ман токпарвар аст. ² Ҳар шохаеро, ки дар Ман ҳосил намедиҳад, Ӯ бурида мепартояд ва ҳар шоҳаи ҳосилдиҳандаро хомток мекунад, то меваи бештаре ба бор оварад. ³ Шумо аллакай ба воситай суханоне, ки Ман ба шумо гуфтаам, пок шудаед. ⁴ Дар Ман бимонед, чунон ки Ман дар шумо ҳастам. Ҳамон тавр ки шоҳа, агар дар ток набошад, аз худ ҳосил ба бор оварда наметавонад, ҳамчунин шумо низ, агар дар Ман намонед, аз худ самара оварда наметавонед. ⁵ Ман ток ҳастам ва шумо шоҳаҳо ҳастед. Танҳо онҳое, ки дар Ман ҳастанд ва Ман дар онҳо ҳастам, ҳосили фаровон ба бор меоваранд, чунки бе Ман шумо ҳеч коре карда наметавонед. ⁶ Ҳар кӣ дар Ман намонад, монанди шоҳа партофта шуда, баъд хушк мешавад. Чунин шоҳаҳоро ҷамъ карда, ба оташ мепартоянду месӯzonанд. ⁷ Агар шумо дар Ман бимонед ва суханони Ман дар шумо бимонанд, ҳар

чизеро, ки талаб кунед, бароятон ичро мешавад! ⁸ Падари Ман бо он шўхрату ҷалол меёбад, ки шумо самари зиёд меоваред ва бо ин нишон медиҳед, ки шогирдони Ман ҳастед.

⁹ Чӣ тавре ки Падар Маро дўст медорад, ҳамон тавр Ман ҳам шуморо дўст медорам. Дар муҳаббати Ман бимонед! ¹⁰ Айнан чӣ тавре ки Ман фармонҳои Падармро ичро кардаму дар муҳаббаташ мондам, шумо низ агар фармонҳои Маро ичро кунед, дар муҳаббати Ман мемонед. ¹¹ Ман инро ба шумо барои он гуфтам, ки шодии Ман дар шумо бошад ва шодии шумо пурра гардад. ¹² Фармони Ман ин аст: чуноне ки Ман шуморо дўст медорам, ҳамон тавр шумо яқдигарро дўст доред. ¹³ Аз он муҳаббате, ки қас ҷонашро барои дўстонаш фидо мекунад, муҳаббати бузургтаре нест. ¹⁴ Агар фармонҳои Маро ичро кунед, шумо дўстони Ман ҳастед. ¹⁵ Ман дигар шуморо хизматгор намено-мам, зеро хизматгор намедонад, ки хочаи ў ба чӣ кор машғул аст. Лекин Ман шуморо дўстони худ меҳонам, чунки ҳама чизи аз Падар шунидаамро ба шумо гуфтаам. ¹⁶ Шумо Маро интихоб накардаед, балки Ман шуморо интихоб карда, таъин намудаам, ки рафта мева биёред ва мевае, ки то абад мемонад. Инак, ҳар чи ба номи Ман аз Падар талаб кунед, ў ба шумо бидиҳад. ¹⁷ Пас, фармони Ман барои шумо ин аст, ки ҳамдигарро дўст доред».

Нафрати ҷаҳон

¹⁸ «Агар ҷаҳон аз шумо нафрат кунад, донед, ки аввал аз Ман нафрат дошта буд. ¹⁹ Агар шумо аз ин ҷаҳон мебудед, ҷаҳон шуморо ҳамчун аз они худ дўст медошт. Вале, аз сабаби он ки Ман шуморо аз ин ҷаҳон интихоб карда гирифтам ва шумо аз ин ҷаҳон нестед, ин ҷаҳон аз шумо нафрат дорад. ²⁰ Дар хотир доред, ки Ман ба шумо чӣ гуфта будам: „Хизматгор аз хочаи худ бузургтар нест”. Пас, агар Маро барои

азоб додан дунболагирий карда бошанд, шуморо низ дунболагирий мекунанд. Агар суханони Маро ичро карда бошанд, суханони шуморо низ ичро мекунанд.²¹ Аммо мардум хамаи инро бо шумо аз барои Ман мекунанд, чунки фиристандаи Маро намешиносанд.²² Агар Ман ба ҷаҳон намеомадам ва ба онҳо сухане намегуфтам, онҳо гуноҳе намедоштанд, вале акнун барои сафед кардани гуноҳи худ баҳона надоранд.²³ Касе, ки аз Ман нафрат мекунад, аз Падари Ман низ нафрат дорад.²⁴ Агар Ман дар байни онҳо он корхоеро, ки қасе накардааст, намекардам, онҳо гуноҳ намедоштанд. Вале акнун онҳо он корхоро диданд ва бо вучуди ин аз Ман ва ҳам аз Падарам нафрат доштанд.²⁵ Ин барои ичро шудани гуфтаҳои шариати онҳо ба амал меояд, ки гуфта шудааст: „Бесабаб аз ман нафрат доштанд”.

²⁶ Вале, вакте Мададгоре, ки Ман аз ҷониби Падар Ӯро назди шумо мефиристам, меояд, яъне Рӯҳи ростӣ, ки аз Падар мебарояд, дар бораи Ман шаҳодат медиҳад.²⁷ Инчунин шумо ҳам шаҳодат медиҳед, зоро шумо аз рӯзҳои аввал бо Ман будед».

16 Исо суханашро давом дода гуфт: «Ман инро ба шумо барои он гуфтам, ки роҳзада нашавед.² Шуморо аз ибодатхонаҳо ҷудо мекунанд. Ҳатто ҷунон замоне фаро мерасад, ки кушандагони шумо фикр мекунанд, ки бо ин корашон ба Ҳудо хизмат мекунанд.³ Онҳо аз сабаби он ҷунин рафтор мекунанд, ки на Падар ва на Маро мешиносанд.⁴ Аммо Ман ин ҷизҳоро ба шумо барои он гуфтам, ки ҳангоми расидани ин вакът шумо ба хотир оред, ки Ман дар бораи онҳо ба шумо гуфта будам.

Кори Рӯҳи Муқаддас

Аз аввал дар бораи ин ҷизҳо ба шумо нағуфтам, чунки ҳамроҳи шумо будам.⁵ Акнун пеши он қасе

меравам, ки Маро фиристодааст. Вале ҳеч касе аз шумо ба Ман савол намедихад, ки „Ту ба кучо меравӣ?”, ҷунки суханони Ман дилҳои шуморо пур аз ғам карданд. ⁷ Аммо Ман ба шумо рост мегӯям: рафтани Ман барои фоидай шумост. Зеро, агар Ман наравам, Мададгор пеши шумо намеояд ва агар биравам, Ӯро ба назди шумо мефиристам. ⁸ Вакте ки Ӯ меояд, фикрронии нодурусти ин ҷаҳонро дар бораи гуноҳ, ростӣ ва ҳукмкуни фош мекунад: ⁹ гуноҳ дар ин аст, ки онҳо ба Ман имон намеоваранд; ¹⁰ ростӣ дар ин аст, ки Ман ба пеши Падарам меравам ва шумо дигар Маро намебинед; ¹¹ ҳукмкуни дар ин аст, ки ҳукмрони ин ҷаҳон аллакай айбдор шудааст.

¹² Ман боз бисёр чизи ба шумо гуфтани дорам, аммо алҳол шумо онҳоро ғунҷонда наметавонед. ¹³ Вакте ки Рӯҳи ростӣ меояд, Ӯ шуморо сӯи тамоми ростӣ роҳнамоӣ мекунад, зеро Ӯ аз худ чизе намегӯяд, балки он чиро, ки мешунавад, ба шумо мегӯяд. Ӯ ба шумо дар бораи ҳодисаҳои оянда ҳабар медиҳад. ¹⁴ Ӯ Маро шӯҳрату ҷалол медиҳад, зеро Ӯ гуфтаҳои Маро гирифта, ба шумо нақл мекунад. ¹⁵ Ҳар чӣ Падар дорад, аз они Ман аст. Аз ин сабаб Ман гуфтам, ки Ӯ гуфтаҳои Маро гирифта, ба шумо нақл мекунад».

Ба шодӣ табдил ёфтани ғами ғусса

¹⁶ «Баъд аз андаке шумо Маро дигар намебинед, вале баъд аз андаки дигар Маро боз ҳоҳед дид». ¹⁷ Он гоҳ баъзе аз шогирдон ба ҳамдигар гуфтанд: «Ӯ „баъд аз андаке шумо Маро дигар намебинед, вале баъд аз андаки дигар Маро боз ҳоҳед дид” ва „ҷунки Ман ба пеши Падар меравам” гуфта чиро дар назар дорад? ¹⁸ Ӯ „андаке” гуфта чиро дар назар дорад? Мо намефаҳмем, Ӯ дар бораи чӣ гуфта истодааст».

¹⁹ Исо фаҳмид, ки онҳо ба Ӯ савол додани ҳастанд, бинобар ин гуфт: «Шумо аз якдигар мепурсед, ки „баъд аз андаке шумо Маро дигар намебинед, вале

баъд аз андаки дигар Маро боз хоҳед дид” гуфта чиро дар назар доштам? ²⁰ Ба шумо рост мегӯям, ки шумо гиря карда, андӯхгин мешавед, vale ҷаҳон шодӣ меқунад. Шумо ғамгин мешавед, аммо ғами шумо ба шодӣ мубаддал мегардад. ²¹ Ҳангоми таваллуди қӯдак зан ғамгин мешавад, чун соати азоби вай расидааст, vale ҷаҳоне ки қӯдакро мезояд, азобу шиканчаро фаромӯш карда, шодӣ меқунад, ки инсоне ба дунё омадааст. ²² Инак, шумо ҳам ҳоло ғамгин ҳастед, аммо Ман шуморо боз мебинам ва дилҳои шумо аз шодӣ пур мешаванд ва он шодиро ҳеч кас аз шумо гирифта на-метавонад.

²³ Он рӯз шумо аз Ман чизе намепурсед. Ба шумо рост мегӯям, ҳар чиро ки бо номи Ман аз Падар талаб кунед, Ӯ ба шумо хоҳад дод. ²⁴ То кунун шумо аз номи Ман чизеро талаб накардаед. Талаб кунед ва ба даст меоваред ва хурсандии шумо пурра мешавад».

Ғалаба бар ҷаҳон

²⁵ «Ман дар ин бора ба шумо бо рамзҳо гуфтам, лекин замоне фаро мерасад, ки ба шумо на бо рамзҳо, балки күшоду равшан дар бораи Падар нақл меқунам. ²⁶ Дар он рӯз бо номи Ман аз Ӯ талаб меқунед. Ман намегӯям, ки барои шумо аз Падар талаб меқунам, ²⁷ зоро худи Падар шуморо дӯст медорад, аз сабаби он ки шумо Маро дӯст доштед ва имон овардед, ки Ман аз ҷониби Ӯ омадаам. ²⁸ Ман аз ҷониби Падар ба ин ҷаҳон омадаам ва боз ин ҷаҳонро тарк карда, ба назди Ӯ меравам».

²⁹ «Акнун Шумо күшоду равшан ва бе рамзҳо гап зада истодаед, — гуфтанд ба Ӯ шогирдон. ³⁰ — Ҳоло мо фахмидем, ки Шумо ҳама чизро медонед ва ҳочати аз Шумо пурсидан нест. Бинобар ин мо имон дорем, ки Шумо аз назди Ҳудо омадаед». ³¹ «Шумо акнун имон овардед? — гуфт дар ҷавоби онҳо Исо. ³² — Инак ҷаҳоне соате меояд ва он аллакай фаро расидааст, ки ҳамаи

шумо пароканда шуда ба хонаҳои худ меравед ва Маро танҳо мегузоред. Вале Ман танҳо нестам, зоро Падар ҳамроҳи Ман аст.³³ Ман ин чизҳоро ба шумо гуфтам, то ки шумо дар Ман оромӣ пайдо қунед. Дар дунё шуморо азобу уқубат интизор аст, вале шумо мардонагиро аз даст надиҳед: Ман бар ин ҷаҳон ғолиб шудаам!»

Барои шогирдонаш дуо кардани Исо

17 Баъд аз ин суханон Исо ба сӯи осмон нигоҳ карда гуфт: «Эй Падар, вакт фаро расид. Писари худро шӯҳрату ҷалол дех, то ки Писар Туро шӯҳрату ҷалол бидиҳад, ²чунки Ту ихтиёри ҳамаи одамонро ба дasti Ӯ супоридай, то ки Ӯ низ ба ҳамаи қасоне, ки ба Ӯ бахшидай, ҳаёти абадӣ диҳад. ³Ва ҳаёти абадӣ ин аст, ки Туро, Ҳудои ягонаи ҳақиқӣ ва Исои Масехро, ки Ту фиристодай, шиносанд. ⁴Ман бо анҷом додани он коре, ки Ту ба Ман супорида будӣ, бароят дар рӯи замин шӯҳрат додам. ⁵Акнун, эй Падар, он шӯҳрату ҷалолеро, ки пеш аз пайдоиши олам дар назди Ту доштам, ба Ман бидех.

⁶Ман номи Туро ба он қасоне, ки Ту аз ҷаҳон гирифта, ба Ман бахшидай, маълум кардам. Онҳо аз они Ту буданду Ту онҳоро ба Ман бахшидӣ ва онҳо қаломи Туро риоя карданд. ⁷Акнун онҳо медонанд, ки ҳама чизи ба Ман додаат, аз они туст. ⁸Зоро он қаломеро, ки Ту ба Ман додӣ, Ман ба онҳо расондам ва онҳо қабул карда, дар ҳақиқат ғаҳмиданд, ки Ман аз назди Ту омадаам ва боварӣ доранд, ки Ту Маро фиристодай.

⁹Ман барои онҳо дуо мекунам. Ман на барои ҷаҳон, балки барои онҳое дуо мекунам, ки Ту ба Ман додай, чунки онҳо аз они туанд. ¹⁰Зоро ҳамаи онҳое, ки Ман дорам, аз они туанд ва онҳое, ки Ту дорӣ, аз они Мананд ва ба василаи онҳо Ман шӯҳрату ҷалол ёфтам. ¹¹Ман дигар дар ин ҷаҳон нестам, балки пеши

Ту меравам, vale онҳо дар ин чаҳон мемонанд. Эй Падари Муқаддас, бо қудрати номи худ, ки Ту ба Ман додай, онҳоро муҳофизат бикун, то онҳо як бошанд, чунон ки Ману Ту бо ҳам як ҳастем.¹² То вақте ки Ман бо онҳо будам, онҳоро бо қудрати номи ту, ки ба Ман баҳшидай, муҳофизат ва нигаҳбонӣ кардам. Аз онҳо касе ҳам ҳалок нашуд, ғайр аз як нафар, ки бояд ҳалок мешуд, то гуфтаҳои навиштаот ба амал оянд.¹³ Вале акнун Ман назди Ту меравам ва ин ҷизҳоро ҳанӯз ки дар ин чаҳон ҳастам, мегӯям, то шоддии Ман дар онҳо пурра шавад.¹⁴ Ман қаломи Туро ба онҳо расондаам ва чаҳон аз онҳо нафрат кард, чунки онҳо аз ин чаҳон нестанд, ҳамон тавр ки Ман ҳам аз ин чаҳон нестам.¹⁵ Ман талаб намекунам, ки Ту онҳоро аз чаҳон бибарӣ, аммо меҳоҳам, ки онҳоро аз иблис муҳофизат намой.¹⁶ Онҳо аз ин чаҳон нестанд, чунон ки Ман ҳам аз ин чаҳон нестам.¹⁷ Тавассути ростӣ онҳоро барои худ чудо кун; қаломи Ту ростӣ аст.¹⁸ Чунон ки Ту Маро ба чаҳон фиристодай, ҳамин тавр Ман ҳам онҳоро ба чаҳон фиристодаам.¹⁹ Ман ба хотири онҳо худро ба Ту баҳшидам, то ки онҳо низ ба тавассути ростӣ худро ба Ту баҳшида тавонанд.

²⁰ Ман на фақат барои онҳо дуо мекунам, балки баҳрои қасоне ҳам, ки ба воситаи суханони онҳо ба Ман имон меоваранд. ²¹ Бигзор ҳамаи онҳо як шаванд. Бигзор, чӣ тавре ки ту, Падар, дар Ман ҳастӣ ва Ман дар Ту ҳастам, онҳо низ дар мо бошанд, то чаҳон имон оварад, ки Маро Ту фиристодай. ²² Ман ба онҳо ҳамон шӯҳрату ҷалолеро додаам, ки Ту ба Ман додай, то онҳо як бошанд, чунон ки Ману Ту як ҳастем.²³ Ман дар онҳо ҳастам ва Ту дар Ман ҳастӣ, то онҳо дар ягонагии комил бошанду ҷаҳон бидонад, ки Ту Маро фиристодай ва онҳоро ҳамон тарз дӯст медорӣ, ки Маро дӯст медорӣ.

²⁴ Эй Падар, меҳоҳам, онҳое ҳам, ки Ту ба Ман баҳшидай, ҳамроҳи Ман дар он ҷое бошанд, ки Ман

мешавам ва он шұхрату қалолеро бубинанд, ки Ту ба Ман додай, зоро Ту Маро пеш аз оғариниши олам дұст дошта будай. ²⁵ Эй Падари одил, қаҳон Туро на-шинохт, vale Ман Туро мешиносам ва онҳо медо-нанд, ки Ту Маро фиристодай. ²⁶ Ман ба онҳо Туро ошкор кардам ва боз ҳам ошкор мекунам, то он му-хаббате, ки Ту нисбат ба Ман дорай, дар онҳо низ бо-шад ва Ман ҳам дар онҳо бошам».

Дастгир шудани Исо

18 Пас аз ин суханон Исо ҳамрохи шогирдонаш баромада, ба канори дигари водии Қидрун гу-зашт. Дар он қо боғе буд ва Исо бо шогирдонаш ба он боғ даромад. ² Яхудо, ки ба Исо хиёнат кард, низ он чоро медонист, чунки Исо ва шогирдонаш бисёр вакт дар он қо өмір мемеліктерде. ³ Инак, Яхудо дастай аскарони румй ва посбонони Хонаи Худоро, ки аз та-рафи сардорони рұхонй ва фарисиён фиристода шу-данда, бо худ ба он қо овард. Онҳо ҳама мусаллах бу-данда дастана шуда, дар даст фонусу машъыл бардошта мемеліктерде.

⁴ Исо медонист, ки бо Ү чай ҳодиса рүй медиҳад, бинобар ин ба пеши онҳо баромада, пурсид: «Шумо киро құстуручү мекунед?» ⁵ Онҳо қавоб доданд: «Исой Носириро». «Ин Манам», – қавоб дод Исо. Яхудо, ки ба Исо хиёнат кард, низ ҳамрохи онҳо буд. ⁶ Ҳамин ки Исо «Ин Манам» гүфт, онҳо ақибнокй рафта, ба за-мин афтоданд. ⁷ Исо боз аз онҳо пурсид: «Шумо киро құстуручү мекунед?» «Исой Носириро», – гүфтанд онҳо. ⁸ «Ман ба шумо гүфтам, ки ин Ман ҳастам. Агар ба-рои шумо Ман лозим болшам, пас монед, ки ин одамон раванд». ⁹ Ү барои он ин тавр гүфт, то суханони «Аз он касоне, ки Ту ба Ман бахшидай, касеро аз даст надодам» гүфтааш ичро шаванд.

¹⁰ Шимъұни Петрус, ки шамшер дошт, онро аз ғи-лоф қашида, ғуломи сарвари рұхониёнро заду гүши рости үро бурида партофт. Он ғулом Малхус ном

дошт. ¹¹Исо ба Петрус гуфт, ки шамшерашро ба ғило-
фаш андозад. Инчунин илова кард: «Наход, ки аз ко-
саи азобе, ки Падарам барои Ман додааст, нанӯшам?»

¹²Он гоҳ дастай аскарони румӣ бо фармондехи худ
ва посбонони яхудӣ Исоро дастгир карда бастанд.
¹³Аввал Ӯро назди Ҳонон, падараарӯси Қаёфо бурданد,
ки ҳамон сол сарвари рӯҳониён буд. ¹⁴Қаёфо ин ҳа-
мон шахсе буд, ки ба ҳукumatдорони яхудӣ маслиҳат
дод, ки агар ба ҷои тамоми мардум як нафар бими-
рад, беҳтар аст.

Исоро инкор кардани Петрус

¹⁵Шимъӯни Петрус ва як шогирди дигари Исо аз па-
си Ӯ рафтанд. Он шогирд бо сарвари рӯҳониён ошной
дошт, бинобар ин ҳамроҳи Исо ба ҳавлии сарвари рӯ-
ҳониён даромад. ¹⁶Вале Петрус дар беруни ҳавлӣ, дар
назди дарвоза истод. Пас он шогирде, ки бо сарвари
рӯҳониён ошной дошт, баромада, бо зане, ки дарвоза-
бон буд, гуфтугӯ карда, Петрусо ба ҳавлӣ даровард.
¹⁷Зани дарвозабон ба Петрус гуфт: «Оё ту аз шогирдо-
ни он қас нестӣ?» «Не, нестам», – ҷавоб дод Петрус.

¹⁸Азбаски ҳаво хунук буд, хизматгорон ва посбонон
гулхан даргиронда, дар гирди он ҳудро гарм мекар-
данд. Петрус низ дар паҳлӯи онҳо истода, ҳудро гарм
мекард.

Исоро пурсучӯ кардани сарвари рӯҳониён

¹⁹Сарвари рӯҳониён аз Исо дар бораи шогирдон ва
таълимоти Ӯ пурсучӯ кард. ²⁰Исо дар ҷавоб гуфт:
«Ман дар пеши ҳама ошкоро сухан гуфтаам. Ман
доимо дар ибодатхонаҳо ва дар Ҳонаи Худо, ки ҳамаи
мардум ҷамъ мешаванд, таълим медодам ва пинҳонӣ
чизе нагуфтаам. ²¹Пас, ҷаро шумо аз Ман мепурсед?
Аз шунавандагон бипурсед, ки Ман дар бораи чӣ ба
онҳо гуфтаам. Онҳо медонанд, ки Ман чӣ гуфтаам».
²²Ҳангоме ки Ӯ ин суханонро гуфт, яке аз посбонони

дар пахлӯяш истода Исоро торсакӣ зада, гуфт: «Ту чӣ тавр ба сарвари рӯҳониён гап гардонда метавонӣ?»²³ «Агар чизе нодуруст гуфта бошам, бигӯ, ки хатои Ман дар чист, — ҷавоб дод Исо. — Вале агар дуруст гуфта бошам, ҷаро Маро мезани?»

²⁴ Он гоҳ Ҳонон Исои дастбастаро ба назди Қаёфои сарвари рӯҳониён фиристод.

Бори дигар Исоро инкор кардани Петрус

²⁵ Шимъӯни Петрус бошад, дар ҷои пештарааш истода, худро гарм мекард. Аз ӯ пурсиданд: «Магар ту ҳам аз шогирдони Ӯ нестӣ?» Вале Петрус инро инкор карда, «не» ҷавоб дод. ²⁶ «Магар туро дар боғ бо Ӯ надида будам?» — гуфт яке аз хизматгорони сарвари рӯҳониён, ҳеши ҳамон қасе, ки гӯшашро Петрус бурида буд.²⁷ Петрус боз инкор кард. Ҳамон лаҳза ҳурӯс ҷеф зад.

Исо дар назди Пилотус

²⁸ Пагоҳии барвакӯт Исоро аз назди Қаёфо ба қасри ҳокими румӣ бурданд. Онҳое, ки Ӯро оварданд, ба хотири он ки ҳаром нашаванду ҳӯроки иди Балогардонро ҳӯрда тавонанд, ба қаср надаромаданд. ²⁹ Пас, Пилотус ба назди онҳо баромада, гуфт: «Айби ин одам дар чист?» ³⁰ Онҳо ҷавоб доданд: «Агар Ӯ чинояткор намебуд, магар ба дасти шумо месупоридем?» ³¹ «Худатон Ӯро гирифта аз рӯи қонунатон ҳукм кунед», — гуфт ба онҳо Пилотус. «Ба мо раво нест, ки қасеро ба қатл расонем», — ҷавоб доданд роҳбарони яхудӣ. ³² (Ҳамаи ин барои он рӯй дод, то суханони Исо, ки дар бораи тарзи маргаш гуфта буд, иҷро шаванд).

³³ Пилотус ба қаср баргашт ва Исоро ҷеф зада гуфт: «Оё Ту Шоҳи Яхудиён ҳастӣ?» ³⁴ Исо дар ҷавоб гуфт: «Ту ин саволро аз ҳудат мегӯй ё дигарон дар бораи Ман ба ту гуфтанд?» ³⁵ Пилотус ҷавоб дод: «Магар ман яхудӣ ҳастам? Ҳалқ ва сардорони рӯҳонии ҳудат Туро дошта, ба дасти ман супориданд. Ту чӣ кор кардӣ?»

³⁶ Исо гуфт: «Подшохии Ман аз ин чаҳон нест. Агар подшохии Ман аз ин чаҳон мебуд, одамони зеридастам мечангиданд, то ки Ман ба дасти хукуматдорони яхудӣ таслим нашавам. Не, подшохии Ман аз ин чаҳон нест». ³⁷ «Пас, Ту Шох ҳастӣ?» – пурсид аз Ӯ Пилотус. Исо ҷавоб дод: «Ту мегӯй, ки Ман подшоҳ ҳастам. Ман барои он таваллуд шуда ба ин чаҳон омадам, ки шоҳиди ростӣ бошам. Ҳар кӣ тарафдори ростӣ бошад, Маро гӯш мекунад». ³⁸ «Ростӣ чист?» – пурсид аз Ӯ Пилотус.

Ба марг ҳукм шудани Исо

Ин суханонро гуфта, Пилотус боз ба назди яхудиён баромаду гуфт: «Ман дар Ӯ ҳеч айберо наёфтам». ³⁹ Лекин шумо як анъана доред, ки ҳар иди Балогардон ман бароятон як зиндониро озод мекунам. Мехоҳед, ки бароятон Шоҳи Яхудиёнро озод қунам?» ⁴⁰ «Не! – дод зада ҷавоб доданд онҳо. – Ба ҷои Ӯ Бараббосро озод қунам!» Бараббос як марди роҳзан буд.

19 Он вақт Пилотус фармуд, ки Исоро бо қамчин зананд. ² Сарбозон аз хор тоҷе бофта, бар сари Ӯ гузоштанд ва ба Ӯ ҷомаи бунафшранг пӯшонданд. ³ Онҳо ба пешӣ Ӯ омада, «Зинда бод Шоҳи Яхудиён!» мегуфтанду Ӯро торсакӣ мезаданд. ⁴ Пилотус боз берун баромада, ба онҳо гуфт: «Акнун ман ин одамро пешӣ шумо меорам. Бидонед, ки ман дар Ӯ ҳеч айбе наёфтам». ⁵ Исо берун баромад ва дар сар тоҷи хордору дар тан ҷомаи бунафшранг дошт. Пилотус ба онҳо гуфт: «Ана ин одам!»

⁶ Сардорони рӯҳонӣ ва посбонон Ӯро дид, фарёд карданд: «Ӯро ба салиб меҳқӯб қунед! Ӯро меҳқӯб қунед!» Пилотус ба онҳо гуфт: «Шумо ҳудатон Ӯро гирифта, меҳқӯб қунед! Зоро ман дар Ӯ ҳеч айбе наёфтам». ⁷ Онҳо ба ӯ ҷавоб доданд: «Мо дар шариат қонун дорем, ки мувоғики он Ӯ бояд бимирад, чунки ҳудро Писари Ҳудо эълон кардааст».

⁸ Вакте Пилотус инро шунид, аз пештара зиёдтар тарсид. ⁹ Ў боз ба дохили қаср баргашта, аз Исо пурсид: «Ту аз кучой?» Вале Исо чавобе надод. ¹⁰ «Бо ман гап задан намехоҳӣ? – пурсид Пилотус. – Магар на-медонӣ, ман қудрат дорам, ки Туро озод кунам ва қудрат дорам, ки Туро ба салиб меҳкӯб кунонам?» ¹¹ Исо ба ў чавоб дод: «Агар ба ту аз боло қудрат дода намешуд, ту бар Ман ҳеч қудрат дошта наметавонистӣ. Бинобар ин касе, ки Маро ба ту таслим кардааст, гуноҳи бузургтаре дорад».

¹² Аз ин лаҳза Пилотус кӯшиш кард, ки Ўро озод кунад, vale мардум фарёд мекарданд: «Агар Ўро озод кунӣ, ту дӯсти император нестӣ! Касе, ки худро подшоҳ эълон мекунад, вай душмани император аст!»

¹³ Вакте ки Пилотус ин суханонро шунид, Исоро берун овард ва дар маҳале ба номи Сангфарш, ки ба забони ибронӣ онро «Чабто» мегуфтанд, ба курсии доварӣ нишааст. ¹⁴ Арафаи иди Балогардон, қариби нисфириӯзӣ шуда буд. Пилотус ба мардум гуфт: «Ана Шохи шумо!» ¹⁵ Онҳо фарёд зада гуфтанд: «Нест кун! Нест кун! Ўро меҳкӯб кун!» «Шумо меҳоҳед, ки ман Шохи шуморо меҳкӯб кунам?» – гуфт Пилотус. Сардорони рӯҳонӣ чавоб доданд: «Мо ғайр аз император подшоҳи дигаре надорем!»

¹⁶ Он гоҳ Пилотус Исоро барои меҳкӯб кардан ба дasti онҳо супорид.

Меҳкӯб шудани Исо

¹⁷ Онҳо Исоро бурданд ва Ў то «Чои косахонаи сар», ки ба забони ибронӣ «Чолчото» ном дошт, салиби худро бардошта, рафт. ¹⁸ Дар он чо Ўро ба салиб меҳкӯб карданд ва ҳамроҳи Ў боз ду нафари дигарро дар салибҳо, яке аз тарафи чап ва дигаре аз тарафи рост, меҳкӯб карданд ва Исо дар мобайни онҳо буд. ¹⁹ Пилотус лавҳачаero нависонда, ба салиб меҳкӯб кунонд, ки дар он чунин навишта шуда буд: «Исой Носирӣ,

Шохи Яхудиён». ²⁰ Одамони зиёд ин навиштаро хонданд, чунки чое, ки Исо меҳқўб шуд, аз шаҳр дур на буд ва он суханон ба забонҳои ибронӣ, румӣ ва юнонӣ навишта шуда буданд.

²¹ Сардорони рӯҳонии яхудиён ба Пилотус гуфтанд: «„Шохи Яхудиён” нанавис, балки бинавис, ки „Ин одам 〈Ман Шохи Яхудиён ҳастам〉 мегуфт”». ²² «Ҳар чӣ навиштаам, навиштам», – ҷавоб дод Пилотус.

²³ Баъд аз он ки сарбозон Исоро меҳқўб карданд, либоси Ӯро гирифта, аз рӯи шумораи сарбозон ба чорқисм тақсим карданд. Куртаи Ӯро ҳам гирифтанд; ин курта аз матои яклухт бофта шуда буд ва ҷои пайваст надошт. ²⁴ Онҳо ба якдигар гуфтанд: «Биёед, инро пора намекунему қуръа партофта мебинем, ки соҳиби он кӣ мешавад».

Дар навиштачот омадааст: «Либоси Маро дар байнини худ тақсим карданд ва бар куртаи Ман қуръа партофтанд». Барои ичро шудани ин навиштачот ҳамаи ин ба амал омад. ²⁵ Чунин буд амали сарбозон.

Дар назди салиби Исо модар ва холаш, Марями зани Келуп ва Марями Мачдалия истода буданд. ²⁶ Исо модари худ ва дар канори Ӯ шогирди дўстдоштаашро дида, ба модараш гуфт: «Модар, ана ин писари туст». ²⁷ Баъд ба он шогирд гуфт: «Ана, ин модари туст». Аз ҳамон вақт он шогирд модари Исоро ба хонаи худ бурд.

Марғи Исо

²⁸ Исо донист, ки ҳама чиз ичро шуд ва барои ба амал омадани пешѓуи навиштачот гуфт: «Ташна мондам!»

²⁹ Дар он ҷо як косаи пур аз сирко буд ва латтаеро гирифта, ба он сирко тар карданду ба нӯги чӯбе гузашта, ба лабони Ӯ наздик оварданд. ³⁰ Чун Исо сиркоро ҷашид, гуфт: «Ичро шуд!» Баъд сар ҳам карда ҷон дод.

³¹ Он рўзи тайёри ба рўзи истироҳат буд ва сардорони яхудӣ намехостанд, ки часади меҳкӯбшудагон дар рўзи истироҳат дар салиб бимонад, чунки он рўзи истироҳат ба рўзи иди бузург рост омада буд. Бинобар ин онҳо аз Пилотус дархост карданд, ки пойҳои меҳкӯбшудагонро шикананду часади онҳоро аз салиб ба поён фароранд. ³² Сарбозон омада, аввал пойҳои меҳкӯбшудаи якум ва баъд меҳкӯбшудаи дуюмро шикастанд. ³³ Вале вақте ки ба Исо наздик омаданд, диданд, ки ӯ мурдааст, бинобар ин пойҳои ӯро нашикастанд. ³⁴ Яке аз сарбозон бо найза ба паҳлӯи ӯ зад ва ҳамон дам аз бадани ӯ хун ва об чорӣ шуд.

³⁵ (Касе, ки тамоми ин ҳодисаҳоро дигааст, шаҳодат медиҳад, то шумо низ имон оваред. Шаҳодати ӯ рост аст ва ӯ медонад, ки ҳақиқатро мегӯяд). ³⁶ Ҳамаи ин барои он ба амал омад, ки гуфтаҳои навиштаҷот, ки «Ҳеч як устухони ӯ шикаста наҳоҳад шуд» иҷро шаванд. ³⁷ Боз дар дигар ҷои навиштаҷот гуфта шудааст, ки «Онҳо ба касе нигоҳ ҳоҳанд кард, ки ӯро найза заданд».

Дафни Исо

³⁸ Баъд аз он Юсуфи аромотӣ, ки аз тарси роҳбарони яхудӣ шогирди маҳфии Исо буд, аз Пилотус иҷозат хост, ки часади Исоро гирад. Пилотус иҷозат дод ва ӯ омада, часади Исоро гирифт. ³⁹ Ниқодимус, ки пештар шабона ба дидани Исо омада буд, низ омад ва қариб сию ҷор қило ширеши хушбӯй бо гиёҳи дорувор омехтаро бо худ овард. ⁴⁰ Онҳо аз рӯи расми яхудиён часади Исоро гирифта, ба кафани бо ҳамон дорувории хушбӯй омехта печонданд. ⁴¹ Дар ҷои меҳкӯбшудаи Исо бое ва дар он бое қабри наве буд, ки ҳанӯз касе дар он дафн нашуда буд. ⁴² Азбаски арафаи рўзи истироҳати яхудиён буд ва қабр ҳам наздик буд, Исоро дар он ҷо дафн карданд.

Зиндашавии Исо

20 Пагохии барвакти рӯзи якшанбе, ханӯз равшан нашуда, Марями Мачдалия ба сари қабр омад ва дид, ки санг аз даромадгоҳи он гирифта шудааст. ² Ӯ давида назди Шимъӯни Петрус ва шогирди дигар, ки Исо ӯро дӯст медошт, омада, ба онҳо гуфт: «Онҳо Худованди моро аз қабр бурдаанд ва мо намедонем, ки Ӯро ба кучо гузаштаанд».

³ Пас, Петрус ва он шогирди дигар ба тарафи қабр равона шуданд. ⁴ Ҳардуи онҳо медавиданд, вале он шогирди дигар аз Петрус тезтар давида, аввалин шуда ба сари қабр расида омад. ⁵ Ӯ ҳам шуда кафанро дид, вале ба даруни қабр надаромад. ⁶ Аз паси Ӯ Шимъӯни Петрус ҳам давида омад. Вай ба даруни қабр даромада, дид, ки кафан ҳаст ва ⁷ матое, ки дар сари Исо буд, на бо кафан, балки дар каноре чудо печонда шудааст. ⁸ Он гоҳ шогирди дигар ҳам, ки аввалин шуда ба сари қабр омада буд, ба қабр даромаду ҳамаи инро дида имон овард. ⁹ Онҳо ханӯз суханони навиштачотро намефаҳмиданд, ки дар бораи Ӯ гуфта шуда буд, ки бояд баъд аз марг зинда шавад. ¹⁰ Шогирдон ба хонаашон баргаштанд.

Ба Марями Мачдалия зоҳир шудани Исо

¹¹ Аммо Марям берун аз қабр истода гиря мекард. Ӯ гирякунон ҳам шуда ба даруни қабр нигоҳ кард ¹² ва ду фариштаи сафедпӯшро дид, ки дар чое, ки пештар Исо гузашта шуда буд, нишастаанд, яке аз тарафи сар ва дигаре аз тарафи пой. ¹³ «Эй зан, чаро гиря мекунӣ?» – пурсиданд онҳо. Марям ба онҳо ҷавоб дод: «Худованди маро бурдаанд ва ман намедонам, ки Ӯро дар кучо гузаштаанд».

¹⁴ Инро гуфта, ӯ ба қафо рӯ гардонду дид, ки дар рӯ ба рӯи ӯ Исо истодааст. Вале ӯ надонист, ки ин Исо аст. ¹⁵ Исо ба вай гуфт: «Эй зан, чаро гиря мекунӣ? Ту

киро мечүй?» Марям Үро боғбон фикр карда ба Ү гуфт: «Эй хоча, агар шумо Үро бурда бошед, ба ман бигүед, ки дар кучо гузаштаед, то Үро гирифта ба-рам». ¹⁶ «Эй Марям!» – гуфт Исо. Марям рұ оварда, бо забони иброні фарёд зад: «Эй Раббуң (ки маңнояш «устод» аст)!» ¹⁷ Исо ба ү гуфт: «Ба Ман даст нарасон, ки ҳанұз ба пеши Падар боло нарафтаам. Лекин назди бародаронам рафта гүй, ки Ман назди Падари Ману шумо, ба назди Худои Ману шумо меравам». ¹⁸ Марями Мачдалия ба назди шогирдон омада, дар бораи Худовандро диданаш ба онҳо хабар дод. Инчунин сұханони Исоро, ки ба ү гуфта буд, ба онҳо нақл кард.

Ба шогирдон зоҳир шудани Исо

¹⁹ Бегохии худи хамон рұз, яъне рўзи якшанбе, вақте ки шогирдон якчоя чамъ шуда, аз тарси роҳбарони ҳалқ дарҳоро маҳкам баста менишастанд, Исо омаду дар миёни онҳо истода гуфт: «Ба шумо оромӣ меҳоҳам». ²⁰ Инро гуфта, дастҳо ва паҳлӯящро ба онҳо нишон дод. Шогирдон аз дидани Худовандашон хурсанд шуданд. ²¹ «Ба шумо оромӣ меҳоҳам! – такрор кард Исо. – Чунон ки Падар Маро фиристодааст, Ман низ шуморо мефиристам».

²² Баъд аз ин сұханон Ү бар онҳо пүф карда, гуфт: «Рӯҳи Муқаддасро қабул қунед! ²³ Гуноҳи касонеро, ки бубахшед, ба онҳо баҳшида мешавад ва онҳоеро, ки набахшед, гуноҳ дар гардани онҳо мемонад».

Исо ва Тумо

²⁴ Тумо, яке аз он дувоздаҳ шогирди Исо, ки боз Дугоник номида мешуд, ҳангоми омадани Исо дар он ҷо ҳамроҳи онҳо набуд. ²⁵ Шогирдони дигар ба ү гуфтанд: «Мо Худовандро дидем!» Вале ү ба онҳо ҷавоб дод: «То бо ҷашмони худам изҳои меҳро дар дастони Ү на-бинам ва ангуштамро ба он нагузорам ва дастамро ба заҳми паҳлӯяш намонам, бовар намекунам!»

²⁶ Баъд аз як ҳафта шогирдон боз чамъ омаданд ва Тумо ҳам ҳамроҳи онҳо буд. Дар баста буд, vale Исо омада, дар миёни онҳо истоду гуфт: «Ба шумо оромӣ меҳоҳам!» ²⁷ Баъд ба Тумо гуфт: «Ангуштатро ба ин ҷо гузору дастонамро бин ва дастатро ба заҳми паҳлӯям гузор! Дигар шубҳа накуну бовар кун!» ²⁸ Тумо ба Вай ҷавоб дод: «Эй Худованди ман, Худои ман!»

²⁹ Он гоҳ Исо ба ӯ гуфт: «Магар аз сабаби он бовар мекунӣ, ки Маро мебинӣ? Вале ҳушбахтанд онҳое, ки Маро надида имон овардаанд».

³⁰ Исо дар хузури шогирдони худ бисёр мӯҷизоти дигареро ҳам нишон дода буд, ки дар бораи онҳо дар ин китоб гуфта нашудааст. ³¹ Вале ҳамаи ин барои он навишта шудааст, ки шумо ба Таъиншуда ва Писари Худо будани Исо имон овареду ба воситаи имон ба Ӯ ҳаёти абадӣ ёбед.

Ба ҳафт шогирд зохир шудани Исо

21 Баъд аз ин Исо дар канори баҳри Табария бори дигар ба шогирдони худ зохир шуд. Зохир шудани Ӯ ана ин тавр ба амал омад: ² Шимъӯни Петрус, Тумо, ки боз Дугоник номида мешуд, Натаноил, ки аз аҳли Қанои Ҷалил буд, ду писари Забдой ва ду шогирди дигари Ӯ – ҳама дар як ҷо чамъ омада буданд. ³ Шимъӯни Петрус ба онҳо гуфт: «Ман рафта, моҳӣ сайд мекунам». «Мо ҳам ҳамроҳи ту меравем», – гуфтанд дигарон.

Онҳо рафта ба қаик савор шуданд, аммо он шаб ҷизе сайд накарданд.

⁴ Вақти баромади офтоб Исо дар соҳил истода буд. Аммо шогирдон нафаҳмиданд, ки ин Исо аст. ⁵ Исо аз онҳо пурсид: «Эй бародарон, ягон моҳӣ сайд кардед?» «Не», – ҷавоб доданд онҳо. ⁶ Вай ба онҳо гуфт: «Тӯрро аз тарафи рости қаик партоед ва моҳӣ медоред». Онҳо тӯр партофтанду аз сабаби зиёд будани моҳӣ онро ба қаик кашида натавонистанд. ⁷ Он шогирде, ки Исо

ўро дўст медошт, ба Петрус «Ин Худованд аст!» гуфт. Вақте Шимъұни Петрус шунид, ки ин Худованд аст, либосашро пўшиду (чунки либосашро кashiда буд) худро ба об партофт.⁸ Шогирдони дигар бо қаик ба тарафи соҳил ҳаракат карда, тўри пур аз мохиро аз паси худ кashiда оварданд. Онҳо аз соҳил на он қадар дур буданд, тахминан дар масофаи сад қадам.

⁹ Вақте онҳо ба соҳил расиданд, гулханеро диданд, ки рўи он моҳӣ гузошта шудааст ва дар паҳлӯи он нон ҳам буд.¹⁰ Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Аз моҳиҳои сайд кардаатон биёред». ¹¹ Шимъұни Петрус ба қаик даромада, тўри пур аз яксаду панҷоҳу се моҳии калонро аз об ба соҳил кashiд. Бо вучуди ин қадар зиёд будани моҳӣ тўр канда нашуд.¹² Исо ба онҳо гуфт: «Биёед ва ноништа кунед». Аз шогирдон касе чуръат накард, ки «Ту кистӣ?» гуфта билурсад, чунки онҳо фахмиданд, ки ин Худованд аст.¹³ Он гоҳ Исо пеш омада, нонро гирифту дар байни онҳо тақсим кард, инчунин моҳиҳоро ҳам.¹⁴ Ин бори сеюм буд, ки Исо баъд аз зинда шуданаш худро ба шогирдон нишон дод.

Исо ва Петрус

¹⁵ Баъд аз хўрдани хўрок Исо ба Шимъұни Петрус гуфт: «Эй Шимъұни писари Юханно, оё ту Маро аз онҳо бештар дўст медорӣ?» «Оре, Худованд, Ту медонӣ, ки ман Туро дўст медорам», – ҷавоб дод Петрус. «Барраҳои Маро ҷарон», – гуфт Исо.¹⁶ Бори дуюм Исо ба ў гуфт: «Эй Шимъұни писари Юханно, ту Маро дўст медорӣ?» «Бале, Худованд, Ту медонӣ, ки ман Туро дўст медорам», – ҷавоб дод Петрус. «Гўсфандони Маро саробонӣ кун», – гуфт Исо.¹⁷ Бори сеюм Исо ба ў гуфт: «Эй Шимъұни писари Юханно, ту Маро дўст медорӣ?» Петрус ғамгин шуд, ки Исо бори сеюм аз ў мепурсад, ки Ўро дўст медорад ё не. «Худованд, ба Ту ҳама чиз маълум аст, – гуфт ў ба Исо. – Ту медонӣ, ки ман Туро дўст медорам». Исо

ба ў гуфт: «Гұсфандони Маро чарон. ¹⁸ Ба ту рост мегұ-
ям, вақте ки ғавон будій, худат камарбандатро баста ба
хар өле, ки мехостій, мерафтій, vale ғақте ки пир меша-
вій, дастхой худро дароз мекуній ва каси дигар камар-
бандатро баста ба өле, ки намехохій, туро мебарад».

¹⁹ Бо ин суханон Исо ба Петрус фахмонд, ки бо ка-
дом рох марғи Петрус Худоро шұхрату ғалол ҳоҳад
дод. Баъд ба Петрус гуфт: «Аз паси Ман биё».

Исо ва шогирди дұстдоштааш

²⁰ Петрус ба ақиб нигох карда, шогирдеро дид, ки
Исо ұро дұст медошт. Ұз паси онҳо меомад. Ин ҳа-
мон шогирде буд, ки дар ғақти шом ҳұрдан ба Исо
такя карда пурсида буд: «Әй Худованд, кі ба Ту хиё-
нат мекунад?» ²¹ Инак, Петрус ұро дида, аз Исо пур-
сид: «Әй Худованд, бо ў чій мешавад?» ²² Исо ғавоб
дод: «Агар Ман ҳоҳам, ки ў то ғақти бозгаштанам
зинда монад, ба ту ин чій дахл дорад? Ту аз паси Ман
биё!»

²³ Бинобар ин дар байни имондорони Исо овозае
паҳн шуд, ки гүё он шогирд намемирад. Аммо Исо ба
ұнағуфт, ки ү намемирад. Ұ факат гуфт, ки «Агар
Ман ҳоҳам, ки ү то бозгаштанам зинда монад, ба ту
ин чій дахл дорад?» ²⁴ Ин ҳамон шогирдест, ки ҳамаи
инро навишкааст ва дар бораи ин чизҳо шаҳодат мес-
диҳад ва мо медонем, ки шаҳодати ү рост аст.

²⁵ Инчунин Исо боз бисёр корхой дигареро ҳам кар-
дааст. Агар ҳамаи онҳо навишка мешуданд, ба гумо-
нам, дар тамоми олам барои ин микдор китоб чой
ёфт намешуд.